

Η ΑΚΕΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΝΟΠΛΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

.. ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΤΟΥ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ

ΜΕ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ Σ...

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

(ΜΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ Κ.Ε. ΤΟΥ ΑΚΕΛ)

ΚΥΠΡΟΣ 1982

Η ΑΚΕΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΝΟΠΛΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ - ΜΑΡΕΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΤΟΥ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ

ΜΕ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ Σ...

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

(ΜΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ Κ.Ε. ΤΟΥ ΑΚΕΛ)

ΚΥΠΡΟΣ 1982

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

Θεώρησα αναγκαία την επανεκτύπωση του βιβλίου «Η Ἀκελικὴ Ἑγερσία καὶ ὁ Ἑνοπλος Ἀγώνας» ὕστερα ἀπὸ τὴν πρόσφατη δημοσιότητα ποὺ τοῦ δόθηκε στὴ Βουλὴ καὶ στὸν τύπο. Μὲ τὴν εὐκαιρία τούτη, ἐνσωματώσα στὴ νέα ἐκδοση τὴν ἀπάντηση ποὺ ἔδωσα στὴν Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ γιὰ τὴν κριτικὴ ποὺ ἔκανε στὸ βιβλίο μὲ τὴν Ἑκθεσὴ Δράσης τῆς πρὸς τὸ Θ' Συνέδριο τοῦ Κόμματος, τὸ καλοκαίρι τοῦ 1959.

Ἡ νέα ἐκδοση διαιρέθηκε σὲ δυὸ Μέρη: Τὸ Μέρος I ἐνσωματώνει αὐτούσιο (χωρὶς ἀλλαγές) τὸ ἀρχικὸ βιβλίο ὅπως ἐκδόθηκε τὸ 1959, καὶ τὸ Μέρος II τὴν ἀπάντησή μου στὸ ΑΚΕΛ, μετὰ τὸ Θ' Συνέδριο τοῦ Κόμματος.

Προτίμησα νὰ προχωρήσω στὴ νέα τούτη ἐκδοση ἔγκαιρα καὶ γι' αὐτὸ ὁ χρόνος δὲ μοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἐπιφέρω ὅποιεςδήποτε ἀλλαγές ἢ ν' ἀσχληθῶ μὲ τὴν πάρα πέρα πορεία τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῆς ἡγεσίας του (ποὺ βασικὰ παραμένει ἡ ἴδια).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τοῦ Σ...

Μιά Μαρξιστική ἀνάλυση τῆς ἐπανάστασης, τῶν αἰτίων της, τῶν δυνάμεων ποὺ κινήθηκαν μέσα ἢ ἐνάντια στὴν ἐπανάσταση, τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν προοπτικῶν της, ἦταν ἀπόλυτα ἀναγκαῖα. Μιά Μαρξιστικὴ τοποθέτηση τῶν προβλημάτων ποὺ θὰ ἀνέλυε τὸν ρόλο τῶν διαφόρων στρωμάτων, τὸν ρόλο ποὺ ἔπαιξαν καὶ τὸν ρόλο ποὺ θάπρεπε νάχαν διαδραματίσει διάφορες ὁμάδες καὶ ἡγετικοὶ σχηματισμοί.

Μιά τέτοια τοποθέτηση ἦταν ἀπαραίτητη καὶ γιὰ νὰ μᾶς διδάξει τὰ λάθη καὶ γιὰ νὰ μᾶς δείξει τὴν προοπτικὴ καὶ γιὰ νὰ ὑπερασπίζει τὸ ὄνομα τοῦ κομμουνιστῆ - ἀγωνιστῆ, ποὺ διςτυχῶς καταρρακώθηκε ἀπὸ τὴν ἀπαράδεκτη καὶ ἀντιμαρξιστικὴ στάση τῆς ἡγεσίας τοῦ ΑΚΕΛ. Τὸ βιβλίο δὲν ἱσχυρίζεται πὺς καλύπτει ὅλους τοὺς τομεῖς, πὺς ἀναλύει ὅλα τὰ προβλήματα. Ὅμως δίνει στὲς γενικές του γραμμὲς — ἀνεξάρτητα ἀπὸ ὅποιονδήποτε διαφωνίει ποὺ μπορούσε νάχει κανεὶς στὰ ἐπιμέρους θέματα — μιὰ σωστὴ Μαρξιστικὴ ἐρμηνεία τῶν φαινομένων, ἀναλύει μὲ σύστημα καταστάσεις καὶ ὁμάδες καὶ ἀποδεικνύει μὲ δυνατὴ ἐπιχειρηματολογία τὸν ἀντεπαναστατικὸ, προδοτικὸ ρόλο τῆς ἡγεσίας τοῦ ΑΚΕΛ. Τὸ βιβλίο εἶναι τὸ πρῶτο σοβαρὸ βιβλίο τοῦ εἶδους τοῦ. Εἶναι ἓνα βιβλίο γραμμένο μὲ ἀγωνία καὶ δύναμη, μὲ ἀγωνία νὰ δεῖ τὸ λαϊκὸ κίνημα νὰ μπαίνει στὸ σωστό του προσανατολισμό. Γραμμένο μέσα στὶς δύσκολες ὥρες τῆς ἐνοπλῆς πάλης ἦταν φυσικὸ σὲ μερικὲς περιπτώσεις νὰ καταπιάνεται χρονογραφικὰ μὲ γεγονότα καὶ ζυμώσεις, ἦταν φυσικὸ νὰ ἦταν ζυμωμένο μὲ τὸν λογικὰ ἀπαραίτητο συναισθηματισμὸ τοῦ ἀγωνιστῆ ποὺ πνίγεται παρακολουθώντας τὴν κατάρρευση τῶν ἡγετικῶν του συντρόφων. Τὸ βιβλίο εἶναι γεμάτο ἐπιλόχεια καὶ εὐχκρίνεια καὶ ἀπευθύνεται στὶς πλατείες μάζες τῶν λαϊκῶν ἀγωνιστῶν, τῶν κομμουνιστῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔπρεπε κἀκεῖνη τῶν ἡγετικῶν τοὺς σωμάτων, προσαρμογὴ γραμμῆς καὶ ταχτικῆς σύμφωνης μὲ τὰ Μαρξιστικὰ - Λενινιστικὰ δε-

δομένα. Ἡ κεντρικὴ τοῦ γραμμῆ εἶναι ἡ διαφώτιση τῶν ἀριστερῶν μαζῶν. Δὲν εἶναι, σύμφωνα μὲ τὸν συγγραφέα, σωστὸ γιὰ τὸν κομμουνιστὴ νὰ κανονίζει τὴν γραμμὴ καὶ τὴν ταχτικὴ τοῦ ἀνάλογα μὲ τὶς ἄλφα ἢ δῆτα διακηρύξεις ὁποιασδήποτε ὁμάδας ἢ ἡγεσίας. Ἡ γραμμὴ καὶ ἡ ταχτικὴ καθορίζονται ἀπὸ τὰ γεγονότα καὶ τὶς ἀντικειμενικὰς συνθήκας. Εἶναι τόσο φτηνὸ τὸ ἐπιχείρημα «Δὲν μπήκαμε στὸν ἀγῶνα γιατί μᾶς ζήτησαν νὰ μείνουμε ἔξω ἀπὸ αὐτόν». Κατηγορεῖ καὶ διασπᾶ κανεὶς ἓνα ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνημα πάνω σὲ μιὰ τόσο σαθρὴ βάση; Μένει ἓνας κομμουνιστὴς ἔξω καὶ ἐχθρὸς μιᾶς ἐπανάστασης γιατί δὲν κλήθηκε στὴν ἡγεσία τῆς ἐνοπλῆς πάλης; Κι' ὅταν ἡ ΕΟΚΑ μελλοντικὰ καλοῦσε ὅλους καὶ ὅλες; Κι' ὅταν ὁ λαὸς — δεξιὸς καὶ ἀριστερὸς — πύκνωνε τὶς φάλαγγες τῆς ἐθνικοαπελευθερωτικῆς πάλης; Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ συμφωνήσῃ κανεὶς μὲ τὸν συγγραφέα πὼς ἡ ὅλη πολιτικὴ τῆς ἡγεσίας τοῦ ΑΚΕΛ ὑπῆρξε προδοτικὴ, καὶ ἐπέτρεψε σὲ πολιτικὰς σκοπιμότητες καὶ σιμιθισμοὺς νὰ ὀδηγήσουν σὲ ἐρμαφρόδιτες καὶ στὴν οὐσία τοὺς ἀπαράδεχτες λύσεις. Ὁ συγγραφέας ὑπῆρξε ἓνας ἀγνὸς κομμουνιστὴς, ποὺ βλέποντας τὸ σωστὸ περιεχόμενο τῆς ἐπανάστασης στάθηκε δίπλα στοὺς ἀγωνιστὰς μαζί μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, τοὺς ἀληθινὰ πατριῶτες ἀριστεροὺς. Τὸ συνέδριό τοῦ ΑΚΕΛ εἶναι κοντά. Πιστεύω πὼς ὁ συγγραφέας προσφέρει ἀνεχτίμητη ὑπηρεσία στὸν λαὸ καὶ στὸ κόμμα προσπαθώντας νὰ διαφωτίσῃ τὸ κόμματικὸ σύνολο πάνω στὴν σωστὴ γραμμὴ καὶ ταχτικὴ, προσπαθώντας νὰ βάλῃ τὸ λαϊκὸ κίνημα στὴν σωστὴ τροχιά. Ἐλπίζω τὸ βιβλίον νὰ διαβαστεῖ προσεχτικὰ ἀπὸ τὰ κόμματα τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ ἐξαχθοῦν τὰ σωστά συμπεράσματα. Ἐλπίζω πὼς κάθε συνέδριος θὰ διαβάσῃ τὸ βιβλίον πρὶν ἀπὸ τὸ συνέδριό καὶ θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν ἡγεσία ἐρμηνεία τῆς ὥς τὰ σήμερα πολιτικῆς τῆς. Ἡ ταχτικὴ τοῦ ἐκφοβισμοῦ σιωπῆς δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἀνεχτή, γιατί δὲν συνάδει μὲ τὴν ὑψὴ καὶ τὴ διάρθρωση ἐνὸς κόμματος ποὺ θέλει νὰ δνοιάζεται κομμουνιστικῶς. Τὸ βιβλίον δὲν ἔγινε κατορθωτὸ νὰ ἐκδοθεῖ στὴν διάρκεια τῆς ἐνοπλῆς πάλης καὶ ἔτσι χρειάζεται συμπλήρωμα ποὺ νὰ καταπιδένεται πρὸ διεξοδικὰ μὲ τὶς αἰτίες ποὺ ὀδήγησαν στὴν συμφωνία, μὲ τὴν φύση τῆς συμφωνίας καὶ μὲ τὴν ταχτικὴ ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθηθῇ ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς ἀπὸ μέρους τοῦ λαϊκοῦ κινήματος. Εἶναι θλιβερὴ ἡ ἐμφάνισις τῆς «Χαραυγῆς» καὶ τοῦ κόμματος ποὺ πρὶν ἀκόμα διαβάσῃ τὸ βιβλίον προειδοποιεῖ τὰ μέλη του πὼς τὸ βιβλίον εἶναι γραμμένον «Τιτοϊστικὰ», μὲ διεστραμμένον Μαρ-

ξιστικὸ φακό. Αὐτὸς ὁ λαὸς καὶ τὸ κόμμα καὶ τὸ κόμμα μιάθοντας θάδελα νὰ συγγραφέας τὴν οἱ πραγματικοὶ καὶ ΕΟΚΑ. Τὴν συν ἀγωνίζονται μὲ ἑλπιερώς.

Μάης,
1959.

πτιση τῶν ἀριστε-
μαφέα, σωστό γιά
τήν ταχτική του
ασοδήποτε ομάδας
ται ἀπό τὰ γεγο-
σο φτηνὸ τὸ ἐπι-
ζήτησαν νὰ μεί-
κανεῖς ἓνα ἐθνι-
σαθρὴ βάση; Μέ-
πανάστασης γιατί
κι' ὅταν ἡ ΕΟΚΑ
ὁ λαὸς — δεξιὸς
ἐθνικοαπελευθερω-

ξιστικὸ φακό. Αὐτὸ δείχνει τὸν φόβο ποὺ τοὺς διακατέχει μήπως
ὁ λαὸς καὶ τὸ κόμμα πληροφορηθοῦν τὴν ἀλήθεια, μήπως ὁ λαὸς
καὶ τὸ κόμμα μίθουν νὰ σκέφτονται καὶ νὰ κριτικάρουν. Τελειώ-
νοντας θάθελα νὰ τονίσω πόσο σωστὰ ἀναφέρει στὸν πρόλογο του ὁ
συγγραφέας τὴν συντροφικότητα καὶ τὴν ἀνθρωπιὰ ποὺ βρῆκαν
οἱ πραγματικοὶ κομμουνιστὲς ποὺ μπῆκαν μέσα στὶς τάξεις τῆς
ΕΟΚΑ. Τὴν συντροφικότητα ποὺ ἐνώνει τοὺς ἀνθρώπους ποὺ
ἀγωνίζονται μὲ ἓνα σκοπὸ, γιὰ τὸν λαό, γιὰ τὴν πραγματικὴ
λεντεριά.

Μάης,
1959.

Σ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

Όταν έγραψα τούτη τη μελέτη είχα υπόψη μου να έξυ-
πηρετήσω στο μέτρο τών δυνάμεών μου δυό βασικούς σκοπούς:

Πρώτα - πρώτα, να βοηθήσω τὸ Ἀνορθωτικὸ Κόμμα Ἐρ-
γαζομένου Λαοῦ (ΑΚΕΛ) νὰ δει τὰ λάθη του, νὰ τὰ διορθώσει
καὶ νὰ καθαρίσει τὶς γραμμές του ἀπὸ τὰ τυχοδιωκτικὰ καὶ ὀπορ-
τουνιστικὰ στοιχεῖα ποὺ κατόρθωσαν νὰ διεισδύσουν καὶ νὰ δε-
σπόσουν σ' αὐτὸ στὰ τελευταῖα χρόνια.

Δεύτερο, νὰ ἀφαιρέσω ἀπὸ τὴ δεξιὰ τὸ πῶς επικίνδυνο ὄπλο
ποὺ τῆς πρόσφεραν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ χέρια οἱ Ἀχελικοί ἡγέ-
τες στὴ διάρκεια τῆς τετράχρονης ἀντι-ιμπεριαλιστικῆς ἐξέγερ-
σης, τὸ ὄπλο τῆς ἀδιάκριτης καταπολέμησης καὶ συγκοφάντησης
τοῦ κομμουνισμοῦ συγχίζοντάς τον μὲ τὴν Ἀχελική
ἡγεσία καὶ τὴν κάθε ἄλλο παρὰ κομμουνιστικὴ - ἐπαναστατικὴ
θέση τῆς ἐναντι τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγῶνα καὶ τῆς ΕΟΚΑ.

Δὲν μπορούσαμε νὰ ἐπιτρέψουμε στὴ δεξιὰ νὰ δυσφημεῖ
τὸν κομμουνισμό καὶ τὸ Μαρξισμό - Λενινισμό, ξεκινώντας ἀπὸ
τὴν ἀντεπαναστατικὴ τακτικὴ - στρατηγικὴ στὴν ὁποία μιὰ δράκα
πολιτικῶν τσαρλατάνων ὤθησε τὸ ΑΚΕΛ καὶ τὶς ἐργατικὲς ὀργα-
νώσεις νὰ ἀκολουθήσουν στὴ διάρκεια τῆς Κυπριακῆς Ἐπανάστα-
σης. Δὲν μπορούσαμε νὰ ἐπιτρέψουμε στὴν Κυπριακὴ μπουρζου-
αζία νὰ παρουσιάζεται σὰν ἡ πρωτοπόρα πατριωτικὴ τάξη ἐνῶ
ἡ τάξη τῶν ἐργατῶν, τὸ σοσιαλιστικὸ προλεταριάτο, νὰ δυσφημεῖ-
ται σὰν ἡ τάξη τῶν λακέδων τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ. Οὔτε μπορού-
σαμε νὰ ἐπιτρέψουμε στὴν Κυπριακὴ δεξιὰ νὰ κατηγορεῖ τοὺς
κομμουνιστές, γενικά καὶ χωρὶς διάκριση, σὰν ἀντεθνικούς, ἀπά-
τριδες καὶ σύμμαχους τῶν ἱμπεριαλιστῶν. Ἡ δεξιὰ κάνει καλὰ
νὰ διαβάσει καὶ νὰ μελετήσῃ τούτῃ τη μελέτη γιὰ ν' ἀντληφτεῖ
ὅτι ἡ θέση ποὺ πῆρε ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ἐναντι τῆς ἐνοπλῆς ἐξέ-
γερσης καμιά σχέση δὲν εἶχε μὲ τὸν κομμουνισμό καὶ Μαρξισμό -
Λενινισμό.

Ἡ ἀναγκαιότητα μιᾶς τέτοιας μελέτης γινότανε σταθερὰ

και πιο επιβεβλημένη. Για πολλούς μαρξιστές, τόσο μέσα όσο κι έξω από το κόμμα, η τακτική των αρχηγών του ΑΚΕΛ προ-καλούσε συνεχή θλίψη, αγανάκτηση και ανησυχία: τόσο πολύ έ-στερείτο αυτή η τακτική οποιουδήποτε Μαρξιστικού - Λενινιστικού περιεχομένου. Όμως, δεν παρασύρτηκαν όλοι οι μαρξιστές από τα δημοσκοπικά προστάγματα της 'Ακελικής ηγεσίας. Όσοι κα-τόρθωσαν να αντιταχθούν στην έσωκομματική καταπίεση που έξασκούσε η ηγεσία ή να την αποφύγουν, όσοι κατόρθωσαν να ξεφύγουν από τα δίκτυα της 'Ακελικής «επαγρύπνησης», μπόρε-σαν να πάρουν ανεπηρέαστα τον δρόμο μαρξιστικό προσανατολι-σμό τους και να δουν σωστά, αντικειμενικά, το επαναστατικό - δημοκρατικό - αντιιμπεριαλιστικό περιεχόμενο της επανάστασης.

Άρκετοι μαρξιστές διακήρυξαν ανοικτά τη διαφωνία τους με την επίσημη 'Ακελική ηγεσία (έλπίζοντας πως έτσι θα βοή-θούσαν το ΑΚΕΛ να βρει τον δρόμο δράσης του) και πρόσφεραν τον εαυτό τους στη διάθεση του κινήματος. Θάταν δε παράλει-ψη αν δεν αναφέραμε ότι όχι μόνο δεν συνάντησαν καμιά αντικομ-μουνιστική προκατάληψη που ν' αντανάκλα στο άτομό τους αλλά τουναντίον συνάντησαν παντού την αγωνιστική, θερμή συντροφι-κότητα που συναντούσαν μονάχα ανάμεσα στους κομμουνιστές. Γιατί ένα κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα είχαν κοινό: την έπα-ναστατική διάθεση για την κατάκτηση της νίκης.

Άς μη περιμένει κανείς να βρει σ' αυτή τη μελέτη τις απαντήσεις σ' όλα τα ερωτήματα ή τη λύση κάθε άπορίας. Η μελέτη καταπιάνεται με γενικά θέματα σε γενικές γραμμές. Η λεπτομέρεια θυσιάζεται χάρη της συντομίας και της οικονομίας του χώρου.

Άπριλης,
1959.

Δ.

ΠΕΡΙΕ

Μ Ε

1. ΑΝΤΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ...
2. ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ .....
3. ΤΑΚΤΙΚΗ .....
4. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ .....
5. ΑΛΛΑΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ; ..
6. ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

'Ακελικά 'Επιχειρήματα

'Η δράση του ΑΚΕΛ κα

Παθητική αντίσταση .

Τά αίτια των λαθών .

Τά επακόλουθα των λα

Συμπεράσματα .....

Καθήκοντα .....

Μ Ε

1. ΠΩΣ ΜΑΣ ΥΠΟΔΕΧΤΗΚΑΝ
2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΑΚΡΟΒΑΤΙΣ
3. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ
4. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ Η ΚΥΠ
5. Η Κ.Ε. ΑΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Ι

	Σελ.
1. ΑΝΤΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1
2. ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ	10
3. ΤΑΚΤΙΚΗ	16
4. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ	35
5. ΑΛΛΑΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ;	52
6. ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	59
'Ακελικά 'Επιχειρήματα	59
'Η δράση του ΑΚΕΛ κατά τη διάρκεια του αγώνα	60
Παθητική αντίσταση	65
Τά αίτια τών λαθών	66
Τά έπακόλουθα τών λαθών	70
Συμπεράσματα	75
Καθήκοντα	76

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

1. ΠΩΣ ΜΑΣ ΥΠΟΔΕΧΤΗΚΑΝ	79
2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΑΚΡΟΒΑΤΙΣΜΟΙ	85
3. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	101
4. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	105
5. Η Κ.Ε. ΑΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ	113

ΜΕΡΟΣ Ι

1. ΑΝΤΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

«Στήν κάθε τάξη, ακόμα και στις πιο εξελιγμένες χώρες, ακόμα και στην περίπτωση της πιο προχωρημένης τάξης, ... υπάρχουν πάντα ..... ταξικοί αντιπρόσωποι που δεν σκέφτονται και πούναι ανίκανοι να σκεφτούν. Αν δεν ήταν έτσι, ο καπιταλισμός δεν θάταν ο καταπιεστής των μαζών που είναι». Λένιν.

Στις 19 του Φλεβάρη 1959 δόθηκε ένα τέλος στην Κυπριακή διένεξη. Υπογράφηκε στο Λονδίνο συμφωνία από την Άγγλική την Έλληνική και Τούρκικη Κυβέρνηση, κι' από τους αντιπρόσωπους της Έλληνικής και Τούρκικης κοινότητας της Κύπρου.

Λίγες μέρες αργότερα, ο Αρχηγός της «Εθνικής Οργανώσεως Κυπρίων Αγωνιστών» (Ε.Ο.Κ.Α.), Διγενής, με προκήρυξή του διάταξε την κατάπαυση του ένοπλου αγώνα στην Κύπρο. Η ΕΟΚΑ παράδωσε τα όπλα της, ο Αρχηγός Διγενής, Αντιστράτηγος Γεώργιος Γρίβας, έφυγε στην Ελλάδα, οι κρατούμενοι απολύθηκαν, οι πολιτικοί κατάδικοι αμνηστεύτηκαν κι' έτσι έληξε ο ένοπλος αγώνας που κηρύχτηκε στην Κύπρο την 1ην τ' Απρίλη 1955.

Σήμερα λοιπόν ξεκινούμε με δυο δεδομένα. Τη συμφωνία του Λονδίνου απ' τη μιά, που βασίστηκε πάνω στη συμφωνία της Έλληνικής και Τούρκικης Κυβέρνησης στη Ζυρίχη, και την ειρήνευση του τόπου με το σταμάτημα του ένοπλου αγώνα απ' την άλλη. Σ' αυτή τη μελέτη δεν πρόκειται να καταπιαστούμε με κριτική της συμφωνίας του

Λονδίνου ούτε μ' έκτίμηση της απόφασης της ΕΟΚΑ να σταματήσει τον ένοπλο αγώνα. Άλλωστε, το ένα ήταν το φυσικό επακόλουθο του άλλου.

Σκοπός μας είναι να κάνουμε, έστω κι' εκ τῶν ὑστέρων, Μαρξιστική ἐκτίμηση τῆς στάσης ποὺ τήρησε ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ἐναντὶ τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ.

Είναι εύκολο νά κάνει κανείς ἀφ' ὕψηλου τὴν κριτικὴν τοῦ
ἐκ τῶν ὑστέρων. Εἶναι εύκολο γιὰ τὴν Ἀκελικὴν ἡγεσίαν νά
ξεφουρνίζει σήμερα τὸν ἐξῆς συλλογισμό :

Ἰδοὺ, Κύριοι, ποῦ μᾶς ὁδήγησε ὁ ἑνοπλος ἀγώνας :
 στὴ συμφωνία τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου. Τὸ ὅτι
 εἴχαμε δικηρὸ νὰ συγκρατήσουμε τὴν ἐργατικὴ τάξη
ἀπὸ τοῦ νὰ μπλεχτεῖ μέσα σ' αὐτὸ τὸν ἀγώνα φαίνεται
καθαρὰ ἀπὸ τῆ «λύση» ποῦ μᾶς ὥθησε νὰ δεχτοῦμε
 ὁ ἑνοπλος ἀγώνας.

Μ' ένα τέτοιο συλλογισμό όμως κάνουμε δυο προϋποθέσεις που κατά τη γνώμη μας είναι απόλυτα αντιμαρξιστικές, διππορτουνιστικές και λανθασμένες.

Πρώτα πρώτα, κάνουμε το λάθος να έκτιμούμε μια απόφαση που πήραμε στο παρελθόν, έξω από τες δεδομένες Ιστορικές συνθήκες που επικρατούσαν όταν καλούμασταν να πάρουμε τη δεδομένη απόφαση. Σήμερα που γίνεται ή εκ τών υστέρων έκτίμηση άλλαξαν οι συνθήκες, άλλαξαν οι παράγοντες, άλλαξε ή κατάσταση που επικρατούσε όταν άρχιζε ο ένοπλος άγώνας. Ή πολιτική ώριμότητα ενός κόμματος φαίνεται από την ικανότητά του να πάρει τη σωστή απόφαση την Ιστορική στιγμή που καλείται να την πάρει.

Για να δούμε αν ήταν σωστή η θέση που έπαιρνε το Κόμμα έναντι της ένοπλης εξέγερσης κατά τις αρχές του 1955, πρέπει να εξετάσουμε τούτη τη θέση μέσα στα πλαίσια των συνθηκών που επικρατούσαν εκείνη την περίοδο κι' όχι μέσα στα πλαίσια των συνθηκών που επικρατούν σήμερα. Πόσοι και πόσοι νέοι παράγοντες, ντόπιοι και διεθνείς, δεν έχουν δημιουργηθεί μέσα στην περίοδο που μεσολάβησε από το 1955 ως τα σήμερα. "Αν μερικοί απ' αυτούς τους παράγοντες

έθεσαν όρισμένα έμποδία στη φυσικά
υπόθεση, παράγοντες που θάταν ά-
πό το 1955, αυτό δέν σημαίνει ό-
τι ή άπό το 1955 γιά ένοπλη εξέγερση ήταν λαϊκό
γιά παράδειγμα, ό-τι μέσα σέ τούτη
μία παγκόσμια σύρραξη που δέν μπο-
ρε κι' ή όποια θά είχε τή μία ή τή
έξελιξη τού Κυπριακού ζητήματος, δέ
μια όρθά νά μελετήσουμε σήμερα τή
προτομή ή σύρραξη αυτή έδειχνε κα-
τά τής καί νά κρίνουμε σήμερα, έκ τών
ή μή τής άπόφασης που πήραμε τή
καλούμασταν ν' άποφασίσουμε, έχον-
τες νέες συνθήκες (που δέν ύπάρχαν
μία τέτοια σύρραξη. "Άλλωστε ή Κ
Κ" ό λαός τής άριθμητικά μικρός. "C
έπαιξε σημαντικό ρόλο στες σχέσεις τώ-
ρις μεταξύ τους. Πολλοί νέοι παράγον-
τες δημιουργήθηκαν στο χρόνο που μεσο-
του άγώνα, παράγοντες που ό Κυπ-
μπορούσε νά έλέγξει ή νά έπηρεάσει.
νά πούμε, άσχετοι μέ τούτο τόν ίδιο τό-
λαού. "Αν, λοιπόν, αυτοί οί παράγ-
οντες ρόλο ώστε τόν Κυπριακό νά β-
αυτό δέν άποτελεί τήν έκ τών ύστε-
λάθος ό Κυπριακός λαός νά πάρει τή
τόν ίμπεριαλιστή κατακτητή του.

Τὸ νὰ περιμένουμε νὰ δοῦμε ἐκ τῶν ἀποφάσεων μας, ὅπως τοῦ ΑΚΕΛ, μετατρέπει τὸ κόμμα ἀπὸ τῆς ἐργατικῆς τάξης, σὲ κόμμα οὐραγὸν κόμμα ἀνίκανο νὰ ἐμπνεύσει καὶ νὰ καθορίσῃ κατὰ τὴν κατάλληλη στιγμή.

Αὐτὸ ὁμῶς εἶναι τὸ ἓνα σκέλος τ
ζουμε σήμερα, ἐκ τῶν ὑστέρων, τὰ ἀπο
γνώνα στὸν ὁποῖο δὲν συμμετ
ἐξαγωγικὴ τάξη. Τὸ ἄλλο σκέλος, εἶναι
ἐπιτέλεσμα πού θά εἶχε ἕνας τέτοιος
συμμετεῖχε ἐνεργὰ κι' ἀποφασιστικά ἡ

ήθεσαν όρισμένα έμπόδια στη φυσική εξέλιξη τής Κυπριακής υπόθεσης, παράγοντες που θάταν αδύνατο νά προβλέψουμε το 1955, αυτό δέν σημαίνει ότι ή απόφαση που λήφτηκε το 1955 για ένοπλη εξέγερση ήταν λανθασμένη. "Αν υποθέσουμε, για παράδειγμα, ότι μέσα σέ τούτη τήν περίοδο μεσολαβούσε μια παγκόσμια σύρραξη που δέν μπορούσαμε νά προβλέψουμε κι' ή όποια θά είχε τή μια ή τήν άλλη επίδραση στην εξέλιξη του Κυπριακού ζητήματος, δέν θάταν κατά τή γνώμη μας όρθό νά μελετήσουμε σήμερα τήν απόφαση που πήραμε προτού ή σύρραξη αυτή έδειχνε καν σημεία τής εμφάνισης της και νά κρίνουμε σήμερα, έκ τών ύστέρων, τήν όρθότητα ή μή τής απόφασης που πήραμε τήν Ιστορική στιγμή που καλούμασταν ν' αποφασίσουμε, έχοντας σήμερα ύπ' όψη μας τές νέες συνθήκες (που δέν υπήρχαν τότε) που δημιούργησε μια τέτοια σύρραξη. "Αλλωστε ή Κύπρος είναι μικρό νησί κι' ό λαός της άριθμητικά μικρός. "Όμως, είναι ένα νησί που έπαιξε σημαντικό ρόλο στές σχέσεις τών κρατών και στές διενέξεις μεταξύ τους. Πολλοί νέοι παράγοντες, παράγοντες διεθνείς, δημιουργήθηκαν στο χρόνο που μεσολάβησε από τήν έναρξη του άγώνα, παράγοντες που ό Κυπριακός λαός καθόλου δέν μπορούσε νά έλέγξει ή νά έπηρεάσει. Παράγοντες, μπορούμε νά πούμε, άσχετοι μέ τουτό τον ίδιο τον άγώνα του Κυπριακού λαού. "Αν, λοιπόν, αυτοί οι παράγοντες έπαξαν άποφασιστικό ρόλο ώστε το Κυπριακό νά βρεί τή λύση που βρήκε, αυτό δέν άποτελεί τήν έκ τών ύστέρων άπόδειξη ότι ήταν λάθος ό Κυπριακός λαός νά πάρει τά όπλα και νά πολεμήσει τον Ιμπεριαλιστή κατακτητή του.

Τό νά περιμένουμε νά δοΰμε έκ τών ύστέρων τήν όρθότητα τών άποφάσεών μας, όπως κάνει τώρα ή ήγεσία του ΑΚΕΛ, μετατρέπει τό κόμμα από τήν έμπροσθοφυλακή τής εργατικής τάξης, σε κόμμα ούραγών και όππορτουνιστών, κόμμα άνίκανο νά έμπνεύσει και νά καθοδηγήσει τές εργατικές μάζες κατά τήν κατάλληλη στιγμή που άπαιτεί ή Ιστορία.

Αυτό όμως είναι τό ένα σκέλος του ζητήματος. Έξετάζουμε σήμερα, έκ τών ύστέρων, τά άποτελέσματα ενός ένοπλου άγώνα στον όποίο δέν συμμετείχε ή όργανωμένη εργατική τάξη. Τό άλλο σκέλος, είναι ή άγνοια μας για τό άποτέλεσμα που θά είχε ένας τέτοιος άγώνας, αν σ' αυτόν συμμετείχε ενεργά κι' άποφασιστικά ή όργανωμένη εργατική

τάξη της Κύπρου. Άνκαι με κανένα τρόπο δεν είμαστε διατεθειμένοι (για λόγους που θ' αποδείξουμε αργότερα) να δεχτούμε ότι η ένοπλη εξέγερση στην Κύπρο ήταν πρόωρη ή άκαιρη ή ότι τούτο αποδείχτηκε εκ των υστέρων, όμως, κι' αν ακόμα το παραδεχόμασταν για τους σκοπούς της συζήτησης αυτής, η απάντησή μας στους δογματιστές «Μαρξιστές» του ΑΚΕΛ είναι ή ίδια με την απάντηση που έδωσε ο Λένιν στον Πλεχάνωφ μετά την ανεπιτυχή εξέγερση της Μόσχας :

«Κανένα επιχείρημα δεν θα μπορούσε νάταν πιο μυωπικό από τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Πλεχάνωφ τὸ ὁποῖο κι' ἀρπάζουν ὅλοι οἱ ὀππορτουνιστές, ὅτι δηλαδή ἡ ἀπεργία ἦταν ἀκαιρη καὶ δὲν ἔπρεπε ν' ἀρχίσει κι' ὅτι «δὲν ἔπρεπε νὰ πάρουμε τὰ ὅπλα.» Τουναντίον, ἔπρεπε νὰ πάρουμε τὰ ὅπλα πρὶν ἀποφασιστικὰ πρὶν ἐνεργητικὰ καὶ πρὶν ἐπιθετικὰ. Ἐπρεπε νὰ ἐξηγήσουμε στὲς μάζες ὅτι ἦταν ἀδύνατο νὰ περιοριστοῦμε σὲ μιὰ εἰρηνικὴ ἀπεργία κι' ὅτι ἕνας ἀτρόμητος καὶ ἀμείλικτος ἐνοπλος ἀγῶνας ἦταν ἀπαραίτητος».

(Στοιχειώδη Ἔργα τοῦ Λένιν Τομ. Ι σελ 456 Ἀγγλ. Εκδ.)

Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ξέρει σὲ ποιο στάδιο θὰ βρισκόταν σήμερα τὸ ζήτημα μας ἂν ἡ ὁργανωμένη ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ κόμμα της τάσσονταν ἐνεργὰ καὶ δραστήρια ὑπὲρ τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγῶνα κι' ἂν ἐρριχναν ὅλες τὲς δυνάμεις τους στὸ πεδίο τῆς μάχης ἐνάντια στὸ Βρετανικὸ ἱμπεριαλισμὸ. Ἄν ὁ ἐνοπλος ἀγῶνας δὲν ἔφερε στὸ λαὸ μας τοὺς καρπούς που ποθοῦσαμε, ἂν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγῶνα δὲν ἦταν αὐτὸ, ποὺ θὰ μπορούσε νάταν, οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΑΚΕΛ θάπρεπε πρῶτ' ἀπ' ὅλα νὰ μέφονται τὸν εἰσαυτὸ τους καὶ νὰ δεχτοῦν πρῶτοι τὴν κύρια εὐθύνη γιατί κράτησαν τὸ ὁργανωμένο προλεταριάτο μακριὰ ἀπ' αὐτὸ τὸν ἀγῶνα διδάσκοντας τοὺς ἐργάτες νὰ τὸν βλέπουν σὰν ἕνα ἀντιδραστικὸ κίνημα ποὺ μόνο ἡ καταφρόνηση, ἡ ὑποψία καὶ τὸ μῖσος τοῦ ταίριαζε.

Κι' ἂν ακόμα ὑποθέσουμε σήμερα ὅτι ὁ Κυπριακὸς ἐνοπλος ἀγῶνας ἦταν πρόωρος ἢ ἔστω καταδικασμένος σὲ ἀποτυχία ἀπὸ τὴ γέννησή του, (ὑπόθεση ὁλότελα ἀντίθετη μετὰ τὴν πραγματικότητά ὅπως ἀπόδειξε ἡ τετραετής πορεία τοῦ ἀγῶνα) καὶ πάλι ἔχουμε ἑτοιμὴ, ἀποστομωτικὴ τὴν ἀπάντη-

σή μας ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Λένιν. Ἄν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνημα τῆς Λένιν ἔγραψε :

«Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, τὸ γεγονὸς καὶ κινήματα ξεπετιοῦνται κατὰ τοὺς τόπους καὶ μετὰ διαφορὰς τὸν πλατὺ χαρακτήρα καὶ κινήματος. Μόνο μετὰ πρόωρα σποραδικὰ κι' ἐπομένως ἀνεκινήματα θὰ μπορέσουν οἱ μάζες καὶ γνώση, νὰ ἐνισχυθοῦν, νὰ ἀρχηγούς τους, τοὺς σοσιαλιστὰς αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ἐτοιμαστοῦν (Λένιν, Ἐκλεκτὰ Ἔργα Τομ. 5)

Ἡ γνωστὴ θέση ποὺ πήρε τὸ ΑΚΕΛ ἀγῶνα ἀπογύμνωσε κυριολεκτικὰ μετὰ τὰς τῶν «ἀληθινὸς ἀρχηγούς τους προλετάρους»!

***

Δυὸ παράγοντες συνέτειναν κυρίως τὴν λύση τοῦ ζητήματος μας νὰ μὴν ἀντισταθῇ :

Ἡ διεθνὴς, κι' ὁ Τούρκικος παράγοντας :

(α) Ἡ διεθνὴς παράγοντας :

Εἶναι φανερό ὅτι ὁ Παγκόσμιος ἱμπεριαλισμὸς τῆς Ἀμερικῆς, στριμωγμένος ἀπὸ ἀντιθέσεις ἀπ' τὴ μιά, καὶ τὴν προσπάθειά του νὰ ἐνωμένους τὴν ἀναμέτρησέ του μετὰ τὸν ἐσωτερικὸ κίνημα (τόσο στὸ ἐσωτερικὸ ὡς καὶ στὲς σχέσεις του μετὰ τὲς σοσιαλιστικὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Τουρκίας) ματεύσεις καὶ νὰ καταλήξουν στὴν ἀντίθεση :

Ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἐνταγμένη καὶ τὸ στρατόπεδο τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ :

σή μας απ' τόν ίδιο τόν Λένιν. 'Αναφερόμενος στο ένοπλο έθνικοαπελευθερωτικό κίνημα τής 'Ιρλανδίας τοῦ 1916, ο Λένιν έγραψε :

«'Από τήν άλλη μεριά, τὸ γεγονὸς μόνο ὅτι ἐπαναστατικά κινήματα ξεπετιοῦνται κατὰ καιροὺς σὲ διαφορετικούς τόπους καὶ μὲ διαφορετικὸ τρόπο, ἀποδεικνύει τὸν πλατὺ χαρακτήρα καὶ τὸ βάθος τοῦ γενικοῦ κινήματος. Μόνο μὲ πρόωρα, μὴ ὀλοκληρωμένα, σποραδικὰ κι' ἐπομένως ἀνεπιτυχή ἐπαναστατικά κινήματα θὰ μπορέσουν οἱ μάζες ν' ἀποκτήσουν πείρα καὶ γνώση, νὰ ἐνισχυθοῦν, νὰ μάθουν τοὺς ἀληθινούς ἀρχηγούς τους, τοὺς σοσιαλιστὲς προλετάριους καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ἐτοιμαστοῦν γιὰ τὴ γενικὴ ἐφοδο...» (Λένιν, 'Εκλεκτὰ Ἔργα Τόμ. 5. σελ. 306, 'Αγγλ. Ἔκδ.).

Ἡ γνωστὴ θέση ποὺ πῆρε τὸ ΑΚΕΛ ἐναντι τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα ἀπογύμνωσε κυριολεκτικὰ μπροστὰ στὴν ἐργατικὴ τάξη τοὺς «ἀληθινούς ἀρχηγούς τους» καὶ «τοὺς σοσιαλιστὲς προλετάριους»!

* *

Δυὸ παράγοντες συνέτειναν κυρίως ὥστε ἡ σημερινὴ λύση τοῦ ζητήματος μας νὰ μὴν ἀνταποκρίνεται στὲς ἀρχικὲς μας ἐπιδιώξεις :

Ἄ) διεθνῆς, κι' ὁ Τούρκικος παράγων.

(α) Ὁ διεθνῆς παράγων

Εἶναι φανερό ὅτι ὁ Παγκόσμιος Ἱμπεριαλισμὸς μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Ἀμερικὴ, στριμωγμένος ἀπὸ τὶς ἐσωτερικὲς του ἀντιθέσεις ἀπ' τὴ μιά, καὶ τὴν προσπάθειά του νὰ παρουσιάσει ἑνωμένος στὴν ἀναμέτρησή του μὲ τὸ παγκόσμιο σοσιαλιστικὸ κίνημα (τόσο στὸ ἐσωτερικὸ του μέτωπο ὅσο καὶ στὲς σχέσεις του μὲ τὲς σοσιαλιστικὲς χώρες) ἀπ' τὴν ἄλλη, ἀνάγκασε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκία νὰ ρθοῦν σὲ διαπραγματεύσεις καὶ νὰ καταλήξουν στὴ συμφωνία τῆς Ζυρίχης.

Ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἐνταγμένη ἡ ἴδια στὸ ΝΑΤΟ καὶ τὸ στρατόπεδο τοῦ Ἱμπεριαλισμοῦ, ξεκινοῦσε μὲ τὰ ἐξῆς δεδομένα :

(1) Θεωρούσε τὸ Κυπριακὸ κίνημα σὰν κίνημα ἀγροτο-αστικό, καὶ πολιτικὰ τοποθετημένο στὴ δεξιά. Πίστευε λοιπόν, πὼς μὲ τὸν μπαμπούλα τοῦ κομμουνισμοῦ θὰ παρέσυρε μὲ τὸ μέρος τῆς τὴν Κυπριακῆ Πολιτικῆς 'Ηγεσία κι' ἔτσι δὲν θὰ βρισκόταν ἀντιμέτωπη μὲ τὴν ἐπίμονη ἄρνηση τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ νὰ καταθέσει τὰ ὅπλα καὶ ν' ἀκολουθήσει τὶς προσταγές τῆς.

(2) Γνώριζε ὅτι ἡ ἀριστερὰ παράταξη στὴν Κύπρο, ἐξ αἰτίας ἀκριβῶς τῆς θέσης ποὺ πῆρε ἔναντι τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα καὶ τῆς στάσης ποὺ κράτησε στὰ τελευταῖα τέσσερα χρόνια, ἦταν ἐξασθενημένη κι' ἀνίκανη ν' ἀντιτάξει ὅποιαδήποτε ἀποτελεσματικὴ ἀντίσταση στὴν ἐπιβολὴ τῆς ἀπόφασής τῆς.

(3) Ἡ ἀριστερὰ παράταξη στὴν Ἑλλάδα ἄνκαι σημαντικὰ ἐνισχυμένη ἀπὸ τὸν Κυπριακὸ ἀγώνα (ἐξ αἰτίας τοῦ ἀντι-ἱμπεριαλιστικοῦ χαρακτήρα του) δὲν θὰ μπορούσε ν' ἀντιδράσει ἀποφασιστικὰ ἐνάντια στὴ συμφωνία τῆς Κυβέρνησης χωρὶς τὴν ἀνάλογη ἀνταπόκριση ἀπὸ τὴν Κυπριακὴ ἀριστερὰ ἢ ὅποια ἀποδείχτηκε ὁλότελα ἀνίκανη ν' ἀντιδράσει.

(4) Ἡ Κυπριακὴ πολιτικὴ ἡγεσία, ἐξ αἰτίας τοῦ πολιτικοῦ προσανατολισμοῦ τῆς, στηρίχτηκε ὁλότελα, στὸ διεθνὲς πεδίο, πάνω στὴν προώθηση τοῦ ζητήματός μας ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀδυναμίας τῆς Κυπριακῆς ἀριστερᾶς καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Κυπριακὸ κίνημα παρουσιαζότανε σὰν κίνημα τῆς ἐθνικόφρονος δεξιᾶς Κυπριακῆς παράταξης ἢ Ἑλληνικῆ Κυβέρνηση δὲν στριμώχτηκε ἀρκετὰ ὥστε νὰ ἐγκαταλείψει τὰ ἀσφυκτικὰ στενὰ πλαίσια τῶν «φίλων καὶ συμμάχων τοῦ ΝΑΤΟ» καὶ νὰ ἀναλάβει τὸν ἀντι-ἱμπεριαλιστικὸ ρόλο ποὺ ἡ προώθηση τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος ἀπαιτοῦσε, ἀψηφώντας τὴν πίεση ποὺ ἐξασκοῦσε ἀπάνω τῆς ἡ «μεγάλῃ φίλῃ καὶ σύμμαχῳ» Ἀμερική.

Θάταν ἀστεῖο ν' ἀνέμενε κανεὶς ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, ποὺ ἐκπροσωπεῖ σήμερα τὰ συμφέροντα τῶν ἀστοτσιφλικάδων τῆς Ἑλλάδας, νὰ ἐπρόδιδε τοῦτα τὰ συμφέροντα

χάριν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἐφ' ὅσο πίεση δὲν ἐξασκεῖτο ἀπάνω τῆς πρὸς

Ἀπὸ τὰ πιὸ πάνω βγαίνει μὲν ποιά ἐπιρροή θάχε ἡ συμμετοχὴ τῶν ἐνοπλῶν ἀγώνων καὶ ποιοὶ ἀποτεῖς σήμερα μιὰ τέτοια συμμετοχὴ τῆς. Σοῦμε τὸ ἐξῆς :

Ὁ ἀγώνας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ ἐπὶ τὸ ἐπὶ τοῦτο περὶ λαμπρὸν ἀγώνα ὁ λαὸς ὁλόκληρου τοῦ λαοῦ χωρὶς νὰ ξεχωρίσει ἔχει βρεῖ μιὰ τόσο ἐνθουσιώδη ἀνταπὶ τὸ λαὸ τῆς Ἑλλάδας, ὥστε ν' ἀναγκασθῇ, στριμωγμένη ἀπὸ τὴ μεγάλη τὸ ρόλο τοῦ μεσολαβητοῦ γιὰ τὴν μας. Δὲν μπορούμε ν' ἀμφισβητήσω μωξὲ τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση καὶ μιὰ πιὸ ἀποφασιστικὴ θέση ἔναντι σημείο ποὺ ἀρχίσει νὰ ἀνησυχεῖ σὲ Κυβέρνηση καὶ τὴν Ἑλληνικὴ μπουρ ἀγώνας. Ἄν ὁ ἐνοπλὸς ἀγώνας στὴν κὸ χαρακτήρα, μὲ τὴν ἐνεργὸ συμ ἀριστερᾶς, ἀσφαλῶς ἡ πίεση ποὺ Ἑλλάδας θάταν ἀκόμα μεγαλύτερη κ ἀριστερᾶς πιὸ ἀποφασιστικός.

(β) Ὁ Τούρκικος Π

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ ἐκμεταλλεύτηκε κάθε εὐκαιρία γιὰ νὰ σ' ὅλους τοὺς ἀποικιακοὺς καὶ ὑπὸ τοῦ «διαίρει καὶ βασιλεύει». Ἡ ἀντιπροσωπεύει κάτι λιγώτερο ἀ Κυπριακοῦ λαοῦ σ' ἀντίθεση μὲ τὸ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, τυφλώθηκε ἀπὸ τὴν ἐνεφύτευσαν οἱ πράκτορες Τούρκοι τσιφλικάδες κι' ἡ Τούρκα Τουρκία καὶ τὴν Κύπρο. Γιὰ τὴν πολιτικὴ ἡγεσίαν ὑποστήριξε τὴν

χάριν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἐφ' ὅσο μάλιστα καμιά σοβαρή πίεση δὲν ἐξασκεῖτο ἀπάνω της πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση.

Ἀπὸ τὰ πιὸ πάνω βγαίνει μόνο του τὸ συμπέρασμα, ποιά ἐπιρροή θάχε ἡ συμμετοχὴ τῆς Κυπριακῆς ἀριστερᾶς στὸν ἔνοπλο ἀγώνα καὶ ποιὸ ἀποτέλεσμα θὰ μπορούσε νὰ ἔχει σήμερα μιὰ τέτοια συμμετοχὴ της. Φτάνει μόνο νὰ προσθέσουμε τὸ ἐξῆς :

Ὁ ἀγώνας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ (κι' ἔναν τέτοιο περίλαμπρον ἀγώνα ὁ λαὸς τὸν βλέπει σὰν ἀγώνα ὁλόκληρου τοῦ λαοῦ χωρὶς νὰ ξεχωρίζει δεξιούς κι' ἀριστερούς) ἔχει βρεῖ μιὰ τόσο ἐνθουσιώδη ἀνταπόκριση μέσα σ' ὁλόκληρο τὸ λαὸ τῆς Ἑλλάδας, ὥστε ν' ἀναγκαστεῖ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, στριμωγμένη ἀπὸ τὴ μεγάλη λαϊκὴ πίεση, νὰ ἀναλάβει τὸ ρόλο τοῦ μεσολαβητοῦ γιὰ τὴν ἐπίλυση τοῦ ζητήματός μας. Δὲν μπορούμε ν' ἀμφισβητήσουμε ὅτι ἐκεῖνο ποὺ στρίμωξε τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση καὶ τὴν ἀνάγκασε νὰ πάρει μιὰ πιὸ ἀποφασιστικὴ θέση ἐναντι τοῦ ζητήματος μας (σὲ σημεῖο ποὺ ἄρχισε νὰ ἀνησυχεῖ σοβαρὰ αὐτὴ τούτῃ τὴν Κυβέρνηση καὶ τὴν Ἑλληνικὴ μπουρζουαζία) ἦταν ὁ ἔνοπλος ἀγώνας. Ἄν ὁ ἔνοπλος ἀγώνας στὴν Κύπρο εἶχε πιὸ καθολικὸ χαρακτήρα, μὲ τὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ τῆς ὀργανωμένης ἀριστερᾶς, ἀσφαλῶς ἡ πίεση ποὺ θάχε ἡ κυβέρνηση τῆς Ἑλλάδας θάταν ἀκόμα μεγαλύτερη κι' ὁ ρόλος τῆς Ἑλληνικῆς ἀριστερᾶς πιὸ ἀποφασιστικός.

(β) Ὁ Τούρκικος Παράγων

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ Βρετανικὸς ἱμπεριαλισμὸς ἐκμεταλλεύτηκε κάθε εὐκαιρία γιὰ νὰ προωθήσει τὸ γνωστὸ σ' ὅλους τοὺς ἀποικιακοὺς καὶ ὑπόδουλους λαοὺς παιγνίδι τοῦ «διαίρει καὶ βασιλεύει». Ἡ Τούρκικη κοινότητα ποὺ ἀντιπροσωπεύει κάτι λιγώτερο ἀπὸ εἴκοσι τὰ ἑκατὸ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ σ' ἀντίθεση μὲ τὰ ὀγδόντα τὰ ἑκατὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, τυφλώθηκε ἀπὸ τὸν Ἐθνικο-Σωβινισμό ποὺ τῆς ἐνεφύτευσαν οἱ πράκτορες τῶν ἱμπεριαλιστῶν, οἱ Τούρκοι τσιφλικάδες κι' ἡ Τούρκικη μπουρζουαζία στὴν Τουρκία καὶ τὴν Κύπρο. Γιὰ πολλὰ χρόνια ἡ Τούρκικη πολιτικὴ ἡγεσία ὑποστήριζε τὴ συνέχιση τῆς Βρετανικῆς

ἀποικιακῆς κυριαρχίας στὴ γνωστὴ δικτατορικὴ τῆς μορφῇ
χωρὶς καμιά δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ καὶ χωρὶς τὴν ἴδρυσή
κανενὸς δημοκρατικοῦ ὀργανισμοῦ. Ἐκμεταλλεόμενοι τὴν
πολιτικὴ ἀνωριμότητα τῆς Τούρκικης μειονότητας, οἱ ἱμπερια-
λιστὲς κι' οἱ ντόπιοι πράκτορες τοὺς προσπάθησαν νὰ
κλείσουν τὰ μάτια τῆς Κυπριακῆς Τούρκικης ἐργατικῆς καὶ
ἀγροτικῆς καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσουν στὴν πολιτικὴ τοὺς κατα-
στροφή.

Ἀσφαλῶς ἡ ἀπουσία τῆς Ἑλληνικῆς ὀργανωμένης ἐργατικῆς τάξεως καὶ τοῦ πολιτικοῦ κόμματός της (τοῦ μόνου κόμματος ποὺ δὲν ὑποστηρίζει τὸν ἐθνικὸ διαχωρισμὸ καὶ τὴν ἐθνικὴ διάκριση, τοῦ μόνου κόμματος ποὺ στοὺς κόλπους του μποροῦσε νὰ δεχτεῖ κι' Ἕλληνες καὶ Τούρκους χωρὶς διάκριση φυλῆς ἢ θρησκείας) ἀπὸ τὸν ἐνοπλὸ ἀγῶνα, ἄφησε τὴν Τούρκικη ἐργατικὴ τάξη ἔρμαιο στὰ δημοκοπικὰ προστάγματα τῶν Τούρκων ἡγετῶν. Ποιὸς θὰ ἐξηγοῦσε στοὺς Τούρκους ἐργάτες τὴν κοινωνικὴ σημασίαν τοῦ ἀντιϊμπεριαλιστικοῦ ἀγῶνα ; Ποιὸς θὰ τοὺς ἐξηγοῦσε τὴ σημασίαν ποὺ εἶχε γιὰ τοὺς ἐργάτες τῆς Κύπρου ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ φυλὴ τους, ὁ ἀγῶνας ἐνὸς λαοῦ (Ἑλληνικοῦ καὶ Τουρκικοῦ) ποὺ στέναζε κάτω ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀποικιακὸν, Βρετανικὸν ζυγὸ ; Ποιὸς θὰ τοὺς ἐξηγοῦσε ὅτι οἱ Τούρκοι ἐργάτες κι' ἀγρότες δὲν εἶχαν τίποτε νὰ χάσουν μὲ τὴν ἀποτίναξιν τοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἀλυσίδες τους ; Ποιὸς θὰ τοὺς ἐξηγοῦσε ὅτι κι' αὐτοὶ μαζὺ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ ἐργατιά στέναζαν κάτω ἀπὸ τὶς διπλῆς ἀλυσίδες, τὶς ἀλυσίδες τῆς ντόπιας ἐκμετάλλευσης καὶ τῆς ἱμπεριαλιστικῆς καταπίεσης ; Ποιὸς, τέλος, θὰ τοὺς ἐξηγοῦσε τὴ σημασίαν ποῦχε ἡ ἀντιϊμπεριαλιστικὴ ἐξέγερση στὴν Κύπρον γιὰ τὸ Παγκόσμιον σοσιαλιστικὸν ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ ὁποίου οἱ Κύπριοι ἐργάτες - Ἕλληνες καὶ Τούρκοι μαζί - ἀποτελοῦν ἓνα ἀναπόσπαστο μῦρο ;

Ἀσφαλῶς μόνο ἓνα κόμμα Μαρξιστικό, κομμουνιστικό, θὰ μπορούσε νὰ ἀναλάβει ὑπεύθυνα καὶ μὲ ἐπιτυχία, τὸ δύσκολο τοῦτο ἔργο. Ὅμως, μὲ ποιὸ τρόπο καὶ μὲ ποιά προοπτικὴ ἐπιτυχίας θὰ μπορούσαν οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες νὰ πείσουν τοὺς Τούρκους συντρόφους τοὺς νὰ ὑποστηρίξουν ἓνα ἀγῶνα στὸν ὁποῖο οἱ ἴδιοι ἀρνοῦνταν νὰ συμμετάσχουν ; Ἀσφαλῶς οὔτε ὁ τρόπος, οὔτε ἡ προοπτικὴ ἐπιτυχίας θὰ ὑπῆρχαν.

Ὅμως, τὸ ΑΚΕΛ ἦταν τὸ μὲν
νὰ ριζώσει στὴν Τούρκικη ἐργασι-
νὰ τῆς ὑποδείξει τὸν ὀρθὸ δρόμο
νὰ τὴν ἐμπνεύσει ὥστε νὰ ἀντιτάξ-
στὰ σωβινιστικὰ προστάγματα τῶν
μόνο κόμμα πού θά μπορούσε νὰ ἐ-
κὰ πλῆσινα τοῦ ἀντιαποικιακοῦ ἀ-
ποκατασταστικοῦ ἀνταρτικῆς
πολέμου τοῦ ἀνάνεμα στὸν Τό-
πὸ ἀποτελοῦν τὴ ραχοκοκαλί :

Τὸ ζήτημα ὁμῶς δὲν σταμα-
νὰ δεχομάσταν ὡς ὀρθὸ τὸ ἐπιχει-
ῆταν ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐνοποίηση
κικου στοιχείου σὲ σημεία ὥστε,
ἐπιτύχει τὰ ἀνισα κέρδη (σὲ σύγκρ-
ων τῆς Κύπρου) ποὺ πέτυχε μὲ τ

Χωρίς τὸν ἐνοπλο ἀγῶνα
δὲν θὰ πιεζότανε στὸ σημεῖο π
χρειαζότανε τὴν ἐπιστράτευση
γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὴ συνέχιση
εἶναι ἀληθινό. Ἀλλ' ἐξ' ἴσου ἀ
πίηση, χωρὶς τὴ δράση ὁ Βρεταν
π ο τ ε θὰ τὸ κουνουῖσε ἀπὸ τὸ
ὅτι ἡ δράση φέρνει πάντα τὴν ε

Τὸ τεχνικὸ δημιούργημα τὰ ἀπὸ μέρους τοῦ Βρετανικοῦ ἱμνίου ἐκδήλωση αὐτῆς τῆς ἀντίδωφειλε νὰ προβλέπει. Εἶχαμε λὲς ὑποδούλωση κάτω ἀπὸ τὸν ἀποφασιστικῆς πίεσης τὴν ἀποτίναξη τῆς ἱμπεριαλιστικῆς λέγαμε τὸ πρῶτο, ἀσφαλῶς δὲν ἔγινε» γιατί δὲν θὰ ὠρίμαζαν οἱ του. "Ἄν διαλέγαμε τὸ δεύτερο (ποὺ γνωρίζουν τὰ ἱμπεριαλιστικὰ ὠθήσουμε ἑτοιμοὶ καὶ ὀπλισμένοι «Τούρκικο παράγοντα». Στὴν θὰ παραμέναμε ὑπόδουλοι στὰ τὸν «Τούρκικο παράγοντα») ἐν μπροστά μας τὸ δρόμο πρὸς τὴν τὰ πρῶτα βήματα πρὸς τὴ λευ

Όμως, τὸ ΑΚΕΛ ἦταν τὸ μόνο κόμμα ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ριζώσει στὴν Τούρκικη ἐργατιά καὶ νὰ τὴν καθοδηγήσει, νὰ τῆς ὑποδείξει τὸν ὀρθὸ δρόμο τῆς νὰ τὴν ὀργανώσει καὶ νὰ τὴν ἐμπνεύσει ὥστε νὰ ἀντιτάξει ἀποφασιστικὴ ἀντίσταση στὰ σωβινιστικὰ προστάγματα τῆς ἡγεσίας τῆς. Ἦταν τὸ μόνο κόμμα ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ξεπεράσει τὰ στενὰ ἐθνικιστικὰ πλαίσια τοῦ ἀντιαποικιακοῦ ἀγώνα καὶ νὰ ἀπλώσει τοὺς πλοκάμους του ἀνάμεσα στοὺς Τούρκους ἐργάτες κι' ἀγρότες ποὺ ἀποτελοῦν τὴ ραχοκοκαλιά τῆς Τούρκικης μειονότητας.

Τὸ ζήτημα ὅμως δὲν σταματᾷ ὡς ἐδῶ. Θάταν ἀστείον νὰ δεχόμεσταν σὰν ὀρθὸ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ὁ ἔνοπλος ἀγώνας ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐνοποίηση καὶ ὀργάνωση τοῦ Τούρκικου στοιχείου σὲ σημεῖο ὥστε, ἡ Τούρκικη μειονότητα νὰ ἐπιτύχει τὰ ἀνισα κέρδη (σὲ σύγκριση μὲ τὰ κέρδη τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου) ποὺ πέτυχε μὲ τὴ συμφωνία τοῦ Λονδίνου.

Ἡ ἀπάντησή μας σὲ τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα εἶναι τούτη :

Χωρὶς τὸν ἔνοπλο ἀγώνα ἡ Βρετανικὴ ἀποικιοκρατία δὲν θὰ πιεζότανε στὸ σημεῖο ποὺ πιέστηκε κι' ἔτσι δὲν θὰ χρειαζότανε τὴν ἐπιστράτευση τῆς Τούρκικης ἀντίδρασης γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὴ συνέχιση τῆς κυριαρχίας τῆς. Αὐτὸ εἶναι ἀληθινόν. Ἀλλ' ἐξ' ἴσου ἀληθινὸ εἶναι ὅτι χωρὶς τὴν πίεση, χωρὶς τὴ δράση ὁ Βρετανικὸς ἱμπεριαλισμὸς οὐδέποτε θὰ τὸ κουνοῦσε ἀπὸ τὸν τόπο μας. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ δράση φέρνει πάντα τὴν ἀντίδραση.

Τὸ τεχνικὸ δημιούργημα τοῦ «Τούρκικου παράγοντα» ἀπὸ μέρους τοῦ Βρετανικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ δὲν ἦταν παρὰ μιὰ ἐκδήλωση αὐτῆς τῆς ἀντίδρασης ποὺ κάθε Μαρξιστὴς ὀφείλει νὰ προβλέψει. Εἶχαμε λοιπὸν νὰ ἐκλέξουμε : Αἰώνια ὑποδούλωση κάτω ἀπὸ τὸν ἀποικιακὸ ζυγὸ ἢ ἐξάσκηση ἀποφασιστικῆς πίεσης ἐνάντια στὸν κυρίαρχο γιὰ τὴν ἀποτίναξη τῆς ἱμπεριαλιστικῆς ὑποδούλωσης. Ἄν διαλέγαμε τὸ πρῶτο, ἀσφαλῶς δὲν θάχαμε τὸν «Τούρκικο παράγοντα» γιατί δὲν θὰ ὠρίμαζαν οἱ συνθῆκες γιὰ τὴ δημιουργία του. Ἄν διαλέγαμε τὸ δεύτερο, ὀφείλαμε σὰν Μαρξιστές (ποὺ γνωρίζουν τὰ ἱμπεριαλιστικὰ τεχνάσματα), νὰ τὸ προωθήσουμε ἑτοιμοὶ καὶ ὀπλισμένοι ν' ἀντιμετωπίσουμε καὶ τὸν «Τούρκικο παράγοντα». Στὴν πρώτη ὅμως περίπτωσι θὰ παραμέναμε ὑπόδουλοι στὰ σίγουρα (κι' ἄς μὴν εἶχαμε τὸν «Τούρκικο παράγοντα») ἐνῶ στὴ δεύτερη θ' ἀνοίγαμε μπροστὰ μας τὸ δρόμο πρὸς τὴν ἐθνικὴ ἀπολύτρωση κάνοντας τὰ πρῶτα βήματα πρὸς τὴ λευτεριά.

2. ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ

«Απόλυτη Ισότητα δικαιωμάτων για όλα τα έθνη· τὸ δικαίωμα τῶν ἐθνῶν γι' αὐτοδιάθεση· ἡ συγχώνευση τῶν ἐργατῶν ὅλων τῶν ἐθνῶν - αὐτὸ εἶναι τὸ ἐθνικὸ πρόγραμμα ποὺ ὁ Μαρξισμός, ἡ πείρα ὅλου τοῦ κόσμου καὶ ἡ πείρα τῆς Ρωσσίας διδάσκει τοὺς ἐργάτες». Λένιν.

Εἶναι καθολικὰ γνωστὸ ὅτι ὁ ἔνοπλος ἀγῶνας ἐγκαινιάστηκε τὴν 1η τ' Ἀπρίλη 1955 μὲ κεντρικὸ σύνθημα τὴν αὐτοδιάθεση.

Ἡ θέση ἐπομένως ποὺ καλοῦνταν νὰ πάρουν ἔναντι αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνα οἱ κομμουνιστὲς τῆς Κύπρου θάπρεπε κατὰ πρῶτο καὶ κύριο λόγο νὰ ἐξαρτηθεῖ ἀπὸ τὴν κατ' ἀρχὴν στάση τῶν κομμουνιστῶν ἔναντι τῆς γενικῆς ἀρχῆς γιὰ αὐτοδιάθεση τῶν ἐθνῶν καὶ ἰδιαίτερα ἔναντι τοῦ δικαιώματος τῶν ἀποικιακῶν λαῶν ν' ἀποφασίσουν μόνοι τους τὸ μέλλον τους.

Ποιά, λοιπόν, εἶναι ἡ θέση ποὺ ἀπ' τὴ γέννησή του τὸ κομμουνιστικὸ κίνημα, μὲ πρωτεργάτες τοὺς Μαρξ καὶ Ἐνγκελς πῆρε ἔναντι τοῦ αἰτήματος γι' αὐτοδιάθεση;

Ἀπὸ τὸ 1896, τὸ Διεθνὲς Σοσιαλιστικὸ κίνημα ἀναγνώρισε στὸ πρόγραμμά του τὸ δικαίωμα ὅλων τῶν ἔθνων γι' αὐτοδιάθεση. Κι' αὐτὸ τόκανε ἀνοικτὰ καὶ καθαρὰ. Τὸ ψήφισμα τοῦ Διεθνοῦς Σοσιαλιστικοῦ Ἑργατικοῦ καὶ Συνδικαλιστικοῦ Συνεδρίου ποὺ γινε στὸ Λονδίνο ἀπὸ τὲς 27 τοῦ Ἰούλη ὡς τὴν 1η τ' Αὐγούστου τοῦ 1896 ἀναφέρει :

«Τὸ Συνέδριο δικαίωμα ὅλων τὴν ἀλληλεγγύη σήμερα στενάζει ἐθνικοῦ ἢ ἄλλοι τοὺς ἐργάτες ὅλων σὺν στὲς γραφῶν ἐργατῶν ὅλου τὸ χέρι μαζί τους καπιταλισμοῦ καὶ Σοσιαλ. - Δημοκ

Τὸ γεγονός ὅτι Αὐτοδιάθεσης καὶ τὸ κόσμου νὰ ἐνωθοῦν καὶ λήψη τοῦ Διεθνοῦς ψήφισμα δείχνει πόσο τὴ στενὴ σχέση ποὺ τικῶν κινήματων καὶ στὸν Καπιταλισμό. Ἡ πρώτη ἔγραψε προτο

«Ἄν ἐπρόκειτο προωθήσουμε (ἔργατες ὅλων ψέμα.....»

Πόσο πῶ ἀληθι ἐάντια στὸν Παγκόσμιος μετὸν ἐθνικοῦ ποὺ ἀποτελοῦν τὲς Παγκόσμιου Χρηματὶσμοῦ τὴν ἔγραψε ὁ Λένιν

«Οἱ διαφορὲς λαμβανομένης ἀπόλυτο, ἀλλ (σήμερα σοσι

Καὶ σὲ ἄλλη περίπτ

«Ἡ διαλεκτικ

ΑΘΕΣΗ

για όλα τα έθνη· τὸ δικαίωμα
αγώνευση τῶν ἐργατῶν ὅλων
πρόγραμμα ποῦ ὁ Μαρξισμός,
εἰρα τῆς Ρωσσίας διδάσκει τοὺς

ἐνοπλος ἀγῶνας ἐγκαινιάσ-
μὲ κεντρικὸ σύνθημα τὴν

οὔνταν νὰ πάρουν ἐναντι
τῆς Κύπρου θάπρεπε κατὰ
ἡθεὶ ἀπὸ τὴν κατ' ἀρχὴν
ῆς γενικῆς ἀρχῆς γιὰ αὐτο-
ναντι τοῦ δικαίωματος τῶν
μόνοι τους τὸ μέλλον τους.

ὺ ἀπ' τὴ γέννησή του τὸ
ῆτες τοὺς Μαρξ καὶ Ἐνγκελς
τοδιάθεση ;

λιστικὸ κίνημα ἀναγνώρισε
ῶν τῶν Ἐθνῶν γι' αὐτο-
καὶ καθαρὰ. Τὸ ψήφισμα
τικῶ καὶ Συνδικαλιστικοῦ
ὁ τὲς 27 τοῦ Ἰούλη ὡς τὴν
1 :

«Τὸ Συνέδριο διακηρύττει ὅτι ὑποστηρίζει τὸ ἀπόλυτο
δικαίωμα ὅλων τῶν Ἐθνῶν γι' αὐτοδιάθεση κι' ἐκφράζει
τὴν ἀλληλεγγύη του στοὺς ἐργάτες κάθε χώρας ποῦ
σήμερα στενάζει κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τοῦ στρατιωτικοῦ,
ἐθνικοῦ ἢ ἄλλου δεσποτισμοῦ. Τὸ Συνέδριο καλεῖ
τοὺς ἐργάτες ὅλων αὐτῶν τῶν χωρῶν νὰ προσχωρή-
σουν στὲς γραμμὲς τῶν ταξικὰ συνειδητοποιημένων
ἐργατῶν ὅλου τοῦ κόσμου καὶ ν' ἀγωνιστοῦν χέρι μὲ
χέρι μαζί τους γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ Διεθνοῦς
καπιταλισμοῦ καὶ τὴν ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν τῆς
Σοσιαλ. - Δημοκρατίας».

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπεράσπιση τοῦ δικαίωματος τῆς
Αὐτοδιάθεσης καὶ τὸ σάλπισμα πρὸς τοὺς ἐργάτες ὅλου τοῦ
κόσμου νὰ ἐνωθοῦν καὶ νὰ ἀγωνιστοῦν μαζί γιὰ τὴν καταπο-
λέμηση τοῦ Διεθνοῦς καπιταλισμοῦ περιέχονται στὸ ἴδιο
ψήφισμα δείχνει πόσο καθαρὰ οἱ πρῶτοι Μαρξιστὲς ἐβλέπαν
τὴ στενὴ σχέση ποῦ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἐθνικοαπελευθερω-
τικῶν κινήσεων καὶ τῆς Παγκόσμιας ἐπανάστασης ἐνάντια
στὸν Καπιταλισμό. Ὁ Πλεχάνωφ ὁ πρῶτος Ρώσος Μαρ-
ξιστὴς ἔγραψε προτοῦ περάσει στὴν παράταξη τῶν Μενσεβί-
κων :-

«Ἄν ἐπρόκειτο νὰ τὸ ξεχάσουμε ἢ νὰ διστάσουμε νὰ τὸ
προωθήσουμε (τὸ δικαίωμα γι' αὐτοδιάθεση), ἡ κραυγὴ
«Ἐργάτες ὅλων τῶν χωρῶν ἐνωθῆτε» θάταν ἓνα μεγάλο
ψέμα.....»

Πόσο πιὸ ἀληθινὸ εἶναι τοῦτο σήμερα ποῦ ὁ ἀγῶνας
ἐνάντια στὸν Παγκόσμιο Ἱμπεριαλισμὸ εἶναι ἄμεσα συνδε-
δεμένους μὲ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγῶνα ὅλων τῶν Ἐθνῶν
ποῦ ἀποτελοῦν τὲς ἀποικιακὲς καὶ ἡμιαποικιακὲς χώρες τοῦ
Παγκόσμιου Χρηματιστικοῦ Καπιταλισμοῦ.
Νὰ τί ἔγραψε ὁ Λένιν :-

«Οἱ διάφορες ἀπαιτήσεις τῆς Δημοκρατίας συμπερι-
λαμβανομένης τῆς Αὐτοδιάθεσης δὲν εἶναι κάτι τὸ
ἀπόλυτο, ἀλλὰ μόρια τοῦ γενικοῦ δημοκρατικοῦ
(σήμερα σοσιαλιστικοῦ) Παγκόσμιου κινήματος».

Καὶ σὲ ἄλλη περίπτωσι :-

«Ἡ διαλεκτικὴ τῆς ἱστορίας εἶναι τέτοια ὥστε μικρὲς

χωρές ανίκανες σάν ανεξάρτητες οντότητες νά άντεπε-
ξέλθουν στόν άγώνα τους ένάντια στόν 'Ιμπεριαλισμό,
παίζουν τόν ρόλο τους στό γενικό αναβρασμό σάν
μικρά μόρια πού υποβοηθοῦν τήν πραγματική δύναμη
ένάντια στόν Ιμπεριαλισμό δηλαδή τόν σοσιαλιστικό
προλεταριάτο νά κάνει τήν εμφάνισή του».

(Λένιν 'Εκλεκτά Έργα Τόμος 5 σελ. 305, 'Αγγλ. 'Εκδ.)

“Αν λοιπόν σάν Μαρξιστές θάπρεπε νά υποστηρίξουμε
κατ' άρχήν τόν δικαίωμα τών έθνών γι' αυτοδιάθεση στή
γενική του άφηρημένη έννοια, ή υποχρέωσή μας νά υπο-
στηρίξουμε μέ φανατισμό τούτο τόν αίτημα στήν Κύπρο
ήταν χίλιες φορές πιό μεγάλη.

“Η Κύπρος είχε καταντήσει τόν όχυρό γιά τά επίθετικά
σχέδια τού 'Αγγλο-‘Αμερικάνικου 'Ιμπεριαλισμού στή Μέση
‘Ανατολή. ‘Η άποκαλούμενη «στρατηγική σπουδαιότητα»
τῆς Κύπρου, δέν ήταν τίποτε άλλο παρά ή σπουδαιότητα της
στούς 'Ιμπεριαλιστές στήν προσπάθειά τους νά καταπατή-
σουν καί νά έξολοθρεύσουν τές προοδευτικές δυνάμεις πού
γοργά αναπτύσσονταν στή Μέση ‘Ανατολή. “Ηδη ή Κύπρος
έχει χρησιμοποιηθεῖ δυό φορές σάν τόν όρμητήριο τών 'Ιμπε-
ριαλιστικών στρατιωτικών Δυνάμεων στήν επίθετική επίδρο-
μή τους ένάντια στήν Αίγυπτο καί τήν 'Ιορδανία. ‘Αεροδρό-
μια καί στρατιωτικές βάσεις έχουν κατασκευαστεῖ στήν Κύπρο
μέ γοργό ρυθμό καί μέ μεγάλη έξοδα. Τά Ιμπεριαλιστικά
προπαγανδιστικά όργανα διαρκώς προπαγάνδιζαν τή σπου-
δαιότητα τῆς Κύπρου σάν στρατιωτικής βάσης σέ περίπτωση
έχθροπραξιών μέ τή Σοβιετική Ένωση καί τές Λαϊκές Δημο-
κρατίες. ‘Αναμφίβολα οἱ 'Ιμπεριαλιστές χρειάζονταν τήν
Κύπρο γιά τήν προώθηση τού 'Ιμπεριαλιστικού τους σχεδίου.
Γι' αυτό, όσο ό άγώνας, γιά τήν άπελευθέρωση τῆς Κύπρου
άπό τόν άποικιακό ζυγό φούντωνε, όσο ό άγώνας αυτός
έπερνε όξύτερη καί πιό άποφασιστική μορφή, τόσο μεγαλύτερη
γινόταν ή στενοχώρια καί ένόχληση τών 'Ιμπεριαλιστών
πού αίσθάνονταν τόν έξαφνος κάτω άπό τά πόδια τους νά
καταρρέει. ‘Η μεγάλη σημασία αὐτῆς τῆς πλευρᾶς τού
άγώνα τού Κυπριακού Λαοῦ δέν έπρεπε νά ξεχαστεῖ ούτε
γιά μιá στιγμή. “Αν ό άγώνας γιά τήν αυτοδιάθεση ξεετά-
ζονταν μέσα στά όρθά του πλαίσια, δέν μπορούσε παρά νά
τραβήξει μέ τόν μέρος του όλες τές κοινότητες τῆς Κύπρου,

πόσο δηλαδή τούς Έλλη-
‘Αρμένιδες ως επίσης καί
Μητρόπολης, καί όλόκλη-

“Από τά πιό πάνω
ή γενική κατεύθυνση, ή
μέ τήν όποία ξεανοῦσε
νά βρεῖ τούς κομμουνισ-
τίες φανατικούς συμπαρι-

“Ένας Μαρξιστής
έβλεπε μεμονωμένα, έξ-
τάν τόν τρυφίζον. Οἱ κο-
Παγκόσμιου εργατικού
πῆς παγκόσμιας σοσια-
πόσο τή γραμμή όσο
ιεθνείς συνθήκες πού έπ-
αυγοῦν αὐτές οἱ συνθή-
πύλη ένάντια στόν Ιμ-
ίους τόν πιό σπουδαίο,
της τους.

Γι' αὐτό εἶναι σωστό
τού Κυπριακού λαοῦ μέ-
μεν συνθηκών πού έπ-
συμπαρία μερικά παραδ-

(1) “Η Κύπρος ήταν
λαοῦ. Σ' άλλες άποικί-
Μάλτα, σέ άποικίες τῆς Α-
καί προτεκτοράτα, έβρα-
καί τῆς παλαιάς Εγγύ-

(2) “Ο γαλλικός
στάν 'Αγγλο-‘Αμερικάν-
Δυτικά Κράτη καί 'Ισπανί-
πύλη τῆς Κύπρου σέ
έργατες ένάντια στίς
‘Αρμένι. “Ο άγώνας
στά αὐτά τους έδω-
Ιμπεριαλιστικό χαρακ-

άρτητες οντότητες να άντεπε-
υσ ενάντια στόν Ίμπεριαλισμό,
στο γενικό αναβρασμό σάν
ηθοῦν τήν πραγματική δύναμη
μό δηλαδή τό σοσιαλιστικό
τήν εμφάνισή τους».
όμος 5 σελ. 305, 'Αγγλ. "Εκδ.)

ες θάπρεπε να υποστηρίξουμε
ν εθνών γι' αυτοδιάθεση στη
ή υποχρέωσή μας να υπο-
υτο τό αίτημα στην Κύπρο
η.

σει τό όχυρό γιά τά επιθετικά
ηικό Ίμπεριαλισμού στη Μέση
«στρατηγική σπουδαιότητα»
άλλο παρά ή σπουδαιότητα της
ροσπάθειά τους να καταπατή-
τες προοδευτικές δυνάμεις που
ίεση 'Ανατολή. 'Ηδη ή Κύπρος
ς σάν τό όρμητήριο τών Ίμπε-
νάμεων στην επιθετική επιδρο-
ο και τήν 'Ιορδανία. 'Αεροδρό-
ουν κατασκευαστεί στην Κύπρο
άλα έξοδα. Τά Ίμπεριαλιστικά
ρκώς προπαγάνδιζαν τη σπου-
ρατιωτικής βάσης σέ περίπτωση
ή 'Ενωση και τές Λαϊκές Δημο-
μπεριαλιστές χρειάζονταν τήν
/ Ίμπεριαλιστικού τους σχεδίου.
τήν άπελευθέρωση τής Κύπρου
ύντωνε, όσο ό άγώνας αυτός
ιστική μορφή, τόσο μεγαλύτερη
ένόχληση τών Ίμπεριαλιστών
κάτω από τά πόδια τους να
σία αυτής τής πλευράς του
δέν έπρεπε να ξεχαστεί ούτε
ας γιά τήν αυτοδιάθεση ξετά-
αίση, δέν μπορούσε παρά να
ες τές κοινότητες τής Κύπρου,

τόσο δηλαδή τούς Έλληνες όσο και τούς Τούρκους και τούς
'Αρμένιδες ως έπίσης και τό προλεταριάτο τής Βρετανικής
Μητρόπολης, κι' όλόκληρου τού κόσμου.

'Από τά πιό πάνω βγαίνει καθαρά τό συμπέρασμα ότι
ή γενική κατεύθυνση, ή κατεύθυνση προς τήν αυτοδιάθεση,
μέ τήν όποία ξεκινούσε ό Κυπριακός λαός, όχι μόνο έπρεπε
να βρεί τούς κομμουνιστές άπόλυτα σύμφωνους, αλλά τούς
πό φανατικούς συμπαραστάτες.

'Ενας Μαρξιστής δέν μπορεί να εξετάζει ένα πρό-
βλημα μεμονωμένα, έξω από τές γενικές συνθήκες που
τό τριγυρίζουν. Οί κομμουνιστές, σάν οί πρωτοπόροι του
Παγκόσμιου εργατικού κινήματος, σάν ή έμπροσθοφυλακή
τής παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης, καθορίζουν
τόσο τη γραμμή όσο και τήν τακτική τους ανάλογα με τές
διεθνείς συνθήκες που επικρατούν και τές ανάγκες που δημι-
ουργούν αυτές οί συνθήκες. Τό τί συμφέρει στην παγκόσμια
πάλη ενάντια στόν Ίμπεριαλισμό άποτελεί ένα σπουδαίο,
ίσως τόν πιό σπουδαίο, γνώμονα και καθοδηγητή τής δρά-
σης τους.

Γι' αυτό είναι σωστό να εξετάσουμε τήν ένοπλη εξέγερση
του Κυπριακού λαού μέσα στα πλαίσια τών γενικών παγκόσ-
μων συνθηκών που επικρατούσαν τότε. Παραθέτουμε σέ
συντομία μερικά παραδείγματα τούτων τών συνθηκών :

(1) 'Η Κύπρος ήταν μιá άποικία του Βρετανικού Ίμπερια-
λισμού. Σ' άλλες άποικίες όπως στη Μαλαισία, τό 'Αδεν, τη
Μάλτα, σέ άποικίες τής 'Αφρικής (όπως φάνηκε εκ τών ύστέρων)
και προτεκτοράτα, έβραζε τό καζάνι του έθνικού συναγερμού
και τής παλλαϊκής εξέγερσης ενάντια στόν ίδιο κατακτητή.

(2) 'Ο γειτονικός 'Αραβικός κόσμος ξεσηκώθηκε ενάντια
στόν 'Αγγλο-'Αμερικάνικο Ίμπεριαλισμό. Τά Ίμπεριαλιστικά
Δυτικά Κράτη κι' Ιδιαίτερα ή Βρετανία και Γαλλία χρησιμο-
ποίησαν τήν Κύπρο σά βάση τους γιά τές επιδρομικές τους
έέργειες ενάντια στόν έθνικοαπελευθερωτικό άγώνα τών
'Αράβων. 'Ο άγώνας παρενόχλησης τών Ίμπεριαλιστών
στά νώτα τους έδω στην Κύπρο έλάμβανε σημαντικό άντι-
Ίμπεριαλιστικό χαρακτήρα.

(3) 'Ο 'Αγγλο-'Αμερικάνικος Ιμπεριαλισμός αντιμετώπιζε σοβαρή κρίση τόσο από τες έσωτερικές του αντιθέσεις όσο κι' από τὸ στρίμωγμα πού τοῦ γινόταν ἀπὸ τὴ Σοβιετική 'Ενωση καὶ τ' ἄλλα σοσιαλιστικά κράτη. Κάθε παρενόχληση του ἀποκοτούσε ιδιαίτερη σημασία στὸ διεθνές σοσιαλιστικὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα ἐνάντια στὸν Παγκόσμιο Ιμπεριαλισμό.

(4) 'Ο ἀγώνας τοῦ 'Ελληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ συνάντησε τόση θερμὴ συμπαράσταση ἀπ' ὁλόκληρο τὸ λαὸ τῆς 'Ελλάδας, ὥστε ν' ἀναγκαστεῖ ἡ 'Ελληνικὴ Κυβέρνηση, νὰ πάρει πιὸ ἀποφασιστικὴ θέση ἐναντι τοῦ Κυπριακοῦ αἰτήματος γι' αὐτοδιάθεση. Ἡ 'Ελλάδα ὡς γνωστὸ ἦταν μέλος τῆς Βορειο-'Ατλαντικῆς Συμμαχίας (NATO) τῆς ὁποίας κύρια μέλη ἦταν ἡ 'Αμερικὴ κι' ἡ Βρετανία. Οἱ καυγάδες ποῦχε ἡ 'Ελλάδα μὲ τὴν Τουρκία, τὴ Βρετανία κι' 'Αμερικὴ ἀπάνω στὸ Κυπριακὸ ζήτημα ἀναμφίβολα εἶχαν ὀξύνει τὴν κρίση μέσα στὴν 'Ιμπεριαλιστικὴ συμμαχία. Τὴν ἐποχὴ πού ὁ Ιμπεριαλισμός ἤθελε νὰ παρουσιαστεῖ ἐνωμένος στὴν ἀναμέτρησή του μὲ τὸν παγκόσμιο Σοσιαλισμὸ ὁποιαδήποτε κρίση στοὺς κόλπους του πού θὰ τὸν διαιρούσε καὶ ἐξασθενούσε ἀποτελοῦσε σπουδαία συμβολὴ στὸ παγκόσμιο ἀντι-Ιμπεριαλιστικὸ κίνημα καὶ ἀνάλογη ἐνίσχυση τοῦ σοσιαλιστικοῦ στρατοπέδου.

(5) 'Επειδὴ τὸ Κυπριακὸ αἶτημα ἔγινε διεθνές ζήτημα πού ἐπανεὶλημμένα συζητήθηκε σὲ Διεθνεῖς 'Οργανισμοὺς σὰν τὸν ΟΗΕ καὶ τὸ NATO, δόθηκε ἡ εὐκαιρία στὸ λαὸ τῆς Κύπρου, στὸ λαὸ τῆς 'Ελλάδας καὶ στοὺς λαοὺς ὅλων τῶν ἀποικιακῶν καὶ καταπιεζομένων χωρῶν νὰ ξεχωρίσουν τοὺς φίλους ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τους. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ Σοβιετικὴ 'Ενωση κι' οἱ Λαϊκὲς Δημοκρατίες ἔχουν δώσει τὴν ἀμέριστὴ ὑποστήριξή τους στὸ δίκαιο αἶτημα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἐνῶ τὰ καλούμενα «'Ελεύθερα 'Εθνη» τῆς Δύσης (τὰ ὁποῖα καὶ καταπιέζουν ἄλλους ἀποικιακοὺς λαοὺς) ἔχουν ταχθεῖ ἐναντίον.

(6) Τὸ 'Ιμπεριαλιστικὸ παίγνιδι τοῦ «Διαιρεῖ καὶ Βαί-
λευε» πού παίχτηκε μὲ τόση πονηριά σὰν ἀντίδοτο τοῦ ἐθνικο-ἀπελευθερωτικοῦ κινήματος ἀποδείχτηκε δικοπομαχαίρι γιὰ τοὺς Ιμπεριαλιστὲς πού τὸ μηχανεύτηκαν. Ἡ Τουρκία πού, γιὰ δικούς της λόγους, ἀνάλαβε ἐπίσημα τὴν ὑπεράσπι-

ση τῶν Τούρκων Σωβινιστῶν πρὸς τὸ μέλος τοῦ NATO. 'Ετσι ὁ καυγὰς ζήτημα ὁλονὲν ἐπαιρνε κι' ὀξύτερη βαίνει τὰ ὅρια πού οἱ 'Ιμπεριαλιστὲς κληρῶν ἢ συμμαχία μὲ ἀρχηγὸ τὴν προδοῦσε νὰ βρεῖ τρόπους νὰ θέσ-
θεῖ ἐκκένωση τῆς κρίσης ἢ ὁποῖα ἀρ-
τοῦτα τὰ θεμέλια τῆς Ιμπεριαλιστῆς
σὲ κίνδυνο τὴν ἀπαραίτητη γιὰ τ-
τῶν συμμάχων.

Αὐτά, σὲ γενικὲς γραμμὲς, ἦταν
ἡ πρὸς ὁποῖα ἐπρεπε νὰ ἐξεταστεῖ ὁ
διάθεσις κι' ἡ ἐνοπλὴ ἐξέγερσις τοῦ
ἔπει κι' ὁ Λένιν, τὸ αἶτημα γι' α-
τὸ ἀπόλυτο, ἀλλὰ ἕνα μῦθος π-
κινήματος· κάτι πού ἐνισχύει τὸ
κίνημα στὴν ἀναμέτρησή του μὲ τ-

Ἡ ὀρθὴ Μαρξιστικὴ θέση εἶναι
τῶν κινήματων δὲν εἶναι θέση οὐδὲ
Τὸ προλεταριάτο ὑποστηρίζει τὸ ἔ-
μὲ τὸν πιὸ ἀποφασιστικὸ καὶ ἐκ-
κίνημα εἶναι ἀντικειμενικὰ ΕΠΙΛΑ-
ἐξέγερσις ἐνάντια στὸν Ιμπεριαλισμὸ
ὁ Ιμπεριαλισμός ἔχει «τὰ μεγαλύ-
πὸ ἀποτελεῖ τὴν πιὸ σπουδαία
προσώπωντος ἔτσι τὴν προ-
ἔπαιρνε ἔγραψε :

«Ὁ Λένιν ἔχει ἀπόλυτο δικαί-
ἀπελευθερωτικὰ κινήματα τὰ
νὰ τὰ ἐξετάζουμε ὅχι ἀπὸ τὴν
δημοκρατίας, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν
ἀποτελεσμάτων πού ἔχει ὁ
λαϊκός, δηλαδὴ ὅχι σὲ ὅποιον
ἐλπίδα».

'Απ' ὅλα ὅσα λέχθηκαν πρὸς
τὴν τῶν κομμουνιστῶν τῆς Κυπ-
ἀπὸς γι' αὐτοδιάθεσις ἀπὸ τὸν
κι' ἐπιδουλώδης ὑποστήριξη τῶν

Ιμπεριαλισμός αντιμετώπιζε υπερικές του αντιθέσεις όσο γινόταν από τη Σοβιετική κράτη. Κάθε παρενόχληση στα διεθνώς σοσιαλιστικά όν Παγκόσμιο Ιμπεριαλισμό.

οῦ Κυπριακοῦ λαοῦ συνάντη-
ἀπ' ὁλόκληρο τὸ λαὸ τῆς
ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, νὰ
ναντι τοῦ Κυπριακοῦ αἰτήμα-
άδα ὡς γνωστὸ ἦταν μέλος
αχίας (NATO) τῆς ὁποίας
ἢ Βρετανία. Οἱ καυγάδες ποῦχε
ἢ Βρετανία κι' Ἀμερικὴ ἀπάνω
ἰβόλα εἶχαν δξύνει τὴν κρίση
συμμαχία. Τὴν ἐποχὴ πού ὁ
υσιαστὲι ἐνωμένους στὴν ἀναμέ-
τσιο Σοσιαλισμὸ ὁποιαδήποτε
θά τὸν διαιροῦσε καὶ ἐξασθενοῦ-
υμβολὴ στὸ παγκόσμιο ἀντι-
ἔλογη ἐνίσχυση τοῦ σοσιαλιστι-

ὁ αἶτημα ἔγινε διεθνὲς ζήτημα
ἦκε σὲ Διεθνεῖς Ὅργανισμοὺς
δόθηκε ἡ εὐκαιρία στὸ λαὸ τῆς
δας καὶ στοὺς λαοὺς ὅλων τῶν
ων χωρῶν νὰ ξεχωρίσουν τοὺς
.. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ Σοβιετικὴ
ατιές ἔχουν δώσει τὴν ἀμέριστη
ο αἶτημα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ
α "Ἐθνη" τῆς Δύσης (τὰ ὁποία
οικιακοὺς λαοὺς) ἔχουν ταχθεῖ

παιγνίδι τοῦ «Διαίρει καὶ Βαί-
τη πονηριά σὰν ἀντίδοτο τοῦ
ατος ἀποδείχτηκε δίκτοπομαχαίρι
τὸ μηχανεύτηκαν. Ἡ Τουρκία
ἀνάλαβε ἐπίσημα τὴν υπεράσπι-

ση τῶν Τούρκων Σωβινιστῶν τῆς Κύπρου ἦταν ἐπίσης
μέλος τοῦ NATO. Ἔτσι ὁ καυγὰς γύρω ἀπὸ τὸ Κυπριακὸ
ζήτημα ὁλοῦν ἐπαιρνε κι' ὁξύτερη μορφή κι' ἄρχισε νὰ ὑπερ-
βαίνει τὰ ὅρια πού οἱ Ἰμπεριαλιστὲς εἶχαν προβλέψει. Ὁλό-
κληρη ἡ συμμαχία μὲ ἀρχηγὸ τὴς Ἑνωμένες Πολιτεῖες προσ-
παθοῦσε νὰ βρεῖ τρόπους νὰ θέσει τέρμα στὴν περαιτέρω
διεύρυνση τῆς κρίσης ἢ ὁποία ἄρχισε νὰ ὑποσκάπτει αὐτὰ
τοῦτα τὰ θεμέλια τῆς Ἰμπεριαλιστικῆς συμμαχίας καὶ νὰ θέτει
σὲ κίνδυνο τὴν ἀπαραίτητη γιὰ τοὺς Ἰμπεριαλιστὲς ἐνότητα
τῶν συμμάχων.

Αὐτά, σὲ γενικὲς γραμμές, ἦταν τὰ διεθνῆ πλαίσια μέσα
στὰ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἐξεταστὲι ὁ Κυπριακὸς ἀγῶνας γι' αὐτο-
διάθεση κι' ἡ ἐνοπλὴ ἐξέγερση τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ὅπως
εἶπε κι' ὁ Λένιν, τὸ αἶτημα γι' αὐτοδιάθεση δὲν εἶναι κατὰ
τὸ ἀπόλυτο, ἀλλὰ ἓνα μῦριο τοῦ γενικοῦ σοσιαλιστικοῦ
κινήματος· κάτι πού ἐνισχύει τὸ παγκόσμιο σοσιαλιστικὸ
κίνημα στὴν ἀναμέτρησή του μὲ τὸν Ἰμπεριαλισμὸ.

Ἡ ὀρθὴ Μαρξιστικὴ θέση ἐναντι τῶν ἐθνικοαπελευθερω-
τικῶν κινήματων δὲν εἶναι θέση οὐδετερότητας κι' ἀδιαφορίας.
Τὸ προλεταριάτο ὑποστηρίζει τὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνημα
μὲ τὸν πιὸ ἀποφασιστικὸ καὶ ἐνεργὸ τρόπο διότι ἓνα τέτοιο
κίνημα εἶναι ἀντικειμενικὰ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ καὶ ὁδηγεῖ στὴν
ἐξέγερση ἐνάντια στὸν Ἰμπεριαλισμὸ στὸν τόπο ἀκριβῶς πού
ὁ Ἰμπεριαλισμὸς ἔχει «τὰ μεγαλύτερα ἀποθέματα, στὸν τόπο
πού ἀποτελεῖ τὴν πιὸ σπουδαία πηγὴ τῆς δυνάμεις του»,
προωθώντας ἔτσι τὴν προλεταριακὴ ἐπανάσταση. Ὁ
Στάλιν ἔγραψε :

«Ὁ Λένιν ἔχει ἀπόλυτο δίκιο ὅταν λέει ὅτι τὰ ἐθνικο-
απελευθερωτικὰ κινήματα τῶν ὑπόδουλων λαῶν πρέπει
νὰ τὰ ἐξετάζουμε ὄχι ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς τυπικῆς
δημοκρατίας, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν πραγματικῶν
ἀποτελεσμάτων πού ἔχει ἡ πάλι ἐνάντια στὸν Ἰμπερια-
λισμὸ, δηλαδὴ ὄχι σὲ ἀπομόνωση ἀλλὰ σὲ παγκόσμια
κλίμακα.»

Ἀπ' ὅλα ὅσα λέχτηκαν πιὸ πάνω, εἶναι φανερὸ ὅτι ἡ
θέση τῶν κομμουνιστῶν τῆς Κύπρου ἐναντι τοῦ Κυπριακοῦ
ἀγῶνα γι' αὐτοδιάθεση ὠφείλε νάταν ἡ ὁλόπλευρη, ἐνθερμη
κα' ἐνθουσιώδης ὑποστήριξη του.

3. ΤΑΚΤΙΚΗ

«Η πραγματική ωφέλεια τῶν ἀγώνων τῶν ἐργατῶν δὲν βρίσκεται στὸ ἄμεσο ἀποτέλεσμα ἀλλὰ στὴ διαρκὴ ἐπέκταση τῆς ἐνότητος τῶν ἐργατῶν» - Κομμουνιστικὸ Μανιφέστο

Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνημα στὴν Κύπρου δὲν ἦταν κάτι τὸ καινούργιο. Δὲν ἦταν κάτι ποὺ ξεφύτρωσε ξαφνικὰ στὰ τελευταῖα λίγα χρόνια. Οἱ Ἕλληνες τῆς Κύπρου ἀπὸ αἰῶνες τώρα ἔμαθαν νὰ σκέφτονται σὰν Ἕλληνες καὶ ὁ πόθος γιὰ τὴ λευτεριά καὶ τὴν Ἑνωσὴ τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα χρονολογεῖται ἀπὸ πολὺ παλαιά. Ἀσφαλῶς τὸ αἶτημα γιὰ ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση, τὸ Ἑλληνικὸ ἐθνικὸ αἶτημα, εἶναι πολὺ ἀρχαιότερο ἀπὸ τὸ προλεταριακὸ κομμουνιστικὸ κίνημα.

Ἡ μπουρζουαζία τῆς Κύπρου καὶ ἡ «ἐθνικόφρων» ἡγεσία τῆς Ἑλληνικῆς Κυπριακῆς μπουρζουαζίας βρίσκονταν ἐπὶ κεφαλῇς αὐτοῦ τοῦ κινήματος, μὲ σύμμαχο τοὺς γαιοκτήμονες καὶ μιὰ μεγάλη μερίδα τῶν μεσαίων ἀγροτῶν. Ὅμως, εἶναι ἐπίσης γνωστὸ, ὅτι καὶ τὸ ΑΚΕΛ εἶχε ἀπὸ πολλοῦ ταχθεῖ κατ' ἀρχὴν, ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ αἰτήματος.

Ὁ ἐπαναστατικὸς ἐνοπλὸς ἀγώνας ποὺ ἐγκαινιάστηκε ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴ Ὀργάνωση Κυπρίων Ἀγωνιστῶν (ΕΟΚΑ) κατὰ τὴν πρώτη τ' Ἀπρίλη 1955 εἶχε τὴ ρίζα του στὲς τάξεις τῶν μικροαστῶν καὶ ἀγροτῶν. Ἡ Κυπριακὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνάλαβε τὸν ἡγετικὸ ρόλο (ρόλο

ποὺ ἀπὸ παράδοση ἀπόκτησε ὡς ἡγετικὸ) ἐναντὶ αὐτοῦ τοῦ κινήματος ποὺ σὰν μιὰ δεξιὰ ὀργάνωση σκέψη δὲν εἶχε μὲ τὸν κομμουνιστικὸν ἐργατικὴν τάξην ποὺ ἦταν ἀριστὸς τῆς ΕΟΚΑ ἀπὸ τὴν ἰδρυσὴ της διακρίνουσα καὶ κἀλεσε τοὺς κομμουνιστὰς ἐνοπλοὺς ἀγῶνας της.

Ἦταν φανερό ὅτι ὁ ἱσχυρὸς ἐπὶ τῆς τάξης τῶν ἐργατῶν ἀλλὰ τῶν ὅλων ὡς ἑνὸς ἀγῶνος ἐκείνου τῆς ἐθνικῆς ὑποδούλωσιν ἐναντὶ τῆς ἀποικιοκρατίας οἱ κομμουνιστὰς ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ποὺ τοὺς καὶ ἔπρεπε νὰ ποὺν ὅτι ὁ ἀγώνας αὐτὸς δὲν εἶναι αὐτοὶ ποὺ τὸν ἔπρεπε νὰ διαρρήσουν σὰν ἑνα ἀποικιοκρατικὸν ἄλλ' ὅτι εἶναι ὁ ἀγώνας πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς σοσιαλιστικῆς κινήσεως.

«Ὅχι» - ἀπαντᾷ ὁ ἱσχυρὸς ἐπὶ τῆς τάξης τῶν ἐργατῶν ἀλλὰ τῶν ὅλων ὡς ἑνὸς ἀγῶνος ἐκείνου τῆς ἐθνικῆς ὑποδούλωσιν ἐναντὶ τῆς ἀποικιοκρατίας οἱ κομμουνιστὰς ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ποὺ τοὺς καὶ ἔπρεπε νὰ ποὺν ὅτι ὁ ἀγώνας αὐτὸς δὲν εἶναι αὐτοὶ ποὺ τὸν ἔπρεπε νὰ διαρρήσουν σὰν ἑνα ἀποικιοκρατικὸν ἄλλ' ὅτι εἶναι ὁ ἀγώνας πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς σοσιαλιστικῆς κινήσεως.

Ὁ δὲν ἐπιδίωκε ἔργον ἐκείνου τῆς ἐθνικῆς ὑποδούλωσιν ἐναντὶ τῆς ἀποικιοκρατίας οἱ κομμουνιστὰς ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ποὺ τοὺς καὶ ἔπρεπε νὰ ποὺν ὅτι ὁ ἀγώνας αὐτὸς δὲν εἶναι αὐτοὶ ποὺ τὸν ἔπρεπε νὰ διαρρήσουν σὰν ἑνα ἀποικιοκρατικὸν ἄλλ' ὅτι εἶναι ὁ ἀγώνας πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς σοσιαλιστικῆς κινήσεως.

ΤΙΚΗ

γώνων τών έργατων δέν βρίσκεται
τή διαρκή επέκταση τής ενότητας
Μανιφέστο

καπελευθερωτικό κίνημα στην
ούργιο. Δέν ήταν κάτι που
ία λίγα χρόνια. Οι Έλληνες
εμάθαν νά σκέφτονται σάν
ευτεριά και την Ένωση τής
ολογείται από πολύ παλιά.
απελευθέρωση, τὸ Ἑλληνικό
ιότερο από τὸ προλεταριακό

κύπρου και ἡ «ἐθνικόφρων»
τῆς μπουρζουαζίας βρίσκονταν
ος, μὲ σύμμαχο τούς γαιοκτή-
ν μεσαίων ἀγροτῶν. Ὅμως,
ΑΚΕΛ εἶχε ἀπὸ πολλοῦ ταχθεῖ
λευθερωτικοῦ αἰτήματος.

ἀγώνας πού ἐγκαινιάστηκε
υπρίων Ἀγωνιστῶν (ΕΟΚΑ)
1955 εἶχε τὴ ρίζα του στὲς
ἀγροτῶν. Ἡ Κυπριακή
τὸν ἡγετικό της ρόλο (ρόλο

πού ἀπὸ παράδοση ἀπόκτησε στὴν Κύπρο πρὸ πολλῶν
γρόνων) ἐναντι αὐτοῦ τοῦ κινήματος καὶ ἡ ΕΟΚΑ παρουσιάσ-
τηκε σάν μιὰ δεξιὰ ὁργάνωση πατριωτῶν πού καμιὰ
σχέση δέν εἶχε μὲ τὸν κομμουνισμό καὶ τὴν ὁργανωμένη
ἐργατική τάξη πού ἦταν ἀριστερά πολιτικά τοποθετημένη.
Ἡ ΕΟΚΑ ἀπὸ τὴν ἰδρυσὴ της διακήρυξε τὴ δεξιὰ πολιτική της
καταδότηση καὶ κάλεσε τούς κομμουνιστὲς ὅπως ἀπόσχουν
αὐτὸ ἐνοπλοῦ ἀγώνα της.

Ἦταν φανερό ὅτι ὁ ἐνοπλος ἀγώνας δέν ξεκινοῦσε ἀπὸ
τὴν τάξη τῶν ἐργατῶν ἀλλὰ τῶν μικροαστῶν κι' ἀγροτῶν.
Ὅμως ἦταν ἓνας ἀγώνας ἐνάντια στὸν ἱμπεριαλισμό, ἐνάντια
στὴν ἐθνικὴ ὑποδούλωση ἐνάντια στὴν ἀποικιοκρατία.
Μήπως οἱ κομμουνιστὲς ἔπρεπε νὰ πάρουν τὴν καθοδήγησή
αὐτὴ ἀπὸ τὴ δεξιὰ πού τούς καλοῦσε σὲ ἀποχή, μήπως
ἔπρεπε νὰ ποῦν ὅτι ὁ ἀγώνας αὐτὸς δέν τούς ἐνδιαφέρει ἐφ'
ὅσο δέν εἶναι αὐτοὶ πού τὸν ξεκινοῦν, μήπως ἔπρεπε νὰ
τὸν θεωρήσουν σάν ἓνα ἀπομονωμένο ἀγώνα τῆς μπουρζουα-
ζίας, ξένο πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν καὶ ξένο πρὸς
τὸ ἐργατικό σοσιαλιστικὸ κίνημα;

«Ὅχι» - ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος ὁ Λένιν - «Ἡ πρακτικὴ λύση
τοῦτου τοῦ ζητήματος ἔχει σημασία γιὰ τὴ μπουρζουα-
ζία. Ἄν ἡ μπουρζουαζία τοῦ κατα-
πιεζόμενου ἔθνους ἀγωνίζεται ἐνάν-
τια στὸ κυρίαρχο ἔθνος, εἴμαστε πάν-
τα, σὲ κάθε περίπτωσι καὶ πιὸ ἀπο-
φασιστικὰ ἀπ' ἀποιοδήποτε ἄλλο
ὑπὲρ. Γιατὶ εἴμαστε οἱ πιὸ ἀσπονδοὶ καὶ οἱ πιὸ
συνεπεῖς ἐχθροὶ τῆς καταπίεσις. Ὁ ἀστικός ἐθνικισ-
μὸς τοῦ κάθε καταπιεζόμενου ἔθνους ἔχει ἓνα γενικὸ
δημοκρατικὸ περιεχόμενο πού στρέφεται ἐνάντια στὴν
καταπίεσι, καὶ εἶναι αὐτὸ τὸ περιεχόμενο πού ὑποστη-
ρίζουμε ἀνεπιφύλαχτα ἐνῶ ταυτόχρονα τὸ ξεχωρίζου-
με ἀπὸ τὴν τάση πρὸς τὴν ἐθνικὴ διάκρισι.....»
(Στοιχειώδη Ἔργα τοῦ Λένιν, Τόμ. Ι, σ. 577, Ἀγγλ. Ἔκδ.)

Ὁ Λένιν ἐπιτέθηκε ἄγρια ἐνάντια σὲ ὅσους περιγράφαν
τὴν Ἰρλανδικὴ ἐξέγερση τοῦ 1916 σάν ἓνα «πούτς»* γιατί
ἐπὶ τῆς ἰσχυρίστηκαν «τὸ Ἰρλανδικὸ ζήτημα ἦταν ἀγροτικό

* Γιὰ τὴν ἐρμηνεία τῆς λέξης «πούτς», κύταξε σελίδα 48

ζήτημα» ενώ η εθνικιστική κίνηση παράμειν «ἀποκλειστικά μια κίνηση τῆς μικροαστικής μπουρζουαζίας πού παρ' ὅλο τὸ θόρυβο πού δημιουργοῦσε ἐν τούτοις δὲν εἶχε κοινωνικὸ περιεχόμενο». Νὰ πῶς ἀπαντᾷ σ' αὐτοὺς τοὺς ἐπικριτὲς ὁ ἴδιος ὁ Λένιν :

«Ἄς ἐλπίσουμε πῶς σύμφωνα μὲ τὸ παλιὸ ρητό, «εἶναι κακὸς ὁ ἀνεμὸς πού σὲ κανένα δὲν φυσάει τίποτε τὸ καλὸ», πολλοὶ σύντροφοι πού δὲν μποροῦν ν' ἀντιληφθοῦν τὴν ἠθικὴ τους κατὰπτωσιν ὅταν ἀντικρούουν τὴν αὐτοδιάθεσιν καὶ ὅταν αἰσθάνονται ἀηδία γιὰ τὰ ἐθνικοαπελευθερωτικὰ κινήματα τῶν μικρῶν ἐθνῶν θ' ἀνοίξουν τὰ μάτια τους σὰν μάθουν ὅτι ἡ γνώμη ἐνὸς ἐκπρόσωπου τῆς ἱμπεριαλιστικῆς μπουρζουαζίας καὶ ἐνὸς Σοσιαλδημοκράτη τυγχάνει νὰ συνταυτίζεται. (Λένιν, Ἐκλεκτὰ Ἔργα Τομ. 5 σελ. 302 Ἀγγλ. Ἔκδ.)

Σχετικὰ μὲ τὴ στάσιν τοῦ σοσιαλιστικοῦ προλεταριάτου ἐναντι τῆς ἐπαναστατικῆς μπουρζουαζίας καὶ ἀγροτικῆς στὸν ἐπαναστατικὸ ἀγῶνα γιὰ ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τὸν ἀποικιακὸ ζυγὸ, ὁ Λένιν ἔγραψε τὰ ἑξῆς :

«Ὅποιος ξεχνᾷ ὅτι οἱ κομμουνιστὲς ὑποστηρίζουν κάθε ἐπαναστατικὴ δράσιν ..... χωρὶς φόβο, χωρὶς οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ κρύβουμε τὲς σοσιαλιστικὰς μας πεποιθήσεις δὲν εἶναι Σοσιαλδημοκράτης. Ὅποιος ξεχνᾷ πῶς ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ βρίσκειται μ π ρ ο σ τ ᾱ ἀ π ὸ κ ᾱ θ ε ᾱ λ λ ο στὴν ἐξεύρεσιν, ὄξυνσιν καὶ λύσιν κάθε δημοκρατικοῦ προβλήματος δὲν εἶναι σοσιαλδημοκράτης». (Λένιν, Ἐκλεκτὰ Ἔργα Τομ. 2 σελ. 102, Ἀγγλ. Ἔκδ.).

«Θάμαστὰν πραγματικὰ πολὺ φτωχοὶ ἐπαναστάτες ἄν στὸ μεγάλο ἀγῶνα τοῦ προλεταριάτου γιὰ ἀπελευθέρωσιν καὶ σοσιαλισμὸν δὲν γνωρίζαμε πῶς νὰ χρησιμοποιήσουμε κάθε λαϊκὸ ξεσθήκωμα ἐνάντια στὴν κάθε καταστροφὴ πού φέρνει ὁ ἱμπεριαλισμὸς γιὰ νὰ ὀξύνουμε καὶ εὐρύνουμε τὴν κρίσιν. Ἄν ὅμως ἀπὸ τῆς μιᾶς μεριᾶ ἐκηρύτταμε κι' ἐπαναλαμβάναμε χίλιες φορές σὲ χίλιες νότες ὅτι εἴμασταν ἐναντίον κάθε εἵδους ἐθνικῆς καταπίεσιν ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλην μεριᾶ ἀποκαλούσαμε

την παράμειν «ἀποκλειστικά
μυρζουαζίας που παρ' ὅλο
αὐτοὺς τοὺς ἐπικριτὲς ὁ

μετα μὲ τὸ παλιὸ ρητό,
ὅτι κανένα δὲν φυσάει τίποτε
πὺ δὲν μποροῦν ν' ἀντι-
παύωσι δὲν ἀντικρούουν
ἀσθάνονται ἀηδία γιὰ τὰ
μετα τῶν μικρῶν ἐθνῶν
ὅταν μάθουν ὅτι ἡ γνώμη
ἐπικρατοῦσας μπουρζουαζίας
τυγχάνει νὰ συνταυτίζεται.
5 σελ. 302 Ἀγγλ. Ἔκδ.)

σοσιαλιστικοῦ προλεταριάτου
μυρζουαζίας καὶ ἀγροτικῆς
ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὸν
τὰ ἐξῆς :

κομμουνιστὲς ὑποστηρίζουν
..... χωρὶς φόβο, χωρὶς
βουμ τὲς σοσιαλιστικῆς μας
καδημοκράτης. Ὅποιοι
νὰ βρίσκειται μ π ρ ο σ τ ἄ
ἐξεύρεση, ὅξυνση καὶ λύση
ιατος δὲν εἶναι σοσιαλδη-
Ἔργα Τομ. 2 σελ. 102,

ὁλὺ φτωχοὶ ἐπαναστάτες
προλεταριάτου γιὰ ἀπελευ-
γνωρίζαμε πῶς νὰ χρησι-
πῶμα ἐνάντια στὴν κάθε
μπεριαλισμὸς γιὰ νὰ ὀξύ-
ρίση. Ἄν ὁμως ἀπὸ τῆ
ἐπικρατῶν χίλιες φορὲς
κατ' ἐναντίον κάθε εἰδους ἐθνικῆς
ἐπὶ μεριὰ ἀποκαλοῦσαμε

τὴν ἥρωικὴ ἐξέγερση τῶν πιὸ εὐκίνητων καὶ νοῦσιμων
μερίδων ὁρισμένων τάξεων σὰν ἓνα «ποῦτς» τότε θὰ βυ-
θίζομασταν στὸ βλακῶδες ἐπίπεδο τῶν καουτσικιστῶν».
(Λένιν, Ἐκλεκτὰ Ἔργα Τομ. 5 σελ. 305 Ἀγγλ. Ἔκδ.)

Ἡ ἐξέγερση τῆς ἐπαναστατικῆς μπουρζουαζίας ἐνάντια
ἐπὶ ἀποικιακῇ ὑποδούλωσιν ἦταν ἓνα ἱστορικὸ φαινόμενο
πὺ ἔπρεπε νὰ προβλέψουμε. Σὰν Μαρξιστὲς ἔπρεπε νὰ
προβλέψουμε καὶ νὰ ἐνθαρρύνουμε τὴν ἐπαναστατικὴ δράση
τῆς μικροαστικῆς τάξης καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίξουμε ἀπὸ τὴ
ἐπὶ τῆς καὶ μέχρι τοῦ ξετινάγματος τοῦ ἀποικιακοῦ
Συγγρ.

Γράφοντας γιὰ τὰ καθήκοντα τῶν κομμουνιστῶν στὲς
ἀποικίαις τῆς Ἀνατολῆς ὁ Στάλιν ἔγραψε στὸ βιβλίο του
Ἐπὶ Μαρξισμὸς καὶ τὸ Ἔθνικὸ καὶ Ἀποικιακὸ ζήτημα :-

«Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἱμπεριαλιστικὸ μπλόκ, σχηματίζεται
ἀκόμη ἓνα μπλόκ σ' αὐτὲς τὲς χώρες, τὸ μπλόκ τῶν
ἐργατῶν καὶ τῆς ἐπαναστατικῆς μικροαστικῆς τάξης,
ἓνα μπλόκ ἀντι-ἱμπεριαλιστικὸ πὺ ἔχει σὰν σκοπὸ τοῦ
τὴν ἀπόλυτη ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὸν ἱμπεριαλισμὸ.

..... Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα μ π ο ρ ε ῖ κ α ῖ π ρ έ π ε ῖ
νὰ μπεῖ σὲ ἀνοιχτὴ συμμαχία μὲ τὴν ἐπαναστατικὴν
πτέρυγα τῆς μπουρζουαζίας, νὰ ἡγηθεῖ καὶ νὰ ὀδηγήσει
τὲς μεγάλες μάζες τῆς ἀστικῆς καὶ ἀγροτικῆς μπουρ-
ζουαζίας στὸν ἀγῶνα ἐνάντια στὸν ἱμπεριαλισμὸ».
(σελ. 215, 218 Ἀγγλ. Ἔκδ.)

Καὶ ὁ Λένιν στὴ μελέτη του «Ἡ Σοσιαλιστικὴ Ἐπανάσταση
ἐπὶ τὸ Δικαίωμα τῶν Ἐθνῶν γ. Ἀὐτοδιάθεση» πὺ γράφτηκε
1914 γράφει :-

«Οἱ σοσιαλιστὲς ὄχι μόνον πρέπει ν' ἀπαιτοῦν τὴν ἀνευ
ὄρων καὶ ἀμεση ἀπελευθέρωση τῶν ἀποικιῶν χωρὶς
ἀποζημίωση - καὶ αὕτῃ ἡ ἀπαίτηση στὴν πολιτικὴ
τῆς ἐκφραση δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν
ἀναγνώριση τοῦ Δικαιώματος γι' Ἀὐτοδιάθεση - ἀλλὰ
πρέπει νὰ προσφέρουν τὴν ἀποφασιστικὴν ὑποστήριξή
τοῦ; πρὸς τὰ πιὸ ἐπαναστατικὰ στοιχεῖα μέσα στὸ

αστοδημοκρατικό κίνημα για έθνικην απελευθέρωση σ' αυτές τες χώρες και να βοηθήσουν τήν εξέγερσή τους - και αν χρειαστεί και τὸν ἐπαναστατικό πόλεμό τους - ἐνάντια στὸν ἱμπεριαλισμό πού τοὺς καταπιέζει» ..... (Λένιν, Ἐκλεκτὰ Ἔργα Τόμος 5 σελ. 276 Ἀγγλ. Ἔκδ.).

Καὶ σ' ἓνα ἄλλο σημεῖο στὴν ἴδια μελέτη γράφει :-

«Ἡ σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση δὲν εἶναι μιὰ μάχη σ' ἓνα μέτωπο, ἀλλὰ μιὰ ὁλόκληρη ἐποχὴ ἀπὸ ταξικὲς διαμάχες, μιὰ διαρκὴς σειρὰ ἀπὸ μάχες σ' ὅλα τὰ μέτωπα. Τὸ αἶτημα γιὰ τὴν ἀμεσὴ ἀπελευθέρωση τῶν ἀποικιῶν ὅπως τὸ προωθοῦν ὅλοι οἱ ἐπαναστάτες σοσιαλδημοκράτες, εἶναι ἐπίσης ἀδύνατο νὰ εκπληρωθεῖ μέσα στὰ πλαίσια τοῦ καπιταλισμοῦ χωρὶς μιὰ σειρὰ ἐπαναστάσεων. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἡ Σοσιαλδημοκρατία πρέπει νὰ σταματήσει νὰ διεξάγει ἀμεσο καὶ ἀποφασιστικό ἀγώνα γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ αἰτήματα - ἓνα τέτοιο σταμάτημα θάταν ἀπλῶς πρὸς ὄφελος τῆς μπουρζουαζίας καὶ τῆς ἀντίδρασης. Τουναντίον, αὐτὸ σημαίνει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ προωθοῦμε ὅλα αὐτὰ τὰ αἰτήματα, ὄχι μὲ ρεφορμιστικὸ ἀλλὰ μὲ ἐπαναστατικὸ τρόπο, χωρὶς νὰ περιορίζομαστε μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἀστικῆς νομιμότητας, ἀλλὰ σπάζοντας τὴν, χωρὶς νὰ περιορίζομαστε στοὺς βουλευτικούς λόγους καὶ τὲς διαμαρτυρίες τῶν λέξεων ἀλλὰ καθοδηγώντας τὲς μάζες στὴν πραγματικὴ δράση, εὐρύνοντας καὶ ὀξύνοντας τὸν ἀγώνα γιὰ κάθε εἶδους δημοκρατικὸ αἶτημα, μέχρι τοῦ τελικοῦ ξεσηκώματος τοῦ προλεταριάτου ἐνάντια στὴν μπουρζουαζία, δηλαδή μέχρι τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης πού θὰ ἐξολοθρεύσει τὴν μπουρζουαζία. Ἡ σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση μπορεῖ νὰ ξεσπάσει ὄχι μόνο σὰν συνέπεια μιᾶς μεγάλης ἀπεργίας, μιᾶς διαδήλωσης στοὺς δρόμους, μιᾶς διαμαρτυρίας πείνας, μιᾶς ἀνταρσίας στὸ στρατό, ἢ μιᾶς ἀποικιακῆς εξέγερσης ἀλλὰ καὶ σὰν συνέπεια μιᾶς πολιτικῆς κρίσης, ἢ σὰν ἀποτέλεσμα ἑνὸς Δημοψηφίσματος γιὰ τὴν ἀποχώρηση ἑνὸς καταπιεζόμενου ἔθνους κλπ.....»

(Λένιν, Ἐκλεκτὰ Ἔργα Τόμ. 5 σελ. 268-9, Ἀγγλ. Ἔκδ.)

για εθνικήν απελευθέρωση
πάρουν τήν ἐξέγερσιν
αὐτὴ καὶ τὸν ἐπανασ-
τατικόν - ἐναντία στὸν ἱμπε-
ριαλισμόν..... (Λένιν, 'Ἐκλεκτά
ἔργα' Ἐκδ.).

Ἡ μελέτη γράφει :-

Ἡ ἀποστολή δὲν εἶναι μιά μάχη σ'
ἐκτεταμένη ἐποχή ἀπὸ ταξικὴς
ἐπανάστασις σ' ὅλα τὰ μέτωπα..
ἀπελευθέρωση τῶν ἀποικιῶν
καὶ ἐπαναστάτες σοσιαλισμοῦ
να ἐκπληρωθῇ μέσα στὰ
χωρὶς μιά σειρά ἐπαναστά-
σεων ὅτι ἡ Σοσιαλιστική
ἐξάγει ἄμεσο καὶ ἀποφασισ-
τικὰ αἰτήματα - ἓνα τέτοιον
πρὸς ὄφελος τῆς μπουρζουα-
ζουαντίας, αὐτὸ σημαίνει
ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ αἰτήματα,
μέ ἐπαναστατικὸν τρόπον,
τα στὰ πλαίσια τῆς ἀστικῆς
ἐπανάστασις, χωρὶς νὰ περιορι-
στούν λόγους καὶ τὴν διαμαρτυ-
ρῶντας τὴν μάζαν στὴν
ἐπανάστασις καὶ ὁξύνοντας τὸν
ἐπαναστατικὸν αἵτημα, μέχρι τοῦ
προλεταριάτου ἐναντία στὴν
ἐπανάστασις τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπα-
νάστασις τὴν μπουρζουαζία.
Ἡ ἀποστολή δὲν μπορεῖ νὰ ξεσπάσει
ἐπὶ μεγάλης ἀπεργίας, μιᾶς
ἐπὶ μεγάλης διαμαρτυρίας πείνας,
ἢ μιᾶς ἀποικιακῆς ἐξέγερ-
σεως πολιτικῆς κρίσεως, ἢ
πολιτισμοῦ γιὰ τὴν ἀποχώ-
ρησιν κλπ.....»

Ἐκδ. 268-9, 'Ἀγγλ. Ἐκδ.)

Ὅποιος κηρύττει νομιμότητα μετὰ κάθε θυσία, νομιμότητα
ἐπανάστασις τοῦ κατὰ πόσον ἢ ὅχι προωθεῖ τὰ συμφέροντα
τῆς ἐπανάστασις δὲν εἶναι μαρξιστὴς ἀλλὰ ὀρτοδοξιστὴς
καὶ ἐκτετατός. Δὲν εἶναι κομμουνιστὴς ἀλλὰ δημογυμναστής.
Δὲν εἶναι σοσιαλιστὴς ἀλλὰ πράκτορας τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Σὲ γράμμα τοῦ πρὸς τὸν Τουράτι ('Ἰταλὸ σοσιαλιστικὸν κ-
τήν) ὁ Ἐνγκελς ἔκαμε τὴν ἐξῆς ἀνάλυσιν τῆς τακτικῆς ποῦ
πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν οἱ κομμουνιστὴς (Μάρξ καὶ Ἐνγκελς,
'Ἐκλεκτὴ Ἀλληλογραφία : γράμμα 230, 'Ἀγγλ. Ἐκδ.) :-

«Ἡ τακτικὴ ποῦ ἀπὸ τὸ 1848 ἔφερε στοὺς Σοσιαλιστὴς
τὴν πρὶν μεγάλη ἐπιτυχία εἶναι ἡ τακτικὴ ποῦ συστήνει
τὸ Κομμουνιστικὸν Μανιφέστο : «Στὰ διάφορα στάδια
τῆς ἐξέλιξης ποῦ περνᾷ ὁ ἀγὼνας τῆς ἐργατικῆς τάξης
ἐναντία στὴν μπουρζουαζία, οἱ Σοσιαλιστὴς πάντα
ἀντιπροσωπεύουν τὰ συμφέροντα τοῦ κινήματος στὴν
ὁλότητά του..... Ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἐπιτυχία
τῶν ἁμεσῶν σκοπῶν, γιὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν στιγμιαίων
συμφερόντων τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀλλὰ στὸ κίνημα
τοῦ παρόντος ἀντιπροσωπεύουν ἐπίσης καὶ φροντί-
ζουν γιὰ τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ κινήματος.....»

» Ἐπομένως πέρνουν ἐνεργὸ μέρος σ' ὅλες τὰς φάσεις τῆς
ἐξέλιξης τοῦ ἀγῶνα μετὰ τῶν δυὸ τάξεων χωρὶς
ὅμως νὰ ξεχνοῦν ὅτι αὐτὲς οἱ φάσεις δὲν εἶναι παρὰ τόσα
προπαρασκευαστικὰ βήματα πρὸς τὸν πρῶτον βασικόν
σκοπὸν : τὴν κατάκτησιν τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἀπὸ
τὸ προλεταριάτον ὡς μέσον πρὸς μίαν νέα ὀργάνωσιν
τῆς κοινωνίας. Ἡ θέσιν τοὺς εἶναι δίπλα σ' ὅλους
ὅσους ἀγωνίζονται γιὰ τὸ ἄμεσον ἐπίτευγμα μιᾶς
προόδου ἢ ὅποιον συμφέρει ταυτόχρονα καὶ τὴν ἐρ-
γατικὴν τάξιν. Δέχονται ὅλα αὐτὰ τὰ πολιτικὰ ἢ
κοινωνικὰ προοδευτικὰ βήματα, ἀλλὰ μόνο ὡς ὁ δ ὁ ς ε ἰ ς.
Ἔτσι, θεωροῦν κάθε ἐπαναστατικὸν ἢ προοδευτικὸν κίνημα,
ὡς ἓν βῆμα μπροστὰ στὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐπίτευξης
τοῦ δικοῦ τοὺς σκοποῦ. Κι' ἔχουν ἰδιαιτέρον καθῆκον
νὰ ὁδηγοῦν ἄλλα ἐπαναστατικὰ κόμματα διαρκῶς
καὶ πρὶν μπροστὰ, καὶ, σὲ περίπτωσιν ποῦ ἓν ἀπ' αὐτὰ
τὰ κόμματα θὰ νικήσῃ, νὰ περιφρουρήσῃ τὰ συμφέ-
ροντα τοῦ προλεταριάτου. Αὕτη ἡ τακτικὴ, ἡ ὅποιον

οὐδέποτε παραγνωρίζει τὸν τελικὸ σκοπὸ, μᾶς
προφυλάει ἐμᾶς τοὺς Σοσιαλιστὲς ἀπὸ τῆς ἀπογοη-
τεύσεως τῆς ὁποίης τὰ ἄλλα κόμματα ἀναπόφευκτα
δοκιμάζουν.....

» Ἀλλὰ, ἂν τὸ κίνημα εἶναι ἓνα πραγματικὰ ἐθνικὸ
κίνημα, οἱ δικοὶ μας ἄνθρωποι δὲν θὰ παραμείνουν
χωσμένοι καὶ δὲν θὰ χρειάζονται κανένα σύνθημα.....

» Ἄν ὅμως τὰ πράγματα φθάσουν ὡς ἐκεῖ, πρέπει νὰ
ἔχουμε συνείδηση τοῦ γεγονότος καὶ νὰ τὸ διακηρύ-
ξουμε, ὅτι πέρνουμε μέρος σὰν «ἐν Ἀνεξάρτητο
Κόμμα», τὸ ὁποῖο συμμαχεῖ προσωρινὰ μὲ τοὺς
Ρεπουμπλικάνους ἢ τοὺς Ριζοσπάστες ἀλλὰ ἀπὸ μέσα
του παραμένει οὐσιαστικὰ διαφορετικὸ ἀπ' αὐτούς·
ὅτι δὲν ἔχουμε καμιὰ ἀπολύτως ψευδαίσθηση γιὰ τὸ
ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγῶνα σὲ περίπτωσι νίκης· ὅτι αὐτὸ
τὸ ἀποτέλεσμα ὄχι μόνον δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ικανοποιήσει
ἀλλὰ θάναί γιὰ μᾶς μονάχα ἓνα καινούργιο στάδιο,
μιὰ νέα βάση ἐξόρμησης γιὰ νέες κατακτήσεις· ὅτι ἀπὸ
τῆ στιγμὴ τῆς νίκης οἱ δρόμοι μας θὰ χωρίσουν· ὅτι
ἀπ' αὐτῇ τῇ μέρᾳ καὶ μπρός, θὰ σχηματίσουμε μιὰ νέα
ἀντιπολίτευση ἔναντι τῆς νέας κυβέρνησης, ὄχι μιὰ
ἀντιδραστικὴ ἀλλὰ μιὰ προοδευτικὴ ἀντιπολίτευση,
τὴν ἀντιπολίτευση τῆς Ἀκρας Ἀριστερᾶς, ἡ ὁποία
θὰ ἐξακολουθήσει τὸν ἀγῶνα τῆς γιὰ νέες κατακτήσεις
πιὸ μπροστὰ ἀπὸ τὸ ἔδαφος ποὺ θάχει ἤδη κερδηθεῖ».

Διαβάζοντας τὲς πιὸ πάνω συστάσεις τοῦ Ἐνγκελς σήμερα,
ἐκ τῶν ὑστέρων, τώρα ποὺ μπήκαμε σ' ἓνα νέο στάδιο τῆς
προοδευτικῆς ἐξέλιξης τοῦ Κυπριακοῦ κινήματος, ἀντιλαμβανό-
μαστε καλύτερα τὴ σοφία ποὺ περιέχεται στὰ λόγια του,
ἀντιλαμβανόμεστε καλύτερα, τί θάπρεπε νάχουμε ὑπ' ὄψιν
μας ὅταν ἀρχίζε ὁ ἀγῶνας, ποιὲς ἐλπίδες ἐπιτυχίας ἔπρεπε
νάχουμε, ποιὲς προοπτικὲς γιὰ τὸ μέλλον, καὶ τί θάπρεπε
νὰ θεωρήσουμε σὰν μιὰ ΝΙΚΗ γιὰ τὸ προλεταριάτο, νίκη
ἔστω προσωρινή, ἀπ' τὴν ὁποία θὰ ξεκινούσαμε σὲ νέες
ἐξορμήσεις γιὰ νέες κατακτήσεις, νίκη, τέλος, ποὺ ἀσφαλῶς
θάταν πολὺ καλύτερη καὶ πιὸ συμφέρουσα στὸ προλεταριά-
το ἀπὸ τὴ συμφωνία τῆς Ζυρίχης ἂν ρίχναμε καὶ μεῖς τὲς
δυνάμεις μας στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν κατάκτησή της.

του Ένγκελς σήμερα,
είναι ένα νέο στάδιο της
κατάστασης, αντιλαμβανό-
μεται στα λόγια του,
πρέπει να έχουμε υπ' όψη
την επιτυχία έπρεπε
να είναι, και τι θάπρεπε
να είναι το προλεταριάτο, νίκη
να ξαναβρούσαμε σε νέες
π. τέλος, πού ασφαλώς
παραστα στο προλεταριά-
το ρίχναμε και μεις τες
απαιτήσεις της.

(3) Ένα τέτοιο κίνημα ήταν στην ουσία του προοδευτικό. Ήταν δηλαδή ένα κίνημα ενάντια στην έθνικη υποδούλωση, ενάντια στο δεσποτισμό και την άποικιοκρατία :

(4) Ένα τέτοιο κίνημα ήταν ένα πραγματικό έθνος-κίνημα ;

(5) Ένα τέτοιο κίνημα είχε την προοπτική να φέρει μιὰ προοδευτική αλλαγή, ν' ανεβάσει τὸ σοσιαλιστικὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα πάνω σὲ νέο, πιὸ ψηλὸ, ἐπίπεδο ἀπ' ὅπου θὰ ἐξορμοῦσε γιὰ νέους ἀγῶνες καὶ νέες κατακτήσεις ;

(6) Ένα τέτοιο κίνημα εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ φέρει μιὰ, ἔστω προσωρινή, νίκη ἢ ὁποία θ' ἀποτελοῦσε ἕνα καινούργιο στάδιο στὴν ἐπαναστατικὴ δράση τοῦ σοσιαλιστικοῦ προλεταριάτου ;

Ἀσφαλῶς δὲν θὰ διαφωνεῖ κανεὶς μαζί μας, οὔτε κι' αὐτὴ ἡ ὀππορτουλιστικὴ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ, ὅτι ἂν ἐξετάσουμε τὸν ἐνοπλο ἀγῶνα ποὺ διεξῆγε ἡ ΕΟΚΑ στὴν Κύπρο ἀπὸ τὴν ἐναρξή του τὴν 1η τ' Ἀπριλίου 1955 καὶ σ' ὅλη του τὴ διάρκεια μέχρι τὴν κατάπαυσή του στὸ τέλος τοῦ Φλεβάρη 1959 ἢ ἀπάντησι σ' ὅλα τὰ πιὸ πάνω ἐρωτήματα εἶναι ἕνα ἐμφατικό : ΝΑΙ.

Ὡφειλε λοιπὸν τὸ ΑΚΕΛ νὰ πάρει ἀποφασιστικὰ τὴ θέση του ἐναντὶ τῆς ἐνοπλῆς ἐξέγερσης, νὰ σταθεῖ μπροστὰ ἀπὸ κάθε ἄλλον, νὰ μπεῖ σὲ σταθερὴ συμμαχία μὲ τὲς ἐπαναστατικὲς δυνάμεις τῶν ἄλλων τάξεων, νὰ βοηθήσει τὴν ἐξέγερση τους καὶ τὸν ἐπαναστατικὸν πόλεμο. Αὐτὸ ἀπαιτοῦσε τὸ συμφέρον τῆς ἐργατικῆς τάξης, κι' αὐτὸ ἀπαιτοῦσε τὸ συμφέρον τῆς Παγκόσμιας σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης. Αὐτός, τέλος, ἦταν ὁ δρόμος ποὺ ὠφείλαμε ν' ἀκολουθήσουμε, ἂν εἶχαμε δώσει ἔστω καὶ τὴν ἐλάχιστη προσοχή στὰ διδάγματα τῶν Μάρξ, Ἐνγκελς καὶ Λένιν. Μιὰ τέτοια θέση θὰ συμφωνοῦσε ἀπόλυτα τόσο μὲ τὴ γενικὴ μας γραμμὴ ἐναντὶ τοῦ αἰτήματος γι' αὐτοδιάθεση ὅσο καὶ μὲ τὴν ἐπαναστατικὴ τακτικὴ ποὺ καλούμασταν ν' ἀκολουθήσουμε σὰν τὸ μόνον ἐπαναστατικὸ κόμμα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ὅχι ὅμως! Πῶς μπορούσε τὸ ΑΚΕΛ, τὸ κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης νὰ πάρει τέτοια θέση ἐναντὶ ἐνὸς ἀγῶνα ποὺ ξεκινούσε κάτω ἀπὸ τὴν πολιτικὴ καθοδήγησι ἐνὸς «παπά» καὶ τὴ στρατιωτικὴ ἀρχηγία ἐνὸς γνωστοῦ δεξιό-

ένα πραγματικό έθνος

την προοπτική να φέρει
εβράσει το σοσιαλιστικό
νέο, πιο ψηλό, επίπεδο
νέους αγώνες και νέες

τη δυνατότητα να φέρει
όποια θ' αποτελούσε
αναστατική δράση του

μαζί μας, ούτε κι' αυτή
ΕΛ, ότι αν εξετάσουμε
ΟΚΑ στην Κύπρο από
15 και σ' όλη του τη δι-
τò τέλος του Φλεβάρη
νω έρωτήματα είναι ένα

αποφασιστικά τη θέση
α σταθεί μπροστά από
αχία με τες επαναστατι-
βοηθήσει την εξέγερση
όλεμο. Αυτό απαιτούσε
κι' αυτό απαιτούσε το
στικής επανάστασης.
είλαμε ν' ακολουθήσουμε,
τη προσοχή στα διδάγ-
ιν. Μιά τέτοια θέση θα
νική μας γραμμή έναντι
και με την επαναστατική
υθήσουμε σαν το μόνο
λαού.

ΑΚΕΛ, το κόμμα της
ση έναντι ενός αγώνα
ιτική καθοδήγηση ενός
α ενός γνωστού δεξιό-

φρονα; 'Εφ' όσο δεν μάς ήθελαν, πώς μπορούσαμε να
μπούμε στες γραμμές τους και πώς μπορούσαμε να τους
υποστηρίξουμε στον αγώνα τους; 'Εμείς, έλεγαν οι 'Ακελικοί
ηγέτες, δεν παρακαλούμε κανένα. Δεν μάς θέλουν, δεν τους
υποστηρίζουμε. Τους καλούμε σε ένότητα και συνεργασία
έλλ' αυτοί δεν ανταποκρίνονται. 'Επομένως, οι πρώτοι
υπεύθυνοι για τη στάση του ΑΚΕΛ δεν είναι οι 'Ακελικοί
έλλά οι δεξιοί, οι έθνικόφρονες ηγέτες της δεξιάς. 'Αλήθεια
όμως, πολύ παράξενη λογική για ένα Μαρξιστικό κόμμα.
'Από πότε οι κομμουνιστές παίρνουν την καθοδήγησή τους
από τους αντικομμουνιστές; 'Από πότε περιμένουν τους
έκπρόσωπους των άλλων τάξεων να τους «καλέσουν» για να
πάρουν μέρος σ' ένα αγώνα; 'Από πότε εξαρτούν τη θέση
τους από το τι θα τους πούν οι δεξιοί; Κι' από πότε οι
κομμουνιστές επικαλούνται τα «λάθη» της δεξιάς για να
εκασιολογήσουν τα δικά τους λάθη; Λάθη άλλωστε πού
έν τα κρίνουμε άπ' το φακό της δεξιάς δεν είναι καθόλου λάθη
έλλά αποτελούν ακριβώς τη γραμμή που θάπρεπε να την
περιμέναμε ν' ακολουθήση. 'Η δεξιά σκέφτεται δεξιά, αντικομ-
μουνιστικά. Γι' αυτό λέγεται και δεξιά. 'Η άριστερά σκέφτε-
ται άριστερά, μαρξιστικά. 'Αν περιμέναμε τη δεξιά να
σκεφτεί κομμουνιστικά για να συνεργαστούμε μαζί της
(όταν αυτό απαιτεί το συμφέρον της παράταξης μας) τότε
έσφαλώς ούδέποτε θα έρχόταν αυτή ή στιγμή και τα πιο
πάνω λόγια των 'Ενγκελς και Λένιν θ' αποτελούσαν άκαδημαί-
κες άνοησίες.

Παράξενη ή έννοια της πολιτικής «ήθικης» που δίνει το
ΑΚΕΛ. 'Εμείς είμαστε άριστεροί, και σαν άριστεροί δεν
συνεργαζόμαστε με κανένα που δεν θέλει να μάς δεχτεί και να
μās καλωσορίσει σαν άριστερούς. 'Αν όμως έπρεπε να
δώσουμε μια τέτοια έννοια στην ήθική υπόστασή μας αν
θέλαμε να παρουσιαστούμε οι ούλτρα επαναστάτες που
καμιά συμμαχία δεν κάνουμε με τους αντιπάλους μας, που
κανένα συμβιβασμό δεν κάνουμε στην πορεία του αγώνα μας,
που καμιά σχέση δεν θέλουμε να έχουμε μαζί τους τότε
ποια θέση έχουν οι κομμουνιστές παντού του κόσμου σε
συμμαχίες και μπλόκ με κόμματα ή κινήματα της δεξιάς, σε
μα κομμουνιστικές οργανώσεις, σε αντικομμουνιστικές συντεχ-
νίες, και σε δεξιά κοινοβούλια;

'Η αντιμαρξιστική, αντιλενινιστική τούτη προσέγγιση

του ζητήματος είναι φανερό στον καθένα. Είναι καθαρή σαν κρύσταλλο σ' όποιον έχει μελετήσει την ιστορία των κομμουνιστικών κομμάτων κι' ιδιαίτερα την ιστορία των Μπολσεβίκων. Φτάνει μόνο να διαβάσουν το κλασικό βιβλίο του Λένιν «Αριστερισμός» για να καταλάβουν το μέγεθος της πλάνης τους.

Απαντούμε λοιπόν στα διάφορα ερωτήματα που εγείρονται με τη γλώσσα του ίδιου του Λένιν :

Α. Μπορεί και πρέπει ένα Μαρξιστικό κομμουνιστικό κόμμα να κάμνει συμβιβασμούς, έλιγμούς και μανοῦβρες όταν αυτό απαιτεί το συμφέρον της επανάστασης ;
Νά οι απαντήσεις του Λένιν :

«Το να διεξάγουμε ένα πόλεμο για την άνατροπή της διεθνούς μπουρζουαζίας, ένα πόλεμο χίλιες φορές πιο δύσκολο, μακροχρόνιο και πολύπλοκο από τον πιο πεισματώδη πόλεμο μεταξύ κρατών, και να άρνούμαστε εκ των προτέρων να κάνουμε έλιγμούς, να εκμεταλλευτούμε τές αντίθεσεις συμφερόντων (άγκαι μπορεί νάβαι μόνο προσωρινές) μεταξύ των εχθρών μας, το να άρνούμαστε να εκμεταλλευτούμε τις περιστάσεις και να κάμνουμε συμβιβασμούς με πιθανούς συμμάχους (έστω κι' αν οι τέτοιοι σύμμαχοι είναι μόνο προσωρινοί, άσταθείς, ταλαντευόμενοι και υπό όρους) - δέν είναι αυτό γελοίο στο έπακρο ; Δέν είναι το ίδιο σαν, στη δύσκολη προσπάθεια μας ν' άνεβοῦμε σ' ένα βουνό που μās είναι άγνωστο, άνεξερεύνητο κι' άδιάβατο, ν' άπορρίψουμε εκ των προτέρων την ιδέα ότι κάποτε μπορεί να άναγκαστούμε να κάνουμε ζιγκ - ζάγκ, να στραφούμε προς τα πίσω, να εγκαταλείψουμε το μονοπάτι που άκολουθήσαμε και να εξεύρουμε άλλα καλύτερα μονοπάτια ;»

(«Αριστερισμός» σελ. 52)

Και σ' άλλο σημείο :

«Κι' όλα αυτά καθιστούν άναγκαίο-άπόλυτα άναγκαίο-για την έμπροσθοφυλακή του προλεταριάτου, για την ταξικά συνειδητοποιημένη μερίδα του το Κομμουνιστικό

Είναι καθαρή
την Ιστορία των
την Ιστορία των
το κλασικό βιβλίο
το μέγεθος

πρωτόματα που εγείρον-

κομμουνιστικό
και μανούβρες
στάσης ;

μο για την άνατροπή
να πόλεμο χίλιες φορές
πολύπλοκο από τον πιό
τών, και να αρνούμασ-
με έλιγμούς, να έκμεταλ-
ρόντων (άγκαι μπορεί
τών έχθρών μας, το να
τις περιστάσεις και
πιθανούς συμμάχους
είναι μόνο προσωρινοί,
το όρους) - δεν είναι
είναι το ίδιο σάν,
άνεβοΰμε σ' ένα βουνό
ρέυητο κι' αδιάβατο,
την Ιδέα ότι κάποτε
ουμε ζιγκ - ζάγκ, να
έγκαταλείψουμε το
να εξεύρουμε άλλα

Αριστερισμός» σελ. 52)

απόλυτα αναγκαίο-
ολεταριάτου, για την
του το Κομμουνιστικό

Κόμμα να καταφέρει σε μανούβρες και συμβιβασμούς
με διάφορες ομάδες εργατών και με διάφορα κόμματα
των εργατών και των μικροϊδιοκτητών. Το όλο
ζήτημα έγκειται στο να γνωρίζουμε πώς
πρέπει να εφαρμόσουμε αυτή την τακτική ώστε να
υψώσουμε κι' όχι να χαμηλώσουμε το γενικό
έπίπεδο της προλεταριακής ταξικής συνείδησης,
του επαναστατικού πνεύματος και της ικανότητας
για άγώνες και κατακτήσεις». (Αριστερισμός σελ. 56,57)

Ασφαλώς δεν είναι σε κάθε περίπτωση που το κόμμα
να συμβιβασμούς. Οι άρχηγοί ενός κόμματος πρέπει
να έχουν την ικανότητα και το κριτήριο να ξεχωρίζουν τές
περιπτώσεις που επιτρέπεται ή επιβάλλεται ο συμβιβασμός
από τές περιπτώσεις που είναι απαράδεκτος κι'
αποφύλαξης.

«Βέβαια,» έγραφε ο Λένιν, «στην πολιτική, που
κάποτε εγείρονται εξαιρετικά δύσκολα προβλήματα
εθνικών και διεθνών σχέσεων μεταξύ τάξεων και κομ-
μάτων, θα υπάρξουν πολλές περιπτώσεις που θάναι
πολύ πιο δύσκολες απ' το απλό ζήτημα που άφορᾷ
«συμβιβασμούς» σε μια άπεργία, απ' τον προδοτικό
συμβιβασμό ενός άπεργοσπάστη ή ενός προδότη άρχη-
γου κ.λ.π. Θάταν παράλογο να κατασκευάσουμε
μια συνταγή ή γενικό κανόνα («Κανένα Συμβιβασμό!»)
για όλες τές περιπτώσεις. Θα πρέπει κανείς νάχει
άρκετο μυαλό για ν' αναλύσει την κατάσταση σε κάθε
ξεχωριστή περίπτωση. Άπροπώ, ή σπουδαιότητα
μιας κομματικής όργάνωσης και των κομματικών άρχη-
γών που έπάξια φέρουν αυτό το όνομα έγκειται άκριβώς
στο γεγονός ότι με μακρόχρονες, ποικίλες και πολύ-
πλευρες προσπάθειες όλων των λογικά σκεπτομένων
άντιπροσώπων της δεδομένης τάξης, ή αναγκαία
πείρα και-χωριστά από κάθε γνώση και κάθε πείρα -
το αναγκαίο πολιτικό ένστικτο για τη γρήγορη
εξεύρεση της όρθης λύσης των περίπλοκων προβλη-
μάτων μπορεί να κερδηθεί». (Αριστερισμός σελ. 50,51.)

Β. Ποιά είναι ή θέση μας έναντι μιας μή κομμουνιστικής
όργάνωσης, στην όποια το συμφέρον της σοσιαλιστικής
επανάστασης άπαιτεί τη συμμετοχή μας έστω κι' αντίθετα

πρός τή θέληση αὐτῶν ποῦ τήν κετευθύνουν, καί ποιὸς εἶναι ὁ ρόλος τῶν κομμουνιστῶν μέσα σὲ μιὰ τέτοια ὀργάνωση ;

Χρησιμοποιώντας σὰν παράδειγμα τὲς ἀντιδραστικὲς συντεχνίες, νὰ πῶς ἀπαντᾷ ὁ Λένιν :-

«Τὸ νὰ φοβόμαστε αὐτὴ τὴν ἀντιδραστικότητα, τὸ νὰ τὴν ἀποφεύγουμε ἢ νὰ τὴν παρακάμπτουμε, εἶναι ἡ μεγαλύτερη τρέλλα, γιατί αὐτὸ σημαίνει ὅτι φοβόμαστε ν' ἀναλάβουμε τὸ ρόλο τῆς προλεταριακῆς ἐμπροσθοφυλακῆς ὁ ὁποῖος σημαίνει ἐκγύμναση, διαφώτιση καὶ προσηλύτιση τῶν πρὸ ὀπισθοδρομικῶν στρωμάτων καὶ μαζῶν τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῆς ἀγροτιᾶς».
(Ἀριστερισμός σελ. 34)

«Ἀλλὰ οἱ Γερμανοὶ «ἀριστεροὶ» κομμουνιστὲς εἶναι ἐνοχοὶ αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς βλακείας, ὅταν, ἐξ αἰτίας τοῦ ἀντιδραστικοῦ καὶ ἀντεπαναστατικοῦ χαρακτῆρα τῶν ἀρχικῶν τῶν συντεχνιῶν, πηδοῦν στό συμπέρασμα ὅτι..... πρέπει νὰ ἐγκαταλείψουν τὲς συντεχνίες!! πρέπει νὰ ἀρνηθοῦν νὰ ἐργαστοῦν μέσα στὲς συντεχνίες!! πρέπει νὰ δημιουργήσουν, νέες, τεχνικῆς μορφῆς ἐργατικὲς ὀργανώσεις!! Αὐτὸ εἶναι ἓνα ἀσυγχώρητο λάθος ἀνάλογο μὲ τὴ μεγαλύτερη ὑπηρεσία ποῦ οἱ κομμουνιστὲς θὰ μπορούσαν νὰ προσφέρουν στὴ μπουρζουαζία».
(Ἀριστερισμός σελ. 35)

Οἱ κομμουνιστὲς πέρνουν θαρραλέα τὴ θέση τους ἐναντὶ ὁποιοῦδήποτε ὀργανισμοῦ ἢ ὀργάνωσης ἀνάλογο μὲ τὸ ἀν ἢ ὄχι ἡ συμμαχία ἢ ἡ συμμετοχὴ τους θὰ ὑποβοηθήσει τὴ διαφώτιση τῶν μαζῶν καὶ τὴν προπαγάνδισή τοῦ κομμουνισμοῦ. Πέρνουν τὴ θέση τους χωρὶς νὰ φοβοῦνται κανένα καὶ χωρὶς νὰ ἐξαρτοῦν τὴ δράση τους ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους.

«Γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ βοηθήσουμε τὲς μάζες», γράφει ὁ Λένιν, «καὶ νὰ κερδίσουμε τὴ συμπάθεια, τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ὑποστήριξη τῶν μαζῶν, εἶναι ἀναγκαῖο νὰ παραμερίσουμε θαρρετὰ ὅλες τὲς δυσκολίες καὶ νὰ μὴ δειλιάζουμε μπροστὰ σ' ὁποιοσδήποτε δυσκολίες, ἐμπόδια, ὕβρεις καὶ διωγμοὺς ἀπὸ μέρους τῶν «ἀρχηγῶν». Κι' εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαῖο νὰ ἐργαζόμασ-

με τις μάζες», γράφει
 πάλι, «την εμπιστο-
 τή των, είναι αναγκαίο
 να αντιμετωπίσει τις
 δυσκολίες, να
 ξεπεράσει τις
 δυσκολίες,
 να λύσει τις
 μέρες των «άρχη-
 των έργων»

(Ἀριστερισμός σελ. 36)

Τὰ νὰ παίρνουμε θέση ὑπὲρ μιᾶς ὁργάνωσης ἢ ἐνὸς κινή-
ματος δὲν σημαίνει, βέβαια, καὶ κατ' ἀνάγκη συμμετοχὴ
ἐν μέσῳ στὴν ὁργάνωση ποὺ καθοδηγεῖ αὐτὸ τὸ κίνημα.
Μποροῦν περιπτώσεις ποὺ μποροῦμε νὰ ὑποβοηθήσουμε,
ἢ ὑποστηρίξουμε καὶ νὰ προωθήσουμε ἐνεργὰ ἕνα κίνημα,
ὅπως νὰ γίνουν ἢ νὰ ἐπιδιώξουμε νὰ γίνουν μετὰ τὴν
ἐκείνη μὴ ἢ τὴν ἄλλη ὁργάνωση ποὺ τὸ καθοδηγεῖ. Αὐτὸ
ὅτι κατὰ ποῦ θ' ἀποφασίσουμε ἀνάλογα μετὰ ἱστορικές
καταστάσεις ποὺ ἐπικρατοῦν στὴ συγκεκριμένη στιγμή. Ὁ
Μαρξισμὸς - Λενινισμὸς «δὲν εἶναι δόγμα ἀλλὰ ὁδηγὸς πρὸς
τὴν πράξη». Δὲν ἔχει ἑτοιμὲς ἀπαντήσεις σ' ὅλα τὰ ἐρωτήματα.
Ὁ συνδικαλισμὸς, ὅπως τὸ κάθε τί, ἀλλάζουν καὶ μιὰ ἀπόφαση ποὺ
ἐλήφθη νῦν ἀφ' ὅρου σὲ μιὰ ὁρισμένη ἱστορικὴ στιγμή πιθανὸν
ἐνδεχομένως νὰ ἀλλάξῃ καὶ νὰ ἀποκλείῃ τὴν ἐπόμενη στιγμήν.
Ὁ Μαρξισμὸς δὲν ἀποκλείει τίποτα φτάνει νᾶναι ἡ ἐνδεχόμενη
ἀντίδραση καὶ ἀγῶνα στὴ συγκεκριμένη περίπτωσι.
Ὁ μόνον τὴν συμμετοχὴ τῶν κομμουνιστῶν σὲ ἀντιδραστικές
ἐνέργειες δὲν ἀποκλείει ἀλλὰ καὶ σὲ πολλές περιπτώσεις
ἐνθαρρύνει φτάνει αὐτὴ ἡ συμμετοχὴ, ἀνοιχτὴ ἢ
κλειστὴ, νὰ προωθεῖ τὰ γενικὰ καὶ εἰδικὰ συμφέροντα τοῦ
προλεταριάτου καὶ τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης. Πέ-
ρατος δὲν παρὰδείγμα τὲς συντεχνίες, νὰ πῶς θέτει τὸ
πρόβλημα ὁ Λένιν :

«Αναμφίβολα, οί Κύριοι «άρχηγοι» τοῦ ὀππορτουισμού θά χρησιμοποιήσουν ὅλα τὰ κόλπα τῆς μπουρζουαζικῆς διπλωματίας, θά ἐπικαλεσθοῦν τὴ βοήθεια τῶν ἀσπικῶν κυβερνήσεων, τῶν παπάδων, τῆς ἀστυνομίας καὶ τῶν δικαστηρίων, γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς κομμουνιστές, νὰ μπουῖν μέσα στὲς συντεχνίες, νὰ τοὺς σπρώξουν ἔξω, μὲ κάθε μέσο, νὰ κάμουν τὴ δουλειὰ τοὺς μέσα στὲς

συντεχνίες όσο το δυνατό πιο δυσάρεστη, να τους
υβρίζουν, να τους δολοφονούν και να τους καταδιώκουν.
Είναι αναγκαίο να μπορούμε να αντιστεκόμαστε σ' όλα
αυτά, να δεχόμαστε όποιεσδήποτε και όλες τες θυσίες,
κι' ακόμα - αν χρειαστεί - να χρησιμοποιήσουμε κάθε
στρατηγική, μανούβρα και παράνομη μέθοδο, έλιγμούς
και υπεκφυγές για να διεισδύσουμε στές συντεχνίες, να
παραμείνουμε σ' αυτές και να εξακολουθήσουμε την
κομμουνιστική μας δουλειά μέσα σ' αυτές με κάθε
θυσία. Μέσα στο τσαρισμό, ως το 1905, δεν είχαμε
'νόμιμες δυνατότητες'. 'Αλλά όταν ο Ζούμπάτωφ,
ο πράκτορας τής μυστικής αστυνομίας, όργάνωσε
τές συνελεύσεις και εργατικές οργανώσεις τών 'Μαύρων
'Εκατοντάδων' με σκοπό να παγιδεύσει τούς επαναστά-
τες και να τούς καταπολεμήσει, στείλαμε μέλη του
κόμματος μας σ' αυτές τές συγκεντρώσεις και οργανώ-
σεις. Μπόρεσαν να έρθουν σ' έπαφή με τές μάζες, να
επιδείξουν δράση μέσα στές μάζες κατορθώνοντας έτσι
ν' αποσπάσουν τούς εργάτες από την έπιρροή τών
πραχτόρων του Ζούμπάτωφ»

('Αριστερισμός σελ. 37, 38)

Πόσα και πόσα διδάγματα δεν περιέχονται στα πιο
πάνω λόγια του Λένιν. Τα λόγια του αποδίδουν τόσο καθαρά
το νόημα τους πού δεν θεωρούμε σκόπιμο να τ' επεξηγήσουμε.

Παρόμοια έπιχειρήματα άντέταξε ο Λένιν στους Γερμανούς
«άριστερούς» αναφορικά με την επίμονη άρνησή τους να
συμμετάσχουν στα άστικά κοινοβούλια και να πάρουν μέρος
στις εκλογές. Οι Γερμανοί άριστεροί άρνούνταν να συμμετάσ-
χουν γιατί το κοινοβούλιο ήταν «άναχρονιστικό», αντιδρασ-
τικό και διατηρούσε την έπιρροή του Καθολικισμού

«Κι' αν ακόμα δεν ήταν 'έκατομμύρια' και 'λεγεῶνες'
άλλά μι' αξιοπρόσεκτη μ ε ι ο ν ό τ η τ α τών εργατών
βιομηχανίας πού ακολουθούν τούς Καθολικούς παπάδες,
κι' ένας ανάλογος αριθμός τών αγροτοεργατών πού
ακολουθούν τούς γαιοκτήμονες και κουλάκους, βγαίνει
άναμφίβολα το συμπέρασμα ότι ο κοινοβουλευτισμός
στη Γερμανία δεν είναι ακόμα πολιτικά νεκρός, ότι ή
συμμετοχή του κόμματος του επαναστατικού προλετα

πρό δυσάρεστη, να τους
και να τους καταδιώκουν.
να αποστακόμαστε σ' όλα
και όλες τες θυσίες,
να χρησιμοποιήσουμε κάθε
πρόνομη μέθοδο, ελιγμούς
και στες συντεχνίες, να
να εξακολουθήσουμε την
μέτα σ' αυτές με κάθε
ως το 1905, δεν είχαμε
όλα όταν ο Ζούμπάτωφ,
σε αστυνομίας, οργάνωσε
(οργανώσεις των 'Μαύρων
παραδίδει τους επαναστά-
τες, στείλαμε μέλη του
συγκεντρώσεις και οργανώ-
σε' επαφή με τες μάζες, να
μάζες κατορθώνοντας έτσι
από την έπιρροή των

(Αριστερισμός σελ. 37, 38)

δεν περιέχονται στα πιο
που αποδίδουν τόσο καθαρά
ότι να τα επεξηγήσουμε.

σε ο Λένιν στους Γερμανούς
έπιμονη άρνησή τους να
και να πάρουν μέρος
και άρνούνταν να συμμετάσ-
«ανταχρονιστικό», αντιδρασ-
του Καθολικισμού

«απομύρια» και 'λεγεῶνες'
και ό ττα των εργατών
και τους Καθολικούς παπάδες,
των αγροτοεργατών που
και κουλάκους, βγαίνει
ε ότι ο κοινοβουλευτισμός
και πολιτικά νεκρός, ότι ή
και επαναστατικού προλετα

μέταν στους κοινοβουλευτικούς αγῶνες είναι άναγ-
και μόνο και μόνο για να διαπαιδαγωγεί τα πιο
επαθροδικά στρώματα της τάξης του, μόνο
και μόνο για να ξυπνήσει και να διαφωτίσει τες όπισθο-
δικές, τες καταπατημένες, άμαθείς αγροτικές μάζες».
(Αριστερισμός σελ. 41)

Ένα κόμμα καθορίζει την πολιτική γραμμή του, οδηγού-
στη δράση του από το Μαρξισμό, έχοντας σαν κύριο
σκοπό τον τελικό σκοπό, την σοσιαλιστική επανάσταση
και την εγκαθίδρυση του σοσιαλισμού. Στην εφαρμογή
της γραμμής, εφαρμόζει τέτοια τακτική - στρατηγική που να
προωθεί στην κάθε ιστορική στιγμή, στο κάθε του βήμα,
στο κάθε καινούργιο στάδιο που φτάνει ο αγώνας, τους
άμεσους και άπώτερους σκοπούς που επιδιώκει ή γενική
γραμμή στην εξέλιξή της, ανάλογα με τις ιστορικές συνθήκες
που δημιουργούνται, εξελίσσονται, χάνονται ή αντικαθίσταν-
ται με νέες.

Στην εφαρμογή της τακτικής καμιά μορφή αγώνα δεν
αποκλείεται κατ' αρχήν. Κάθε μορφή αγώνα - νόμιμη,
πρόνομη, ένοπλη εξέγερση, ανταρτοπόλεμος, «τρομοκρατία»,
επαισθητική δράση, διαδηλώσεις, όδομαχίες, δολιοφθορές,
δημοσιογραφικοί αγῶνες, παθητική αντίσταση, οικονομική
παρασυλλογή, μπούκοτάρισμα κ.λ.π. - άναγνωρίζεται, φτά-
ει ή μορφή αγώνα που ακολουθούμε στη συγκεκριμένη
στιγμή να είναι ή ένδεδειγμένη μορφή κι' ή μορφή δράσης που
καλύτερα από κάθε άλλη προωθεί τους σκοπούς που επιδιώ-
καμε.

«Η Σοσιαλδημοκρατία», γράφει ο Λένιν, «δεν δεσμεύεται,
δεν περιορίζει τη δράση της σ' ένα προετοιμασμένο
έκ των προτέρων σχέδιο ή μέθοδο πολιτικού αγώνα,
έφ' όσο ανταποκρίνεται στες δυνάμεις που διαθέτει το
κόμμα κι' ύποβοηθεί την επίτευξη των καλύτερων
δυνατών άποτελεσμάτων κάτω από όρισμένες συνθήκες»
(Λένιν, Έκλεκτά Έργα Τομ. 2 σελ. 14 Άγγλ. Έκδ.)

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι σε μια όρισμένη στιγμή
το κόμμα δεν θα καταστρώσει και δεν θ' ακολουθήσει πιστά
ένα όρισμένο πρόγραμμα δράσης.

«Τὸ νὰ συγχίζουμε τὴν ἀναγνώριση κατ' ἀρχήν» εἶπε ὁ Λένιν «ὄλων τῶν μορφῶν ἀγῶνα, ὄλων τῶν σχεδίων καὶ μεθόδων ἐφ' ὅσο ἀποβαίνουν χρήσιμα, μὲ τὴν ἀνάγκη νὰ καθοδηγούμεστε σὲ μιὰ ὀρισμένη πολιτικὴ στιγμή ἀπὸ ἓνα αὐστηρὰ τηρούμενο σχέδιο, εἶναι, ἂν πρόκειται νὰ μιλήσουμε γιὰ τακτικὴ, τὸ ἴδιο σὰ νὰ συγχίζουμε τὴν ἀναγνώριση ἀπὸ μέρους τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης ὄλων τῶν εἰδῶν θεραπείας ἀσθενειῶν, μὲ τὴν ἀνάγκη νὰ ἐφαρμοσθεῖ μιὰ εἰδικὴ θεραπεία γιὰ μιὰ ὀρισμένη ἀρρώστεια» («Τὶ Νὰ Κάνουμε» ; Λένιν, Ἑκλεκτὰ Ἔργα Τομ. 2 σελ. 69, Ἀγγλ. Ἔκδ.)

Εἶδαμε ἀπ' ὅσα λέχτηκαν ὡς τώρα ὅτι ἡ γενικὴ γραμμὴ ποὺ ἀκολουθοῦσε, ἡ ὥφειλε ν' ἀκολουθήσει τὸ ΑΚΕΛ στὴν Κύπρο πρὶν τὴν ἔναρξη τοῦ ἑνοπλοῦ ἀγῶνα συνταυτιζόταν μὲ τὸ αἴτημα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ γι' αὐτοδιάθεση. Εἶδαμε ἐπίσης ὅτι ἡ θέση τοῦ κόμματος ἔναντι τοῦ ἑνοπλοῦ ἀγῶνα, ἔστω κι' ἂν ὁ ἀγῶνας αὐτὸς ξεκινοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγηση τῆς δεξιᾶς, ὥφειλε νάταν θέση ἐνθερμῆς ὑποστήριξης, προώθησης του καὶ ἐνεργοῦς συμμετοχῆς σ' αὐτόν. Στὴν ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς τακτικῆς κάθε ἐνδεδειγμένη μορφή ἀγῶνα ἦταν κατ' ἀρχὴν παραδεχτὴ φτάνει νὰ ἐξασφάλιζε πάντα τὴν καλύτερη ἐξυπηρέτηση τῶν σκοπῶν καὶ στόχων ποὺ ἔθετε τὸ κόμμα.

Μὲ ποιὸ τρόπο θὰ μπορούσε τὸ ΑΚΕΛ νὰ ὑποστηρίξει καὶ νὰ προωθήσει τὸν ἑνοπλοῦ ἀγῶνα καὶ πῶς μπορούσε νὰ συμμετάσχει σ' αὐτόν ; Ἡ ἀπάντηση βέβαια θὰ ἐξαρτιόταν ἀπὸ τὲς συνθήκες ποὺ διαρκῶς θὰ ἐδημιουργούνταν στὴν πορεία τοῦ ἀγῶνα. Χωρὶς ὅμως νὰ θέλουμε νὰ περιορίσουμε καθόλου τὲς ἀπειρες ἐκδηλώσεις καὶ μορφές ποὺ μπορούσε νὰ πάρει αὐτὴ ἡ συμμετοχὴ καὶ ὑποστήριξη δίνουμε πρὶν κάτω μερικὰ παραδείγματα :

1ο Τὸ κόμμα ὥφειλε νὰ πάρει **ΕΠΙΣΗΜΗ ΘΕΣΗ ΥΠΕΡ** τοῦ ἑνοπλοῦ ἀγῶνα.

2ο Τὸ κόμμα εἶχε κάθε δυνατότητα, λόγω τῆς ὁργανωμένης μάζας ποὺ ἐπηρέαζε νὰ διαφωτίσει τοὺς ἐργάτες ὥστε νὰ δεχτοῦν μ' ἐνθουσιασμό τὸν ἑνοπλοῦ ἀγῶνα

κατ' ἀρχήν»
ἐν ἑαυτῷ, ὅλων τῶν
ἐκείνου χρήσιμα,
καταστὰς σὲ μιὰ ὀρισμένη
κατὰ τηρούμενο σχέδιο,
καὶ γὰρ τακτική, τὸ ἴδιο
ἐκείνου ἀπὸ μέρους τῆς
ἐκείνου εἰδικῆς θεραπείας ἀσθε-
νείας («Τὶ Νὰ Κάνουμε ;»
σελ. 69, Ἀγγλ. Ἔκδ.)

ὅρα ὅτι ἡ γενικὴ γραμμὴ
καθοδηγεῖ τὸ ΑΚΕΛ στὴν
ἐν ἑαυτῷ συνταυτιζόμε-
νη αὐτοδιάθεση. Εἶδαμε
ὅτι τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα,
καὶ κάτω ἀπὸ τὴν καθοδή-
γη ἐνθερμῆς ὑποστήριξης,
κατασχῆς σ' αὐτόν. Στὴν
ἐκείνου εἰδική μορφὴ ἀγώνα
καὶ νὰ ἐξασφάλιζε πάντα
ἐκείνου καὶ στόχων πού

τὸ ΑΚΕΛ νὰ ὑποστηρίξει
καὶ πῶς μπορούσε νὰ
καὶ βέβαια θὰ ἐξαρτιόταν
καὶ ἐδημιουργούνταν στὴν
καὶ θέλουμε νὰ περιορίσουμε
καὶ μορφές πού μπορούσε
καὶ ὑποστήριξη δίνουμε πιο

ΕΠΙΣΗΜΗ ΘΕΣΗ

καὶ, λόγω τῆς ὁργάνω-
σεως, διαφωτίζει τοὺς ἐργάτες
καὶ τὸν ἐνοπλὸ ἀγώνα

καὶ νὰ προπαγανδίσει τοὺς ἐργάτες πού ἐπηρέαζε
καὶ νὰ τοὺς ἐξηγήσει μὲ τὸ Μαρξιστικὸ - Λενινιστικὸ
καὶ πού μόνο διέθετε, τὸν ἀντι-ιμπεριαλιστικὸ χαρα-
κτήρα τοῦ ἀγώνα καὶ τὴ σημασία του τόσο γιὰ τὸ
ἐκείνου ὅσο καὶ γιὰ τὸ παγκόσμιο προλεταριάτο.

3ο Τὸ κόμμα ὀφείλει νὰ κινητοποιήσει τοὺς ἐργάτες
καὶ μαζικὰ ἐκδηλώσεις (διαδηλώσεις, διαμαρτυρίες,
ἐπεργίες, ὁδομαχίες κ.λ.π.) ἐνάντια στὸν ξένο κυρίαρχο
ἐκείνου πού νὰ ἐνισχύεται τὸ στρατιωτικὸ μέτωπο στὰ
μετόπισθεν μὲ τὴ μαζικὴ παλλαϊκὴ πάλη τοῦ λαοῦ.

4ο Τὸ κόμμα ὀφείλει νὰ παίξει τὸν πρωτοπόρο καθο-
δηγητικὸ ρόλο του στοὺς πολιτικούς ἀγῶνες ἐνάντια
στὸν ξένο κυρίαρχο προωθώντας τὸν ἀγώνα τῆς
παθητικῆς ἀντίστασης καὶ ἀνοίγοντας σ' αὐτόν νέους
ὁρίζοντες καὶ νέες προοπτικές.

5ο Τὸ κόμμα ὀφείλει νὰ παίξει τὸν πρωτοπόρο, ἡγετικὸ
ρόλο του μέσα στὴ νεολαία, κινητοποιώντας τόσο τὴν
ἐργαζόμενη ὅσο καὶ τὴ μαθητικὴ νεολαία στὴν πάλη
τῆς ἐνάντια στὸν κυρίαρχο.

6ο Τὸ κόμμα μπορούσε - ἂν τὸ ἐπέτρεπαν οἱ συνθήκες -
νὰ ἱδρύσει τὴ δική του παράνομη ὁργάνωση ἢ ὅποια
νὰ δρᾷ παράλληλα μὲ τὴν ΕΟΚΑ καὶ σὲ στενὴ πάντα
συμμαχία μ' αὐτὴ γιὰ τὴ διεξαγωγὴ τῆς δικῆς του
παράνομης, συνωμοτικῆς δράσης.

7ο Παράλληλα, ἢ στὴ θέση τῆς ἱδρυσης ἄλλης
ὁργάνωσης, τὸ κόμμα ὀφείλει νὰ διεισδύσει μέσα
στὴν ΕΟΚΑ, νὰ στήσῃ μέσα σ' αὐτὴ τὰ δικά του
στελέχη συμβάλλοντας ἔτσι στὴν ὀρθὴ καθοδήγηση
τῆς καὶ στὴ διαφώτιση τῶν μελῶν τῆς.

Σκοπὸς ὅμως μιᾶς τέτοιας διείσδυσης ἔπρεπε
νὰ τὴν ἢ ἐνίσχυση τῆς ΕΟΚΑ καὶ ἢ προώθηση τῆς
σὲ πιο ἀποφασιστικὴς μορφῆς πάλης ΚΙ ΟΧΙ ἢ
ἐκ τῶν ἑσῶ καταστροφὴ τῆς. Τὸ πρῶτο ἦταν πατριω-
τικὸ καθήκον κάθε κομμουνιστῇ - τὸ δεύτερο θάταν
ΠΡΟΔΟΣΙΑ.

‘Οποιαδήποτε όμως μορφή κι’ ἂν ἔπερνε ἡ δράση τοῦ κόμματος κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἀγώνα, τὸ κόμμα ὤφειλε πάντα νὰ διατηρεῖ τὴν αὐτοτέλειά του καὶ νὰ παρουσιάζεται πάντα κάτω ἀπ’ τὸ δικό του Μαρξιστικό - Λενινιστικό λάβαρο, τραβώντας ἐπὶ μαζί του νέες μάζες καὶ νέους συμμάχους, στρατολογώντας καινούργια μέλη καὶ στελέχη μέσα ἀπ’ τὰς τάξεις τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀγροτῶν, τῶν ὑπαλλήλων, τῆς προοδευτικῆς διαμόρφωσης καὶ τῶν μικρο-ἰδιοκτητῶν. Μὲ τὴ δική του ἀποφασιστικὴ πατριωτικὴ δράση, τὸ κόμμα θάχε τὴν εὐκαιρία ν’ ἀπλωθεῖ νὰ ριζώσει νὰ βγεῖ ἐνισχυμένο ἀπ’ τὸν ἀγώνα καὶ νὰ δημιουργήσῃ καὶ ν’ ἀναδείξῃ ἀγωνιστικὰ στελέχη δοκιμασμένα στὴν ἐπαναστατικὴ τους δράση ἑτοιμα ν’ ἀντιμετωπίσουν μὲ τὴν ἴδια ἀγωνιστικὴ διάθεση τὰ πολιτικὰ - κοινωνικὰ προβλήματα ποὺ δημιουργοῦνταν.

‘Οποιοδήποτε κι’ ἂν ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα - ἀποτέλεσμα ἄλλωστε πού γιὰ τοὺς κομμουνιστὲς δὲν θ’ ἀποτελοῦσε παρὰ ἓνα προσωρινὸ μόνον στάδιο πού θάνοιγε νέες ἀφειρητές δράσεις στήν πορεία τους πρὸς τὸν τελικὸ σκοπὸ - ὁ λαὸς θὰ εἶχε τὴν εὐκαιρία «ν’ ἀποκτήσει πείρα καὶ γνώση, νὰ ἐισαχθεῖ, νὰ μάθει τοὺς ἀληθινούς ἀρχηγούς του, τοὺς σοσιαλιστὲς προλεταρίους καὶ μὲν’ αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ἐτοιμαστῇ γιὰ τὴ γενικὴ ἐφοδο» (Λένιν).

Σ' αυτό τὸ δρόμο μᾶς καλοῦσε ὁ ὁδηγὸς κάθε κομμουνιστῇ - τὸ πολύτιμο ὄπλο ποῦ μᾶς διακρίνει ἀπ' ὅποιοιδήποτε ἄλλοι - ὁ Μαρξισμὸς - Λενινισμὸς. Αὐτὸς ἦταν ὁ ΜΟΝΟΣ ἐνδεδειγμένος δρόμος ποῦ καλοῦνταν ν' ἀκολουθήσουν οἱ κομμουνιστές στὴν Κύπρο.

αση τοῦ
ωφείλε
του
μαρξιστι-
που νέες
εργασία
των, των
κακότητος
μαρξιστική
ἀπλωθεῖ
δημιουργ-
ένα στὴν
ν με τὴν
βλήματα

ἐνοπλου
μουνιστῆς
ιδιο πού
πρὸς τὸν
ποκτήσει
ληθινούς
μ' αὐτό
ιν).

μουνιστῆ
τε ἄλλο-
Ο Ν Ο Σ
ουν οἱ

4. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ

«Μὴ περιμένουμε κανένα ἀπ' τὰ πάνω νὰ μᾶς σώσει
ἡ καταστολή διὸ ἔχουμε σὲ πρίγκηπες καὶ λόρδους
τὸ δικό μας δεξι χέρι τὲς ἀλλοσιδες θὰ σπᾶσει
ἀλλοσιδες μίσους, ἀπληστίας καὶ φόβου...»
(ἀπὸ ἓνα τραγούδι τῆς Παγκόσμιας Ἑργατικῆς)

Ἐίδαμε ποιά θέση ὥφειλε νὰ πάρει τὸ ΑΚΕΛ ἐναντι τοῦ
ἐθνικοῦ ἀγώνα. Ὅσοι δούμε ὁμως τώρα ποιά θέση πῆρε
στὴν πραγματικότητα τὸ ΑΚΕΛ ἐναντι τῆς ἐνοπλῆς ἐξέγερσης
τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ ποιά «Μαρξιστικά» ἐπιχειρήματα
ἐκπορεύσαν οἱ ἡγέτες του πρὸς δικαιολόγησι τῆς θέσης
αὐτῆς :

Ἐνῶ ἀπὸ τῆς μιᾶς προπαγάνδιζε μὲ λόγια ὑπὲρ τῆς
κατάρτις ὅλων τῶν Ἑθνικῶν Δυνάμεων, ἡ ὁππορτουμιστικὴ
ἐστία τοῦ ΑΚΕΛ, τοῦ «κομμουνιστικοῦ» κόμματος τῆς Κύπρου,
καταβύβαζε νὰ ἐπιτύχει διάσπαση. Ἐνῶ ἀπὸ τῆς μιᾶς καλοῦσε
τὴν ἀναστατικὴν ἡγεσίαν σ' ἐνιαῖο ἀγώνα μετὰ τὴν ἡγεσίαν τῆς
ἀναστατικῆς τάξεως ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ἀφησε νὰ τῆς ξεφύγει
ἡ ἀπολύτως εὐκαιρία πού τῆς δόθηκε ποτὲ γιὰ τὴν ἐπίτευξιν
ἐκείνου ἀγώνα στὰ κάτω καὶ τὴν δημιουργίαν μιᾶς πραγματικῆς
ἀναστατικῆς ἐνότητος ὅλων τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων
ν' ἔνα ἐνοπλο ἀποφασιστικὸ ἀγώνα ἐνάντια στὸν ἱμπεριαλισ-
μ. Αὕτῃ ἡ εὐκαιρία τοῦς δόθηκε μετὰ τὴν ἱδρυση τῆς Ε.Ο.Κ.Α.
καὶ τὴν κήρυξιν τοῦ Παγκύπριου Ἑνοπλοῦ Ἀγώνα κάτω
ἀπὸ τὸ λάβαρο τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθέρωσης. Στὴν ἀπόρριψιν

τούτης τῆς εὐκαιρίας ἡ ὀππορτουλιστικὴ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ εἶχε τὸ θράσος νὰ διαστρεβλώσῃ τὸ Μαρξισμό καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ τὸν ἐπικαλεσθεῖ σὰν σύμμαχο.

Ἀπὸ τὸν Δεκέβρη τοῦ 1954 κι' ὅλας, ὁ «Νέος Δημοκράτης», τὸ ἐπίσημο ὄργανο τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΑΚΕΛ, προειδοποίησε τοὺς ἀναγνώστες του ἐνάντια στὲς «προβοκάτσιες» καὶ τοὺς «ἐχθροὺς τοῦ Λαοῦ» ποὺ προετοίμαζαν «ἐχθροπραξίες» κατὰ τὴ διάρκεια μαζικῶν διαδηλώσεων. Στὴν ἐκδόση του τῆς 18ης τοῦ Δεκέβρη, 1954, ὁ «Νέος Δημοκράτης» μὲ τὸ σύνθημα : «Πατριῶτες τῆς Κύπρου! Ἐπαγρυπνήτε!» ἔγραψε :

«Ὁ ἀγώνας τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ εἶναι μαζικός, ἀνοικτός, εἰρηνικός, δίκαιος, καὶ καμμιά σχέση δὲν ἔχει μὲ «ἐχθροπραξίες» ἢ ἄλλες πιθανὲς «προβοκάτσιες». Πατριῶτες! Ἐπαγρυπνήτε! Μὴν ἐπιτρέπετε σὲ ἐχθρικά καὶ ὑποπίτα στοιχεῖα νὰ σᾶς παρασύρουν σὲ προβοκάτσιες. Καταγγέλλετε ἐγκαιρὰ στὴν Ὀργάνωσή σας ἢ στὸ κόμμα σας κάθε ὑποπίτη ἐνέργεια ἀπὸ ἐχθροὺς τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς ὑπόθεσης του καὶ βοηθήστε νὰ ξεσκεπασθοῦν ἐγκαιρὰ τὰ ἀντεθνικά σχέδια τους».

Αὐτὴ ἡ ἐκκλήση ἐγίνε τὴν παραμονὴ τῆς πρώτης διαδήλωσης ποὺ κατέληξε σὲ Παγκύπριες ταραχές, τὴν παραμονὴ τῆς πρώτης ἐξέγερσης τοῦ Λαοῦ, τὴν παραμονὴ τῆς ἐνοπλῆς ἐξέγερσης τοῦ Λαοῦ τῆς Κύπρου ἐνάντια στὸν Ἰμπεριαλισμό.

Παρ' ὅλη τὴν ἐκκλήση τοῦ «Νέου Δημοκράτη» πρὸς τοὺς ἐργάτες νὰ παρεμποδίσουν τὲς «ἐχθροπραξίες», οἱ διαδηλώσεις ποὺ ἐγίναν σ' ὅλες τὲς μεγάλες πόλεις τὴν 18ην τοῦ Δεκέβρη 1954 ὁδήγησαν σὲ μαζικὲς ἐκδηλώσεις χωρὶς προηγούμενο στὴν Κυπριακὴ ἱστορία κατὰ τὲς ὁποῖες ἡ ἀστυνομία πυροβόλησε καὶ τραυμάτισε ἀρκετοὺς Πατριῶτες.

Ἀλλὰ ὁ «Νέος Δημοκράτης» ἐπανῆλθε στὴν ἐπίθεσή του στὴν πρώτη ἐκδόση μετὰ τὴ διαδήλωση τρεῖς μέρες ἀργότερα δηλαδὴ τὴν 21η τοῦ Δεκέβρη 1954. Μὲ τὴν ἐπικεφαλίδά : «Ἐπαγρυπνήση» ὁ «Νέος Δημοκράτης» ἔγραψε :-

«Ὁ ἀγώνας τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ γιὰ τὴν αὐτοδιά-

θεση εἶναι ἀγώνας μαζικός, ἀνοικτός, εἰρηνικός, δίκαιος, καὶ καμμιά σχέση δὲν ἔχει μὲ «ἐχθροπραξίες» ἢ ἄλλες πιθανὲς «προβοκάτσιες». Πατριῶτες! Ἐπαγρυπνήτε! Μὴν ἐπιτρέπετε σὲ ἐχθρικά καὶ ὑποπίτα στοιχεῖα νὰ σᾶς παρασύρουν σὲ προβοκάτσιες. Καταγγέλλετε ἐγκαιρὰ στὴν Ὀργάνωσή σας ἢ στὸ κόμμα σας κάθε ὑποπίτη ἐνέργεια ἀπὸ ἐχθροὺς τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς ὑπόθεσης του καὶ βοηθήστε νὰ ξεσκεπασθοῦν ἐγκαιρὰ τὰ ἀντεθνικά σχέδια τους».

Μ' αὐτὸ λοιπὸν τὸν τρόπο ἔπαιξε τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς ἐπανάστασης στὴν Κύπρο. Μ' ἐπανάστατικὸν κόμματος σημεῖα μιάς ἐπαναστατικῆς λαοῦ.

Ἀλλὰ τὸ πραγματικὸν ἡ Ε.Ο.Κ.Α. ἀκόμη δὲν εἶχε ἀποφασισθῇ νὰ δεκτοὶ τοὺς ἡγεῖς καὶ δὲν γινώριζαν ἀκόμη, ὡς ἀποφασισθῇ εἰς τὸ ἐπανάστατικόν.

Ἀλλὰ ὡς ἐξετάσουμε τὴν πρώτη τῆς ἐμφάνισή. ἡ Ε.Ο.Κ.Α. ἀκόμη δὲν εἶχε ἀποφασισθῇ νὰ δεκτοὶ τοὺς ἡγεῖς καὶ δὲν γινώριζαν ἀκόμη, ὡς ἀποφασισθῇ εἰς τὸ ἐπανάστατικόν. Ἀλλὰ ὡς ἐξετάσουμε τὴν πρώτη τῆς ἐμφάνισή. ἡ Ε.Ο.Κ.Α. ἀκόμη δὲν εἶχε ἀποφασισθῇ νὰ δεκτοὶ τοὺς ἡγεῖς καὶ δὲν γινώριζαν ἀκόμη, ὡς ἀποφασισθῇ εἰς τὸ ἐπανάστατικόν.

«Οἱ δυναμιτιστικὲς πρῶτινες ὥρες τῆς Π.Ε.Ε. φέρουν πρὸς ἑνότητα»

θεση είναι αγώνας μαζικός, ανοικτός, ειρηνικός, αγώνας που στηρίζεται πάνω στο διεθνές Δίκαιο και καμιά σχέση δεν έχει με «προβοκάτσιες»..... Όρισμένα έκτροπα δεν εγκρίνονται από τον Λαό..... Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα έκτροπα αυτά υποβάλλονται από έχθρους του αγώνα που εκμεταλλεύονται τον πατριωτικόν ένθουςιασμό και αυθορμητισμόν της Κυπριακής Νεολαίας για να εξυπηρετήσουν ξένα αντικυπριακά ιμπεριαλιστικά συμφέροντα».

Μ' αυτό λοιπόν τον τρόπο ο «Νέος Δημοκράτης» υποδέχτηκε τα πρώτα σημεία της άπαρχης του επαναστατικού κινήματος στην Κύπρο. Μ' αυτό τον τρόπο ή ηγεσία ενός επαναστατικού κόμματος έβλεπε τα πρώτα, σποραδικά σημεία μιας επαναστατικής καμπάνιας που πρόκειτο ν' ακολουθήσει.

Άλλα το πραγματικό κίνημα δεν είχε ακόμη αρχίσει. Ή Ε.Ο.Κ.Α. ακόμη δεν είχε ιδρυθεί. Θα μπορούσε κανείς να δικαιολογήσει τους ηγέτες του ΑΚΕΛ με το επιχείρημα ότι δεν γνώριζαν ακόμη, άνκαι ωφείλαν να γνωρίζουν, τι έμαγειρεύετο εις το επαναστατικό μαγειριό του Κυπριακού αγώνα.

Άλλα ως εξετάσουμε τη στάση τους μόλις ή ΕΟΚΑ έκαμε την πρώτη της εμφάνιση. Όπως είναι γνωστό, ή ΕΟΚΑ εγκαινίασε τον αγώνα της με ταυτόχρονες εκρήξεις βομβών σε κυβερνητικά υποστατικά σ' όλες σχεδόν τες πόλεις της Κύπρου την νύχτα της 31ης του Μάρτη προς την 1η τ' Απρίλη του 1955. Το Πολιτικό Γραφείο της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ συνήλθε σ' έκτακτη συνεδρίαση την 1η τ' Απρίλη, 1955 και παρουσίασε ένα «Ιστορικό» «Μαρξιστικό» εξάμβλωμα που περιεχόταν σε μιὰ προκήρυξη προς το Λαό. Κι' αυτό το εξάμβλωμα δημοσιεύτηκε στο «Νέο Δημοκράτη» της 2ας τ' Απρίλη 1955 με τον τίτλο: «Οι χθεσινές εκρήξεις δεν έχουν καμιά σχέση με τον πραγματικό αγώνα του Κυπριακού Λαού». Παραθέτουμε μερικά αποσπάσματα αυτού του «βαρυσήμαντου» έγγραφου :-

«Οι δυναμιτιστικές εκρήξεις που σημειώθηκαν τες πρωινές ώρες της Παρασκευής (1ης Απριλίου) επαναφέρουν πιο έντονα μπροστά στον Κυπριακό Λαό ένα

ζήτημα για τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται νὰ λυθῇ κάθε πιθανὴ σύγχυση κι' ἀπὸ τὸν τελευταῖο Κύπριο πατριώτη. Γνωστὰ φιλοϊμπεριαλιστικὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα καὶ πρακτορεῖα δοκίμασαν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή νὰ παρουσιάσουν αὐτὲς τὲς ἐκρήξεις σὰν δράση ποὺ σχετίζεται μὲ τὸν ἔθνικὸ ἀγῶνα τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ. Ἀκόμα τὰ ἱμπεριαλιστικὰ μεγάφωνα δὲν θ' ἀργήσουν ν' ἀνεβάσουν τὸν τόνο τῶν ἐκκλήσεων τους γιὰ ἔνταση τῶν καταπιεστικῶν μέτρων καὶ περαιτέρω κτυπήματα τοῦ ἀγῶνα τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ποὺ τὰ συνδυάζει βέβαια καὶ μὲ τὴν ἀπαραίτητη «συνταγματική» βιτρίνα. Πῶς πρέπει ὁμῶς ὁ Κυπριακὸς Λαὸς νὰ δῇ αὐτὰ τὰ γεγονότα. Εἶναι μήπως γενικὰ ποὺ ἔστω καὶ κατὰ διάνοιαν μποροῦν νὰ προάγουν τὴν ὑπόθεσή του; Εἶναι μήπως πατριωτικὸ ἔργο;..... ὅπως διατείνεται ἓνα ὑποπτο φυλλάδιο ποὺ κυκλοφόρησε ταυτόχρονα μὲ τὲς ἐκρήξεις; Εἶναι μήπως οἱ ἔμπνευστὲς αὐτῆς τῆς δράσης «διαλεχτοὶ ἡρώες» ποὺ πρέπει νὰ τοὺς τιμῇ ὁ Λαός; Εἶναι πιθανὸν μερικοὶ καλῆς πίστεως ἄνθρωποι παρασυρμένοι ἀπὸ δημαγωγικὰ λόγια νὰ πιστεύουν ὅτι αὐτὴ ἡ τακτικὴ ἐξυπηρετεῖ τὸν ἔθνικὸν ἀγῶνα. Ἀδίστακτα ὁμῶς τὸ ΑΚΕΛ λέει πῶς αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ δραστηριότητα μονάχα ζημιὰ μπορεῖ νὰ προκαλέσει στὸν Κυπριακὸ ἀγῶνα. Πιστεύουμε δὲ ὅτι ὁ Κυπριακὸς Λαὸς βασιισμένος καὶ στὴν πείρα του συμφωνεῖ ἀπόλυτα μ' αὐτὴ τὴ θέση.

Τὸ ΑΚΕΛ μὲ ὅλη τὴ συναίσθηση τῆς εὐθύνης του ἐναντι στὸν Λαόν καὶ τοὺς ἀγῶνες του προειδοποίησε ἄρκετὰ ἔγκαιρα γιὰ τὴ ζημιὰ ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέσει ἡ τακτικὴ τοῦ «σαμποτάζ» τῶν λεγομένων «ἐχθροπραξιῶν» καὶ τῆς «προβοκάτσιας» γενικὰ ποὺ κηρύσσεται κάτω ἀπὸ τὸν μανδύα τῆς ἔθνικῆς δράσης.....

Ἐφτασε ὁμῶς ἡ ὥρα ποὺ κάθε τίμιος πατριώτης πρέπει νὰ ξεκαθαρίσει ὀλότελα στὴ σκέψη του τί ἀποτελεῖ ὀρθὴ τακτικὴ ἔθνικοῦ ἀγῶνα καὶ τί ἀποτελεῖ προβοκάτσια καὶ παιγνίδι τῶν ἐχθρῶν τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς ὑπόθεσής του...

.....Ο ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΛΑΟΣ δὲν ἔχει

καμιά σχέση μ' αὐτὲς τὲς πράξεις. Οἱ μέθοδοι αὐτὲς ἐκφυλίζουν τὸν λαόν καὶ στὴν συκοφαντία καὶ τὰ κτυπήματα. Τὸ ΑΚΕΛ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἀπὸ τὸν Κυπριακὸ Λαὸ καὶ τὸν κοινόν λαόν.

α) Νὰ δυναμώσῃ τὴν πατριωτικὴν ἀντίσταση πρὸς τὸν ἀντιπάλον καὶ νὰ περικυβητῇ ἀπὸ κάθε προβοκάτσια, διαπλοκή καὶ κτύπημα.

β) Νὰ ἀπομονώσῃ πᾶρα πᾶρα τὸν ἐχθρὸν.

Μάλιστα! Τὸ ΑΚΕΛ ἐξέδωσε τὴν «ἐξιστορηστικὴν» καὶ «μ' ὅλη τὴν συναίσθησιν» τὴν ἀντίστασιν στὸν Λαόν!! Καὶ τὸ ἴδιον τὸ ἔκανε καὶ τὴ μέρα. Ὁ «Νέος Δημοκράτης» ἔβγαλε τοῦ ἐναντία στὲς «ταραχές» τῆς «προβοκάτσιας». Ἐπαναλάμβανε τὴν ἐκτίμησιν στὴ «βλαβερὴ αὐτὴ τακτικὴ ἐκρήξεις». Ὁ Α. Φάντης, ἐξέχων ἡγούμενος, ἔγραψε δυὸ κύρια ἄρθρα τῆς «Νέας Δημοκρατίας» τῆς 9ης καὶ 10ης καὶ αὐτὰ τὰ ἄρθρα ἐπαναλάμβανε τὴν ἀντίστασιν μ' αὐτὴ τὴν ἐκκλήσιν :-

«Μακρυνὰ ἀπὸ τῆς διάφορας καὶ ἐνέργειας. Ὁ ἀγῶνας ποὺ ἔχει τίποτε τὸ κοινὸ μὲ ὅτις κρατικὲς ἐξτρεμιστικὲς ἐνέργειες καὶ ἐκρήξεις ποὺ σημειώθηκαν»

Κι' ὁ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ ἔγραψε στὲς 5 τοῦ Ἰούνη :-

«Ἄ! Αὐτοὶ οἱ κομμουνιστὰὶ παγίδα τῶν ψευτοδωδεκάλογων ἀπὸ τὴ μέση»(!!)

Ἀλλὰ σὰν νὰ μὴν ἔφταναν οἱ Ζαχαριάδης τότε Ἀρχηγὸς τοῦ Κ

καμιά σχέση μ' αυτές τες τρομοκρατικές πράξεις.....
Οι μέθοδοι αυτές εκφυλίζουν τόν αγώνα και τόν εκθέτουν
στην συκοφαντία και τὰ κτυπήματα τῶν ἐχθρῶν του.
Τὸ ΑΚΕΛ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἀπευθύνεται πρὸς ὁλόκληρο
τὸν Κυπριακὸ Λαὸ καὶ τὸν καλεῖ :-

α) Νὰ δυναμώσῃ τὴν πατριωτικὴ ἐπαγρύπνηση στὸν
ἀνώτερο βαθμὸ καὶ νὰ περιφρουρήσῃ τὸν αγώνα του
ἀπὸ κάθε προβοκάτσια, διαστρέβλωση, δυσφήμιση
καὶ κτύπημα.

β) Νὰ ἀπομονώσῃ πάρα πέρα τοὺς διασπαστές.

Μάλιστα! Τὸ ΑΚΕΛ ἐξέδωσε τὴν πιὸ πάνω διακήρυξη
«ἀδίστακτα» καὶ «μ' ὅλη τὴ συναίσθηση τῆς εὐθύνης του
ἐναντι στὸν Λαό»!! Καὶ τὸ ἴδιο τροπάρι συνεχίστηκε μέρα
μὲ τὴ μέρα. Ὁ «Νέος Δημοκράτης» ἐπαναλάμβανε τὲς ἐπι-
θέσεις του ἐναντία στὲς «ταραχές» τὰ «σαμποτάζ» καὶ τὲς
«προβοκάτσες». Ἐπαναλάμβανε τὲς προειδοποιήσεις του
ἐναντία στὴ «βλαβερὴ αὐτὴ τακτικὴ» καὶ «τὲς ἐξτρεμιστικὲς
ἐνέργειες». Ὁ Α. Φάντης, ἐξέχον ἡγετικὸ στέλεχος τοῦ κόμ-
ματος, ἔγραψε δυὸ κύρια ἄρθρα ποὺ δημοσιεύτηκαν στὸ
«Νέο Δημοκράτη» τῆς 9ης καὶ 10ης τοῦ Ἀπριλίου 1955. Σ'
αὐτὰ τὰ ἄρθρα ἐπαναλάμβανε τὲς ἴδιες κουβέντες καὶ κατέ-
ληξε μ' αὐτὴ τὴν ἐκκλήση :-

«Μακρυὰ ἀπὸ τὲς διάφορες ἐξτρεμιστικὲς πράξεις
καὶ ἐνέργειες. Ὁ αγώνας τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ δὲν
ἔχει τίποτε τὸ κοινὸ μὲ ὅποιονδήποτε εἶδους τρομο-
κρατικὲς ἐξτρεμιστικὲς ἐνέργειες ὅπως εἶναι οἱ δυναμιτισ-
τικὲς ἐκρήξεις ποὺ σημειώνονται τελευταῖα».

Κι' ὁ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ ΑΚΕΛ, Ε. Παπαϊωάννου,
ἔγραψε στὲς 5 τοῦ Ἰουνίου :-

«Ἄ! Αὐτοὶ οἱ κομμουνιστές! Δὲν πιάστηκαν στὴν
παγίδα τῶν ψευτοδιγενήδων γιὰ νὰ ξεπαστρευτοῦν
ἀπὸ τὴ μέση»(!!)

Ἄλλὰ σὰν νὰ μὴν ἔφταναν ὅλ' αὐτὰ κλήθηκε κι' ὁ Νίκος
Ζαχαριάδης τότε Ἀρχηγὸς τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τώρα ἀποβλη-

μένος από το κόμμα, να βοηθήσει το ΑΚΕΛ. Και με δυο «έμπρηστικά» άρθρα του που δημοσιεύτηκαν στο «Νέο Δημοκράτη» της 30 τ' Απρίλη και της 1ης του Μάη του 1955, έρριξε κι' άλλο λάδι στη φωτιά.

Τὰ σαμποτάζ της Ε.Ο.Κ.Α. τὰ απέκάλεσε «πυροτεχνήματα», τους αγωνιστές, «έθνοπροδότες», «Κυπροκάπηλους» και «τυχοδιώκτες». Τες βόμβες της Ε.Ο.Κ.Α. «Πασχαλιάτικα βαρελότα» «τρακατρούκες» και «τσάκρες» κι' ολόκληρο το κίνημα παρουσιάστηκε σαν «ένα προσχεδιασμένο έγκλημα που στρέφεται ενάντια στους έθνικούς πόθους του Λαού στο Νησί όσο και στην Ελλάδα. Κι' ακόμα όλα αυτά σχεδιάστηκαν και μπήκαν στη πράξη σε συνεννόηση και με συμφωνία με τους Άγγλους και τους Αμερικάνους Ιμπεριαλιστές.....»(!!)

Αυτή λοιπόν ήταν η θέση που πήρε το ΑΚΕΛ εναντι της Ε.Ο.Κ.Α. Άλλα ως μή νομιστεί ότι αυτή η θέση δεν πάρθηκε εν όνόματι του Μαρξισμού κι' ότι δεν υποστηρίχτηκε και εξηγήθηκε με «Μαρξιστικά» επιχειρήματα. Κάθε άλλο.

Στο «βαρυσήμαντο» έγγραφο που αναφέραμε, την Προκήρυξη του Πολιτικού Γραφείου της Κεντρικής Έπιτροπής του ΑΚΕΛ προς το Λαό που δημοσιεύτηκε στο «Νέο Δημοκράτη» στις 2 τ' Απρίλη 1955 βρίσκουμε και το «Μαρξιστικό» δικαιολογητικό της θέσης που πήρε το ΑΚΕΛ.

Νά λοιπόν τι έγραφε η προκήρυξη :-

«Η εργατική τάξη και η αγροτιά της Κύπρου πάνω απ' όλα πρέπει να θυμούνται τα διδάγματα της ιστορίας δσον άφορά την λεγόμενη «τρομοκρατική δράση». Ο μεγαλύτερος προλεταριακός επαναστάτης της ιστορίας..... ο Λένιν καταδίκασε από τα πρώτα χρόνια της επαναστατικής του δράσης και πάλαιψε ενάντια στη λανθασμένη προβοκατόρικη τακτική της άτομικής τρομοκρατίας και των «διαλεκτών ήρώων» γιατί τή θωρούσε επιζήμια για το επαναστατικό κίνημα, γιατί αυτό υποκαθιστούσε την πάλη των μαζών με την πάλη των μεμονωμένων ήρώων, έδειχνε έλλειψη πίστης στο λαϊκό επαναστατικό κίνημα.....

“ Ο δρόμος της πάλης ενάντια στο τσαρισμό που

είχαν διαλέξει ο ίδιος ο Λένιν. Ο Λένιν γράφει η ιστορία των επαναστατικών ήρωων ήταν στραβά. Η πολιτική του από τη λαοκρατική ένεργητικούς ήρωες περιμένει το κατ' 'Η άπαιτητή ούτ' διαλεκτό έπαινο. Λαός, οί τάξεις, η νητικά οί Μαρξιστικές συνειδητές όργανα μονάχα ν' ακολουθώ

‘Ο Λένιν από “Οποίος έχασε πίστευε σ’ αυτή παλλαϊκού αγώνα άλλη διέξοδο για για την επανάσταση την ..... τρομοκρα

‘Η πολιτική δράση από τη συνέπεια προθέσεις καλούν

Αυτή λοιπόν είναι η οί δογματιστές «Μαρξιστούν τη θέση τους. “Ε της διδασκαλίας του Λένιν του Λένιν όταν το όνομα λογηθεί άντεπαναστατική άποικία.

Με τη διδασκαλία του Τουναντίο είμαστε απόλυτοι κατα πόσο εφαρμό

Π ρ ω τ ο : Μήπως ό «τρομοκρατίας»

είχαν διαλέξει οι Ναρόντικοι (όργάνωση τρομοκρατών)", γράφει η Ιστορία του Κ.Κ.Σ.Ε., "ο δρόμος με τες μεμονωμένες δολοφονίες, με την άτομική τρομοκρατία ήταν στραβός και βλαβερός για την επανάσταση. 'Η πολιτική της άτομικής τρομοκρατίας υπαγορευόταν από τη λαθεμένη θεωρία των ναρόντικων για τους ενεργητικούς ήρωες και το παθητικό πλήθος που περιμένει το κατόρθωμα απ' αυτούς τους «ήρωες». 'Η άπατηλή αυτή θεωρία έλεγε πως μόνο ξεχωριστά διαλεκτά άτομα κάνουν την Ιστορία ενώ ή μάζα, ο Λαός, οι τάξεις, ο «δχλος» όπως τον έλεγαν περιφρονητικά οι Ναρόντικοι συγγραφείς είναι άνικανοι για συνειδητές οργανωμένες πράξεις και δεν μπορεί παρά μονάχα ν' ακολουθεί τυφλά τους ήρωες."

Ο Λένιν από τον 'Απρίλη του 1902 έγραφε : "Οποιος έχασε την πίστη του, όποιος ποτέ δεν πίστεψε σ' αυτή τη δυνατότητα, (του πλατειού παλλαϊκού αγώνα) είναι πραγματικά δύσκολο νά βρεί άλλη διέξοδο για το αίσθημα της αγανάκτησης του για την επαναστατική του δραστηριότητα εκτός από την ..... τρομοκρατία.

Η πολιτική δράση έχει τη λογική της που δεν εξαρτιέται από τη συνείδηση εκείνων που με τες καλύτερες προθέσεις καλούν στην τρομοκρατία».

Αυτή λοιπόν είναι ή «Μαρξιστική» εξήγηση που έδωσαν οι δογματιστές «Μαρξιστές» του ΑΚΕΛ για νά δικαιολογήσουν τη θέση τους. Έδω έχουμε έντεχνη διαστρέβλωση της διδασκαλίας του Λένιν. Ασφαλώς θά έτριξαν τά κόκκαλα του Λένιν όταν τó όνομα του χρησιμοποιήθηκε για νά δικαιολογηθεί άντεπαναστατική δράση σέ μιá 'Ιμπεριαλιστική αποικία.

Με τη διδασκαλία του Λένιν δεν έχουμε καμιά φιλονικία. Τουναντίο είμαστε απόλυτα σύμφωνοι. 'Αλλά, ός ξεετάσσουμε κατά πόσο εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση.

Π ρ ω τ ο : Μήπως ό Λένιν κατ' άρχήν ήταν έναντίον της «τρομοκρατίας» ή άπλώς ήταν έναντίον του ειδικού

είδους τρομοκρατίας τῶν Ναρόντικων μέσα στὴν
 ἱστορική περίοδο πού δροῦσαν καί τῶν μεθόδων
 πού χρησιμοποιοῦσαν ;

Τὴν ἀπάντησιν μᾶς τῇ δίδει ὁ ἴδιος ὁ Λένιν :-

«Δεύτερο», έγραφε ο Λένιν (στο γνωστό βιβλίο του «Αριστερισμός») «αυτό το κόμμα (δηλαδή οι Ναρόννικοι) θεωρούσε τόν εαυτό του εξαιρετικά επαναστατικό ή άριστο, έπειδή αναγνώριζε την άτομική τρομοκρατία και τές δολοφονικές απόπειρες - τακτική που έμεις οι Μαρξιστές απορρίψαμε μέ έμφαση. Βέβαια ά πόρρισαμε την άτομική τρομοκρατία γιατί έτσι εσύμφερε. Όσους κατ' αρχήν ήσαν πρόθυμοι νά καταδικάσουν την τρομοκρατία της Μεγάλης Γαλλικής Έπανάστασης ή την τρομοκρατικό γενικά πού χρησιμοποιεί ένα νικηφόρο επαναστατικό κόμμα πού τό περικυκλώνει ή παγκόσμια μπουρζουαζία - τέτοιους ανθρώπους ακόμα κι' ο Πλεχάνωφ τό 1900-1903, όταν ήταν Μαρξιστής καί επαναστάτης τούς γελοιοποίησε καί έξευτέλισε». (σελ.17)

‘Αλλά γιατί οι Ρώσοι Μαρξιστές δεν έγκριναν τη Ναρόντικη τακτική της τρομοκρατίας; Διότι την εποχή της τρομοκρατικής δράσης των Ναρόντικων, οι Ρωσικές μάζες καταπιέζονταν από το χειρότερο είδος άπολυταρχισμού, το Ρωσικό τσαρισμό. Τα έκτροπα που διάπραττε ο Ρωσικός τσαρισμός ήταν τέτοια που ξεσήκωναν ολόκληρο το Ρωσικό Λαό εναντίον του. Γι’ αυτό έπρεπε αυτή η λαϊκή όργη να οδηγηθεί στα σωστά κανάλια που θά μπορούσαν να οδηγήσουν σιγά σιγά το Ρωσικό Λαό σε μαζική επανάσταση πανεθνικής κλίμακας, που θά άντεπε το τσαρικό καθεστώς. Σκοπός ήταν μία καθολική Ρωσσική επανάσταση από το Ρωσικό Λαό ενάντια στο Ρωσικό καθεστώς. ‘Η έπιτυχία μιάς τέτοιας επανάστασης ήταν έφικτή και κατορθωτή, και πραγματικά αυτό απόδειξε κι’ η Ιστορία. ‘Η άτομική τρομοκρατία και συνωμοτική δράση μερικῶν άπομονωμένων ατόμων παρεμπόδιζε τή μαζική δράση κι’ οι Μαρξιστές δεν μπορούσαν ν’ αφήσουν τές άπομονωμένες τρομοκρατικές πράξεις» ν’ αντικαταστήσουν τήν επαναστατική δράση των μαζών. Οι Ναρόντικοι άπ’ τήν

ἄλλη, ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ ἀπο-
 κή σημασία) καὶ τὴν ὥντα
 πῶς ὁ Λένιν ἀπάντησε σ' αὐ-
 του «Τί νὰ κάνουμε ;» πού γε-
 ῖται. Αὐτὸ εἶναι χαρακ-
 τεριστικὸν τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ τῶν
 παρτιζάνων καὶ παρακμῆς
 σοσιαλισμοῦ (σοσιαλιστικοῦ)
 στὴν τρομοκρατία. Τὸ
 ἡ κυβέρνηση δὲν μπορεῖ
 ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἐξο-
 ισοδυναμεῖ μὲ τὴν καταδ-
 ἄς, σὰν τρόπο δρά-
 ληφθεὶ στὸ πρόγραμμα
 ριστικὸν σὰν παράδειγμα
 πτὸ τὸ ἄμεσο καθήκον
 στὴν ἐπαναστατικὴ δράσι-
 κὴ ἐφημερίδα) ὑποστηρί-
 γιὰ τὴν «ἐξέγερση» τοῦ
 νὰ τοῦ δοθεῖ ἓνα «γε-
 κανεὶς νὰ βρεῖ ἐπιχειρημα-
 περισσότερον ἀπ' αὐτὸ
 διαπράττονται ἀρκετοὶ
 ζωὴ ὥστε νὰ χρειάζεται
 «τρομοκρατικὸν» ; Ἀπὸ τὴν ἐ-
 φανερὸν ὅτι ὅσοι δὲν ξεστομ-
 νὰ ξεστομῶν, οὐτε κ' ἀπὸ
 τυραννία, θὰ σταθοῦν πα-
 τὰ δάκτυλά τους» ὅταν μὲ
 ἀγωνίζεσθαι μόνῃ της σὲ
 κυβέρνηση ; Τὸ γεγονός
 τῶν ἐργατῶν ξεστομῶν
 τοὺς βανδαλισμοὺς πού δι-
 ζεσθῇ, ἀλλὰ εἴμαστε ἀνίκανοι
 κανεὶς νὰ τὸ περιγράψῃ ἐπὶ
 ὅλες αὐτὲς τὰ σταγόνες καὶ
 ἐξέγερσις πού προκαλεῖ
 μεγαλύτερον βαθμὸν ἀπ' ὅτι
 πού χρειάζεται ἀκριβὲς νὰ
 ὡς ὅτι ὡς ὅτι ὡς ὅτι ὡς ὅτι
 οὐμεν σὲ μιὰ μονοθετικὴ γ-
 ῖται. Ἐκλεκτὰ Ἔργα, Τομ. 2 σελ.

άλλη, ισχυρίζονταν ότι η άτομική τρομοκρατία είχε «διεγερτική σημασία» και τόνωνε τους Ρώσους εργάτες. Νά όμως πώς ο Λένιν απάντησε σ' αυτά τα επιχειρήματα στη μελέτη του «Τι νά κάνουμε ;» που γράφτηκε στα 1902 :

«Αυτό είναι χαρακτηριστικό, πρώτα γιατί ήταν αντιπροσωπευτικό των πρώτων σταδίων της διάσπασης και παρακμής του πατροπαράδοτου (πρόσοσιαλδημοκρατικού) κύκλου των ιδεών και επέμενε στην τρομοκρατία. Το ότι έγινε τώρα παραδοχή ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί νά «τρομοκρατηθεί» κι' επομένως ότι δεν μπορεί νά εξοντωθεί απ' την τρομοκρατία, ίσοδυναμεί με την καταδίκη της τρομοκρατίας σά μορφή αγώνα, σάν τρόπο δράσης που θάπρεπε νά συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα. Δεύτερο, είναι πιο χαρακτηριστικό σάν παράδειγμα της άποτυχίας νά γίνει αντιληπτό το άμεσο καθήκον της «έγκύμνασης των μαζών στην επαναστατική δράση». 'Η «Σβόποντα» (Ναρόννικη έφημερίδα) υποστηρίζει την τρομοκρατία σά μέσο για την «διέγερση» του εργατικού κινήματος, και για νά του δοθεί ένα «γερό σπρώξιμο». Δυσκολεύεται κανείς νά βρεί επιχείρημα που διαψεύδεται μόνο του περισσότερο απ' αυτό το επιχείρημα. Μήπως δεν διαπράττονται αρκετοί βανδαλισμοί στη Ρωσική ζωή ώστε νά χρειάζεται ή ανακάλυψη ενός ειδικού «τονωτικού»; 'Από την άλλη μεριά δεν είναι μήπως φανερό ότι όσοι δεν ξεσηκώνονται και όσοι δεν μπορούν νά ξεσηκωθούν, ούτε κι' απ' αυτήν ακόμη τή Ρωσική τυραννία, θά σταθούν πάλι στο περιθώριο «παίζοντας τά δάκτυλά τους» όταν μιὰ χούφτα τρομοκρατών θά αγωνίζεται μόνη της σέ αγώνα μονομαχίας με την κυβέρνηση ; Το γεγονός όμως είναι, ότι οί μάζες των εργατών ξεσηκώνονται και υπερδιεγείρονται από τους βανδαλισμούς που διαπράττονται στη Ρωσική ζωή, αλλά είμαστε άνίκανοι νά μαζέψουμε, αν μπορεί κανείς νά το περιγράψει έτσι, και νά συγκεντρώσουμε όλες αυτές τές σταγόνες και μικρά ποτάμια της λαϊκής διέγερσης που προκαλεί ή Ρωσική ζωή, σέ πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ότι φανταζόμαστε, και αυτό που χρειάζεται ακριβώς νά κάνουμε, νά τά συγκεντρώσουμε σέ μιὰ μοναδική γιγάντια πλήμυρα» (Λένιν, 'Εκλεκτά Έργα, Τομ. 2 σελ. 96 'Αγγλ. Έκδ.)

Καὶ ὁ Λένιν ἀποδείχτηκε ὀρθός. Γιατὶ ἡ μαζικὴ δράση τῶν ἐργατῶν τῆς Ρωσσίας ἔφερε τὴ Ρωσικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1905. Γράφοντας γιὰ τὰ διδάγματα τῆς Ἐπανάστασης αὐτῆς, ὁ Λένιν στὸ ἄρθρο του «Τὰ διδάγματα τῆς Ἐπανάστασης» ποὺ δημοσιεύτηκε στὰ 1910, ἔγραψε :

«Τὸ πρῶτο καὶ κύριο διδάγμα εἶναι ὅτι μονάχα ἡ ἐπαναστατικὴ δράση τῶν μαζῶν μπορεῖ νὰ φέρει βελτιώσεις ποὺ ν' ἀξίζουν τὸν κόπο στὲς ζωὲς τῶν ἐργατῶν καὶ στὴ διακυβέρνηση τοῦ κράτους. Καμιὰ «συμπάθεια» γιὰ τοὺς ἐργάτες ἀπὸ τοὺς μορφωμένους, κανένας ἀγώνας ἀπὸ μεμονωμένους τρομοκράτες ὅσον ἡρωϊκὸς καὶ νᾶναι δὲν μποροῦν νὰ σταθοῦν ἀξία νὰ ὑπονομεύσουν τὴ τσαρική αὐταρχία καὶ τὴν παντοδυναμία τῶν καπιταλιστῶν». (Στοιχειώδη Ἔργα τοῦ Λένιν, Τόμος 1, σελ. 467-8, Ἀγγλ. ἔκδ.)

Εἶχαμε ὅμως στὴν Κύπρο συνθήκες ὅμοιες μὲ τὲς συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὴ Ρωσσία τὲς παραμονὲς τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1905 ; Βέβαια ὄχι. Ἡ Κύπρος δὲν εἶναι ἓνα μεγάλο ἔθνος ὅπως ἡ Ρωσσία, ἀλλὰ ἓνα μικρὸ Νησί. Ὁ Λαὸς τῆς Κύπρου δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀνατρέψει ἓνα ντόπιο καθεστῶς μὲ ντόπια ἐπανάσταση, ἀλλὰ νὰ ἀποτινάξει τὸν ἀποικιακὸ ζυγὸ μιᾶς ἰσχυρῆς ξένης ἱμπεριαλιστικῆς Δύναμης. Κανένας ἀνοιχτός, μαζικός, ἐνοπλὸς ἀγώνας δὲν μποροῦσε νὰ σταθεῖ ἀντιμέτωπος μὲ τὰ ὅπλα καὶ τὲς λόγχες τῶν ἱμπεριαλιστῶν. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ θὰ μιλῆσουμε πιὸ ἐκτεταμένα ἀργότερα.

Δεύτερο : Εἶχε μήπως ὁ ἀγώνας ποὺ διεξῆγε ἡ ΕΟΚΑ καμιὰ ὁμοιότητα ἢ σχέση μὲ τὴν ἀτομικὴ τρομοκρατία καὶ τὲς μεμονωμένες δολοφονίες τῶν «μεμονωμένων τρομοκρατῶν» τῶν Ναρότνικων ;

Ἀπαντώντας σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ἄς ἐξετάσουμε πρῶτα σὲ γενικὲς γραμμὲς τὲς διάφορες μορφὲς τῆς δράσης τῆς ΕΟΚΑ ἀπὸ τὴν ἱδρυσή της τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1955 :-

(1) Ἡ ΕΟΚΑ ἦταν ὁ ὁργανωτὴς κι' ἐπαιξε ἡγετικὸ ρόλο σὲ πολλὲς μαζικὲς συγκεντρώσεις καὶ θρησκευτικὲς συναθροίσεις μὲ ἐθνικο-πατριωτικὸ περιεχόμενο (οἱ θρησκευτικὲς συναθροίσεις ἦταν οἱ μόνες ποὺ ἐπιτρέπονταν ἀπὸ τὸ νόμο).

(2) Ἡ ΕΟΚΑ ἦταν κύριο ἡγετικὸ ρόλο σὲ τὰς ἐργατικὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις, ἔκτακτοι ἐργατικοὶ ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις.

(3) Ἡ ΕΟΚΑ ἦταν ἡγετικὸ ρόλο σὲ τὰς ἐργατικὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις, ἔκτακτοι ἐργατικοὶ ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις.

(4) Ἡ ΕΟΚΑ ἦταν ἡγετικὸ ρόλο σὲ τὰς ἐργατικὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις, ἔκτακτοι ἐργατικοὶ ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις.

(5) Ἡ ΕΟΚΑ ἦταν ἡγετικὸ ρόλο σὲ τὰς ἐργατικὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις, ἔκτακτοι ἐργατικοὶ ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργατικὰς διαδηλώσεις.

(6) Οἱ ἐνοπλες πᾶσι στὴ βάση τῆς ἐκείνης, ἔχουν διεξαγεῖ Ἀσφαλείας. Ὁ ἦν πολέμου.

(2) 'Η ΕΟΚΑ ήταν ο οργανωτής κι' έπαιξε τόν κύριο ήγετικό ρόλο σέ παράνομες μαζικές διαδηλώσεις στους δρόμους, ταραχές και όδομαχίες μέ τήν άστυνομία και τά Βρετανικά στρατεύματα. Σ' αυτές τές διαδηλώσεις ή άστυνομία και ο στρατός πυροβόλησαν τούς διαδηλωτές, χρησιμοποίησαν δακρυγόνα άέρια κι' έκαμαν έφόδους μέ ρόπαλα και όπλα για νά διαλύσουν τούς διαδηλωτές, πληγώνοντας άρκετές έκατοντάδες πατριωτών.

(3) 'Η ΕΟΚΑ ήταν ο οργανωτής κι' έπαιξε τόν κύριο ήγετικό ρόλο σέ καθολικές άπεργίες, κλείσιμο καταστημάτων και κέντρων σ' ένδειξη διαμαρτυρίας για τές έξορίες, έκτελέσεις πατριωτών, τή σύλληψη και κράτηση πατριωτών χωρίς δίκη και γενικά για κάθε καταπιεστικό μέτρο τών 'Ιμπεριαλιστών. Τέτοιες άπεργίες πού συμπεριλάβαιναν άποχή από τή δουλειά όλων τών εργατών, κλείσιμο τών καταστημάτων, κλείσιμο τών γραφείων, κλείσιμο όλων τών δημόσιων κέντρων άναψυχής και άποχή από τά μαθήματα, σέ πολλές περιπτώσεις διάρκεσαν για άρκετές μέρες και κατέληγαν στήν έπιβολή κέρφιου.

(4) 'Η ΕΟΚΑ ήταν ο μόνος οργανωτής και έκτελεστής μεγάλων έπιχειρήσεων σαμποτάζ, όπως για παράδειγμα, τήν ανατίναξη στρατιωτικών άεροδρομίων τών 'Ιμπεριαλιστών, τήν ανατίναξη βομβαρδιστικών άεροπλάνων τών 'Ιμπεριαλιστών, τήν ανατίναξη στρατιωτικού υλικού τών 'Ιμπεριαλιστών, τήν ανατίναξη στρατιωτικής και κυβερνητικής περιουσίας.

(5) 'Η ΕΟΚΑ ήταν ο μόνος οργανωτής και έκτελεστής μικρότερων έπιχειρήσεων σαμποτάζ, όπως τήν τοποθέτηση βομβών σέ οικήματα, τήν έκσφενδόνηση βομβών ένάντια σέ στρατιωτικά αυτοκίνητα κλπ.

(6) Οι ένοπλες ομάδες τής ΕΟΚΑ, οργανωμένες πάνω στή βάση τής αντάρτικης πολεμικής στρατηγικής, έχουν διεξάγει άρκετές μάχες μέ τές «Δυνάμεις 'Ασφαλείας». Ο 'Ηρωας τής ΕΟΚΑ Γρηγόρης Αύξεντίου πολέμησε μόνος του από τό κρυσφήγετο του

έναντια σὲ μεγάλο ἀριθμὸ στρατιωτῶν, ὥσπου τελικὰ τὸν ἀνατίναξαν καὶ τὸν σκότωσαν μέσα στὴν κρύπτη του. Ἐξ ἴσου ἡρωϊκὸς ἦταν κι' ὁ θάνατος τοῦ Κυριάκου Μάτση, τῶν τεσσάρων πατριωτῶν ποὺ πέθαναν πολεμώντας στὸ Λιοπέτρι, καὶ πολλῶν ἄλλων πατριωτῶν.

(7) Ἡ ΕΟΚΑ ὀργάνωσε τὴ νεολαία τῆς Κύπρου σὲ μιὰ μαχητικὴ Νεολαϊστικὴ Ὀργάνωση τὴν ANE. Τούτῃ ἡ ὀργάνωση ἔδειξε ἰδιαίτερη δραστηριότητα στὲς πόλεις καὶ στὰ σχολεῖα. Ἡ ANE βρῆκε καθολικὴ ὑποστήριξη ἀνάμεσα στὴ μαθητικὴ καὶ ἐργαζόμενη νεολαία καὶ ὀργάνωσε ὁλόκληρη τὴ μαθητικὴ νεολαία σ' ἓνα μαζικὸ, μαχητικὸ ἀντι-ἱμπεριαλιστικὸ ἀγῶνα. Πολλὲς σχολικὲς ἀπεργίες καὶ μαθητικὲς διαδηλώσεις ὀργανώθηκαν καὶ σὲ πολλὲς περιπτώσεις κατέληξαν σὲ ὁδομαχίες μὲ τὸ στρατὸ καὶ τὴν ἀστυνομία.

(8) Τὰ μέλη τῆς νεολαϊστικῆς ὀργάνωσης τῆς ΕΟΚΑ ἀνάλαβαν τὴ διανομὴ σ' ὅλες τὲς πόλεις καὶ χωριὰ τῶν παράνομων προπαγανδιστικῶν φυλλαδίων τῆς ΕΟΚΑ καὶ τὴ διεξαγωγὴ ἄλλης προπαγανδιστικῆς καὶ διαφωτιστικῆς δουλειᾶς.

(9) Ἡ ΕΟΚΑ ἰδρυσε τὴν Πολιτικὴ Ὀργάνωση ΠΕΚΑ ποὺ ἀνάλαβε τὴν εὐθύνη τῆς πολιτικῆς δράσης, διαφώτισης καὶ προπαγάνδας σ' ὁλόκληρη τὴν Κύπρο.

(10) Ἡ ΕΟΚΑ καὶ ἡ ΠΕΚΑ ἦταν οἱ ὀργανωτὲς καὶ ἐμπνευστὲς τῆς καμπάνιας τῆς «παθητικῆς ἀντίστασης» ποὺ ἐγκαινιάστηκε περὶ τὰ τέλη τοῦ 1957. Καμπάνιας τῆς πιὸ μαζικῆς παλλαϊκῆς μορφῆς.

Τὰ πιὸ πάνω εἶναι μερικὰ μόνο παραδείγματα ἀπὸ τὴ δράση τῆς ΕΟΚΑ στὰ τελευταῖα τέσσερα χρόνια. Κι' αὐτὸς ὁ κατάλογος καθόλου δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἐξαντλητικός. Ἀλλὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι ὁ ἀγῶνας τῆς ΕΟΚΑ ἐντάθηκε στὸ μᾶξιμουμ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἀγγλο-Γαλλικῆς ἐπιδρομῆς ἐναντία στὴν Αἴγυπτο, παρενοχλώντας ἔτσι τοὺς ἱμπεριαλιστὲς στὰ νῶτα τους. Αὐτὸ μονάχα δείχνει ὁλοφάνερα τὸν ἀντι-ἱμπεριαλιστικὸ χαρακτήρα

τῆς δράσης τῆς ΕΟΚΑ. Κι' Πολιτικὸ Γραφεῖο τοῦ ΑΚΕΛ μὲ τὴ δράση τῶν «διαλεκτῶν» τίποτε ἄλλο δὲν ἔκαναν ἐκτὸς κῶν ἀνδρῶν καὶ λίγα μικροπε

Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΑΚΕΛ παρ ὅτι ἡ ΕΟΚΑ βρῆκε ἐνθερμη ὑπ τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ καὶ τ «Μαρξιστὲς» δογματιστὲς τοῦ γεγονὸς ὅτι οἱ «Δυνάμεις Ἀι ὁμολογία τοῦ πρώην κυβερν Χάρντιγκ), ἦσαν ἐντελῶς ἀνίκα τελεσματικά τὴν ΕΟΚΑ ἀπὸ τ ἐξ αἰτίας ἀκριβῶς τῆς ἐνεργητ ὁ Λαὸς πρὸς τὴν ΕΟΚΑ. Ἐτ ἀρνήθηκε νὰ δώσει ὁποιαδήποτε Ἀσφαλείας» τὸ Δικτατορικὸ καθ ἐφάρμοσε τὰ πιὸ καταπιεστικὰ ὁ Κυπριακὸς Λαὸς. Νὰ μερικὰ

Γιὰ ν' ἀναγκαστοῦν νὰ δώσουν βάνονταν ὑποβάλλονταν στὰ πιὰ Ἐκατοντάδες ὁμήρων ρίχτηκαν σ' ὅλες (τὰ λεγόμενα Κρατητήρια) σεως (τὰ λεγόμενα Κρατητήρια) κείας ἀρκετῶν ἡμερῶν ἢ καὶ ἐβδο πού προκαλοῦσαν στὸ Λαὸ κι' ἱε ριδες ἐργάτες, ἐπεβλήθηκαν σὲ πρ πρόστιμα ἀρκετῶν χιλιάδων λιρῶ θυσμὸ σὰν τιμωρία γιὰ τὴν ἀρνη ὁποιαδήποτε βοήθεια ἢ νὰ δώσει μεῖς Ἀσφαλείας». Ἐγιναν συστη νάμεις Ἀσφαλείας» ἔστησαν ὁδο μοὶ Ἐκτάκτου Ἀνάγκης» ποὺ βαρεῖς ποινές, καὶ στὴν περίπτει ὅπως ἡ κατοχὴ ἢ μεταφορὰ ὁπλ βομβῶν, ἡ ἐκκένωση ὁπλῶν κλπ. μόνῃ ἐνδεειγμένη ποινή.

Ὁ Λαὸς συλλαμβάνονταν καὶ ἐρε λῶταν σὲ μεγάλες ταλαιπωρίες, κακο

τῆς δράσης τῆς ΕΟΚΑ. Κι' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ δράση τὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο τοῦ ΑΚΕΛ εἶχε τὸ θράσος νὰ συγκρίνει μὲ τὴ δράση τῶν «διαλεκτῶν ἡρώων» τῶν Ναρότνικων ποὺ τίποτε ἄλλο δὲν ἔκαναν ἐκτὸς ἀπὸ μερικές δολοφονίες πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ λίγα μικροεπεισόδια μὲ βόμβες.

Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΑΚΕΛ παραγνώρισαν ἐντελῶς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ΕΟΚΑ βρῆκε ἐνθερμὴ ὑποστήριξη ἀνάμεσα στὲς μάζες τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ καὶ τῆς Κυπριακῆς νεολαίας. Οἱ «Μαρξιστὲς» δογματιστὲς τοῦ ΑΚΕΛ παραγνώρισαν τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ «Δυνάμεις Ἀσφαλείας» (σύμφωνα μὲ τὴν ὁμολογία τοῦ πρώην κυβερνήτη Στρατάρχῃ Σέρ Τζῶν Χάρντιγκ), ἦσαν ἐντελῶς ἀνίκανες νὰ ἀντιμετωπίσουν ἀποτελεσματικὰ τὴν ΕΟΚΑ ἀπὸ τελεία ἔλλειψη πληροφοριῶν, ἐξ αἰτίας ἀκριβῶς τῆς ἐνεργητικῆς ὑποστήριξης ποὺ ἔδινε ὁ Λαὸς πρὸς τὴν ΕΟΚΑ. Ἐπειδὴ ὁ Λαὸς συστηματικὰ ἀρνήθηκε νὰ δώσει ὅποιαδῆποτε πληροφορία στὲς «Δυνάμεις Ἀσφαλείας» τὸ Δικτατορικὸ καθεστῶς τοῦ Σέρ Τζῶν Χάρντιγκ ἐφάρμοσε τὰ πιὸ καταπιεστικὰ μέτρα ποὺ γνώρισε ποτὲ ὁ Κυπριακὸς Λαός. Νὰ μερικὰ παραδείγματα. :-

Γιὰ ν' ἀναγκαστοῦν νὰ δώσουν πληροφορίες ὅσοι συλλαμβάνονταν ὑποβάλλονταν στὰ πιὸ ἀπάνθρωπα βασανιστήρια. Ἑκατοντάδες ὁμήρων ρίχτηκαν σὲ στρατόπεδα συγκεντρώσεως (τὰ λεγόμενα Κρατητήρια) χωρὶς δίκη. Κέρφιου διαρκείας ἀρκετῶν ἡμερῶν ἢ καὶ ἐβδομάδων μ' ὅλες τὲς κακουχίες ποὺ προκαλοῦσαν στὸ Λαὸ κι' ἰδιαίτερα στοὺς μεροκαματιάριδες ἐργάτες, ἐπεβλήθηκαν σὲ πόλεις καὶ χωριά. Συλλογικὰ πρόστιμα ἀρκετῶν χιλιάδων λιρῶν ἐπεβλήθηκαν στὸν πληθυσμὸ σὰν τιμωρία γιὰ τὴν ἀρνήση τοῦ Λαοῦ νὰ προσφέρει ὅποιαδῆποτε βοήθεια ἢ νὰ δώσει πληροφορίες στὲς «Δυνάμεις Ἀσφαλείας». Ἐγίναν συστηματικὲς ἐρευνες καὶ οἱ «Δυνάμεις Ἀσφαλείας» ἔστησαν ὁδοφράγματα. «Οἱ Κανονισμοὶ Ἐκτάκτου Ἀνάγκης» ποὺ θεσπίστηκαν προνοοῦσαν βαρεῖς ποινές, καὶ στὴν περίπτωσι μερικῶν παραβάσεων ὅπως ἡ κατοχὴ ἢ μεταφορὰ ὀπλῶν ἢ βομβῶν, τὸ ρίξιμο βομβῶν, ἡ ἐκκένωση ὀπλῶν κλπ. τὴ θανατικὴ ποινὴ ὡς τὴ μόνη ἐνδεδειγμένη ποινὴ.

Ὁ Λαὸς συλλαμβάνονταν καὶ ἐρευνᾶτο ὁμαδικὰ καὶ ὑποβαλλόταν σὲ μεγάλες ταλαιπωρίες, κακουχίες καὶ κακομεταχείριση.

Τὰ σπίτια τοῦ λαοῦ κα' οἱ ἀγροὶ τῶν γεωργῶν ἐβυνούνταν
συστηματικὰ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκληθοῦν ἀφάνταστες
ζημιὲς στὲς περιουσίαι τους.

Αὐτὰ εἶναι μερικά μόνο ἀπὸ τὰ ἀντίποινα ποὺ ἐφάρμοσαν οἱ Ἱμπεριαλιστὲς στὴν ἀπεγνωσμένη προσπάθεια τοὺς ν' ἀποσπᾶσουν πληροφορίες ἀπὸ τὸ Λαό. Ὅμως, μὲ τὴν ἐξάρθρωση τῶν λίγων προδοτῶν (ποὺ βρίσκονται σ' ὅλες τὲς χώρες) ὁ Λαὸς ὑπέστη ὅλες τὲς κακουχίες μὲ ἡρωικὴ καρτερία καὶ κράτησε σιγὴ ὥς τὸ τέλος προσφέροντας ἀπ' τὴν ἄλλη κάθε βοήθεια ποὺ μπορούσε στὴν ΕΟΚΑ γιατί εἶχε πίστη στὸ ὄρθο καὶ δίκαιο τοῦ ἀγώνα της.

Όμως, η δράση της Ε.Ο.Κ.Α. δεν ήταν λιγότερο πλατειά ούτε λιγότερο μαχητική από τη δράση του Λαού της Ήβρας στην αρχή του 20ου αιώνα. Οι φίλοι μας οι δογματιστές του ΑΚΕΛ καλά κάνουν να σημειώσουν και να θυμούνται καλά τα πιο κάτω λόγια που έγραψε ο Λένιν το 1916 :-

«Ο ὁρος «πούτς» στήν ἐπιστημονική του ἔννοια
μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ μόνο ὅταν ἡ ἀπόπειρα γιά
ἐξέγερση δέν ἔχει ἀποκαλύψει τίποτε ἄλλο ἐκτός ἀπὸ
ἓνα κύκλο συννοητῶν ἢ ἡλιθίων μανιακῶν, κι' ὅ τ' α
δὲν ἔχει προκαλέσει συμπαθεῖα μέσα
στὲς μάζες. (Ἡ ὑπογράμμιση δική μας). Τὸ
ἐκατοντάχρονο ἔθνικο κίνημα τῆς Ἰρλανδίας, ἀφοῦ
πέρασε ἀπὸ διάφορα στάδια καὶ συνδυασμούς ταξικῶν
συμφερόντων, ἐκδηλώθηκε, μεταξύ ἄλλων, στὸ μαζικὸ
Ἰρλανδικὸ Κογκρέσο στήν Ἀμερική πού ἐνέκρινε ψή-
φισμα γιά τὴν Ἀνεξαρτησία τῆς Ἰρλανδίας - ἐκδηλώ-
θηκε σὲ ὁδομαχίες, στὲς ὁποῖες ἔλαβε μέρος μιὰ μερίδα
τῆς μικροαστικῆς τάξης τῶν πόλεων καὶ μιὰ μερίδα τῶν
ἐργατῶν, ὕστερα ἀπὸ μιὰ μακρὰ περίοδο μαζικῆς
δράσης, διαδηλώσεων, κλεισίματος ἐφημερίδων κλπ.
Ὅποιοι ἀποκαλεῖ ἓνα τέτοιο ξεσηκώμα «πούτς»,
θα πρέπει νὰ εἶναι εἴτε ἓνας χονδροειδὴς ἀντιδραστικὸς,
εἴτε ἓνας δογματιστὴς ἀνίκανος νὰ ἀπεικονίσει στὴ
φαντασία του μιὰ κοινωνικὴ ἐπανάσταση σὰν ζωντανό
φαινόμενο. (Ἐσυζήτηση πᾶνω στὴν Αὐτοδιάθεση -
- 10. Ἡ Ἰρλανδικὴ Ἐξέγερση τοῦ 1916». Λένιν, Ἐκλεκ-
τὰ Ἔργα, Τόμος 5, σελ. 303, Ἀγγλ. Ἔκδ.)

48

Ἀλλά, ἂν οἱ δογματιστές
 ἐπιδιοσκεύουν τὸ Λένιν γιὰ νὰ στῶν
 ἄνθρωποι τους, ἔπρεπε πρῶτα νὰ
 ἐξευερίσει κάθε εἶδος συνωμοσι-
 αὶ ἀρχὴ στὴν τακτικὴ τῶν «μικ-
 ρῶν» μελετήσουν τὸ Λένιν γιὰ νὰ
 ἐπιδιοσκεύουν, πού οἱ ἐπαναστατικὲς
 ἐνέργειες τοῦ Ρωσσικοῦ στρατοῦ καὶ τῆς
 ἐκπαίδευσής του νὰ ταχθεῖ μὲ τὸ μέρος
 τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν ὁστυνονμία
 τοῦ λαοῦ πού διεξήγε τὸν ἐπανά-
 στατικὸ πόλεμο ἀνθρώπων, πού τὸ
 ἐπανάστατικὸ πνεῦμα πού δὲν μποροῦν
 νὰ ἐπιδιοσκεύουν στὸ Λαό, ὁ Λένιν τάχθαι
 ἐπιδιοσκεύει τῶν «μικρῶν ὁμάδων»
 ἐπιδιοσκεύει. Νὰ τι ἔγραψε ὁ Λένιν ἐν
 ὀνόματι τῆς Ἐξέγερσης τῆς Μόσχας

«Το τρίτο μεγάλο μάθημα
ἀφορᾷ τὴν τακτικὴ καὶ τὴν
γιὰ ἐξέγερση. Ἡ στρατιὰ
ἐπὶ τὸ ἐπίπεδο τῆς στρατι-
καθαρῇ ἀλλήθεια τὴν τυμπαν-
στῶν ὁ Ἐνγκελς. Ἡ στρατι-
εἶναι ἡ ἴδια ὅπως στὰ μέσα
ἔθιζαν τρέλλα νὰ στήσουμε
πυροβολικὸ καὶ νὰ ὑπερασ-
περιστοφά. Ὁ Καούτσκι
ὅτι εἶναι πιὰ καιρὸς τώρα,
ἐπιανεξτάσουμε τὰ συμπερά-
τῆ Μόσχας ἐγκαινίασε νέα
Ἡ τακτικὴ αὐτὴ εἶναι ἡ τακ-
Γιὰ μιὰ τέτοια τακτικὴ χρειά-
των καὶ πάρα πολὺ μικρὸν
ἔκδομα καὶ δύο πρόσωπα. Σ
δημοκράτες πού καυχᾶζον-
για ὁμάδες ἀπὸ πέντε ἢ ὀκτώ
Ἀλλὰ ὁ καυχασμὸς δὲν εἶναι
τρόπος περιφρόνησης γιὰ τὸ
καὶ ὀργάνωσης πού δημιουργ

‘Αλλά, αν οι δογματιστές φίλοι μας επιθυμούσαν να επικαλεστούν το Λένιν για να στηρίξουν τα βλακώδη επιχειρήματα τους, έπρεπε πρώτα να μελετήσουν το Λένιν. ‘Αν τους εξενείριζε κάθε είδος συνωμοτικής δράσης, αν αντιτίθενταν κατ’ αρχή στην τακτική των «μικρών ομάδων» κάμνουν καλά να μελετήσουν το Λένιν για ν’ αντιληφθούν την πλάνη τους. Γιατί ακόμα και στη Ρωσσία, που το πεδίο δράσης ήταν απέραντο, που οι επαναστατικές δυνάμεις πάλευαν ενάντια στο Ρωσικό στρατό και τη Ρωσική ‘Αστυνομία (που μπορούσε να ταχθεί με το μέρος της ‘Επανάστασης) και όχι με το στρατό και την αστυνομία ενός ξένου ισχυρού κράτους, που ο λαός που διεξήγε τον επαναστατικό αγώνα αποτελούσε εκατομμύρια ανθρώπων, που το Τσαρικό Καθεστώς ήταν τόσο διαφθαρμένο που δεν μπορούσε να βρεί ύποπτη κινήσεις ανάμεσα στο Λαό, ο Λένιν τάχθηκε υπέρ της πολεμικής στρατηγικής των «μικρών ομάδων» και της «μαζικής τρομοκρατίας». Να τι έγραψε ο Λένιν στο άρθρο του «Διδάγματα από την ‘Εξέγερση της Μόσχας» στα 1906 :-

«Το τρίτο μεγάλο μάθημα που διδάσκει η Μόσχα, άφορᾷ την τακτική και την οργάνωση των δυνάμεων για εξέγερση. ‘Η στρατιωτική τακτική καθορίζεται από το επίπεδο της στρατιωτικής τεχνικής. Αύτη την καθαρή αλήθεια την τυμπάνιζε στ’ αυτιά των Μαρξιστών ο ‘Ενγκελς. ‘Η στρατιωτική τεχνική σήμερα δεν είναι η ίδια όπως στα μέσα του δέκατου ένατου αιώνα. Θάταν τρέλλα να στήσουμε τα πλήθη μπροστά στο πυροβολικό και να υπερασπίσουμε όδοφράγματα με περίστροφα. ‘Ο Καούτσκι είχε δίκιο όταν έγραφε ότι είναι πιά καιρός τώρα, κατόπιν της Μόσχας, να επανεξετάσουμε τα συμπεράσματα του ‘Ενγκελς, κι’ ότι η Μόσχα εγκαινίασε νέα τακτική όδοφραγμάτων. ‘Η τακτική αύτη είναι η τακτική του ανταρτοπολέμου. Για μιὰ τέτοια τακτική χρειάζεται η οργάνωση εύκνητων και πάρα πολύ μικρών ομάδων από δέκα, τρία ή ακόμα και δύο πρόσωπα. Συναντούμε συχνά Σοσιαλ-δημοκράτες που καγχάζουν όποτε γίνεται λόγος για ομάδες από πέντε ή ομάδες από τρία πρόσωπα. ‘Αλλά ο καγχασμός δεν είναι παρά ένας πολύ φτηνός τρόπος περιφρόνησης για το νέο ζήτημα της τακτικής και οργάνωσης που δημιουργήθηκε από τες όδομαχίες

μέσα στὲς νέες συνθήκες τῆς μοντέρνας στρατιωτικῆς τεχνικῆς. Μελετᾶτε καλὰ, κύριοι, τὴν ἱστορία τῆς ἐξέγερσης τῆς Μόσχας, καὶ θ' ἀντιληφθῇτε τὴ σχέση που ὑπάρχει μεταξὺ οὐράσιων ἀπὸ πέντε πρόσωπα καὶ τῆς νέας τακτικῆς τῶν ὁδοφραγμάτων.

«..... Κι' ὁ ἀνταρτοπόλεμος καὶ ἡ μαζικὴ τρομοκρατία ποὺ ἐπικρατοῦν παντοῦ στὴ Ρωσσία καὶ σχεδὸν ἀκατάπαυστα ἀπὸ τὸ Δεκέβρη θὰ βοηθήσουν ἀσφαλῶς τὲς μάζες νὰ καταλάβουν τὴ σωστὴ τακτικὴ πλὴν πρέπει νὰ ἐφαρμοστεῖ σὲ μὴ ἐξέγερση. Ἡ Σόσιαλ-δημοκρατία πρέπει ν' ἀναγνωρίσει αὐτὴ τὴ μαζικὴ τρομοκρατία καὶ νὰ τὴ συμπεριλάβει στὴν τακτικὴ της, ὀργανώνοντας τὴν βέβαια καὶ ἐλέγχοντας τὴν, καὶ καθυποτάσσοντας τὴν στὰ συμφέροντα καὶ τὲς συνθήκες τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ γενικὰ τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἀγώνα..... Μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ ἐκμεταλλευτοῦμε τὲς βελτιώσεις στὴν τεχνικὴ, νὰ διδάξουμε τὲς ὁμάδες τῶν ἐργατῶν νὰ κατασκευάζουν βόμβες σὲ μεγάλες ποσότητες, νὰ βοηθήσουμε αὐτὲς τὲς ὁμάδες καὶ τὰ τάγματα μάχης νὰ βροῦν προμήθειες ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, θρυαλλιδίων καὶ αὐτομάτων ὅπλων». (Στοιχειώδη Ἔργα τοῦ Λένιν, Τόμ. 1 σελ. 458, 459 Ἀγγλ. Ἑκδ.)

“Οχι όμως. Οί «Μαρξιστές» του ΑΚΕΛ όταν μιλούσαν για μαζική επαναστατική δράση ίσως να είχαν στο νου τους ότι όλες οι επαναστατικές δυνάμεις θα παρατάσσονταν στη μία πλευρά, κι’οί ιμπεριαλιστικές δυνάμεις θα παρατάσσονταν στην απέναντι πλευρά. Θά διεξαγόταν τότε μεταξύ τών δυο παρατάξεων άνοικτός πόλεμος μέχρι της τελικής νίκης τής μιās και τής εξόντωσης τής άλλης παρατάξης.” Αλήθεια, για φαντασθήτε πόσο ξευπηνη θάταν μία τέτοια τακτική. ‘Ο επαναστατικός στρατός του ‘Ελληνικού Κυπριακού Λαού (άπό όλικό ‘Ελληνικό πληθυσμό 450.000) με τὰ περίστροφά τους, λίγα όπλοπολυβόλα, έπιτόπια κατασκευασμένες βόμβες, ρόπαλα, ξινιάρια και φτιάρία, και βέβαια άφθονες πέτρες, θά παρατασσόταν στη μία πλευρά και ό Βρετανικός Στρατός με τήν ‘Αεροπορία του, τὸ Βαρύ και ‘Ελαφρύ Πυροβολικό, όπλοπολυβόλα όπλα και κάθε είδους μοντέρνα όπλα, στην άλλη πλευρά (!!) Τότε θ’ άρχιζαν νά πολεμοῦν στήθος με στήθος μέχρι τής τελικής νίκης.....

Σε όσους είχαν παρόμοιες ιδέες
της Ιρλανδίας το 1916 ο Λένιν έδω

«Τὸ νὰ νομίζει κανεὶς ὅτι εἶναι δυνατὴ χωρὶς ἐξεγέρσει ἀποικίες καὶ στὴν Εὐρώπῃ, χωματὰ μιᾶς μερίδας τῶν μικρὰς τῆς προκαταλήψεις μὴ ταξικὰ συνειδητοποιημένονταν φαντᾶται καταπίεση τῶν τὸ νὰ φαντάζεται κανεὶς τέτοια πόρριψη τῆς κοινότητος. Μονάχα ὅσοι φαντάζεθαι παρασταθεῖ μιὰ στρατιὰ ὑπὲρ τοῦ σοσιαλισμοῦ» καὶ μιὰ ἄλλη στρατιὰ θὰ φωνάζει ὑπερῖαλισμοῦ» καὶ ὅτι αὐτὸ ἐστὶν ἡ ἀπορία τῆς ἐποχῆς, μονάχα ὅσοι ἔχουν μικρὴν ἰδέαν, μποροῦν νὰ διεξεγέρσει ἀποκαλώντας τὴν

Ὅποιοι ἀναμένει μὴ ἐκκλη-
σῶν θὰ ζήσῃ ποτὲ νὰ τῇ δε-
μιλᾷ γιὰ ἐπανάσταση χωρὶς νὰ
ἐπανάστασιν. (Λένιν, Ἐκλεκ-
303 Ἀγγλ. Ἔκδ.)

Ἀλλὰ οἱ φίλοι μας τοῦ ΑΚΕΛ
 σοφικῆς ἐπαναστατικῆς πάλης.

...αλάμβαναν δὲν ἦταν «μαζική ἐ-
...μαζική εἰρηνική δράση». Προτι-
...μαμάτων, τὸν πόλεμο τῶν λέξε-
...καὶ τὴν φυλλαδοκαπηλεία ἀπὸ

«Δὲν εἶναι ἀρκετὸ» ἔλεγε ὁ
στό ζήτημα τῶν πολιτικῶν
παρούμε θέση ἐπίσης στο ζήτη
«Ὅσοι τάσσονται ἐξ
δὲν προετοιμαζόντ
πει ἀνήλεα νὰ διωχτ
πρὸς τῶν ὑποστηρικτ
θες, καὶ νὰ σταλοῦν
ἐξ ὁρῶς τῆς, στοὺς
(Στοιχειώδῃ Ἔργατοῦ Λένιν Τ

Σε όσους είχαν παρόμοιες ιδέες αναφορικά με την εξέγερση της Ίρλανδίας το 1916 ο Λένιν έδωσε την εξής απάντηση :

«Τό νά νομίζει κανείς ότι ή κοινωνική επανάσταση είναι δυνατή χωρίς ξεγεράσεις τών μικρών έθνών στές άποικίες και στην Εύρώπη, χωρίς επαναστατικά ξεσπάσματα μιάς μερίδας τών μικροαστών μέ ό λ ε ς τ ο υ ς τ έ ς π ρ ο κ α τ α λ ή ψ ε ι ς, χωρίς την κίνηση τών μη ταξικά συνειδητοποιημένων προλεταριακών μαζών ένάντια στην καταπίεση τών ..... ξένων έθνών κλπ., τό νά φαντάζεται κανείς τέτοιο πράγμα άποτελεί την ά πό ρ ρ ι ψ η τ η ς κ ο ι ν ω ν ι κ ή ς έ π α ν ά σ τ α σ η ς. Μονάχα όσοι φαντάζονται ότι στη μιά πλευρά θά παραταχθεί μιά στρατιά και θά φωνάξει, «είμαστε ύπέρ του σοσιαλισμού» και ότι στην άλλη πλευρά μιά άλλη στρατιά θά φωνάξει «είμαστε ύπέρ του Ιμπεριαλισμού» και ότι αυτό θά είναι κοινωνική επανάσταση, μονάχα όσοι έχουν μιά τόσο γελοία και παιδαριώδη ιδέα, μπορούν νά δυσφημοϋν την Ίρλανδική εξέγερση άποκαλώντας την σάν «πούτς».

“Όποιος αναμένει μιά «καθαρή» κοινωνική επανάσταση δέν θά ζήσει ποτέ νά τή δει. Ένα τέτοιο πρόσωπο μιλά για επανάσταση χωρίς νά καταλαβαίνει τί σημαίνει επανάσταση». (Λένιν, Έκλεκτά Έργα Τόμος 5 σελ. 303 Άγγλ. Έκδ.)

Άλλά οί φίλοι μας του ΑΚΕΛ δέν τάσσονταν καν ύπέρ της μαζικής επαναστατικής πάλης. Τό τροπάρι που διαρκώς επαναλάμβαναν δέν ήταν «μαζική επαναστατική δράση» αλλά «μαζική ειρηνική δράση». Προτιμούσαν τόν πόλεμο τών συνθημάτων, τόν πόλεμο τών λέξεων, την έγκριση ψηφισμάτων και την φυλλαδοκαπηλεία από τόν ένοπλο άγώνα.

«Δέν είναι άρκετό» έλεγε ο Λένιν «νά πέρνουμε θέση στο ζήτημα τών πολιτικών συνθημάτων. Πρέπει νά πάρουμε θέση επίσης στο ζήτημα της ένοπλης εξέγερσης. Όσοι τάσσονται έναντίον της, όσοι δέν προετοιμάζονται γι' αυτήν, πρέπει άνήλεα νά διωχτοϋν άπό τές γραμμές τών ύποστηρικτών της επανάστασης, και νά σταλοϋν όλοταχώς στούς έχθρούς της, στούς προδότες ή δειλούς.» (Στοιχειώδη Έργα του Λένιν Τομ. 1 σελ. 457 Άγγλ. Έκδ.)

5. ΑΛΛΑΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ :

«'Επαναστάτες που είναι άνικανοί να συνδυάσουν παράνομες μορφές πάλης με την πολύπλευρη νόμιμη δράση, είναι πολύ φτωχοί επαναστάτες» Λένιν.

Πρὸς τὸ τέλος τοῦ 1955, τὸ ΑΚΕΛ κηρύχτηκε παράνομο σὰν κόμμα καὶ σὰν ὁργάνωση. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς του συνελήφθησαν καὶ κρατήθηκαν χωρὶς δίκη στὰ κρατητήρια. Ἡ κράτησή τους διάρκεσε περὶ τοὺς 15 μῆνες. Ἡ θέση ποὺ πήραν ἐνάντια στὴ «βία» δὲν τοὺς ἔσωσε γιατί οἱ ἱμπεριαλιστὲς κατακτητὲς ἦσαν ἀνίκανοι στὴν ἀρχὴ νὰ ξεχωρίσουν τοὺς ἀληθινούς κομμουνιστὲς ἀπὸ τοὺς προδότες τῆς ἐπανάστασης. Τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἱμπεριαλιστὲς διέκριναν «κομμουνιστικὸ κίνδυνο» στὴν ἐξέγερση ἀποτελεῖ ἀκόμα μιὰ ἀπόδειξη τοῦ ἀληθινοῦ κοινωνικοῦ περιεχομένου τῆς ἐξέγερσης, καὶ μιὰ ἐνδειξη ποιεῖς δυνάμεις ἔπρεπε νὰ περναν ἐνεργὸ μέρος σ' αὐτήν. Ὅμως, οἱ ἱμπεριαλιστὲς δὲν ἄργησαν ν' ἀντιληφτοῦν ὅτι ἡ ἡγεσία τῆς ἀριστερᾶς στὴν Κύπρου ἦταν ἀβλαβὴς γι' αὐτοὺς κι' ὅτι ὁ βρετανικὸς ἀποικισμὸς δὲν ἀπειλεῖτο ἀπὸ τὸν «κομμουνισμὸ» στὴν Κύπρου. Οἱ ἀριστεροὶ κρατούμενοι ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι.

Ἐνῶ ἦταν στὰ κρατητήρια ἀρχισαν νὰ διαφαίνονται σοβαρὲς διαφορὲς μεταξὺ τῶν κομματικῶν στελεχῶν κι' οἱ πῖο τίμιοι καὶ λογικοὶ σύντροφοι διεξήγαγαν ἀποφασιστικὸ ἀγῶνα ἐνάντια στὴν ἐπίσημη ἡγεσία τοῦ κόμματος κι' ἐνάντια στὴν προδοτικὴ θέση τῆς ἐναντι στὸν ἐνοπλο ἀγῶνα.

Ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπὸ τὸ κόμμα γιὰ δημοκρατία μέσα στὸ συμφέρο τῆς κομματικῆς διατήρησης τῆς στὴν ὥς τὸ Μάη τοῦ 1957 κληρὰ χρόνια γιὰ νὰ ζυγίσει προσεκτικὰ καὶ ξαναξετάσει τὴν κατ' ἀναπροσανατολισμό.

Ἡ ὁλομέλεια τῆς συνήλθε ξανά γιὰ πρῶτον τὸ Μάη τοῦ 1957. Στὸ κόμμα ν' ἀναγνωρῇ ἀνοιχτὰ, χαράσσοντας δρᾶσης καὶ καλώντας ὅπως εἶπε ὁ Λένιν :-

«Ἡ στάση ἐνὸς κόμματος, ἀποτελεῖ ἐκτίμησιν τῆς συνειδήσεως τοῦ κόμματος πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Τὸ νὰ παραδεχτοῦν τοὺς λόγους, νὰ ἐξετάσῃ τοὺς λόγους, νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ κόμματος. Αὐτὸ στὴν ἀλήθειαν, αὐτὸ τῆς τάξης καὶ μετὰ τὴν τάξιν».

Ἀλλ' ἀλοίμονο, ἡ Τούναντιον ἡ Κεντρικὴ τῆς «ὀρθότητος» τῆς καὶ τῆς ΕΟΚΑ. Ἡ ἀπὸ ΑΚΕΛ ἀναφέρει (σελ.

«Ἡ πλατεία τῆς ὀρθότητος καὶ τοῦ μαζικοῦ δημοκρα-

Ἄλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Οἱ «ἐπικριτὲς» κατασιγήθηκαν κι' ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυση τους ἀποβλήθηκαν ἐπίσημα ἀπὸ τὸ κόμμα γιὰ τὴν «ἀντικομματική» τους δράση. Ἡ δημοκρατία μέσα στὸ κόμμα καταπατήθηκε ξανά, γιὰ τὸ συμφέρο τῆς κομματικῆς ἡγεσίας καὶ τῆς «πάσῃ θυσίᾳ» διατήρησης τῆς στῆν ἐξουσία. Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1955 ὡς τὸ Μάη τοῦ 1957 τὸ κόμμα εἶχε μπροστά του δυὸ ὁλόκληρα χρόνια γιὰ νὰ παρακολουθήσει τὰ γεγονότα, νὰ τὰ ζυγίσει προσεκτικὰ καὶ νὰ κάνει μιὰ σοβαρὴ προσπάθεια νὰ ξαναξετάσει τὴν κατάστασι καὶ νὰ κάνει τὸν ἀνάλογο ἀναπροσανατολισμό του.

Ἡ ὁλομέλεια τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ κόμματος συνηλθε ξανά γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τῆ σύλληψι τῆς ἡγεσίας του τὸ Μάη τοῦ 1957. Μιὰ χρυσὴ εὐκαιρία παρουσιαζόταν στὸ κόμμα ν' ἀναγνωρίσει τὰ λάθη του καὶ νὰ τὰ διακηρύξει ἀνοιχτά, χαράσσοντας ταυτόχρονα μιὰ νέα πατριωτικὴ γραμμὴ δράσης καὶ καλώντας τὸ λαὸ νὰ τὴν ἀκολουθήσει. Γιατὶ ὅπως εἶπε ὁ Λένιν :-

«Ἡ στάσι ἐνὸς πολιτικοῦ κόμματος ἐναντι τῶν λαθῶν του, ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ σοβαρὰ καὶ σίγουρα κριτήρια τῆς συνείδησι τοῦ κόμματος καὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο ἐκπληρεῖ τὴν πράξι τὲς ὑποχρεώσεις του πρὸς τὴν τάξι του καὶ τὲς ἐργαζόμενες μάζες. Τὸ νὰ παραδεχτεῖ ἓνα λάθος ἀνοιχτά, νὰ ἐξηγήσει τοὺς λόγους, νὰ ἀναλύσει τὲς συνθήκες ποὺ τὸ δημιούργησαν, νὰ ἐξετάσει προσεκτικὰ τοὺς τρόπους γιὰ τὴ διόρθωσι του - αὐτὸ εἶναι σημάδι ἐνὸς σοβαροῦ κόμματος. Αὐτὸ σημαίνει τὴν ἐκπλήρωσι τῶν καθηκόντων του, αὐτὸ σημαίνει καθοδήγησι κι' ἐγκύμνασι τῆς τάξης καὶ μετὰ τῶν μαζῶν» (Ἀριστερισμός σελ. 40)

Ἄλλ' ἀλόιμονο, δὲν ἐπρόκειτο νὰ γίνι τέτοια παραδοχή. Τουναντίον ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ κόμματος ἐπιβεβαίωσε τὴν «ὀρθότητα» τῆς θέσις του ἐναντι τῆς ἐνοπλῆς δράσις καὶ τῆς ΕΟΚΑ. Ἡ ἀπόφασι τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΑΚΕΛ ἀναφέρει (σελ. 5) :-

«Ἡ πλατεία ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. ἐπιβεβαιώνει ξανά τὴν ὀρθότητα τῆς τακτικῆς τοῦ ἐνιαίου, παλλαϊκοῦ μαζικοῦ δημοκρατικοῦ ἀγῶνα ποὺ ἀπαρέκκλιτα ἀκολου-

θησε τὸ κόμμα μας σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα.....(!)
Ἡ Κ.Ε. διαπιστώνοντας τὴν ὀρθότητα τῆς τακτικῆς
μας καὶ ἐγκρίνοντας τὸν τρόπο τῆς ἐφαρμογῆς της,
πιστεύει ὅτι ἂν τὸ κόμμα μας προχωροῦσε στὴν ἐφαρ-
μογὴ τῆς τακτικῆς του, σὲ πῶς ἀποφασιστικὲς μαχη-
τικὲς μορφές πάλης μέχρι τῆς σύγκρουσής με τὶς ἐνοπλές
δυνάμεις τῶν ἀποικιστῶν..... αὐτὸ θάταν καταστρεπ-
τικὸ τόσο γιὰ τὸ Λαϊκὸ κίνημα ὅσο καὶ γιὰ τὴν ὑπόθεσιν
τοῦ ἴδιου τοῦ Λαοῦ.»

Καὶ ξανά με τὴν ἐπικεφαλίδα «Γιὰ τὴν θέσιν τοῦ κόμματος
ἐναντι στὴν ΕΟΚΑ» ἡ ἀπόφασις ἀναφέρει :

«Ἡ πλατεῖα ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. παίρνοντας ὑπ' ὄψιν
τὶς συγκεκριμένες Κυπριακὲς συνθήκες, τὸ συσχετισμὸ
τῶν δυνάμεων πού συγκρούονται σ' αὐτὸ τὸν ἀγῶνα,
τὸν παράγοντα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης, τὸν ἀντι-
δραστικὸ ρόλο τῆς Τουρκικῆς Κυβέρνησης καὶ τοῦ
Ἀμερικανικοῦ παράγοντα καὶ γενικὰ τὸ κάθε τι πού
ἐπηρεάζει τὴν διεξαγωγὴ τοῦ ἔθνικο - ἀπελευθερωτικοῦ
μας ἀγῶνα, ἐπιβεβαιώνει ἀκόμα μιὰ φορά τὴν ὀρθότητα
τῆς θέσεως τοῦ κόμματος ἐναντι τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγῶνα
τῆς Δεξιᾶς.»

Ἀλλὰ, διαπισθάνοντες τὴν ἀντιδημοτικότητα τῆς ἀπό-
φασής τους καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ λαοῦ γιὰ τὴ διαγωγὴ
καὶ τὴ στάσιν τῶν ἀρχηγῶν τοῦ ΑΚΕΛ ἐναντι τοῦ πατριωτι-
κοῦ κινήματος τῆς ΕΟΚΑ, οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες νόμισαν ὅτι θὰ
μποροῦσαν νὰ σβύσουν τὰ παλιὰ καὶ νέα τους ἀμαρτήματα
με τὸ νὰ «παραδεχτοῦν» μερικὰ λάθη στὴ θέσιν τους ἐναντι
τῆς ΕΟΚΑ. Νόμισαν ὅτι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ μπορούσαν
νὰ ρίξουν στάχτη στὰ μάτια τῶν «ἀπλοϊκῶν» ἐργατῶν καὶ
νὰ τοὺς πείσουν γιὰ τὴν εἰλικρίνεια τῶν ἀρχηγῶν τους πού
δῆθεν δὲν φοβοῦνται νὰ παραδεχτοῦν ἀνοικτὰ τὰ λάθη τους.
Τὸ μόνο λάθος πού οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΑΚΕΛ μπόρεσαν νὰ
βροῦν στὴν τακτικὴ τους, ἦταν ἡ ὑποτίμηση τῆς δυνάμεως
τῆς ΕΟΚΑ καὶ ἡ βιασύνη τους νὰ ξεστομίσουν τέτοιους χαρα-
κτηρισμοὺς γιὰ τοὺς ἥρωες τῆς ΕΟΚΑ καὶ τὴν πατριωτικὴ
τους δράσιν πού θὰ παραμείνουν γιὰ πάντα ἓνα στίγμα
αἰσχύος στὴν ἱστορία τοῦ κόμματος. Παραθέτουμε ὁλόκληρη
τὴν «παραδοχὴ» λαθῶν ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ
ΑΚΕΛ :

«Ταυτόχρονα ὁμως ἡ
ὅτι στὴ στάσιν μας ἔναντι
σειρὰ λάθη μερικὰ ἀπὸ τὰ
πρῶτα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅ
τῆς ΕΟΚΑ θεωρώντας τὸ
φανατικῶν τῆς δεξιᾶς πρ
κοὺς μῆνες καὶ δὲν μπορεῖ
κολουθήσουμε τὶς προετι
ἀπὸ τρία χρόνια. Δεῦτ
τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1955
ἀψυχολόγητη ἐνέργεια,
ἐλλειψὴ ψυχραιμίας καὶ
ζήτημα θεωρητολογούντ
με ἀποσπάσματα ἀπὸ τ
τὶς μάζες νὰ δοῦν σωστό
μας διαφωνοῦσε με τὴν
Τρίτο οἱ χαρακτηρισμοί π
μας δώσαμε στὴν ΕΟΚΑ
ποκαλώντας τους «ψευ
«βαρελόττα» «τρακατρο
καὶ σχεταριστικοὶ καὶ ἐν
τὴν ἔθνική μας ὑπόθεσι
ὀπλιζαμε τὴν ΕΟΚΑ κα
ἐπίθεσή τους ἐναντία στ
καὶ ἔρριχναν νερὸ στὸ
κινδύνου τοῦ ἐμφυλίου σ
αὐτῶν τῶν σοβαρῶν σεχ
ἡγεσία τοῦ κόμματος ἰδι
τικὸς πυρήνας φέρει τὴν

Τὰ πῶς πάνω λάθη ὀφείλουν
τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῖ
ὁποῖο ἐβλεπαν οἱ Ἀκελικοὶ ἢ
καὶ γενικὰ τὴν Κυπριακὴ Ἀσ
στὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸν ἀ
τροπὴ πού ἐξακολουθεῖ ν' ἀπ
πού ὅπως ἔγινε παραδεχτὸ διὰ
λάθη» ἔθιξε αὐτὰ τὰ λάθη μ'
καὶ μόνο γιὰ νὰ καταλήξει στ
ρασμα :-

«Παρά τὰ σοβαρὰ αὐτ

«Ταυτόχρονα όμως ή Κ.Ε. υπογραμμίζει άνοικτά ότι στη στάση μας έναντι της ΕΟΚΑ διεπράξαμε μιá σειρά λάθη μερικά από τά όποία άρκετά σοβαρά. Πρώτα -πρώτα από τήν άρχή ύποτιμήσαμε σοβαρά τó κίνημα της ΕΟΚΑ θεωρώντας το σαν κίνημα μερικών δεκάδων φανατικών της δεξιάς προορισμένο νά σβύσει σέ μερικούς μήνες καί δέν μπορέσαμε νά μάθουμε καί νά παρακολουθήσουμε τίς προετοιμασίες πού γίνονταν πάνω από τρία χρόνια. Δεύτερο ή άνακοίνωση του Π.Γ. τόν 'Απρίλη του 1955 ήταν μιá πολύ βιαστική καί άψυχολόγητη ενέργεια, πού πρόδινε σύγχυση καί έλλειψη ψυχραιμίας καί μέ τόν τρόπο πού έπιανε τó ζήτημα θεωρητολογώντας για άτομική τρομοκρατία μέ άποσπάσματα από τó Λένιν δέν βοήθησε καθόλου τίς μάζες νά δοϋν σωστά για ποιούς λόγους τó κόμμα μας διαφωνούσε μέ τήν τακτική του ένοπλου άγώνα. Τρίτο οί χαρακτηρισμοί πού σέ άνακοινώσεις καί σέ άρθρα μας δώσαμε στην ΕΟΚΑ καί στους άγωνιστές της άποκαλώντας τους «ψευτοδιγενήδες», «τραμπούκους», «βαρελόττα» «τρακατρούκες» κλπ ήταν προκλητικοί καί σεχταριστικοί καί ένώ δέν έξυτηρετούσαμε καθόλου τήν έθνική μας ύπόθεση καί τήν ένότητα του Λαού όπλίζαμε τήν ΕΟΚΑ καί τόν μοναρχοφασισμό στην έπίθεσή τους ένάντια στο κόμμα καί τó Λαϊκό κίνημα καί έρριχναν νερό στο μύλο της διάσπασης καί του κινδύνου του εμφυλίου σπαραγμού. Για τήν διάπραξη αυτών των σοβαρών σεχταριστικών λαθών ή Κεντρική ήγεσία του κόμματος Ιδιαίτερα ό κεντρικός καθοδηγητικός πυρήνας φέρει τήν πιό βαρεία ευθύνη.»

Τά πιό πάνω λάθη όφείλονταν, σύμφωνα μέ τήν άπόφαση της Κεντρικής Έπιτροπής του ΑΚΕΛ, στον τρόπο μέ τόν όποίο έβλεπαν οί 'Ακελικοί ήγέτες «τήν Έθναρχία, τή δεξιά καί γενικά τήν Κυπριακή 'Αστική τάξη καί τόν ρόλο τους στον έθνικοαπελευθερωτικών άγώνα». Κι' ή Κεντρική Έπιτροπή πού έξακολουθεί ν' άποτελείται από τά ίδια άτομα πού όπως έγινε παραδεχτό διάπραξαν τά πιό πάνω «σοβαρά λάθη» έθιξε αυτά τά λάθη μ' ένα τόσο έλαφρό τρόπο, μόνο καί μόνο για νά καταλήξει στο έξής σπαραξικάρδιο συμπέρασμα :-

«Παρά τά σοβαρά αυτά λάθη πού διαπράξαμε στην

ἀρχή στη στάση μας ἔναντι στὴν ΕΟΚΑ στὴν πράξη διορθώσαμε αὐτὰ τὰ λάθη στὴν πορεία τοῦ ἀγώνα, μὲ ἀποτέλεσμα σήμερα ἡ στάση μας ἔναντι στὴν ΕΟΚΑ καὶ τῶν ἀγωνιστῶν της, νὰ ἐχτιμιέται σήμερα ἀπὸ ὅλα τὰ στρώματα ποὺ ἐπηρεάζονται ἀπὸ αὐτὴ καὶ ἀπὸ ἡγετικούς παράγοντες τῆς δεξιᾶς» (!)

Ἀλήθεια τί συμπέρασμα! Πῶς εἶναι ἀπόλυτα ψευδὲς ἔχει ἀποδειχτεῖ πέρα ὡς πέρα ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἱστορία. Γιατί ὅπως εἶναι γνωστὸ, εἶναι ἀκριβῶς ἡ στάση τοῦ κόμματος ἔναντι τῆς ΕΟΚΑ καὶ τοῦ ἀγώνα της, (ποὺ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ πολλὰ μέλη της φονεύθηκαν ἀπὸ βρετανικὲς σφαῖρες ἢ κρεμάστηκαν ἀπὸ τὸ λαιμὸ ἀπὸ τοὺς βρετανοὺς δημίους-) ποὺ ὠδήγησε στὸ σπαραγμὸ μετὰ τῆς δεξιᾶς καὶ τῆς ἀριστερᾶς παράταξης στὴν Κύπρο, γιὰ τὸν ὁποῖο σπαραγμὸ οἱ Ἀρχηγοὶ τοῦ ΑΚΕΛ φέρουν τὴν πρωταρχικὴ εὐθύνη.

Δὲν φτάνει νὰ παραδέχεται κανεὶς ἓνα λάθος. Ἐνα κόμμα δὲν μπορεῖ νὰ καθοδηγεῖται ἀπὸ ἀρχηγούς ποὺ τὸ κάθε τους βῆμα ἀποτελεῖ κι' ἓνα καινούργιο λάθος πιὸ σοβαρὸ ἀπ' τὸ προηγούμενο. Ὅπως εἶπε ὁ Λένιν :

«Σοφὸς δὲν εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν κάνει λάθη. Δὲν ὑπάρχουν τέτοιοι ἄνθρωποι. Σοφὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ κάνει ὅχι πολὺ σοβαρὰ λάθη καὶ ξέρει τὸν τρόπο νὰ τὰ διορθώνει εὐκόλα καὶ γρήγορα». (Ἀριστερισμὸς σελ. 19.)

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ σοβαρότητα τοῦ λάθους δὲν βρισκόταν μονάχα στοὺς προσβλητικούς καὶ ψευδεῖς χαρακτηρισμοὺς ποὺ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΑΚΕΛ ἔδωσαν στὴν ΕΟΚΑ καὶ τοὺς ἀγωνιστὲς της (παρ' ὅλη τὴ σοβαρότητα τούτου τοῦ λάθους) ἀλλὰ στὴ θέση ποὺ πῆρε τὸ ΑΚΕΛ ἔναντι τοῦ ἑνοπλοῦ ἀγώνα, μὲ ἄλλα λόγια στὴν τακτικὴ καὶ στρατηγικὴ τοῦ κόμματος ἔναντι τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος.

Ὅχι μόνο αὐτὸ τὸ λάθος δὲν ἔχει γίνεῖ ποτὲ παραδεχτὸ ἀλλὰ ἐπιβεβαιώθηκε ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ κόμματος. Τοῦτο τὸ λάθος ἔχει ἐπανηλειμμένα ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὸ κόμμα ὡς τὴ σημερινὴ μέρα, παρὰ τὴν ἡθικὴ καὶ ὕλική ζημιὰ ποὺ τοῦ ἔχει προκαλέσει. Τοῦτο φαίνεται καθαρὰ στὴν

πιὸ πάνω ἀπόφαση τὸνίζεται κι' ἐπιβεβαιώνεται ὁ κόμματος «πρὸς τὴν τ

Τοῦ κάκου θ' αὐτὴν Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. γιὰ τὴ θέση τοῦ κόμματος γίνεται παραδοχὴ πὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο τὸν κόμματος ἔναντι τοῦ χωρίς ἐφαρμογὴ ἐν τῷ τὸν κόπο, ὅπως θὰ πῶ νὰ δώσει καινούργιο ἔκ τῆς θέσης του. Κι' ἐν τῷ σκοτάδι καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀρχηγούς του στικτὴ ποὺ ἀπομόνωση ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν ἐρ

Οἱ ἀληθινοὶ Μαρξιστὰς συμπέρασματα τὸν ὅτε θεωροῦν τὴν ἐξ ὀλέθρια πολιτικὴ καὶ θεωροῦν τὴν ἐπιμονὴν δικαιολογημένη ἀπὸ τὴν ἐκείνην. (Ἀριστερισμὸς σελ. 19.)

Τὰ μέλη τοῦ Γ. 1955 συνέταξαν ἐκείνην ὁποῖο καταδίκασαν τὴν φασὶν τὸν «ἀδίστακτον» ἐναντι τῷ λ. Γραφείου καὶ τῆς ἑ. ὅτι ἡ πιὸ πάνω

πιό πάνω απόφαση της Κεντρικής Έπιτροπής στην οποία τονίζεται κι' επιβεβαιώνεται «η απόλυτη διαφωνία» του κόμματος «πρός την τακτική της ΕΟΚΑ».

Τοῦ κάκου θ' ἀναζητοῦσε κανεὶς στὴν ἀπόφαση τῆς Κεντρικῆς Έπιτροπῆς μιὰ πρακτικὴ ἢ θεωρητικὴ δικαιολογία γιὰ τὴ θέση τοῦ κόμματος ἐναντὶ τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα. Ἐνῶ γίνεται παραδοχὴ πὼς τὸ δικαιολογητικὸ πού ἔδωσε τὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1955 γιὰ τὴ θέση τοῦ κόμματος ἐναντὶ τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα ἦταν λαυθασμένο καὶ χωρὶς ἐφαρμογὴ ἐν τούτοις ἡ Κεντρικὴ Έπιτροπὴ δὲν ἔλαβε τὸν κόπο, ὅπως θὰ περίμενε κανεὶς ἀπὸ ἓνα ὑπεύθυνο σῶμα, νὰ δώσει καινούργιο δικαιολογητικὸ γιὰ τὴν ἐπαναβεβαίωση τῆς θέσης του. Κι' ἔτσι ὁ λαὸς ἐξακολουθεῖ νὰ βρίσκεται στὸ σκοτάδι καὶ νὰ μὴ γνωρίζει γιὰτὶ ὤφειλε ν' ἀκολουθήσει τοὺς ἀρχηγούς του στὴν ὀλέθρια πολιτικὴ τους. Τὴν πολιτικὴ πού ἀπομόνωσε τὸ κόμμα ἀπ' τὴν ἐργατικὴ τάξη κι' ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν ἐργαζόμενη νεολαία τῆς Κύπρου.

Οἱ ἀληθινοὶ Μαρξιστὲς καθόλου δὲν ἱκανοποιήθηκαν μὲ τὰ συμπεράσματα τῶν δογματιστῶν ἀρχηγῶν τοῦ ΑΚΕΛ. Οὔτε θεωροῦν τὲς ἐξηγήσεις τοὺς ἀρκετὴ δικαιολογία γιὰ τὴν ὀλέθρια πολιτικὴ καὶ τὰ σοβαρώτατα λάθη τοὺς οὔτε καὶ θεωροῦν τὴν ἐπιμονὴ στὰ λάθη καὶ τὴν πολιτικὴ τους σὰν δικαιολογημένη ἀπὸ τὰ γεγονότα ἢ τὴ θεωρία. Ὅλοι οἱ τίμιοι Μαρξιστὲς πού παράμειναν στὸ κόμμα (ἀφοῦ κατόρθωσαν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς «κομματικῆς ἐπαγρύπνησης» τοῦ ΑΚΕΛ), ὅλοι ὅσοι στὰ τελευταῖα χρόνια διαγράφηκαν ἀπὸ τὸ κόμμα γιὰ τὴ διαφωνία τοὺς πρὸς τὴν πολιτικὴ του, καὶ γενικὰ ὅλοι οἱ τίμιοι ἀριστεροὶ πατριῶτες τῆς Κύπρου, ἀπαιτοῦν τὴν ἀμεση ἀντικατάσταση τούτων τῶν «ἀρχηγῶν» προτοῦ εἶναι πολὺ ἀργά, προτοῦ τὸ κόμμα ὀδηγηθεῖ στὴν καταστροφή του.

Τὰ μέλη τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ ΑΚΕΛ πού στὸ 1955 συνέταξαν ἐκεῖνο τὸ περίφημο «ἱστορικὸ» ἔγγραφο στὸ ὁποῖο καταδίκασαν καὶ ἐξύβρισαν τὴν ΕΟΚΑ, ἔλαβαν τὴν ἀπόφαση τοὺς «ἀδίσταχτα» καὶ «μ' ὅλη τὴ συνείσθησή τῆς εὐθύνης τοὺς ἐναντὶ στὸ λαό.» Τὰ ἴδια μέλη τοῦ ἴδιου Πολιτικοῦ Γραφείου καὶ τῆς Κεντρικῆς Έπιτροπῆς τοῦ ΑΚΕΛ μᾶς λένε ὅτι ἡ πιὸ πάνω ἀπόφαση τοὺς ἦταν σχεταριστικὴ καὶ

ὅτι ἐβλαψε σοβαρὰ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ λαοῦ.

Ἡ ἐργατικὴ τάξις τῆς Κύπρου βρίσκεται τώρα σ' ἀπόλυτη ἀμηχανία μὴ ξέροντας μὲ ποιὸ τρόπο νὰ ξεχωρίσει πότε ἡ ἡγεσία τοῦ κόμματος μιᾶ σοβαρὰ καὶ μὲ συναίσθηση τῆς εὐθύνης τῆς καὶ πότε ξεστομίζει ἀνοησίες. Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΑΚΕΛ πρέπει νὰ δώσουν στοὺς ὁπαδοὺς τους μιὰ φόρμουλα πού νὰ τοὺς δείχνει μὲ ποιὸ τρόπο πρέπει νὰ κάνουν τὴν ἀναγκαίαν διάκριση σὲ κάθε περίπτωση.

6. ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΜ

«Τὸ νὰ χάνει κανεὶς τὴ ψυχραιμία τὸ ἐγκλημα ἐνάντια στὸ Κόμμα, τ

Πιστεύουμε ἀκράδαντα, συνε-
ὅσα λέχτηκαν δικαιολογοῦν τὴν
γοήτεψη πού σὰν Μαρξιστές, πια-
ταριάτου καὶ τοῦ Σοσιαλισμοῦ δα-
τοῦ ἀγῶνα, καὶ δοκιμάζουμε καὶ
λουθο τῆς ἀντι-Μαρξιστικῆς, ἀ-
πῆρε τὸ ΑΚΕΛ ἐναντι τῆς ἐνο-
ἐξέγερσης τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Σήμερα, πιο καθαρά ἀπὸ
μενονεκτικὴ θέση τοῦ ΑΚΕΛ ἐξ-
πλάτου κτυπήματος πού δοκίμα-
του κατὰ τοῦ πατριωτικοῦ, ἐθν-
τοῦ λαοῦ μας.

Ἄκελικά Ἐπ

Ἐχοντας τώρα ὑπ' ὄψη μας ὁ-
γούμενα κεφάλαια ὡς κάνουμε
τῆς θέσης πού πῆρε τὸ ΑΚΕΛ ἐναν-
μὲ τὰ ἐπιχειρήματα πού πρόβαλε
πρὸς τῆς θέσης αὐτῆς.

6. ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

«Τὸ νὰ χάνει κανεὶς τὴ ψυχραιμία του στὲς κρίσιμες στιγμὲς, ἀποτελεῖ ἔγκλημα ἐνάντια στὸ Κόμμα, ποὺ ἀπαιτεῖ δημόσια ἐξιλέωση»
-Μάρξ.

Πιστεύουμε ἀκράδαντα, συνειδητὰ καὶ καλόπιστα ὅτι ὅσα λέχθηκαν δικαιολογοῦν τὴν ἀνησυχία, πικρία καὶ ἀπογοήτεψη ποὺ σὰν Μαρξιστές, πιστοὶ στρατιῶτες τοῦ προλεταριάτου καὶ τοῦ Σοσιαλισμοῦ δοκιμάσαμε κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἀγώνα, καὶ δοκιμάζουμε καὶ σήμερα σὰ φυσικὸ ἐπακόλουθο τῆς ἀντι-Μαρξιστικῆς, ἀντι-Λενινιστικῆς θέσης ποὺ πῆρε τὸ ΑΚΕΛ ἐναντι τῆς ξυποπλῆς ἀντι-ἰμπεριαλιστικῆς ἐξέγερσης τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Σήμερα, πιὸ καθαρὰ ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε, φαίνεται ἡ μειονεκτικὴ θέση τοῦ ΑΚΕΛ ἐξ' αἰτίας ἀκριβῶς τοῦ πισώπλατου κτυπήματος ποὺ δοκίμασε νὰ καταφέρει ἡ ἡγεσία του κατὰ τοῦ πατριωτικοῦ, ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα τοῦ λαοῦ μας.

Ἀκελικά Ἐπιχειρήματα

Ἐχοντας τώρα ὑπ' ὄψη μας ὅσα ἀναφέρθηκαν στὰ προηγούμενα κεφάλαια ἄς κάνουμε μιὰ γρήγορη ἀνασκόπηση τῆς θέσης ποὺ πῆρε τὸ ΑΚΕΛ ἐναντι τοῦ ἀγώνα σὲ συσχετισμὸ μὲ τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ πρόβαλε ἡ ἡγεσία του πρὸς ὑπεράσπιση τῆς θέσης αὐτῆς.

(1) 'Η ΕΟΚΑ, έλεγαν, δέν ξεκινούσε σάν μιὰ ἀληθινὰ πατριωτική ὀργάνωση πού εἶχε σάν σκοπό της ἕνα γνήσιο ἐθνικοαπελευθερωτικό ἀγῶνα ἀλλά ἦταν μιὰ καθαρῶς δεξιὰ ὀργάνωση φιλικὰ διακείμενη τόσο πρὸς τὸν Ἑλληνικό μοναρχοφασισμό ὅσο καὶ στὴν Κυπριακὴ μπουρζουαζία. Γι' αὐτὸ δέν τῆς ἀξίζε ἡ ὑποστήριξή μας.

Ὅτι ἡ ΕΟΚΑ ξεκινούσε μὲ δεξιὰ τοποθετημένη καθοδήγηση εἶναι βέβαια ὀρθό. Ἡ ὅλη ἐκβασή τοῦ ἀγῶνα ὁμως, κάθε ἄλλο παρὰ ὑποστήριξε τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι δέν ἦταν μιὰ ὀργάνωση ἀγνή, πατριωτικὴ πού εἶχε θέσει σάν ἀποκλειστικό σκοπὸ της τὴν ἀποτίναξη τοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ. Τὸ γεγονός ὅτι τὴν ὑποστήριξε - ὡς ἕνα σιμεῖο - ἡ δεξιὰ κυβέρνηση τῆς Ἑλλάδας δέν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ σάν μιὰ ὑποτιμητικὴ ἀντανάκλαση πάνω στὴν ὀργάνωση καὶ τὰ μέλη της.

Κι' ἂν ἀκόμα οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες εἶχαν δίκιο νὰ δοῦν μὲ ὑποψία τὴν ΕΟΚΑ στὴ γέννηση καὶ τὰ πρῶτα της βήματα, ὁμως δέν εἶχαν κανένα ἀπολύτως δίκιο νὰ ἐπιμένουν μὲ πείσμα καὶ φανατισμὸ στὴν πρώτη τους θέση (προσπαθώντας νὰ δικαιολογήσουν τὰ ἀδικαιολόγητα) μόνο καὶ μόνο γιατί δέν εἶχαν τὴ ψυχικὴ δύναμη νὰ παραδεχτοῦν δημόσια τὰ λάθη τους καὶ νὰ ὑποστοῦν τὲς συνέπειες τῶν λαθῶν τους.

Βλέποντας τὴν ὅλη δράση τῆς ΕΟΚΑ ἀπὸ τὸ ξεκίνημα τοῦ ἀγῶνα μέχρι τὴν κατάπαυση του κανένα στοιχεῖο δέν δόθηκε στοὺς Ἀκελικούς ἀρχηγούς ὅτι ἡ ΕΟΚΑ ἐστερεῖτο γνήσιου πατριωτικοῦ περιεχομένου. Πιστεύουμε ἀκράδαντα, κι' αὐτὸ ἀπόδειξε ἡ πείρα μας κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἀγῶνα, ὅτι ἀπ' τὸ πιὸ μικρὸ μέλος μέχρι τοῦ ἀνώτατου ἀρχηγοῦ της, τοῦ θρυλικοῦ Διγενῆ, τὰ μέλη καὶ στελέχη τῆς ΕΟΚΑ ἀγωνίστηκαν μὲ αὐτοθυσία, πατριωτισμὸ καὶ πίστη μόνο καὶ μόνο γιατί πίστευαν στὸ ἀνώτατο ἰδανικὸ τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ νησιοῦ μας, ἀπελευθέρωσης πού τίποτε λιγότερο δέν σήμαινε παρὰ αὐτοδιάθεση κι' ἀποτίναξη τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ Βρετανικοῦ ζυγοῦ.

(2) Ἡ ΕΟΚΑ δέν μᾶς ἤθελε καὶ δέν μπορούσαμε νὰ τὴν ὑποστηρίξουμε.

Διαβάσατε κύριοι, μᾶς ρωτοῦν οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες, τὰ πρῶτα φυλλάδια τῆς ΕΟΚΑ; Μπορούσαμε νὰ ὑποστηρίξουμε ἕνα τέτοιο κίνημα;

Ἐξηγήσαμε ἤδη ὅτι σάν ἐξαρτοῦμε ποτὲ τὴ δική μας δρᾶ Δέν περιμένουμε τὴ δεξιὰ νὰ μὴ μέρος σ' ἕνα ἀγῶνα πού θεωρεῖ προωθεῖ τὰ δικά μας ἀντίμπεροληταριακά, συμφέροντα.

Ἄς ἀφήσουμε ὁμως τὰ φυλλάδια τῆς βήματα κι' ἄς πάρουμε τὴν ἰσχυρίσασε κι' ἀντρώθηκε. Πόσες καλέσε τὴν ἀριστερά σὲ τίμια, πργασία; Μποροῦμε δὲ νὰ δηλῶ ἡ ΕΟΚΑ ποτὲ δὲν ἀρνήθηκε συῖ ἦταν ἀριστερός, εἴτε ὄχι, φτάνει καὶ νᾶχε τὴν πατριωτικὴ πρόθε

Ὅμως καὶ πάλι οἱ Ἀκελικοὺς. Στὴν ἐκκλήση της πού κα σὲ συνεργασία, στὸ φυλλάδιο π ὅτι οἱ γραμμὲς τῆς ΕΟΚΑ ἦτα πατριώτη, ἡ ΕΟΚΑ ἔθετε ἕνα ν' ἀποκηρύξουν τὴν ἐπίσημη μὴ τὴ δοῦμε αὐτὴ τὴν ἀπαίτησ κάθε ἀριστερό; Πῶς μπορούε συνεργασία μὲ τὴν ἐπίσημη ἡ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγῶνα τὰ μπορούσαν νὰ συμμαχήσουν ροῦσαν σάν κοινούς δολοφόν κτορες τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ; ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ὅτι ἡ θέσ ἐξέγερσης καὶ τῆς ΕΟΚΑ ἦτι νᾶχει τὴν ἀπαίτηση νὰ γίνε ΕΟΚΑ;

Τὸ ΑΚΕΛ ἀφησε νὰ χαθ πραγματικὴ, πατριωτικὴ, ἀγ πού θὰ μπορούσε ν' ἀποβελ τὸ Βρετανικὸ ἱμπεριαλισμὸ.

(3) Σκοπὸς τῆς ἱδρυσης ἡγέτες, δέν ἦταν ἡ ἐθνικὴ ἀ

Ἐξηγήσαμε ἤδη ὅτι σὰν Μαρξιστὲς - Λενινιστὲς δὲν ἐξαρτοῦμε ποτὲ τὴ δική μας δράση ἀπὸ τὴ δράση τῆς δεξιᾶς. Δὲν περιμένουμε τὴ δεξιὰ νὰ μᾶς «καλέσει» γιὰ νὰ πάρουμε μέρος σ' ἕνα ἀγῶνα ποὺ θεωροῦμε δίκαιο κι' ὀρθὸ καὶ ποὺ προωθεῖ τὰ δικά μας ἀντὶὑπεριαλιστικά, σοσιαλιστικά, προλεταριακά, συμφέροντα.

Ἄς ἀφήσουμε ὁμῶς τὰ φυλλάδια τῆς ΕΟΚΑ στὰ πρῶτα τῆς βήματα κι' ἄς πάρουμε τὴ δράση τῆς ὅταν ὠρίμασε, ρίζωσε κι' ἀντρώθηκε. Πόσες καὶ πόσες φορές ἡ ΕΟΚΑ δὲν κάλεσε τὴν ἀριστερὰ σὲ τίμια, πατριωτικὴ καὶ εἰλικρινὴ συνεργασία; Μποροῦμε δὲ νὰ δηλώσουμε κατηγορηματικά ὅτι ἡ ΕΟΚΑ ποτὲ δὲν ἀρνήθηκε συνεργασία μὲ κανένα εἴτε αὐτὸς ἦταν ἀριστερός, εἴτε ὄχι, φτάνει μόνον νὰ πιστεῦε στὸν ἀγῶνα καὶ νὰχε τὴν πατριωτικὴ πρόθεση νὰ συμβάλει σ' αὐτόν.

Ὅμως καὶ πάλι οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες εἶχαν τὸ παράπονόν τους. Στὴν ἐκκλήση τῆς ποὺ καλοῦσε τοὺς τίμιους ἀριστεροὺς σὲ συνεργασία, στὸ φυλλάδιο ποὺ δὴλωνε ἀνοιχτὰ καὶ καθαρὰ ὅτι οἱ γραμμὲς τῆς ΕΟΚΑ ἦταν ἀνοιχτὲς στὸν κάθε ἀριστερὸ πατριώτη, ἡ ΕΟΚΑ ἔθετε ἕνα ὄρο: Ὅτι ἔπρεπε πρῶτα ν' ἀποκηρύξουν τὴν ἐπίσημη ἡγεσία τους. Γιατὶ ὁμῶς νὰ μὴ τὴ δοῦμε αὐτὴ τὴν ἀπαίτηση μὲ τὴ λογικὴ ποὺ διακρίνει κάθε ἀριστερό; Πῶς μποροῦσε ἡ ΕΟΚΑ νὰ δεχτεῖ ἀνοιχτὴν συνεργασία μὲ τὴν ἐπίσημη ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ἐφ' ὅσο τούτη ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγῶνα τάχτηκε ἐνάντια σ' αὐτόν; Πῶς μποροῦσαν νὰ συμμαχήσουν μ' αὐτοὺς ποὺ τοὺς κατηγοροῦσαν σὰν κοινούς δολοφόνους, ψευτοδιγενῆδες καὶ πράκτορες τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ; Ἐφόσο ποτὲ δὲν παραδέχτηκε ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ὅτι ἡ θέση ποὺ πῆρε ἐναντὶ τῆς ἐνοπλῆς ἐξέγερσης καὶ τῆς ΕΟΚΑ ἦταν λανθασμένη πῶς μποροῦσε νάχει τὴν ἀπαίτηση νὰ γίνει ἔστω καὶ ἀνεκτὴ κὰν ἀπὸ τὴν ΕΟΚΑ;

Τὸ ΑΚΕΛ ἄφησε νὰ χαθεῖ ἀκόμα μιὰ εὐκαιρία, γιὰ μιὰ πραγματικὴ, πατριωτικὴ, ἀγωνιστικὴ, ἐνότητα στὰ κάτω ποὺ θὰ μποροῦσε ν' ἀποβεῖ μοιραία γιὰ τὸν κοινὸ ἐχθρὸ τὸ Βρετανικὸ ἱμπεριαλισμό.

(3) Σκοπὸς τῆς ἱδρύσεως τῆς ΕΟΚΑ, ἔλεγαν οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες, δὲν ἦταν ἡ ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση τῆς Κύπρου, ἀλλὰ

ή δημιουργία μιᾶς δεξιᾶς Χίτικης ὀργάνωσης πού σκοπό της ἔθετε τήν καταπολέμηση τοῦ κομμουνισμοῦ στήν Κύπρο καί τήν ἐξολόθρευση τῆς ἀριστερᾶς παράταξης.

Δέν εἶναι βέβαια δύσκολο ν' ἀραδιάζει κανεῖς μιὰ σειρά κατηγορίες, πρό πάντων ὅταν θέλει νά βρεῖ δικαιολογία - ἐκεῖ πού δέν ὑπάρχει - γιά τή δική του στραβομάρα.

Σέ καμιά περίπτωση κατὰ τή διάρκεια τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα δέν δόθηκε ἡ εὐκαιρία στήν Ἀκελική ἡγεσία νά βγάλει τέτοιο συμπέρασμα ἀπ' τή δράση τῆς ΕΟΚΑ. Τά γεγονότα διόλου δέν ἐδικαιολόγησαν αὐτό τόν τερατώδη ἰσχυρισμό πού τόσο πλατεῖα κυκλοφόρησε στούς κόλπους τῆς ἀριστερᾶς.

Ἄν ἔγιναν συγκρούσεις μέ μέλη τῆς ἀριστερᾶς παράταξης κατὰ τή διάρκεια τοῦ ἀγώνα δέν σημαίνει ὅτι τὰ αἷτια τῶν συγκρούσεων ξεκινοῦσαν ἀπό μιὰ τέτοια πρόθεση τῆς ΕΟΚΑ. Μιά ἀναλυτική ἐξέταση τῶν συνθηκῶν πού ὁδήγησαν σ' αὐτές τές λυπηρές συγκρούσεις θά δείξει ὅτι ἦταν ἐντελῶς ἄσχετες μέ ὁποιοδήποτε ἀληθινά ἀντικομμουνιστικό αἶσθημα στές τάξεις τῆς ΕΟΚΑ. Σέ γενικές γραμμές οἱ παράγοντες πού ὁδήγησαν στές συγκρούσεις αὐτές ἦταν οἱ ἑξῆς :

(α) Πρώτιστη εὐθύνη φέρει ἡ Ἀκελική ἡγεσία πού μέ τήν ἐν γένει στάση πού τήρησε ἐναντι τῆς ΕΟΚΑ καί τῆς ἐνοπλῆς ἐξέγερσης καλλιέργησε μέσα στές τάξεις τῆς παράταξης πού ἐπηρέαζε τήν ὑπόνοια, τήν καταφρόνηση καί τὸ μῖσος ἐναντι τῶν πατριωτῶν τῆς ΕΟΚΑ πού παρουσιάζονταν σάν «φανατικά στοιχεῖα τῆς δεξιᾶς».

(β) Ἡ ὑπόνοια, ἡ καταφρόνηση καί τὸ μῖσος δέν ἀργοῦν νά γίνουν ἀμοιβαῖα αἰσθήματα. Ἔτσι μέ τήν ἴδια τή στάση του τὸ ΑΚΕΛ προετοίμασε τὸ κλίμα γιά τήν ἀνάλογη συμπεριφορά ἀπέναντι του τῶν πατριωτῶν τῆς ΕΟΚΑ. Χρειάζεται πραγματικά μεγάλη ἀνωτερότητα πνεύματος καί διανόησης νά συγχωρεῖς καί ν' ἀνέχεσαι πρόσωπα πού δέν χάνουν εὐκαιρία νά σέ ἀποκαλοῦν δολοφόνο, τραμπούκο, ψευτοδιγενῆ καί φανατικό, ὅταν ἐσὺ πολεμᾷς μέ τή ψυχὴ στὸ χέρι παλεύοντας κάθε στιγμή μέ τὸ χάρο γιά κάτι πού πιστεύεις σάν ἀνώτερο ἰδανικό.

(γ) Ἡ Ἀκελική ἡγεσία μέ τὸ χειρισμό τοῦ ὅλου ζητή-

ματος χειροτέρευε τήν κεία τοῦ ἀγώνα οὐδέποτε μάζες σέ διαμαρτυρῶντες, ἡ Ἀκελική ἡγεσία ἐργάτες καί τοὺς ὁδηγητές πού καταδίκασαν, ροῦσαν νά ἐρμηνευτοῦν ἡ Μάσκα» καί «Κάτω οἱ τῆς ἡγεσίας τοῦ ΑΚΕΛ ἐργατῶν πού ἐμπόδισαν

(δ) Προδοτικά στο ἀγώνα στοὺς Ἑγγλέζους τῆς ἀριστερᾶς γιά πρὶν στήν ἀριστερά ἡ ΕΟΚΑ βούμενη τή διάσπαση τῶν στοὺς κόλπους της τοῦ προστάσια τους παρ' ὅ τῆς ΕΟΚΑ ὅτι τὰ άτομα ἴσαν στήν παράταξη τῆς

(ε) Ἡ ΕΟΚΑ οὐκ ἀνῆκε στήν ἀριστερά. Κ Μόνο ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ τὸ πρᾶγμα γιά νά προε νά προσφέρει στοὺς ὁπαδ ολογοῦσαν τή στάση τῆς

(στ) Βέβαια, οἱ συ σαν σέ ὑπερβασίες. Ὁ στή δική μας ἐπανάστα πού ἐκμεταλλεύτηκαν τ ἐξτρεμιστική δράση. Ὁ νά παρουσιάσουν τὸ κά καί νά παρουσιάσουν τὰ ὅργανα τῆς γενικῆ τῆς ὀργάνωσης στήν ὅ

Στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ οἱ ὑπεριελαριστὲς κατακτ τῶν Ἑλλήνων καί τοῦ

ματος χειρότερου την κατάσταση. 'Ενώ καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνα ούδέποτε θέλησε να κινητοποιήσει τες εργατικές μάζες σε διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις στους δρόμους, όμως, η 'Ακελική ήγεσία κινητοποίησε δραστήρια τούς εργάτες και τούς όδήγησε στους δρόμους με πανώ και συνθήματα που καταδίκαιζαν την ΕΟΚΑ. Πώς άλλοιώς θά μπορούσαν να έρμηνευτούν τέτοια συνθήματα όπως : «Κάτω η Μάσκα» και «Κάτω οι δολοφόνοι» ; Δεν είναι η ψυχραιμία της ήγεσίας του ΑΚΕΛ αλλά η αντίδραση του λαού και των εργατών που εμπόδισαν σοβαρότερα έπεισόδια.

(δ) Προδοτικά στοιχεία, άτομα που πρόδωσαν τον αγώνα στους 'Εγγλέζους, προσχώρησαν στές οργανώσεις της άριστερας για προστασία. Πίστευαν ότι περνώντας στην άριστερά η ΕΟΚΑ θά δίσταζε να τούς κυνηγήσει φοβούμενη τη διάσπαση του λαού. Κι' η άριστερά δεχόταν στους κόλπους της τούτα τα στοιχεία κι' αναλάμβανε την προστασία τους παρ' όλες τες προειδοποιήσεις από μέρος της ΕΟΚΑ ότι τα άτομα αυτά δεν κτυπιούνται γιατί βρίσκονταν στην παράταξη της άριστερας αλλά γιατί ήσαν προδότες.

(ε) 'Η ΕΟΚΑ ούδέποτε κτύπησε κανένα γιατί ανήκε στην άριστερά. Κι' αυτό δεν έπαυε να το διακηρύττει. Μόνο η ήγεσία του ΑΚΕΛ προτιμούσε να παρουσιάζει έτσι το πράγμα για να προετοιμάσει τες δικές της αντιπεθέσεις και να προσφέρει στους όπαδούς της επιχειρήματα που θά δικαιολογούσαν τη στάση της έναντι του αγώνα.

(στ) Βέβαια, οι συνθήκες που δημιουργήθηκαν όδήγησαν σε ύπερβασίες. Όπως σε κάθε επανάσταση, έτσι και στη δική μας επανάσταση, βρέθηκαν οι λίγοι έξτρεμιστές που εκμεταλλεύτηκαν την κατάσταση για τη δική τους έξτρεμιστική δράση. Όμως, οι ήγέτες του ΑΚΕΛ ήθελαν να παρουσιάσουν το κάθε μεμονωμένο έπεισόδιο σαν γενικό και να παρουσιάσουν τούς λίγους φανατικούς έξτρεμιστές σαν όργανα της γενικής έπίσημης πολιτικής κατεύθυνσης της όργάνωσης στην όποian ανήκαν.

Στην έφαρμογή του δόγματος «διαίρει και βασίλευε» οι 'Ιμπεριαλιστές κατακτητές μας δεν άρκέστηκαν στη διένεξη των 'Ελλήνων και Τούρκων. Το παιγνίδι τους τόπαιξαν

καί στή διένεξη «ἀριστερᾶς καί δεξιᾶς». Γι' αὐτό, ὅποιος παρασύρόταν στὸ παιγνίδι, ὅποιος προωθοῦσε τὴ διένεξη καί τὸ διχασμό, γινόταν συνειδητὸ ὄργανο τοῦ Ἱμπεριαλισμοῦ καί ἐχθρὸς τοῦ πατριωτικοῦ, ἀντιἱμπεριαλιστικοῦ μετώπου.

(4) Τὸ κίνημα ἦταν πρόωρο καί καταδικασμένο σὲ ἀποτυχία.

Αὐτὸ φαίνεται κι' ἀπ' τὴν ἀπόφαση τῆς Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ τὸ Μάη τοῦ 1957 ποὺ λέγει μεταξύ ἄλλων ὅτι ἡ στάση τοῦ κόμματος ἐναντὶ τῆς ΕΟΚΑ ὀφειλόταν καί στὸ γεγονὸς ὅτι ὑποτιμήθηκε «σοβαρὰ τὸ κίνημα τῆς ΕΟΚΑ θεωρώντας τὸ σὰν κίνημα μερικῶν δεκάδων φανατικῶν τῆς δεξιᾶς προορισμένο νὰ σβύσει σὲ μερικοὺς μῆνες».

Δηλαδή, ἐφ' ὅσο πίστευαν τὸ κίνημα ἀδύνατο, ἔπρεπε νὰ τοῦ δώσουν κι' αὐτοὶ μιὰ κλωτσιὰ ἀπὸ πίσω νὰ τὸ ξεπαστρέψουν μιὰ ὥρα καρίτερα. Ἀλήθεια, ὅποια λογικὴ γιὰ ἓνα «Μαρξιστὴ»!!

Γι' αὐτὸ τὸ θέμα μιλήσαμε ἐμπεριστατομένα σὲ προηγούμενο κεφάλαιο. Θέλουμε ὁμῶς νὰ προσθέσουμε τοῦτο: Ὅτι ἡ τετράχρονη ἐκβασὴ τοῦ ἀγῶνα κάθε ἄλλο ἀπόδειξε παρὰ ὅτι ὁ ἀγῶνας ἦταν πρόωρος ἢ ὅτι ἦταν προκαταδικασμένος σὲ ἀποτυχία. Τὸ γεγονὸς ὅτι παρ' ὅλες τὲς κακουχίες, παρ' ὅλα τὰ κέρφισι, συλλογικὰ προστίματα, τὴν πείνα, τὸν ἀποκλεισμό, τὴν καταστροφὴ καί τὸ πένθος, ὁ λαὸς σύσσωμος, καρτερικὰ κι' ἡρωϊκὰ, παράσχε στους ἀγωνιστὲς τὴ φανατικὴ προστασία κι' ὑποστήριξη του ὡς τὸ τέλος δείχνει πόσο ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα ἦσαν οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες.

Πῶς ἐξηγοῦν οἱ σοφοὶ τοῦ ΑΚΕΛ τὸ γεγονὸς ὅτι παρ' ὅλη τὴν τετράχρονη πάλη της, τὶς ἀπώλειες της, τόσο σ' ἐμψυχο ὅσο καί σ' ἀψυχο ὕλικο, ἡ ΕΟΚΑ ἦταν πιὸ ἰσχυρὴ τὸ Μάρτη τοῦ 1959 ἀπ' ὅτι ἦταν τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1955;

Ἡ δράση τοῦ ΑΚΕΛ κατὰ τὴ
διάρκεια τοῦ ἀγῶνα

Ἡ δράση τοῦ ΑΚΕΛ σὰν πολιτικοῦ κόμματος κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τετράχρονου ἀγῶνα περιορίστηκε ἀποκλειστικὰ καί μόνο στὸ χλιαρὸ χαρτοπόλεμο, τὰ ὑποκριτικὰ φυλλάδια καί διαμαρτυρίες.

Τὸ κεντρικὸ σύνθημα
τοῦ τῆς ἐκδηλώσεις ἦταν

«Νὰ καταργηθοῦν
ἄφεθοῦν ἐλεύθεροι
Διάταγμα ἐξορίας τῶν
ἐξορίστων του, ν' ἀρ-
τοῦ ΑΚΕΛ καί ὅλων

Πόσο γελοῖο φαινόταν
ἀπ' τὸ ΑΚΕΛ. Κατάρχησι
καὶ τῶν ἄλλων περιορισ-
ταυτόχρονα καί κατάπασ-
Δὲν εἶχαν κανένα λόγο οἱ ἑ-
τῶς ἑκτακτῆς Ἀνάγκης
Ἀπεναντίας, ἡ κατάσταση
ἔξετε στὴ διεθνή κοινὴ
ἐ' ἀντιληφτοῦμε τὸ βαθύτε-
συνθήματος κι' ἀδυνατούσα
ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ νὰ ἐλπί
τῆς μάζες γύρω ἀπὸ ἓνα τέ-
Ἔξω ἀπὸ τὴ δημοσιογ-
ματα πρὸς τὴν κυβέρνησι
σε ὁρισμένες ἐθνικὲς ἐκδηλ-
αἰτίας ἀκριβῶς τῆς ὁλης
ὑπόφερε νὰ προχωρήσει.

Τὴν ὥρα ποὺ οἱ πατρι-
μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς τους ν-
δράμα καί πολεμικοὺς κατα-
ῶρα ποὺ ἐκαμναν ὀλόκληρε
τῆς Κύπρου μὲ τὸ στρατό
ὑπόφεραν τὰ τρομακτικὰ
τοῦ Σπέσιαλ Μπράντς, οἱ
ἔγραφαν ἄρθρα καί ὑπομνήμα

Παθητικὴ

Ἡ δράση οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέ-
συνέλα ἢ ἐν φοβόντουσαν
τῶν ἢ ἐν δειλύναν ὑπο-

Τὸ κεντρικὸ σύνθημα ποὺ πρόβαλλε τὸ ΑΚΕΛ σ' ὅλες τοὺς ἐκδηλώσεις ἦταν τὸ ἐξῆς :

«Νὰ καταργηθοῦν τὰ μέτρα ἑκτακτῆς ἀνάγκης, ν' ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι ὅλοι οἱ κρατούμενοι. ν' ἀρθεῖ τὸ Διάταγμα ἐξορίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν συνεξοριστῶν του, ν' ἀρθοῦν τὰ διατάγματα προγραφῆς τοῦ ΑΚΕΛ καὶ ὅλων τῶν ὀργανώσεων καὶ ἐφημερίδων.»

Πόσο γελοῖο φαινόταν αὐτὸ τὸ σύνθημα προερχόμενο ἀπ' τὸ ΑΚΕΛ. Κατάργηση τῶν μέτρων ἑκτακτῆς ἀνάγκης καὶ τῶν ἄλλων περιορισμῶν ποὺ ἀκολουθοῦσαν σήμαινε ταυτόχρονα καὶ κατάπαυση τοῦ ἀγῶνα ποὺ τὰ γέννησε. Δὲν εἶχαν κανένα λόγο οἱ Ἑγγλέζοι νὰ διατηροῦν τὴν κατάσταση ἑκτακτῆς Ἀνάγκης ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐνοπλὴ ἐξέγερση. Ἀπεναντίας, ἡ κατάσταση αὐτὴ τοὺς ἐνοχλοῦσε γιατί τοὺς ἐξέθετε στὴ διεθνῇ κοινῇ γνώμῃ. Γι' αὐτὸ δὲν μπορέσαμε ν' ἀντιληφτοῦμε τὸ βαθύτερο νόημα (ἂν ὑπῆρχε) αὐτοῦ τοῦ συνθήματος κι' ἀδυνατούσαμε ν' ἀντιληφτοῦμε πῶς μπορούσε ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ νὰ ἐλπίζει ὅτι μπορούσε νὰ κινητοποιήσῃ τὲς μάζες γύρω ἀπὸ ἓνα τέτοιο γελοῖο σύνθημα.

Ἐξω ἀπὸ τὴ δημοσιογραφία, τὰ φυλλάδια, τὰ ὑπομνήματα πρὸς τὴν κυβέρνηση καὶ τὴ συμμετοχὴ της σὰν οὐραγὸς σὲ ὀρισμένες ἐθνικὲς ἐκδηλώσεις ἢ ἀριστερὰ παράταξη ἐξ' αἰτίας ἀκριβῶς τῆς ὅλης τακτικῆς ποὺ ἀκολουθοῦσε δὲν μπόρεσε νὰ προχωρήσῃ.

Τὴν ὥρα ποὺ οἱ πατριῶτες τῆς ΕΟΚΑ καταγίνονταν μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς τους νὰ τοποθετήσουν βόμβες σὲ ἀεροδρόμια καὶ πολεμικοὺς καταυλισμοὺς τοῦ ἱμπεριαλιστῆ, τὴν ὥρα ποὺ ἔκαμναν ὀλόκληρες μάχες στὰ αἱματοβαμένα βουνὰ τῆς Κύπρου μὲ τὸ στρατὸ τοῦ ἱμπεριαλιστῆ, τὴν ὥρα ποὺ ὑπόφεραν τὰ τρομακτικὰ βασανιστήρια τῶν πραχτόρων τοῦ Σπέσιαλ Μπράντς, οἱ κύριοι «ἐπαναστάτες» τοῦ ΑΚΕΛ ἐγγραφαν ἀρθρα καὶ ὑπομνήματα.

Παθητικὴ Ἀντίσταση

Ἄν ὅμως οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες ἦταν ἀλλεργικοὶ στὸν ἐνοπλὸ ἀγῶνα ἢ ἂν φοβόντουσαν νὰ πάρουν οἱ ἴδιοι τὸ ὄπλο στὸ χέρι, ἢ ἂν δείλιαζαν μπροστὰ στὲς συνέπειες αὐτοῦ τοῦ

ἀγώνα, όμως ποιά δικαιολογία μπορούσαν νά προβάλουν για τή χλιαρή στάση τους έναντι τῆς παθητικῆς ἀντίστασης πού ἐγκαινίασε ἡ ΕΟΚΑ; Ἀσφαλῶς καμιά. Μόνο κακή πίστη καί πεισματική ἀπόρριψη συνεργασίας σ' ὅλους τοὺς τομεῖς. Ὁ ἀγώνας όμως τῆς παθητικῆς ἀντίστασης ἀνοίγει μπροστά στήν ἀριστερά νέες προοπτικές προπαγάνδης τοῦ σοσιαλισμοῦ καί νέες εὐκαιρίες για τὴν κατάκτηση καινούργιων συμμάχων. Γιατί ἐδῶ ἀρχισαν νά θίγονται τὰ συμφέροντα τῶν ἀσπῶν. Ἡ μπουρζουαζία μας ἡ ὁποία γεννοῦσε πάντοτε τοὺς πατριδοκάπηλους ὑπερπατριώτες ἀπόδειξε ὅτι ὁ πατριωτισμός της μπορεῖ νά φτάσει μόνο ὡς ἓνα σημεῖο· κι' ἐκεῖ σταματᾷ. Σταματᾷ καί χάνεται μόλις ἀρχίσει νά ἐπηρεάζεται τὸ οἰκονομικὸ της συμφέρο. Πρὸς θεοῦ κύριοι! φώναζαν οἱ ἀσπῶί μας. Ὡς ἐδῶ καί μὴ παρέκει. Ἡ παθητικὴ ἀντίσταση τοὺς πάτησε τὸν κάλλο. Καί τότε, πόσες καί πόσες βγαποντιές δὲν γνωρίσαμε ἀπὸ τοὺς ἀσπῶς μεγαλοπατριῶτες; Ἄλλοι συμμάχησαν μὲ Τούρκους για τὴν εἰσαγωγή Ἀγγλικῶν προϊόντων. Ἄλλοι ἀλλάζαν τὲς ἡμερομηνίες τῶν παραγγελιῶν τους. Ἄλλοι ἀλλάζαν ὄνομα. Ἄλλοι ταξίδευαν ὡς τὴν Ἀθήνα νά «πείσουν» τὸν Ἐθνάρχη. Ἄλλοι ὀργάνωναν «Οἰκονομικά Συμβούλια» κι' Ἐπιτροπές.

Τὰ σαλόνια τῆς ἀριστοκρατίας ἔσπασαν τὴ σιγή τους. Ἀρχισαν πιά ἀνοιχτὰ νά κατηγοροῦν «τὰ κοπελλοῦδκια» πού ἤθελαν νά ἐπέμβουν στὸ συμφέρο τους καί τὴν ἰδιωτικὴ τους ζωή.

Ποιὸς ἄλλος όμως ἀπὸ τὴν ἀριστερά κομμουνιστικὴ παράταξη μποροῦσε νά ἐκμεταλλεῖται κατάλληλα τὴ χρυσὴ αὐτὴ εὐκαιρία καί νά παρουσιάσει στὸ λαὸ ὀλόγυμνη τὴν πατριδοκαπηλεία τῆς μπουρζουαζίας; Ἀσφαλῶς κανεὶς. Ἡ Ἀκελικὴ ἡγεσία όμως προτίμησε ὄχι μόνο νά μὴ τὰ βάλει καθόλου μὲ τοὺς μεγαλοαστοὺς ἐπιχειρηματίες, ἀλλὰ καί νά συμμαχήσει μαζί τους.

Τὰ αἷτια τῶν λαθῶν

Ἡ πολιτεία τῆς ἡγεσίας τοῦ ΑΚΕΛ ἦταν πραγματικὰ ἀξιοθρήνητη κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τετράχρονης ἐνοπλης πάλης. Τόσο πολὺ ἔστερεῖτο ἡ ἐν γένει τακτικὴ πού ἐφάρμο-

σε τὸ ΑΚΕΛ ὁποιουδήποτε μαρξιστικῆς γνώσης.

Πῶς όμως συνέβη ἓνα τόσο κρίσιμη ἴσως ἱστορικὴ περίοδος τοῦ μερικοῦ ἀπὸ τὰ αἷτια πού μὴ κατάντημα :

1ο Εἶναι τόσο σοβαρὰ κι' ἀτὰ λάθη πού διαπράχτηκαν πού νά τὰ ἀποδώσουμε στήν καλὴ πού τὰ διάπραξαν. Εἴμαστε πῶς ἐπιμαρξιστικὴ πορεία πού χάραξε στοιχεῖα καί δεδομένα πού ὑπάρχει τοῦ ΑΚΕΛ ἀπὸ δεκαετίας καί πῶς τῶν ἱμπεριαλιστῶν, τυχοδιώχτες τοὺς δράση μέσα στὸ κόμμα καί εἶναι ἓνα συστηματικὸ καί ὑπερμετρίας τοῦ κόμματος.

2ο Οἱ κακόπιστοι βρῆκαν ἐξ προαγωγή τῶν σχεδίων τους. ἀπολύθησαν πιστὰ τὴν καθοδήγηση τὴν καλὴ πίστη γιατί πίστὰ τὰ συμφέρον τοῦ κόμματος καί τὸς ἀνίκανοι νά ξεχωρίσουν τὸ συμφέρο πού δὲν εἶχαν τὴν ἀπαιτούμενη πειθαρχία. Τοὺς θεωρητικὰ ἀδύνατοι πυρῆνας για νά δημιουργηθῇ ἡ Ἀκελικὴ καθοδήγηση.

Ὅμως, οὔτε ἡ θεωρητικὴ ἀδύναμία τὴ διάπραξη ἀνεπανόρθωτων λαθῶν ὁ Λένιν για τέτοιους ἀνθρώπους.

« Ἐνός ἀνθρώπου πού εἶναι ἐπὶ τὰς θεωρητικὰς ζητήσεων, πού βρίσκει δικαίαν τὴν πού μοιάζει περισσοτέρως παρὰ ἐνὸς λαϊκοῦ καὶ συλλάβει ἓνα πλατὺ καὶ ἀκρίβειαν νά ἐμπνεύσει δόγμα

σε τὸ ΑΚΕΛ ὁποιοῦδήποτε μαρξιστικοῦ περιεχομένου καὶ μαρξιστικῆς γνώσης.

Πῶς ὅμως συνέβη ἓνα τόσο σοβαρὸ ἀτύχημα στὴν πιὸ κρίσιμη ἴσως ἱστορικὴ περίοδο τοῦ τόπου μας; Παραθέτουμε μερικὰ ἀπὸ τὰ αἷτια ποὺ μᾶς ὡδήγησαν στὸ σημερινὸ κατάντημα:

1ο Εἶναι τόσο σοβαρὰ κι' ἀπανωτὰ τὸ ἓνα στὸ ἄλλο τὰ λάθη ποὺ διαπράχθηκαν ποὺ δὲν εἴμαστε διατεθειμένοι νὰ τὰ ἀποδώσουμε στὴν καλόπιστη πλάνη τῶν ἀρχηγῶν ποὺ τὰ διάπραξαν. Εἴμαστε πεπεισμένοι τόσο ἀπὸ τὴν ἀντιμαρξιστικὴ πορεία ποὺ χάραξαν ὅσο καὶ ἀπὸ ὀρισμένα στοιχεῖα καὶ δεδομένα ποὺ ὑπάρχουν, ὅτι μέσα στὴν ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ἀπὸ δεκαετίας καὶ πλέον διείσδυσαν πράκτορες τῶν ἱμπεριαλιστῶν, τυχοδιῶχτες καὶ καριερίστες. Ἡ ὅλη τους δράση μέσα στὸ κόμμα κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια δείχνει ἓνα συστηματικὸ καὶ ὑπολογισμένο σχέδιο ὑπονόμευσης τοῦ κόμματος.

2ο Οἱ κακόπιστοι βρῆκαν ἔδαφος κατάλληλο γιὰ τὴν προαγωγή τῶν σχεδίων τους. Πολλὰ μέλη καὶ στελέχη ἀκολούθησαν πιστὰ τὴν καθοδήγηση τῆς ἡγεσίας τους μὲ ὅλη τὴν καλὴ πίστη γιατί πίστευαν ὅτι αὐτὸ ἀπαιτοῦσε τὸ συμφέρον τοῦ κόμματος καὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἦσαν ὅμως ἀνίκανοι νὰ ξεχωρίσουν τὸ σωστὸ ἀπ' τὸ λανθασμένο γιατί δὲν εἶχαν τὴν ἀπαιτούμενη πείρα, γνώση καὶ θεωρητικὴ κατάρτιση. Τοὺς θεωρητικὰ ἀδύνατους στρατολόγησε ὁ κεντρικὸς πυρῆνας γιὰ νὰ δημιουργήσει γύρω του τὸν κλοιὸ τῆς Ἀκελικῆς καθοδήγησης.

Ὅμως, οὔτε ἡ θεωρητικὴ ἀδυναμία δὲν εἶναι δικαιολογία γιὰ τὴ διάπραξη ἀνεπανόρθωτων λαθῶν. Αὐτὰ ἔχει νὰ πεῖ ὁ Λένιν γιὰ τέτοιους ἀνθρώπους:

« Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ εἶναι ἀδύνατος καὶ ταλαντεύεται ἀπάνω στὰ θεωρητικὰ ζητήματα, ποὺ ἔχει στενὴ ἀντίληψη, ποὺ βρίσκει δικαιολογίες γιὰ τὴ χαλαρότητά του..... ποὺ μοιάζει περισσότερο μὲ γραμματεῖα μὴς συντεχνίας παρὰ ἐνὸς λαϊκοῦ βήματος, ποὺ εἶναι ἀνίκανος νὰ συλλάβει ἓνα πλατὺ καὶ τολμηρὸ σχέδιο, ποὺ εἶναι ἀνίκανος νὰ ἐμπνεύσει ἀκόμα καὶ στοὺς ἀντιπάλους του

σεβασμό για τον εαυτό του, και πού είναι άπειρος και ανάξιος στη δική του επαγγελματική τέχνη-την τέχνη της πάλης ενάντια στην άστυνομία - ένας τέτοιος άνθρωπος δεν είναι επαναστάτης αλλά ένας άθλιος έρασιτέχνης». («Τι να κάνουμε;» - Λένιν, Έκλεκτά Έργα Τομ 2 σελ. 144 - Άγγλ. Έκδ.)

Τέτοιοι άνθρωποι δεν έχουν θέση μέσα στο επαναστατικό κόμμα του προλεταριάτου, την εμπροσθοφυλακή της εργατικής τάξης.

3ο Πώς όμως κατόρθωσαν να διεισδύσουν και να ριζώσουν τέτοια στοιχεία και να κρατήσουν ως το τέλος τα ήγετικά τους πόστα; Ασφαλώς η απάντηση βρίσκεται στην έλλειψη του αναγκαίου ελέγχου της ήγεσίας απ' τα κάτω, την κατάπνιξη της έσωκομματικής δημοκρατίας, την εξάφaniση της Λενινιστικής αρχής, που επικρατεί σ' όλα τα κομμουνιστικά κόμματα, της αρχής της κριτικής κι' αυτοκριτικής όχι μόνο απ' τα πάνω προς τα κάτω αλλά κι' απ' τα κάτω προς τα πάνω.

Δέν είναι αρκετό μιá ήγεσία να παραδέχεται τα λάθη της. Όταν τα λάθη γίνονται συχνά, αυτό δείχνει ανικανότητα της ήγεσίας να διευθύνει. Στα τελευταία χρόνια η σημερινή ήγεσία του ΑΚΕΛ μάς έδωσε μόνη της άπειρα παραδείγματα διάπραξης λαθών, τόσα που δίκαια προκαλούν ανησυχία κι' αναβρασμό στους όπαδούς της. Στην κάθε όμως περίπτωση η ήγεσία αποκαλούσε «φραξιονιστές», «όππορτουνιστές» και «άντικομματικούς» όσους από μέσα ή απ' έξω απ' το κόμμα υποδείκνυαν σ' αυτή τα λάθη της ή έκφράζαν τές ανησυχίες τους στην ομάδα τους, (για ν'άρθει κάποτε μετά η ήγεσία ν' αναγνωρίσει έκ τών ύστέρων σά «λάθος» αυτό που τους υποδείκνυαν τα μέλη τους, χωρίς όμως καμιά άναγνώριση, έπαινο ή επανόρθωση της κομματικής τιμής του μέλους που πρώτο το υπόδειξε). Έτσι, σιγά σιγά, τα μέλη εκγυμνάστηκαν στη σιωπηλή άποδοχή της όρθότητας της κεντρικής καθοδήγησης χωρίς συζήτηση και χωρίς κριτική. Η κρίση τους άφέθηκε στο λήθαργο της παθητικής άνοχής.

Δίνουμε πιά κάτω δυό μόνο παραδεκτά παραδείγ-

ματα της πολιτικής άνωριμότητας Άκελικής ήγεσίας:

(1) Με την άπόφαση της Κ Μάη του 1957, άναγνώριστηκαν σ' λάθη της κεντρικής καθοδήγησης (άκέραιη την εύθύνη») που διαπράχθηκαν το 1955.

(2) Η Άκελική ήγεσία άρνήται χιεπίσκοπο Μακάριο σάν τόν Μάλαου γιατί «τό κόμμα μας δέν είναι στην πίεση της δεξιάς και να διασωπατος του Κυπριακού λαού είναι ό Γραφείο..... διακηρύττει την ά αυτήν την άπόφαση..... Υποχώρις σ' αυτή τη θέση είτε χάρι της λόγους σημαίνει ότι ουσιαστικά τας έπιδιώξεις της δεξιάς και ότι τ όντότητα και άνεξαρτησία... ό συμβιβασμό άρχών. Τελικά μιá δεξιά ήταν δεξιά παρέκκλιση.....» (!) Γραφείου της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ ήμα

Λίγο καιρό άργότερα όμως Μακάριο σάν τό Μόνο έκπρόσωπ και τόν έξουσιοδότησε να διατάξη του ζητήματος μας.

Πού πήγε ή «πολιτική όντότ άματος; Πού πήγε ό «συμβιβ ή δεξιά παρέκκλιση»;

Αυτά είναι δυό μονάχα παραδείγματα παρμένα από τές άμας έκαλείτο να πάρει μιá Ιστού περιπτώσεις ή κομματική ήγεση άνίκανη να σταθεί στο ύψος. Όπως είπε κι' ό Λένιν, «ένα μικρό λάθος μπορεί να

ματα της πολιτικής ανωριμότητας κι' ανικανότητας της
'Ακελικής ηγεσίας :

(1) Με την απόφαση της Κεντρικής 'Επιτροπής του Μάη του 1957, αναγνωρίστηκαν σά σοβαρώτατα τά λάθη της κεντρικής καθοδήγησης (για τά όποια και «φέρει άκέραιη την ευθύνη») που διαπράχτηκαν τόν 'Απρίλη του 1955.

(2) 'Η 'Ακελική ηγεσία άρνεϊτο ν' αναγνωρίσει τόν 'Αρ-
χιεπίσκοπο Μακάριο σάν τόν Μόνο ήγέτη του Κυπριακού
λαού γιατί «τό κόμμα μας δέν είναι σωστό νά προχωρήσει
στην πίεση της δεξιάς και νά διακηρύξει πώς «μόνος» έκπρό-
σωπος του Κυπριακού λαού είναι ό Μακάριος..... Τό Πολιτικό
Γραφείο..... διακηρύττει την έμμονή του κόμματος σ'
αυτήν την απόφαση..... 'Υποχώρηση του κόμματος πάνω
σ' αυτή τη θέση είτε χάρι της ένότητας είτε για άλλους
λόγους σημαίνει ότι ουσιαστικά ύποτασάσαστε στις πολι-
τικές επιδιώξεις της δεξιάς και ότι τό κόμμα χάνει την πολιτική
όντότητα και ανεξαρτησία.... ύποχώρησή μας θα σήμαινε
συμβιβασμό άρχών. Τελικά μιá τέτοια ύποχώρηση μας
θα ήταν δεξιά παρέκκλιση.....» (!!) ('Απόφαση του Πολιτικού
Γραφείου της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ ήμερομηνίας 19/12/1957).

Λίγο καιρό άργότερα όμως τό κόμμα αναγνώρισε τό
Μακάριο σάν τό Μόνο έκπρόσωπο του Κυπριακού λαού
και τόν έξουσιοδότησε νά διαπραγματευθεί ΜΟΝΟΣ τή
λύση του ζητήματος μας.

Πού πήγε ή «πολιτική όντότης» και «ανεξαρτησία» του
κόμματος ; Πού πήγε ό «συμβιβασμός άρχών» ; πού πήγε
ή «δεξιά παρέκκλιση» ;

Αυτά είναι δυό μονάχα παραδείγματα αλλά είναι δυό
παραδείγματα παρμένα από τές πιό κρίσιμες στιγμές που τό
κόμμα έκαλεϊτο νά πάρει μιá ιστορική απόφαση. Και στές
δυό περιπτώσεις ή κομματική ηγεσία παραδέχεται μόνη της ότι
φάνηκε άνίκανη νά σταθεί στο ύψος τών περιστάσεων.

'Οπως είπε κι' ό Λένιν,

«Ένα μικρό λάθος μπορεί πάντοτε νά μεταβληθεί σε τε-

ρατωδώς μεγάλο, αν επιμένουμε σ' αυτό, αν προσπα-
θοῦμε νὰ τὸ δικαιολογήσουμε μὲ «βαθειὰ» ἐπιχειρήμα-
τα κι' αν τὸ ἀφήσουμε νὰ φτάσει σὲ «λογικὰ συμπερά-
σματα» ». (Ἀριστερισμός, σελ. 26).

Ἐνῶ ἀπ' τὸ 20ο Συνέδριο τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος
τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως (Μπολσεβίκων) κατὰ τὸ 1955 κι'
ἐδῶ, ἄρχισε νὰ πνέει ἓνας καινούργιος ἀνεμος σ' ὅλα τὰ
κομμουνιστικά κόμματα παντοῦ τοῦ κόσμου, ἐνῶ ἀναγνωρίσ-
τηκε παγκόσμια ἡ μεγάλη σημασία τῆς Λενινιστικῆς ἀρχῆς
τῆς ἐσωκομματικῆς δημοκρατίας καὶ τῆς κριτικῆς καὶ αὐτο-
κριτικῆς, ἐνῶ καταδικάστηκε ἡ προσωπολατρεία κι' ἐνθαρρύνθη-
κε ἡ συλλογικὴ ἡγεσία καὶ καθοδήγηση, ἐνῶ ὅσοι κάτω ἀπ' τὸ
παλὸ «καθεστῶς» εἶχαν ἀποβληθεῖ, καταδιωχθεῖ ἢ ἐξον-
τωθεῖ ἀπὸ στενόμυαλους κομματικούς δικτάτορες ἀποκατα-
τάθηκαν, ὅμως, στὴν Κύπρο, καμιά ἀπολύτως ἀλλαγὴ δὲν
εἶδαμε οὔτε καὶ δόθηκε καμιά ἐνδειξη ὅτι αν ἀφεθοῦν τὰ
πράγματα νὰ πάρουν μόνα τους τὴν πορεία τους μπορούμε
νὰ ἐλπίζουμε σὲ καμιά ἀλλαγὴ πού νὰ ταιριάζει μὲ τὸ
καινούργιο πνεῦμα πού ἐπικράτησε τελευταῖα στὸ παγκόσμιο
σοσιαλιστικὸ κίνημα.

Εἶναι βέβαια γεγονός, ὅτι ἡ παραμονὴ τοῦ κόμματος
στὴν παρανομία ἐμποδίζει τὴν ἐξυγίανση του καὶ τὸ ξεκαθά-
ρισμα τῶν προδοτικῶν καὶ ὁππορτουνιστικῶν στοιχείων
πού τὸ καταπιέγουν.

Τὰ ἐπακόλουθα τῶν λαθῶν

Ποῦ μᾶς ὡδήγησαν τὰ τεράστια λάθη πού διάπραξε
ἡ Ἀκελικὴ ἡγεσία; Δίνουμε μερικά παραδείγματα :

1ο Ἄν ἡ Ἀκελικὴ ἡγεσία προσποιεῖται ὅτι δὲν ἱκανο-
ποιεῖται μὲ τὴ λύση πού βρῆκε τὸ ζήτημά μας δὲν ἔχει παρὰ
νὰ μεμφθεῖ πρῶτα ἀπ' ὅλα τὸν ἑαυτὸ της. Μὲ ποῖο τρόπο
μποροῦσε ν' ἀντιδράσει ἀποτελεσματικὰ ἐνάντια στὴ λύση
καὶ τὴ δικαίωμα εἶχε νὰ ἐκφέρει γνώμη ;

Ποιά θάταν ἡ ἀπάντησή
τὸ ἀπλούστατο ἐρώτημα :

«Ἐσεῖς κύριοι τί προ-
δικαίωμα ἔχετε ν' ἀπ-
Κι' αν ἀπορρίψουμε τὴ
γιά τὴν ἐπίτευξή μιᾶς
θειμένοι αν ἀπορρίψουμε
νὰ διεξάγετε ἓνα πιὸ ἀπ-
ἀγώνα ; Ἡ θὰ γυρίσει
σὰς διακρίνει ;»

Ἄν οἱ Ἀκελικοὶ ἀντιπρ-
σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα κατὰ τὴ δ
τοῦ Λονδίνου ἀσφαλῶς θὰ
ἔμειναν.

Γιὰ τὴν εὐθύνη πού φέρει
τῆς Ζυρίχης-Λονδίνου μιλῆσα

2ο Ἡ Ἀκελικὴ θέση ἐν
τῇ συνέχισή τῆς σεχταριστικ
ἡγεσία τοῦ κόμματος ἀπὸ ποῖ
τοῦ παρελθόντος καὶ τὰ τε
πρόσων κατόρθωσε ἡ ἡγεσία
κόμμα ἀπὸ τῆς μάζης καὶ νὰ τ
ἐργατικῆς τάξης στὸ κόμμα

Τὸ κόμμα ἀπομονώθηκε
ἀπ' τῆς ἐργατικῆς μάζης, γιατί
ἀντιστρόφως ἀνάλογη μὲ τὸν
καὶ σοσιαλιστικὸ προορισμό
αἰτιατὸς τῶν μαζῶν. Ἐχασε
προσριζόταν νὰ ὡδηγήσει, ἐν
καὶ καὶ, ἔχασε ὁποιαδήποτε
ἐκπαίδευση καὶ ἔχασε κάθε ἐπι-
ἐργατῶν, τῶν ὑπαλλήλων κα

Αὐτὸ φάνηκε καθαρά ὅτι
ἐπὶ τὴν παρελθούσαν ὅλες οἱ ἐ
καὶ συμπεριεῖα πλὴν αὐτῶν π

Ποιά θάταν ἡ ἀπάντηση τῆς 'Ακελικῆς ἡγεσίας σ' αὐτό
τὸ ἀπλούστατο ἐρώτημα :

«'Εσεῖς κύριοι τί προσφέρατε στὸν ἀγώνα καὶ τί
δικαίωμα ἔχετε ν' ἀπαιτεῖτε καλύτερους καρπούς ;
Κι' ἂν ἀπορρίψουμε τὴ λύση τί ἀγώνα θὰ διεξάγετε
γιά τὴν ἐπίτευξη μιᾶς καλύτερης λύσης ; Εἴστε διαθε-
θειμένοι ἂν ἀπορρίψουμε τὴ λύση ποὺ μᾶς προσφέρεται
νὰ διεξάγετε ἓνα πιὸ ἀποφασιστικὸ καὶ πιὸ ἐλπιδοφόρο
ἀγώνα ; Ἡ θὰ γυρίσετε πίσω στὸ χαρτοπόλεμο ποὺ
σᾶς διακρίνει ;»

Ἄν οἱ 'Ακελικοὶ ἀντιπρόσωποι εἶχαν ν' ἀπαντήσουν
σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα κατὰ τὴ διάρκεια τῶν διαπραγματεύσεων
τοῦ Λονδίνου ἀσφαλῶς θὰ βρίσκονταν σὲ πολὺ μεγάλη
ἀμηχανία.

Γιὰ τὴν εὐθύνη ποὺ φέρει ἡ 'Ακελικὴ ἡγεσία γιὰ τὴ λύση
τῆς Ζυρίχης-Λονδίνου μιλῆσαμε προηγούμενα.

2ο Ἡ 'Ακελικὴ θέση ἐναντι τοῦ ἀγώνα ἀποτελοῦσε
τὴ συνέχιση τῆς σχεταριστικῆς πολιτικῆς ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ
ἡγεσία τοῦ κόμματος ἀπὸ πολλὰ τώρα χρόνια. Μὲ τὰ λάθη
τοῦ παρελθόντος καὶ τὰ τερατώδη λάθη τῶν τελευταίων
χρόνων κατόρθωσε ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ν' ἀπομονώσῃ τὸ
κόμμα ἀπὸ τὲς μάζες καὶ νὰ τὸ μετατρέψῃ ἀπὸ τὸ κόμμα τῆς
ἐργατικῆς τάξης στὸ κόμμα μιᾶς στενῆς ὁμάδας ἀνθρώπων.

Τὸ κόμμα ἀπομονώθηκε ἀπ' τὸ λαὸ κι' ἀπομονώθηκε
ἀπ' τὲς ἐργατικὲς μάζες, γιατί θέλησε ν' ἀκολουθήσῃ πολιτικὴ
ἀντιστρόφως ἀνάλογη μὲ τὸν ἐπαναστατικὸ ἀντιιμπεριαλιστι-
κὸ, σοσιαλιστικὸ προορισμὸ του. Ἀπὸ καθοδηγητὴς ἐγίνε
οὐραγὸς τῶν μαζῶν. ἔχασε τὲς ρίζες του στὴν τάξη ποὺ
προοριζόταν νὰ ὁδηγήσῃ, ἔχασε ὁποιαδήποτε ἐπαφὴ μὲ τὴ
νεολαία, ἔχασε ὁποιαδήποτε ἐπιρροή μέσα στὴν προοδευτικὴ
διανόηση κι' ἔχασε κάθε ἐπιρροή στὶς τάξεις τῶν μεσαίων
ἀγροτῶν, τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν μικροαστῶν.

Αὐτὸ φάνηκε καθαρά ὅταν στὴν 1η τοῦ Ἀπρίλη τοῦ
1959 παρέλασαν ὅλες οἱ ἐργατικὲς καὶ ἄλλες ὁργανώσεις
καὶ σωματεῖα πλὴν αὐτῶν ποὺ ἀνήκαν στὴν ἀριστερὰ παρά-

ταξη. Τέτοιες μαζικές παρελάσεις όμως ούδέποτε είχαν γνωρίσει οι πόλεις μας.

Ἀνάμεσα δέ στη νεολαία μας, τόσο την άγροτο - εργατική όσο και τη μαθητική τὸ κόμμα κι' οἱ ὁργανώσεις του ἐτέθησαν εἰς ἄτακτον φυγήν.

Ὅμως, (κι' ἐδῶ φαίνεται τὸ μέγεθος τῆς προδοσίας) οἱ ἀντικειμενικὲς συνθήκες ἦσαν ὥριμες, ὥριμώτατες, γιὰ τὸ φούντωμα τοῦ ἐπαναστατικοῦ σοσιαλιστικοῦ κινήματος καὶ τὸ ἔδαφος εὐφορο γιὰ τὴν ἀνάπτυξη του.

Ἡ ἐνοπλὴ ἐξέγερση πρόσφερε στὸ κόμμα τὴν πιὸ χρυσὴ εὐκαιρία πού μπορούσε νὰ τοῦ προσφέρει ἡ ἱστορία γιὰ ν' ἀποδείξει στὸ λαὸ ποιοὶ εἶναι οἱ πιὸ συνεπεῖς κι' οἱ πιὸ φανατικοὶ ἀγωνιστὲς κατὰ τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ, ποιοὶ εἶναι οἱ πιὸ συνεπεῖς ἐπαναστάτες.

Ἡ ἐνοπλὴ ἐξέγερση ἀνοίξε τὰ μάτια στὸ λαὸ νὰ γνωρίσει ποιοὶ εἶναι οἱ πραγματικοὶ φίλοι καὶ ποιοὶ οἱ ἐχθροὶ τῶν καταπιεζομένων λαῶν στὸ διεθνὲ στίβο τῆς μάχης μεταξὺ τῶν δυὸ στρατοπέδων.

Σὲ μιὰ ἐποχὴ πού ὅλες οἱ ἱστορικὲς συνθήκες ἦσαν ὥριμες γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, γιὰ τὸ φούντωμα του καὶ τὴ συνένωση ὅλων τῶν ἀντι-ἱμπεριαλιστικῶν δυνάμεων κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγησή του, σὲ μιὰ ἐποχὴ πού ὅλες οἱ ἀντικειμενικὲς συνθήκες ἦσαν ὥριμες γιὰ μιὰ ἀνευ προηγούμενου ὥθηση τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τοῦ κόμματος τῆς, ὅμως ἐξ αἰτίας τῶν ἀδικαιολόγητων, φρικτῶν λαθῶν πού διάπραξαν οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες, ἐξ αἰτίας τῶν ἀκατάλληλων ὑποκειμενικῶν συνθηκῶν πού δημιουργήθηκαν μέσα στὸ κόμμα, τὸ ἐργατικὸ κίνημα ἀντὶ νὰ προχωρήσει μπροστὰ, βάδισε πρὸς τὰ πίσω μὲ πολὺ ταχὺ βῆμα, ταχύτερο ἀπ' τὸ βῆμα μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε ποτὲ προηγούμενα βαδίζει πρὸς τὰ μπρὸς κι' ὅλες οἱ προηγούμενες κατακτήσεις τοῦ κόμματος τῶν ἐργατῶν χάθηκαν.

Τόσο εἶναι τὸ λαϊκὸ αἶσθημα ἀγανάκτησης ἐναντία στὴν Ἀκελικὴ ἡγεσία, ὥστε ὅποιανδήποτε ἀλλαγὴν στάσης, ἀλλαγὴν πολιτικῆς ἢ ἀναπροσανατολισμὸν τῆς κομματικῆς

γραμμῆς καὶ τακτικῆς, ἐφ' ὅσον τὸ οὐσιαστικὰ τὴν ἐξουσία στὴν ἡγία τῇ δεῖ μὲ ὑποψία καὶ δυσπιστία

3ο Ἐξ αἰτίας τῆς ἐπαναστατικῆς ὥριμανσὸς τους μέσα σ' ἓνα ἱμπεριαλιστικὸ, ἐξ αἰτίας τῶν δις συνάντησαν ἀπ' τὴ ντόπια κατάσταση πού τήρησαν ἐναντὶ τοῦ «ἐνδοχώρα» μας τοῦ Δυτικοῦ κόσμου ἀποστήριξης τοῦ αἰτήματος μας, προοδευτικὲς χώρες, ἐξ αἰτίας τῆς τοῦ λαοῦ μας ἀπὸ τὸν ἱμπεριαλισμὸν ἐξέγερσης μπροστὰ στὰ μάτια «ἐλευθερισμοῦ», ἐξ αἰτίας τοῦ ἀντι-κρατικῆς μηχανῆς τοῦ ξένου κράτους, τῆς πατριωτικῆς ἐξάρσης ἀποδοτικότητας πού συνάντησαν μὲ πᾶσα πολλοὶ πατριῶτες - ἀγωνιστὲς ΕΔΚΑ μπόρεσαν νὰ πάρουν τὸν ἀναπροσανατολισμὸ τους. Αὐτοὶ ὅμως οἱ πραγματικῶν ἀγῶνων ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ.

Αὐτοὶ γνώρισαν ἀπὸ τὴν ἐκπαίδευσίν τους μόνον μὲ ἐπαναστατικὴν τὴν ὑποκριτικὴν μανίαν «ἐλευθεριστῶν» πού σχιζοῦν τὰς κομμουνιστὲς νὰ μιλοῦν καλὰ καλὰ τὸ ρόλο τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ τῶν καπιταλιστῶν. Γιὰ τὴν ἐκπαίδευσίν τὴν ἱμπεριαλιστικὴ καὶ ἀντι-ἐλευθερία. Τέτοιοι ἀνδρες ἐκπαίδευσε τὸ μαρξιστικὸ μας κίνημα.

Ὅμως, ἀτενίζοντας γιὰ αὐτὴν τὴν μόνη ἀριστερὰ τὴν ἐκπαίδευσίν ἀπὸ κοντὰ, δοκίμασε τὴν ἐκπαίδευσίν. Γιατὶ τίποτε ἀπ' ὅτι προσφέρει κάτω ἀπὸ τὴν γνῶσιν τῆς

γραμμής και τακτικής, έφ' όσον τά ίδια άτομα θά διατηρούν ούσιαστικά τήν έξουσία στην ήγεσία του κόμματος, ό λαός θά τή δει μέ ύποψία και δυσπιστία.

3ο Έξ αίτίας τής επαναστατικής τους δράσης, έξ αίτίας τής ώρίμανσής τους μέσα σ' ένα άγώνα επαναστατικό, αντι-ιμπεριαλιστικό, έξ αίτίας τών διάφορων αντιδράσεων που συνάντησαν άπ' τή ντόπια μπουρζουαζία, έξ' αίτίας τής στάσης που τήρησαν έναντι του άγώνα μας οι «φίλοι και σύμμαχοι» μας του Δυτικού κόσμου, έξ' αίτίας τής φανατικής ύποστήριξης του αιτήματος μας από τές σοσιαλιστικές και προοδευτικές χώρες, έξ' αίτίας τής άπάνθρωπης καταπίεσης του λαού μας από τον Ιμπεριαλιστικό ζυγό, έξ αίτίας τής ξεγύμνωσης μπροστά στα μάτια τους του Βρετανικού «φιλελευθερισμού», έξ αίτίας του άληθινού ρόλου που έπαιξε ή κρατική μηχανή του ξένου κυρίαρχου, έξ' αίτίας, τέλος, τής πατριωτικής έξαρσης και άγωνιστικής συντροφικότητας που συνάντησαν μέσα στον άγώνα, πολλοί, πάρα πολλοί πατριώτες - άγωνιστές μέσα κι' έξω άπ' τήν ΕΟΚΑ μπόρεσαν νά πάρουν τον όρθό προοδευτικό πολιτικό προσανατολισμό τους. Αύτοι θ' άποτελοΰσαν τό πιό άγνό προζύμι τών πραγματικών άγωνιστών του προλεταριακού επαναστατικού στρατού.

Αύτοι γνώρισαν από τήν ίδια τους τήν πείρα ότι οι κατακτήσεις μόνο μέ επαναστατική δράση άποκτοΰνται. Γνώρισαν τον ύποκριτικό μανδύα τών ούτοπιστών «άνθρωπιστών» που σχίζουν τά ίμάτια τους όταν άκούουν τους κομμουνιστές νά μιλοΰν για κοινωνική επανάσταση. Γνώρισαν καλά τό ρόλο του Ιμπεριαλισμού και τής «δημοκρατίας» τών καπιταλιστών. Γνώρισαν, δοκίμασαν και καταπολέμησαν τήν Ιμπεριαλιστική καταπίεση στην πιό κτηνώδικη της έκδήλωση. Τέτοιοι άνδρες άκριβώς μάς χρειάζονται στο προλεταριακό μας κίνημα.

Όμως, άτενίζοντας για σύγκριση προς τήν Κυπριακή άριστερά, τή μόνη άριστερά που είχαν τήν εύκαιρία νά γνωρίσουν άπό κοντά, δοκίμασαν τήν πιό μεγάλη άπογοήτευση. Γιατί τίποτε άπ' ότι περίμεναν δέν μπορούσε νά τους προσφέρει κάτω από τή γνωστή πιά σ' αυτούς καθοδήγηση της.

Ἐστὶ αὐτὴ ὅλη ἡ στρατιὰ ἀγωνιστῶν παραμένει ἔρμαιο
στὰ χεῖρα τοῦ κάθε «σοσιαλιστῆ» τσαρλατάνου πού πρῶτος
θὰ δοκιμάσει νὰ τοὺς ἀγκαλιάσει.

4ο Μὲ τὸ νέο πνεῦμα ποὺ κυριάρχησε μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα, πνεῦμα στὴ βάση τοῦ ἀντι-ιμπεριαλιστικοῦ, προοδευτικοῦ, ἀντι-παλακομοματικῶ, τὸ ΑΚΕΛ θάχε σήμερα τὴν εὐκαρία νὰ θέσει πρὸ γερῆς βάσεως γιὰ τὴ θεμελίωση ἑνὸς παλλαϊκοῦ μετώπου ποὺ ν' ἀγκυλαῖε τὴς ἀγροτο - ἐργατικῆς μάζης καὶ τοὺς μεσαίους κάτω ἀπὸ τὴ δικὴ του καθοδήγηση.

Όμως, ἐξ' αἰτίας τῆς τακτικῆς ποῦ τήρησε κατὰ τὴ διάρ-
κεια τῆς τετράχρονης ἐπανάστασης, ἐξ' αἰτίας τῆς θέσης ποῦ
πῆρε καὶ κράτησε ὡς τὸ τέλος ἐναντι τοῦ ἀγώνα, ἡ Ἀκελικὴ
ἡγεσία ἔδωσε στὴ δεξιὰ παράταξη ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα ποῦ
τὴν χρειαζόνταν γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ κόμματος καὶ
τοῦ κομμουνισμοῦ στὴν Κύπρο.

‘Ο απλόϊκος εργάτης, αγρότης ή μεσαίος δὲν ἦταν πάντα σὲ θέση νὰ ξεχωρίσει τὸν κομμουνισμό ἀπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ. Ἡ δεξιὰ κατόρθωσε νὰ πείσει τὸς μάζες ὅτι ἡ ἀντεπα-
ναστατική θέση τοῦ ΑΚΕΛ ἦταν ἡ φυσική, ὀρθόδοξη θέση
ποῦ ὤφειλε νὰ πάρει τὸ ΑΚΕΛ σὰν ἓνα ὀρθόδοξο κομμουνιστικό
κόμμα. Συνταύτισε τὴ θέση τοῦ ΑΚΕΛ ἐναντι τοῦ ἔθνικο-
ἀπελευθερωτικοῦ κινήματος μὲ τὴ θέση κάθε κομμουνιστῆ
ἐναντι τέτοιων ἀγώνων. Ἔτσι, τέτοια συνηθήματα ὅπως:
«Οἱ κομμουνιστὲς δὲν ἔχουν πατρίδα», «Οἱ κομμουνιστὲς δὲν
θέλουν ἔνωση μὲ τὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ μὲ τὴ Μόσχα», «Οἱ
κομμουνιστὲς δὲν ἀγωνίζονται ποτὲ γὰρ ἔθνικη ἀπελευθέρωση»,
«Οἱ κομμουνιστὲς δὲν μποροῦν ν’ ἀντιληφθοῦν τὴν πατριωτι-
κή ἔξαρση τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς», «Οἱ κομμουνιστὲς δὲν ἔχουν
ἀνώτερη πνευματικὰ βιβίωδη», «Οἱ ὕλιστές δὲν θυσιάζονται
γὰρ τὴν πατρίδα» βρέθηκαν εὐφορο ἐδαφος γιὰ τὴν ἐξάπλωσή
τους μέσα στὲς μάζες.

5ο Το κόμμα μόνο του, με την τακτική που άκολούθησε, ξεχώρισε τη θέση του κι' απομονώθηκε από το διεθνές κομμουνιστικό κίνημα και την Έλληνική άριστερά.

Ἐνῶ ἡ Μόσχα ἀποκαλοῦσε τοὺς μαχητὲς τῆς ΕΟΚΑ

ἥρωες πατριῶτες, ἡ ἡγεσία τοῦ
δοιοφόνους καὶ πράκτορες τοῦ

Ἡ Ἑλληνική ἀριστερά, συν-
στη φυσική της εξέλιξη και ἐ-
ργατοαγροτικών μαζῶν ἐξ α-
ντιδραστικῆς θέσης πού πήρε τὸ
ἔγγραφο. Ἡ ΕΔΑ καὶ τὸ ΚΚΕ βρέθη-
κε καταγγέλλουν ἀνοιχτὰ στὸ λα-
ὸς ἡγεσίας καὶ νὰ ξεχωρίσουν τὴ
πρακτικὴ ἀριστερά ἢ γιὰ ν' ἀποφυ-
γήσουν τῆς Κυπριακῆς ἀριστερᾶς
παθῶν νὰ ἐπιφέρουν τὴν ἀλλαγὴ

Συμπερά

Ἄπ' ὅσα λέχτηκαν εἶναι φα-
νερὰ ἀποδειχθεῖ πέρα ὡς πέρα
καταποφυλακῇ τοῦ Κυπριακοῦ
πρὸς τὴν ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση,
καταῦ καὶ τὸ σοσιαλισμὸ.

Τα λάθη που διαπράχθηκαν
μας κάνουν μικρά λάθη κι' ή δου-
λειά δεν μπορεί να δικαιολο-
γηθεί. Είπε κι' ο Λένιν «σοφός εί-
ναι εκείνος που πολύ σοβαρά και που
πολύ εύκολα και γρήγορα».

ἡ Ἀκελικὴ ἡγεσία ὀφείλει
ἀνικανότητά της ν
τὸ κόμμα τῶν ἐργατῶν
τῆς θύμης σὲ ἄλλα νέα, τίμ
ποῦ θὰ μποροῦν νὰ
ποῦ λαοῦ, νὰ ἐμπνεύσουν
ὁδηγώντας τες ἐξω ἀπὸ

ήρωες πατριώτες, ή ήγεσία τοῦ ΑΚΕΛ τοὺς ἀποκαλοῦσε δολοφόνους καὶ πράκτορες τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Ἡ Ἑλληνική ἀριστερά, συνάντησε τεράστια ἐμπόδια στὴ φυσική της ἐξέλιξη καὶ διαφώτιση τῶν Ἑλληνικῶν ἐργατοαγροτικῶν μαζῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἀναχρονιστικῆς, ἀντιδραστικῆς θέσης ποὺ πῆρε τὸ ΑΚΕΛ ἐναντι τοῦ Κυπριακοῦ ἀγώνα. Ἡ ΕΔΑ καὶ τὸ ΚΚΕ βρέθηκαν στὸ δύσκολο δίλημα ἢ νὰ καταγγείλουν ἀνοιχτὰ στὸ λαὸ τὴν προδοσία τῆς Ἀκελικῆς ἡγεσίας καὶ νὰ ξεχωρίσουν τὶς εὐθύνες τοὺς ἀπὸ τὴν Κυπριακὴ ἀριστερὰ ἢ γιὰ ν' ἀποφύγουν τὸ σχῆμα καὶ τὴ διάσπαση τῆς Κυπριακῆς ἀριστερᾶς νὰ προσπαθήσουν μὲ τὴν πειθῶ νὰ ἐπιφέρουν τὴν ἀλλαγὴ στὴν πολιτική της.

Συμπεράσματα

Ἀπ' ὅσα λέχτηκαν εἶναι φανερὸ ὅτι ἡ Ἀκελικὴ ἡγεσία ἔχει ἀποδειχτεῖ πέρα ὡς πέρα ἀνίκανη νὰ ὀδηγήσει τὴν ἐμπροσθοφυλακὴ τοῦ Κυπριακοῦ προλεταριάτου στὸ δρόμο πρὸς τὴν ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση, τὴν ἀποτίναξη τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ καὶ τὸ σοσιαλισμό.

Τὰ λάθη ποὺ διαπράχτηκαν δὲν μποροῦν διόλου νὰ θεωρηθοῦν μικρά λάθη κι' ἡ διόρθωση μερικῶν μικρότερων λαθῶν δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογήσει τὴ διάπραξή τους. Ὅπως εἶπε κι' ὁ Λένιν «σοφὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ τὰ λάθη του δὲν εἶναι πολὺ σοβαρά καὶ ποὺ ξέρεي τὸν τρόπο νὰ τὰ διορθῶναι εὐκόλα καὶ γρήγορα».

Ἡ Ἀκελικὴ ἡγεσία ὀφείλει μόνη της νὰ ὁμολογήσει τὴν ἀδυναμία κι' ἀνικανότητά της νὰ διευθύνει τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα, τὸ κόμμα τῶν ἐργατῶν τῆς Κύπρου, καὶ νὰ δώσει τὴ θέση της σὲ ἄλλα νέα, τίμια, ἀγωνιστικὰ στελεχῆ. Σ' ἀνθρώπους ποὺ θὰ μποροῦν νὰ ξανακερδίσουν τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ, νὰ ἐμπνεύσουν καὶ νὰ καθοδηγήσουν τὰς μάζες ὀδηγώντας τες ἔξω ἀπὸ τὸ χάος τῆς ἀντίδρασης.

Ἐμεῖς κρούσαμε πολλές φορές τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου. Τὸν ξανακρούουμε καὶ πάλι, τονίζοντας ὅτι τὸ ζήτημα χρήζει ἀμεσης, ἀποφασιστικῆς, ἐπείγουσας λύσης. Ἡ ἀνάγκη ἐξυγίανσης τῶν γραμμῶν τοῦ κόμματος μπένει μπροστὰ σὲ κάθε Κύπριο κομμουνιστὴ σήμερα σὰν πρῶτιστο καθήκο τῆς πιὸ ἀμεσης κι' ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης.

Καθήκοντα

Τὰ καθήκοντα τῶν Κυπρίων κομμουνιστῶν προβάλλουν καθαρά σὰν κρύσταλλο. Μποροῦν νὰ συνοψιστοῦν στὰ ἑξῆς :

1. Τὸ ΑΚΕΛ κι' ἡ Παγκύπρια Ἑργατικὴ Ὁμοσπονδία (Π.Ε.Ο.) πρέπει ν' ἀπαλλαγοῦν ὅλους ἐκείνους τοὺς ἀρχηγούς ποὺ στὰ τελευταῖα χρόνια ἐπαιξαν πρωταρχικὸ ρόλο στὴ χάραξη τῆς κομματικῆς γραμμῆς καὶ τακτικῆς-στρατηγικῆς. Τὰ προδοτικὰ «λάθη» πρέπει νὰ ἐκτεθοῦν καὶ νὰ ἐξηγηθοῦν σ' ὅλα τὰ μέλη τοῦ Ἑργατικοῦ κινήματος.

2. Ἡ ἀντιμαρξιστικὴ, ἀντιλενινιστικὴ πολιτικὴ ποὺ ἀκολούθησε ὡς τώρα τὸ κόμμα κάτω ἀπὸ τὴν ὀππορτουνιστικὴ του ἡγεσία πρέπει νὰ ξεσκεπαστεῖ καὶ νὰ καταδικαστεῖ δημόσια καὶ τὸ κόμμα νὰ ζητήσῃ τὴ λαϊκὴ ἐξιλέωση.

3. Τὰ λόγια τοῦ Κρούστσεφ στὸ 20ο Συνέδριο τῶν Μπολσεβίκων ποὺ καλοῦσε τὸ Κόμμα νὰ συνεχίσει τὴ δουλειὰ ποὺ ἀνάλαβε ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κόμματος στὰ τελευταῖα χρόνια - «μιά δουλειὰ ποὺ τὴ χαρακτηρίζει ἡ πιὸ λεπτομερὴς ἐφαρμογὴ σ' ὅλες τὲς κομματικὲς ὁργανώσεις, ἀπ' τὰ κατώτερα στρώματα ὡς τὴν κορυφή, τῶν Λενινιστικῶν ἀρχῶν τῆς κομματικῆς καθοδήγησης ποὺ τὴ χαρακτηρίζει πάνω ἀπ' ὅλα ἡ κυριώτερη ἀρχή, ἡ ἀρχὴ τῆς συλλογικῆς καθοδήγησης καὶ τελικὰ ποὺ τὴ χαρακτηρίζει ἡ ἐφαρμογὴ σ' εὐρεῖα κλίμακα τῆς κριτικῆς καὶ αὐτοκριτικῆς» - πρέπει νὰ προσεχτοῦν καλὰ καὶ νὰ τεθοῦν σ' ἐφαρμογὴ ἀμέσως.

χωρὶς καμιὰ καθυστέρηση. Τὸ τέλος, μιὰ γιὰ πάντα, στὴ στήθρωση καὶ τακτικὴ. Οἱ Λενινιστοὶ συλλογικῆς καθοδήγησης καὶ ὠφείλουν νὰ βροῦν τὴν ἀρμόζουσα πάνω σὲ νέες ὑγιεῖς Λενινιστικὲς ἀρχές.

Ἡ ἄρση τῆς προγραφῆς τοῦ στὴ νομιμότητα ἀσφαλῶς εὐκαιρία στὰ μέλη του νὰ ἐπιβάλλω τῶν καθηκόντων του. Τὸ πρῶτο καὶ πρέπει νὰ γίνῃ στὸ ἐπὶ κόμματος μετὰ τὴν ἐπιστροφή.

Δὲν εἶναι ἀργά. Τὸ κόμμα ποὺ μπορεῖ νὰ καθοδηγήσῃ μπορεῖ κι' ὠφελεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά του.

Κάτω ἀπὸ τὸ λάβαρο τοῦ γίγει ἕνα καινούργιο ξεκίνημα. Παρίνεται στὲς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπὶ προπορευτικῆς τοῦ Κυπρίου.

Ἡ ἱστορία προσμένει.....

χωρίς καμιά καθυστέρηση. Το κόμμα ωφείλει να δώσει ένα τέλος, μιά γιά πάντα, στη σημερινή του έσωκομματική διάρθρωση και τακτική. Οι Λενινιστικές αρχές της κομματικής συλλογικής καθοδήγησης και της κριτικής κι' αυτοκριτικής ωφείλουν να βρούν την αρμόζουσα θέση τους μέσα στο κόμμα πάνω σε νέες υγιείς Λενινιστικές βάσεις.

Η άρση της προγραφής του ΑΚΕΛ κι' η επιστροφή του στη νομιμότητα ασφαλώς θα δώσει την πιο κατάλληλη ευκαιρία στα μέλη του να επιβάλουν στο κόμμα την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Το πρώτο αποφασιστικό βήμα μπορεί και πρέπει να γίνει στο επικείμενο πρώτο Συνέδριο του κόμματος μετά την επιστροφή του στη νομιμότητα.

Δεν είναι άργά. Το κόμμα της εργατικής τάξης, το μόνο κόμμα που μπορεί να καθοδηγήσει το λαό προς το σοσιαλισμό, μπορεί κι' ωφείλει να εκπληρώσει τον 'Ιστορικό προορισμό του.

Κάτω από το λάβαρο του Μαρξισμού - Λενινισμού άς γίνει ένα καινούργιο ξεκίνημα. Ένα ξεκίνημα που ν' ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της εργατικής τάξης και της έμπροσθοφυλακής του Κυπριακού προλεταριάτου.

Η 'Ιστορία προσμένει.....

ΜΕΡΟΣ II

1. ΠΩΣ ΜΑΣ ΥΠΟΔΕΧΤΗΚΑΝ

Με αυτούς τούς τίτλους ή «Χαραυγή» τής 16ης του Μάη, 1959 υποδέχτηκε τὸ βιβλίο — «Ἡ Ἀκελική Ἡγεί-
σια καὶ ὁ Ἑνοπλος Ἀγώνας» — Μαρξιστικὴ Κριτικὴ,
τοῦ Δημόκριτου — δυὸ ὁδομάδες πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκδοσὴ
του:-

«Καταγγέλλουμε καὶ μαζὶ ἐπισύρουμε τὴν προσο-
χὴ τοῦ λαοῦ.

—Μὲ καταχθόνια σχέδια ἐπιχειρεῖται ἡ νέα
συκοφάντησις τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῆς ἡγεσίας του.

—Ἀποκορύφωμα τῆς ἐκστρατείας ἓνα αἰσχροὺ
σχέδιο πλαστογραφίας. Ἐπιστρατεύονται καὶ πάλιν οἱ
«ἀριστεροὶ ἐθνικόφρονες» γιὰ νὰ χύσουν νε-
ρὸ στὸ μῦλο τῆς συκοφαντίας καὶ διάσπασις τοῦ
λαοῦ.

—Νὰ τεθῇ τέρμα στὴ συκοφαντίαν γιὰ νὰ προ-
χωρήσῃ ὁ λαὸς στὸ δύσκολο δρόμο του».

Καὶ συνεχίζει τὸ ἄρθρο:

«Ἐνῶ μερικοὶ κύκλοι τῆς ἄκρας δεξιᾶς βοη-
θούμενοι καὶ ἀπὸ μερικοὺς λιποτάχτες καὶ ἀπό-
βλητους τοῦ ΑΚΕΛ ἐπιδίδονται στὸ ἔργο τῆς διά-
σπασις καὶ καταστρώνουν μάλιστα σχέδια ἔντα-
σις τῆς διασπαστικῆς τούτης δράσεως πού ὁδηγεῖ
σὲ ἐμφύλιον σπαραγμό. (!!) .. στὸ μεταξύ πληρο-
φοροῦμεθα πὼς «ἀριστεροὶ ἐθνικόφρονες» πού με-
τονομάστηκαν σὲ «ἀριστεροὺς πατριῶτες» καὶ πού

“Εκδηλη, ολοφάνερη, ή σύγχυση και ό φόβος...
«Η καλύτερη τακτική άμυνας - ή επίθεση». Βρίζοντας
τό συγγραφέα έα των προτέρων, άποκαλώντας τον λι-
ποτάχτη και άπόδωλο του ΑΚΕΛ, διασπαστή, αίσχρο
και σατανικό πλαστογράφο, τιτοιστή, συνωμότη κατά
τής ένότητας του λαού κλπ. ασφαλώς θά προκαταλά-
βουμε τό λαό ένάντια στό βιβλίο του, θά τόν κάνουμε
νά τό απδιάσει χωρίς νά τό διαβάσει και έτσι ή επι-
τύχουμε τό σκοπό μας νά μείνει άδιάβαστο τό βιβλίο.
“Έτσι σκέφτηκαν οί έμπνευστές του πιό πάνω έρθρου
τής «Χαραυγής». Όμως, στή μεγάλη τους σύγχυση
προδόθηκαν. Πώς γνώριζαν ότι πρόκειται γιά αίσχρο,
σατανική πλαστογραφία του Μαρξισμού χωρίς νά έξέ-
ρουν τό περιεχόμενο του συγγράμματος; Πώς γνώρι-

Ζαν ότι τὸ θιβλίον ἔκανε κριτική·
ρίζαν τί κριτική ἔκανε; Πῶς γὰρ
«ἀρίστεροί ἐθνικοφρόνες» ἢ «ἀρι-
στὸν γνωστὴν καὶ συγγραφέα ποί-
ταν ἄτομον καὶ ὄχι ομάδα; Παί-
μα σὴ γενικότητα τὸν ἔλιπζαν
ἀγγίζαν, κάπου, κάπως, τὸ θέμ-

Στις 30 του Μάη, 1959 κυ-
τὸ βιβλίο τοῦ Δημόκριτου «Ἡ
Ἑνοπλος Ἀγώνας».

Καὶ ὁ τρόμος καὶ ἡ σύγχυσις
ρύφωμά τους.

Με μεγάλους τίτλους στην
ραυγή» τῆς 31ης τοῦ Μάη ὑποδ
διθλίου:

«Οἱ Ἀριστεροὶ Πατριῶτες
συκοφαντήσουν τὴν ἡγεσία
κολουθεῖ τὸ ἴδιο τροπάρι:

«Ὅπως γράψαμε σὲ π
ση μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀπὸ
διώχτηκαν ἀπὸ τὸ ΑΚΕΛ γι
γεις καὶ πέρασαν ἀνοιχτῶ
ἐχθρῶν τοῦ κόμματος παρ
«ἀριστεροὶ ἐθνικοφρονεῖς»
ροὶ πατριῶτες», κυκλοφόρ
μὲ τίτλο, «Ἡ Ἑλκετική Ἡ
Ἀγῶνας» μὲ τὸ ψευδώνυμ
τὴν ὁποία καταβάλλουν πρ
στοὺν σάν πυρὶν Μαρξιστῶν

Σκοπὸς αὐτῆς τῆς προ-
τοῦ κόμματος εἶναι νὰ ὑπὸ
μεταξὺ δεξιᾶς - ἀριστερᾶς

ζαν ότι το βιβλίο έκανε κριτική αλλά τίπο άφού δέν γνώ-
ριζαν τί κριτική έκανε; Πώς γνώριζαν ότι το έβγαζαν
«άριστεροί έθνικόφρονες» ή «άριστεροί πατριώτες» πριν
κάν γνωστεί ο συγγραφέας που όπως άποδείχτηκε ή-
ταν άτομο και όχι ομάδα; Παίρνοντας όμως το ζήτη-
μα στη γενικότητά του έλπιζαν πως έτσι στα τυφλά θ'
άγγιζαν, κάπου, κάπως, το θέμα.

Στις 30 του Μάη, 1959 κυκλοφόρησε στην Κύπρο
το βιβλίο του Δημόκριτου «Η Άκελική Ήγεσία και ο
Ένοπλος Άγώνας».

Και ο τρόμος και ή σύγχυση έφτασαν στο άποκο-
ρύφωμά τους.

Με μεγάλους τίτλους στην πρώτη σελίδα ή «Χα-
ραυγή» της 31ης του Μάη υποδέχτηκε την έκδοση του
βιβλίου:

«Οί Άριστεροί Πατριώτες προσπαθούν νά κατα-
συκοφαντήσουν την ήγεσία του ΑΚΕΛ». Και έξα-
κολουθεί το ίδιο τροπάρι:

«Όπως γράψαμε σέ προηγούμενη μας έκδο-
ση μερικοί από τους άπόβλητους που από καιρό
διώχτηκαν από το ΑΚΕΛ για άντικομματικές ένερ-
γειες και πέρασαν άνοιχτά στο στρατόπεδο των
έχθρων του κόμματος παρουσιαζόμενοι τότε σαν
«άριστεροί έθνικόφρονες» και πότε σαν «άριστε-
ροί πατριώτες», κυκλοφόρησαν χθές μπροσούρα
με τίτλο, «Η Άκελική Ήγεσία και ο Ένοπλος
Άγώνας» με το ψευδώνυμο «Δημόκριτος» και με
την όποία καταβάλλουν προσπάθεια νά παρουσια-
στούν σαν πούροι Μαρξιστές - Λενινιστές.

Σκοπός αύτης της προσπάθειας των έχθρων
του κόμματος είναι νά υποδαυλίσουν την ένταση
μεταξύ δεξιās - άριστερās και νά έξυτηρηήσουν

ἔτσι ξένους πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ Κυπριακοῦ
λαοῦ σκοποῦς.

Χρησιμοποιώντας κατά διαστρεβλωτικό τρόπο αποσπάσματα από τον Λένιν και τον Μάρξ προσπαθούν να σκορπίσουν τη σύγχυση και να κτυπήσουν το κόμμα της εργατικής τάξης και την ηγεσία του σε πλήρη αρμονία με τα σχέδια των άποικιστών που εξακολουθούν να το κρατούν παράνομο και να έχουν κατασχεμένη την περιουσία και τον τύπο του.

Καί όπως δήλωσε εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ «οί σκοποὶ μερικῶν ἀπ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀπὸ καιρὸ διώχτηκαν ἀπὸ τὸ ΑΚΕΛ γιὰ διαλυτικὴ, ἀντικομματικὴ καὶ ὑποπηθὴ δράση εἶναι ὀλοφάνεροι. Ἐπιδιώκουν τὴ διάσπαση καὶ τὴν ἔνταση μεταξὺ δεξιᾶς - ἀριστερᾶς γιατί ἔτσι ἐξυπηρετοῦνται καλύτερα τὰ συμφέροντα τῶν ξένων... Καμιὰ διαστρέβλωση δέν μπορεῖ νὰ διασπάσει ἢ νὰ κλονίσει τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν μελῶν τοῦ κόμματος πρὸς τὴν δημοκρατικὰ ἐκλεγμένη καὶ συλλογικὰ ἐργαζόμενη ἡγεσία του».

Καὶ καταλήγει μετὰ τὴν πρὸς κάτω βαρυσήμαντη
Υ Π Ο Σ Χ Ε Σ Η πρὸς τὸ λαό:-

«Θὰ ἀπαντηθεῖ ὁμως ἡ μπροσοῦρα τῶν ἀρι-
στερῶν ἐθνικοφρόνων» ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ
γιὰ νὰ ξεσκεπαστοῦν οἱ διαστρεβλωτές καὶ ἀνα-
θεωρητές τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ».

Τρία βασικά στοιχεία περιέχει αυτό το δημοσίευμα:-

Πρώτο: ὅτι οἱ ἀριστεροὶ πατριῶτες (ἢ ἐθνικόφρονες ὅπως τοὺς ἀποκαλεῖ) ἐξυπηρετοῦν ξένα, ἀποικιοκρατικά συμφέροντα

Δεύτερο: ότι «ἡ μπροσούρα» ἀποτελεῖ διαστρέ-

Ελωση, αναθεώρη-
ση του Μαριζιμου
και

Τρίτο διτι «ή δημοκρατία συλλογικά έργα ΚΕΛ» — θά ΑΠ του Δημόκριτου στρέβλωση του Μο

Περιμέναμε λοιπόν με αγωνι-
όμεναι οι χιλιάδες που διάβασαν
το κριτήριο ποτέ θα μιλούσε
στη «Σφίγγ» να ξεσκεπάσει τη σα-
ραυή του Μαριζισμού. Πότε δηλαδή θα
ση που έδωσε ο επίσημος εκπρόσω-
πος της «Χαραυγής». Περιμέναμε μέρες, έδο-
κεν όμως. Η «Χαραυγή» σιώπησε και
έως πουθενά δεν υπήρχε διαστο-
λή ή αναθεώρηση του Μαριζισ-
μού του ναυτίλου με διάδοσης Μ
επιχειρηματολογία που ξεσκεπάζει
το σκοτεινισμό στους κόλπους του
και τους υπεύθυνους δόλγους
του λαού. Η σιωπή λοιπόν ήταν σ
η πιο ένδεδειγμένη τακτική.

• Ας ρίξουμε δμώς μιὰ γρήγορη
κατηγορίες:

Οι «άριστεροι πατριώτες», μερ-
κις αποβλήθηκαν από το κόμμα
το Πολωνικό κόμμα απόβαλλε τον
προσφυγό και το Ουγγρικό
(μετά προσφυγό) γιατί τόλμησε
τη διαμαρτυρία ενάντια στην κατα-
στολή της δημοκρατίας και την κριτική
και εκείνοι ακριβώς οι κομμουνιστές
που τόλμα στο πλευρό της θανατο-
φύλαξης της 1ης του 'Απριλίου 195

θλώση, αναθεώρηση και πλαστογράφηση του Μαρξισμού — Λενινισμού
και

Τρίτο ότι «ή δημοκρατικά έκλελεγμένη και συλλογικά εργαζόμενη ήγεσία του ΑΚΕΛ» — θα ΑΠΑΝΤΗΣΕΙ στο Θιβλίο του Δημόκριτου ξεσκεπάζοντας τη διαστρέβλωση του Μαρξισμού — Λενινισμού.

Περιμέναμε λοιπόν με αγωνία, και μαζί μας περιμέναμε οι χιλιάδες που διάβασαν το Θιβλίο του Δημόκριτου πότε θα μιλοῦσε ἐπὶ τέλους ἡ Ἀκελικὴ «Σφίγξ» νὰ ξεσκεπάσει τὴ σατανικὴ διαστρέβλωση τοῦ Μαρξισμού. Πότε δηλαδὴ θὰ τηροῦσε τὴν ὑπόσχεση ποὺ ἔδωσε ὁ ἐπίσημος ἐκπρόσωπος τοῦ ΑΚΕΛ στὴ «Χαραυγὴ». Περιμέναμε μέρες, βδομάδες, μῆνες, μὰ τοῦ κάκου. Ἡ «Χαραυγὴ» σιώπησε καὶ σιωπᾷ... Γιατὶ ἀσφαλῶς πούθενά δὲν ὑπάρχει διαστρέβλωση, πλαστογράφηση ἢ ἀναθεώρηση τοῦ Μαρξισμού — Λενινισμού ἀλλὰ τουναντίον μιὰ ἀδιάσειστη Μαρξιστικὴ διαλεχτικὴ επιχειρηματολογία ποὺ ξεσκεπάζει πέρα γιὰ πέρα τὸν ὁππορτουνισμό στοὺς κόλπους τοῦ ΑΚΕΛ καὶ παραδίδει τοὺς ὑπεύθυνους ὁλόγυμνους στὴν πολιτικὴ κρίση τοῦ λαοῦ. Ἡ σιωπὴ λοιπὸν ἦταν στὴν περίπτωσή αὐτὴ ἡ πιὸ ἐνδεδειγμένη τακτικὴ.

Ἄς ρίξουμε ὅμως μιὰ γρήγορη ματιά καὶ στὶς ἄλλες κατηγορίες:

Οἱ «ἀριστεροὶ πατριῶτες», μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀποβλήθηκαν ἀπὸ τὸ κόμμα τὴν ἴδια ἐποχὴ ποὺ τὸ Πολωνικὸ κόμμα ἀπόβαλλε τὸν Γκομούλκα (μετὰ πρωθυπουργό) καὶ τὸ Οὐγγρικό κόμμα τὸν Καντάρ (μετὰ πρωθυπουργό) γιατί τόλμησαν νὰ σηκώσουν φωνὴ διαμαρτυρίας ἐνάντια στὴν καταπάτηση τῆς ἐσωτερικῆς δημοκρατίας καὶ τὴν κριτικὴ ἀπὸ τὰ κάτω, εἶναι ἐκεῖνοι ἀκριβῶς οἱ κομμουνιστὲς ποὺ πρῶτοι κάλεσαν τὸ λαὸ στὸ πλευρὸ τῆς ἐθνικοαπελευθερωτικῆς ἐξέγερσης τῆς 1ης τοῦ Ἀπρίλη 1955. Εἶναι αὐτοὶ ποὺ

πρώτοι είδαν και ξεσκέπασαν την αντι-μαρξιστική, αντεπαναστατική θέση που πήρε ή ήγεσία του ΑΚΕΛ κατά τη διάρκεια της εξέγερσης, είναι αυτοί που πρώτοι ανέλυσαν με το Μαρξιστικό - Λενινιστικό φακό τόν αληθινό εθνικοαπελευθερωτικό προοδευτικό χαρακτήρα της επανάστασης. Είναι αυτοί που οργανωμένοι δίπλα στους στρατιώτες του Διγενή με το δικό τους Μαρξιστικό κομμουνιστικό λάβαρο προσφέρθηκαν στην υπηρεσία της επανάστασης ενάντια στην άποικιακή υποδούλωση των Έγγλέζων άψηφώντας κινδύνους και προσωπικά συμφέροντα. Αυτούς που σ' όλη τη δύσκολη περίοδο της επανάστασης προτίμησαν το δύσκολο δρόμο του αγώνα μ' όλους τους κινδύνους του από τον εύκολο δρόμο της αντεπανάστασης που χάραξε ή ήγεσία του ΑΚΕΛ, έχουν το θράσος ν' αποκαλούν οί κύριοι «μαρξιστές» του ΑΚΕΛ υπηρέτες ξένων συμφερόντων. Ξένων πρὸς τί; Ἐάν έννοοῦν ξένων πρὸς τοὺς Έγγλέζους ξένων πρὸς τὴν αντεπανάσταση ἀσφαλῶς συμφωνοῦμε μαζί τους. Δέν χωρεῖ ὅμως καμιά ἀμφιβολία ὅτι συμφέροντα ξένα πρὸς τὰ Κυπριακὰ ἔθνηκά συμφέροντα ἐξυπηρέτησαν μόνον ἐκεῖνοι πού χτύπησαν τὴν επανάσταση πτωχάπλατα με χίλια δυό θεωρητικά προσχήματα περὶ «λανθασμένης τακτικῆς» καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι πού φανερά ἢ κρυφὰ συνεργάστηκαν με τὸν κυρίαρχο κατὰ τὴν τετράχρονη διάρκεια τῆς εξέγερσης.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τρίτη κατηγορία ὅτι ἐμεῖς διαστρεβλώσαμε καὶ πλαστογραφήσαμε τὸ Μαρξισμό (ἀλλὰ τίτο) αὐτὸ θὰ τὸ ἐξετάσουμε λεπτομερειακὰ στὴν ἀνάλυση τῆς κριτικῆς πού μᾶς γίνηκε ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κόμματος στὴ «μυστικὴ» ἐκθεση τῆς πρὸς τὸ Θ' Συνέδριο τοῦ ΑΚΕΛ (κριτικὴ πού ποτὲ δέν θέλησε νὰ δημοσιεύσει καὶ θέσει στὴν κρίση τοῦ λαοῦ). Ἐχοῦμε τὴν πεποίθηση ὅτι δέν θ' ἀφήσουμε ἴχνος ἀμφιβολίας οὔτε σὸν τελευταῖο καλόπιστο κριτὴ ὅτι αὐτοὶ ἀκριβῶς πού μᾶς κατηγοροῦν γιὰ πλαστογράφους τοῦ Μαρξισμοῦ εἶναι ἔνοχοι μιᾶς κακόπιστης διαστρέβλωσης τοῦ Μαρξισμοῦ πρὸς δικαιολόγησι τῆς πιὸ ἀδικαιολόγητης θέσης τους.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ.

Μπροστὰ στοὺς κόμματα τῆς Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ τοῦ Κόμματος «πρόβαλλε» τὸ ἐρώτημα: Ποιὰ τακτικὴ στή, ἢ πιὸ ἐνδεδειγμένη πριακὲς συνθήκες καὶ ἢ ἐπιτυχία τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα ἢ ἑνός γους;

Σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ἀνακοίνωση τοῦ τὸ Π.Γ. 1.4.1955, τὴν ἴδια μέρα τῆς ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ. Στὴν Π.Γ. καθορίζεται ὡς ἐξῆς δόξα τὸ ΑΚΕΛ, λέει ἡ δραστηριότητα (έννοεῖται) ὡθηκάν τὴν προηγούμενη μπόρεῖ νὰ προκαλέσει στὴν ἱστορία τῆς Κ.Ε. τὸ ΑΚΕΛ διδάγματα τῆς ἱστορίας τοῦ Λένιν γιὰ τὴν δράση τῆς αὐτῆς τῆς ἀνακοίνωσης τῆς ὁποιαδήποτε μειονεχτικὴ λογία τοῦ καὶ χαρακτηρίζεται τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγῶνα σὲ συνθήκες δέν ἦταν ὀρθοί.

Τὸ κόμμα μας σ' ὅλη

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΑΚΡΟΒΑΤΙΣΜΟΙ

«Μπροστά στο κόμμα μας» λέει η Έκθεση Δράσης της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ πρὸς τὸ Θ' Συνέδριο τοῦ Κόμματος «πρόβαλλε μ' ὅλη τὴ σοβαρότητα τὸ ἐρώτημα: Ποιὰ τακτικὴ ἀγώνα ἦταν ἡ πιὸ σωστή, ἡ πιὸ ἐνδεδειγμένη μέσα σὲς δοσμένες κυπριακές συνθήκες καὶ ἡ πιὸ ἐξυπηρετικὴ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα; Μὲ ἄλλα λόγια, τὸ ΑΚΕΛ ἦταν ὑπὲρ τῆς τακτικῆς τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα ἢ ἐναντίον καὶ γιὰ ποιούς λόγους;

«Σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ἔδωσε ἀπάντηση μὲ τὴν ἀνακοίνωση τοῦ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. ποὺ θυγῆκε τὴν 1.4.1955, τὴν ἴδια μέρα τῆς ἐναρξῆς τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ. Στὴν ἀνακοίνωση ἐκείνη τοῦ Π.Γ. καθορίζεται ὡς ἐξῆς ἡ θέση τοῦ ΑΚΕΛ: «'Αδίστακτα τὸ ΑΚΕΛ, λέει πῶς αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ δραστηριότητα (ἐννοεῖ τίς ἐκκρήξεις ποὺ σημειώθηκαν τὴν προηγούμενη νύχτα) μονάχα ζημιὰ μπορεῖ νὰ προκαλέσει στὸν ἀγώνα». Ἔτσι καθορίστηκε ἡ θέση τοῦ ΑΚΕΛ, θασισμένη πάνω στὰ διδάγματα τῆς ἱστορίας καὶ ἰδιαίτερα τῆς θέσης τοῦ Λένιν γιὰ τὴ δράση τῶν Ναρότνικων. Ἡ οὐσία αὐτῆς τῆς ἀνακοίνωσης τοῦ Π.Γ. ἀνεξάρτητα ἀπὸ ὅποιαδήποτε μειονεχτήματα ποὺ εἶχε στὴ φρασσιολογία τοῦ καὶ χαρακτηρισμοῦς, ἦταν διὰ τὴ μορφή τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγώνα σὲς δοσμένες Κυπριακές συνθήκες δὲν ἦταν ὀρθὸ νὰ χρησιμοποιηθῇ.

Τὸ κόμμα μας σ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ ἐνοπλοῦ

ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ ἔμεινε σταθερά προσηλωμένο σ' αὐτὴ τὴ θέση. Ἀργότερα μὲ ἀνακοινώσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Π.Γ. καὶ τῆς Κ.Ε. τὸ κόμμα μας ξεκαθάρισε πῶς ἡ θέση του ἐναντὶ τῆς τακτικῆς τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα δὲν πῆγαζε καθόλου οὔτε ἀπὸ φιλοτομαρισμό, οὔτε ἀπὸ ἀντιπολιτευτικὴ διάθεση πρὸς τὴ Δεξιὰ. Αὐτὴ ἡ θέση τοῦ κόμματος ὑπαγορευόταν ἀπὸ τὴ συναίσθηση τῆς εὐθύνης του ἀπέναντι στοῦ λαοῦ καὶ τῇ βαθεῖα πεποίθησή του, πῶς οἱ δοσμένες κυπριακὲς συνθήκες δὲν ἐπέτρεπαν τὴ χρησιμοποίησιν αὐτῆς τῆς μορφῆς πάλης καὶ πῶς χρησιμοποίησιν τῆς δὲν θὰ ἀπόβαινε πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ὑπόθεσιν του».

Δὲν χωρεῖ λοιπὸν καμιὰ παρεξήγησιν. Τὸ κόμμα ἔμεινε σταθερά προσηλωμένο ὡς τὸ τέλος στὴν ἀντεπαναστατικὴν θέσιν. Ἄν ἐγίναν ὀρισμένα «μικρολάθη», ἂν τὸ Π.Γ. «βιάστηκε πολὺ νὰ πάρει θέσιν», ἂν «στὴν προσπάθειά μας νὰ ὑπερασπίσουμε αὐτὴ τὴ θέσιν... χρησιμοποίησαμε κυρίως σὲ ἀρθρογραφία, ἀπρεπὺς καὶ σχεταριστικούς χαρακτηρισμούς προσβλητικούς γιὰ τὴν ΕΟΚΑ καὶ τοὺς ἀγωνιστές της», αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν. Αὐτὰ εἶναι μικρολάθη. «Ἡ οὐσία τῆς ὑπόθεσιν θρίσκεται στὸ κατὰ πόσον ὁ ἔνοπλος ἀγώνας ἦταν σωστὸ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἢ ὄχι».

Στὸ ἐρώτημα «γιὰ ποιοὺς λόγους τὸ κόμμα τάχθηκε ἐνάντια στὴν τακτικὴ τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα;» ἡ Κ.Ε. λέει πῶς τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ἀπαντηθῇ «θεωρητικὰ καὶ Πραχτικὰ».

Προτοῦ· ὅμως μποῦμε στὴ θεωρητικὴ ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος, πρέπει νὰ ὑπενθυμίσουμε τὸν ἀναγνώστην ὅτι στὴν ἀρχὴ ἡ τακτικὴ τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα ἀπορρίφθηκε πᾶν στὴ θεωρητικὴ θέση ὅτι ἔμοιαζε μὲ τὴν τακτικὴ «τῶν μεμονωμένων δολοφονιῶν, μὲ τὴν ἀτομικὴ τρομοκρατία» τῶν Ναρόνικων ποὺ εἶχε ἀπορρίψει ὁ Λένιν. Ἄν λοιπὸν σήμερον οἱ «Μαρξιστές» τοῦ ΑΚΕΛ προβάλλουν καινούρια «θεωρητικὰ» ἐπιχειρήματα αὐ-

τὸ δείχνει ὅτι ἡ θεωρητικὴ πλὴν τοὺς ἀπασχόλησε ἀπὸ τὴν ἀρρ-στηριζόταν πᾶν σὲ καμιὰ θεωρητικὴ δὴθεν θεωρητικὴ δικήν τους ἀποτελεῖ ἀνέντιμη προσπ-τῶν ὑστέρων μιᾶς τακτικῆς ποὺ θετήσουν σὺν συνειδητοποιημέ-στὲς μὲ θέση τὰ μαρξιστικὰ «θεωρητικὴ θέσιν» ἔπαυσε νὰ ἰ-θαρά ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Κ.Ε.

«...Ἡ ἀνακοίνωσιν τοῦ 1957»... μὲ τὸν τρόπον θεωρητολογώντας γιὰ τὴν ἀποσπασμάτα ἀπὸ τὸ Λένιν τὲς μάζες νὰ δοῦν σωστά τὸ κόμμα μας διαφώνησε μὲ πλὴν ἀγώνα».

Ἄς δοῦμε τῶρα τὴν ὁρητικὴν θέσιν:-

«Τὸ Κόμμα μας δὲν ἔχει - Λενινιστικὸ κόμμα, δὲν ἔχει τοιαυτὰ κατὰστασιν πρέπει νὰ μὲ τὴ μεγαλύτερη ψυχραιμία μενικότητα ὅλους ἀνεξάρτητους (ἐσωτερικούς καὶ ἐξωτερικούς) ὁριστικὸν ρόλον στὸν καθὼς διεξαγωγῆς τοῦ ἐθνικο-ἀπο-Ἄν Μαρξισμός - Λενινισμός - μα τῆς ἐργατικῆς τάξης τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μιᾶς ἡ λης, καὶ πολὺ περισσότερο χρησιμοποίησιν τοῦ ἔνοπλου νώτατη μορφή πάλης, εἶναι ρεὶ ὑπόψιν τοῦ τίς ἀντικειμενικὲς μορφές καὶ τοὺς διάφορους ρεάζουν τὴ διεξαγωγὴν τοῦ

τὸ δείχνει ὅτι ἡ θεωρητικὴ πλευρὰ τοῦ ζητήματος δὲν τοὺς ἀπασχόλησε ἀπὸ τὴν ἀρχή, ὅτι ἡ θέσις τους δὲν στηριζόταν πάνω σὲ καμιά θεωρητικὴ θέση καὶ ὅτι ἡ σημερινὴ δῆθεν θεωρητικὴ δικαιολόγησις τῆς τακτικῆς τους ἀποτελεῖ ἀνέντιμη προσπάθεια δικαιολόγησις ἐκ τῶν ὑστέρων μιᾶς τακτικῆς ποὺ ἔπρεπε ἐξ ἀρχῆς νὰ υἱοθετήσουν σὰν συνειδητοποιημένοι Μαρξιστές - Λενινιστές μὲ θέση τὰ μαρξιστικὰ δεδομένα. Ὅτι ἡ πρώτη «θεωρητικὴ θέση» ἔπαυσε νὰ υἱοθετεῖται φαίνεται καθαρὰ ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Κ.Ε. τοῦ Μάη τοῦ 1957.

«...Ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ Π.Γ.» λέει ἡ ἀπόφασιν τοῦ 1957»... μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἔπιανε τὸ ζήτημα θεωρητολογώντας γιὰ ἀτομικὴ τρομοκρατία μὲ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ Λένιν δὲν βοήθησε καθόλου τὲς μάζες νὰ δοῦν σωστὰ γιὰ τοιοῦς λόγους τὸ κόμμα μας διαφωνοῦσε μὲ τὴν τακτικὴ τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα».

Ἄς δοῦμε τώρα τὴ σημερινὴ καινούρια θεωρητικὴ θέση:-

«Τὸ Κόμμα μας ὅπως καὶ κάθε Μαρξιστικὸ - Λενινιστικὸ κόμμα, ὅταν ἀντιμετωπίζει μιὰ τέτοια κατάστασις πρέπει νὰ ζυγίζει καὶ νὰ ἐκτιμᾷ μὲ τὴ μεγαλύτερη ψυχραιμία, σύνεσι καὶ ἀντικειμενικότητα ὅλους ἀνεξάρτητα τοὺς παράγοντες (ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς) ποὺ παίζουν καθοριστικὸ ρόλον στὸν καθορισμὸ τῆς τακτικῆς τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἐθνικο-ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα. Ὁ Μαρξισμὸς - Λενινισμὸς διδάσκει, πὼς τὸ κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξεως προτοῦ ἀποφασίσῃ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης μορφῆς πάλης, καὶ πολὺ περισσότερο ὅταν πρόκειται γιὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα ποὺ εἶναι ἡ ἀνώτατη μορφή πάλης, εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ πάρῃ ὑπόψιν του τὶς ἀντικειμενικὰς συνθήκας, τὶς ἰδιομορφίες καὶ τοὺς διάφορους παράγοντες ποὺ ἐπηρεάζουν τὴ διεξαγωγὴν τοῦ ἀγώνα καὶ νὰ ὑπολο-

γίσει με βάση όλα τα δεδομένα τις προοπτικές έκθεσης αυτού του αγώνα...

Το ζήτημα της χρησιμοποίησης της ένοπλης δράσης, της ένοπλης εξέγερσης, είναι τόσο σοβαρό, ώστε οι κορυφαίοι θεωρητικοί του Μαρξισμού - Λενινισμού και προσωπικά ο ίδιος ο Λένιν έπεξεργάστηκε με βάση την έπιστημονική τοποθέτηση του ζητήματος, τους δρους που θεωρούνται έντελώς απαραίτητοι σαν προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση της ένοπλης πάλης.

Ποιοι είναι αυτοί οι δροι, που κατά το Λένιν ή ύπαρξη τους είναι έντελώς απαραίτητη για τη χρησιμοποίηση ένοπλης πάλης;

Σύμφωνα με τη διδασκαλία του Λένιν, ούτε σκέψη μπορεί να γίνει για χρησιμοποίηση της ένοπλης μορφής αγώνα δίχως να ώριμάσει πρώτα «έπαναστατική κατάσταση» δηλ. δίχως να υπάρχουν οι απαραίτητες «αντικειμενικές αλλαγές που είναι ανεξάρτητες από τη θέληση, όχι μόνον ξεχωριστών ομάδων και κομμάτων αλλά και των ξεχωριστών τάξεων». Άλλά και όταν ακόμα υπάρχουν οι απαραίτητες «αντικειμενικές αλλαγές» για να καταλήξει κανείς στην απόφαση για χρησιμοποίηση της ένοπλης μορφής αγώνα χρειάζεται να υπάρχουν και οι απαραίτητοι «ύποκειμενικοί» παράγοντες, γιατί όπως διδάσκει ο Λένιν - «Για τη μετατροπή της έπαναστατικής κατάστασης σε νικηφόρα επανάσταση του προλεταριάτου είναι άναγκη στο σύνολο των αντικειμενικών αλλαγών που διαμορφώνουν την έπαναστατική κατάσταση να προστεθούν και «οι ύποκειμενικοί παράγοντες». Αυτούς τους παράγοντες τους καθορίζει ως εξής ο Λένιν.- «Η ικανότητα της έπαναστατικής τάξης για έπαναστατική μαζική δράση, άρκετά ικανή, που να τσακίσει (ή να ραγίσει) την παλιά κυβέρνηση που ποτέ ακόμα και στην εποχή των κρί-

σεων, δεν θα «πέσει» ρουσία έπαναστατικού θήξει μαζί του τις μάζ γήσει στο σωστό δρόμο (σελ. 402). 'Ο Λένιν υπσμένους» κανόνες που έπιτυχία της εξέγερση είναι οι εξής:-

«Για να πετύχει ή ζεται όχι στη συνωμοτική πρωτοπόρα τάξη. Αυτή γερση πρέπει να στηρίξει άνοδο του λαού. Αυτό ση πρέπει να στηρίζεται φ ή σ στην ιστορία της στασης που ή δραστη γραμμές του λαού να ρεί να υπάρχει, που οι του έχθρου και στίς σοβέζικων άναποφάσης να είναι μεγάλης Αυτό είναι το τρίτο. Μ δρους στην τοποθέτησης ξεχωρίζει ο Μαρξ (Βλ. Λένιν Διαλεχτά " 'Ο Μαρξισμός και ή "

Αυτή σε γενικές γ Λενινιστική τοποθέτησ υπάρχουν οι «αντικειμ ποκειμενικοί» παράγο μερήςια διάταξη ή έν άνώτατη μορφή πάλη και στους έθνικοαπελ

*Απολογούμαστε για το παραθέτουμε, από την είσή πως απαραίτητο, ν' αντι

σεων, δὲν θὰ «πέσει» ἂν δὲν τὴν «ρίζεις» «ἢ παρ-
ουσία ἐπαναστατικοῦ κόμματος ἱκανοῦ νὰ τρα-
βήξει μαζί του τὶς μάζες στὴ μάχη καὶ νὰ τὶς ὀδη-
γήσει στὸ σωστὸ δρόμο» (Βλ. Ἱστορικός Ὑλισμός
σελ. 402). Ὁ Λένιν ὑπογραμμίζει ἀκόμα καὶ ὀρι-
σμένους κανόνες ποὺ εἶναι ἀπαραίτητοι γιὰ τὴν
ἐπιτυχία τῆς ἐξέγερσης καὶ οἱ ὁποῖοι συνοπτικά
εἶναι οἱ ἑξῆς:-

«Γιὰ νὰ πετύχει ἡ ἐξέγερση πρέπει νὰ στηρί-
ζεται ὄχι στὴ συνωμοσία ὄχι στὸ κόμμα, μὰ στὴν
πρωτοπόρα τάξη. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο. Ἡ ἐξέ-
γερση πρέπει νὰ στηρίζεται στὴν ἐπαναστατικὴ
ἀνοδο τοῦ λαοῦ. Αὐτὸ εἶναι τὸ δεύτερο. Ἡ ἐξέγερ-
ση πρέπει νὰ στηρίζεται σ' ἓνα σ η μ ε ῖ ο σ τ ρ ο-
φ ῆ ς στὴν ἱστορία τῆς ἀναπτυσσόμενης ἐπανά-
στασης ποὺ ἡ δραστηριότητα στὶς πρωτοπόρες
γραμμὲς τοῦ λαοῦ νὰ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ποὺ μπο-
ρεῖ νὰ ὑπάρχει, ποὺ οἱ ταλαντεύσεις στὶς γραμμὲς
τοῦ ἐχθροῦ καὶ στὶς γραμμὲς τῶν ἀδύνατων με-
σοθέζικων ἀναποφάσιστων φίλων τῆς ἐπανάστα-
σης νὰ εἶναι μεγαλύτερες ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.
Αὐτὸ εἶναι τὸ τρίτο. Μ' αὐτοὺς ἴσα ἴσα τοὺς τρεῖς
ὅρους στὴν τοποθέτηση τοῦ ζητήματος τῆς ἐξέγερ-
σης ξεχωρίζει ὁ Μαρξισμὸς ἀπὸ τὸν Μπλανκισμό»
(Βλ. Λένιν Διαλεχτὰ Ἔργα Τόμος II Μέρος I —
Ὁ Μαρξισμὸς καὶ ἡ Ἐξέγερση σελ. 146-47).

Αὕτῃ σὲ γενικὲς γραμμὲς εἶναι ἡ Μαρξιστικὴ
Λενινιστικὴ τοποθέτηση τοῦ ζητήματος. Ὅταν συ-
νυπάρχουν οἱ «ἀντικειμενικὲς» ἀλλαγὲς καὶ οἱ «ὑ-
ποκειμενικοὶ» παράγοντες, τότε μπαίνει στὴν ἡ-
μερησία διάταξη ἡ ἐνοπλὴ ἐξέγερση, ποὺ εἶναι ἡ
ἀνώτατη μορφή πάλης τόσο στοὺς ταξικούς, ὅσο
καὶ στοὺς ἐθνικοαπελευθερωτικούς ἀγῶνες».

Ἀπολογούμαστε γιὰ τὰ μεγάλα ἀποσπάσματα ποὺ
παραθέτουμε, ἀπὸ τὴν εἰσήγηση τῆς Κ.Ε. Τὸ θεωρήσαμε
ὅμως ἀπαραίτητο, ν' ἀντιγράψουμε ἐδῶ ὁλόκληρη τὴ

«θεωρητική» τοποθέτηση του ζητήματος για να μη κατηγορηθούμε ότι με παραλήψεις ή προσθήκες παραποιούμε το κείμενο. Με αυτό τον τρόπο θ' αποδείξουμε σ' όλο της το μέγεθος την πλαστογράφηση και παραποίηση της Λενινιστικής διδασκαλίας, θά επανέλθουμε δέ στο κείμενο της απόφασης σύντομα.

Πρώτα πρώτα οι «θεωρητικοί» Κεντρικοί 'Επίτροποι του ΑΚΕΛ παίρνουν ένα απόσπασμα από το Λένιν που συναντούν σ' ένα βιβλίο, τον «Ιστορικό 'Υλισμό», που γράφτηκε από άλλο συγγραφέα χωρίς να κάνουν τον κόπο να θρούν ολόκληρο το κείμενο του συγγράμματος του Λένιν στο οποίο περιέχεται το απόσπασμα. Καί εξηγούμε. Το πρώτο απόσπασμα που αναφέρεται πιά πάνω (παρμένο από τον 'Ιστορικό 'Υλισμό σελ. 402 — Σημ. 'Ο ιστορικός 'Υλισμός δεν γράφτηκε από το Λένιν), το συναντούμε στην «Κατάρρευση της 2ης Διεθνούς» του Λένιν που γράφτηκε το 1915 (Λένιν «Διαλέχτα Έργα» Τόμος 5 σελ. 167—'Αγγλ. Έκδ.). 'Ο Λένιν αναλύει στην μπροσούρα του αυτή τους λόγους που οδήγησαν στην κατάρρευση της 2ης Διεθνούς. Αναλύοντας τη θέση που πήραν οι σωβινιστές διπλορτουμιστές τύπου Καούτσκυ και Πλεχάνωφ ξεναντι του Παγκόσμιου Πολέμου 1914—1918 ο Λένιν τους κατηγορεί για σωβινισμό και διπλορτουισμό γιατί περιπαιχτικά αποκάλεσαν την επαναστατική κατάσταση που δημιουργήθηκε στην Εύρώπη «φανταστική». Ξεκινώντας από το Μανιφέστο της Βασιλείας που διακήρυξε ότι ο πόλεμος θά φέρει στην Εύρώπη πολιτική και οικονομική κρίση την οποία οι έργατες οφείλουν να εκμεταλλευτούν για να ξεσηκώσουν το λαό σ' επανάσταση ενάντια στον καπιταλισμό ο Λένιν προχωρεί και διαπιστώνει πως ο Παγκόσμιος πόλεμος πραγματικά έφερε στην Εύρώπη μια αντικειμενική επαναστατική αλλαγή. 'Αλλά, προχωρεί ο Λένιν δεν είναι αρκετό να υπάρχει μια αντικειμενική επαναστατική κατάσταση για να γίνει επανάσταση. Χρειάζονται και οι κατάλληλες υποκειμενικές συνθήκες.

«Για ένα Μαρξιστή» γράφει ο Λένιν σ' αυτό

το σύγγραμμα «δεν είναι μια επανάσταση είναι στατική κατάσταση σε επανάσταση, κάθε

Κατονομάζει δέ τα πια μιας επαναστατικής κα

1. Είναι αδύνατο διατηρήσουν την έξο υπάρχει κρίση στις «τη μία ή την άλλη μελιτική των κυρίαρχων

2. Οι ανάγκες και ζομένων τάξεων γίνε είναι συνήθως.

3. Σαν συνέχεια ρουσιάζεται μια σημριότητας των μαζών, φηναν να τους κλέβω

Μια τετεια κατάσταση, 1σία στα 1905, στη Γερμανί νει στο έξης συμπέρασμα

«Με δυο λόγια σταση στην πλειοψηφών και των Μεγάλ

Κατά πόσο όμως κα κατάσταση θά οδηγούσε σε ο Λένιν να προβλέψει:

«Μόνο ή πείρα τικής ψυχολογίας και στατική δράση από λεταριάτο, θά το δε

τὸ σύγγραμμα «δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία πὼς μιὰ ἐπανάσταση εἶναι ἀδύνατη δίχως μιὰ ἐπαναστατική κατάσταση καὶ ἀκόμα πὼς, δὲν ὁδηγεῖ σὲ ἐπανάσταση, κάθε ἐπαναστατική κατάσταση».

Κατονομάζει δὲ τὰ πιὸ κάτω ἰδιαίτερα γνωρίσματα μιᾶς ἐπαναστατικῆς κατάστασης:

1. Εἶναι ἀδύνατο γιὰ τις κυρίαρχες τάξεις νὰ διατηρήσουν τὴν ἐξουσία τους χωρὶς μεταβολές· ὑπάρχει κρίση στὶς «ἀνώτερες τάξεις» ποὺ παίρνει τὴ μία ἢ τὴν ἄλλη μορφή· ὑπάρχει κρίση στὴν πολιτική τῶν κυρίαρχων τάξεων.

2. Οἱ ἀνάγκες καὶ οἱ στερήσεις τῶν καταπιεζομένων τάξεων γίνονται πολὺ ὀξύτερες ἀπ' ὅτι εἶναι συνήθως.

3. Σὰν συνέχεια ὅλων αὐτῶν τῶν αἰτίων «παρουσιάζεται μιὰ σημαντική αὐξηση τῆς δραστηριότητος τῶν μαζῶν, ποὺ σὲ εἰρηνικὲς ἐποχὲς ἀφηναν νὰ τοὺς κλέβουν χωρὶς διαμαρτυρία...».

Μιὰ τετελεῖα κατάστασης, λέει ὁ Λένιν, ὑπῆρχε στὴ Ρωσία στὰ 1905, στὴ Γερμανία στὰ 1860—70 κλπ. καὶ φτάνει στὸ ἐξῆς συμπέρασμα:-

«Μὲ δυὸ λόγια ὑπάρχει ἐπαναστατική κατάσταση στὴν πλειοψηφία τῶν ἀναπτυγμένων χωρῶν καὶ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης».

Κατὰ πόσο δμως καὶ πότε αὐτὴ ἡ ἐπαναστατική κατάσταση θὰ ὁδηγοῦσε σὲ ἐπανάσταση δὲν μποροῦσε ὁ Λένιν νὰ προβλέψει:

«Μόνο ἡ πείρα τῆς ἀνάπτυξης τῆς ἐπαναστατικῆς ψυχολογίας καὶ ἡ στροφὴ πρὸς τὴν ἐπαναστατικὴ δράση ἀπὸ τὴν πρωτοπόρα τάξη, τὸ προλεταριάτο, θὰ τὸ δείξει αὐτό...».

μεῖο αὐτό· πῶς ὁ Μ
μασε τὴν ἐξέγερση
γε πῶς ἡ ἐξέγερση π
μιὰ τέχνη· πῶς πρέ
πρώτῃ ἐπιτυχία καὶ ὅ
τυχία σὲ ἐπιτυχία, ἀπ
τια στὸν ἐχθρό καὶ ν
ση κλπ. κλπ.».

Προχωρώντας ο
κόμματος του γιατί δε
του οι κατάλληλες συ
γερση μέσα στον 'Ιού
θεμένο για το κόμμα
ταλάσει την εξουσία.

«Όμως ή κατά
1917) είναι ολότελα
μας τήν πλειοψηφία
πρωτοπορεία τής έπα
του λαού και είναι
τις μάζες...

Ἡ νίκη εἶναι ἐξ αὐτοῦ

Σ' αυτό του τὸ γράμμα
σε νὰ πείσει τὴν Κ.Ε. τοῦ
ὅτι οἱ κομμουνιστές ἦταν ὥριμες γιὰ ἐπανάσ-
ταση ἀπὸ τὸ προλεταρια-
τὸ γιὰ τὴν ἐξέγερση τοῦ προλε-
ταριάτου, γιὰ μιὰ ταξική,
ἐπανάσταση.

Για να προλάβουν όμως τ
στές» του ΑΚΕΛ προχωροῦν
ἀνυπόστατη δήλωση:

«Για δσα αναφέρον
του ζητήματος μπορεί ν

Προχωρούμε όμως στο δεύτερο απόσπασμα του Λένιν παρμένο από το γράμμα που έστειλε ο Λένιν προς την Κεντρική Έπιτροπή του Ρωσικού Σοσιαλδημοκρατικού κόμματος το Σεπτέμβριο του 1917, δηλαδή, τις παραμονές της Ρωσικής Επανάστασης. Να πώς ξεκινά την έπιστολή του ο Λένιν:-

«Ανάμεσα στις πύθελαινες και ίσως τις πύθελαινες διαδομένες διαστρεβλώσεις του Μαρξισμού πού γίνονται από τα επικρατούντα «σοσιαλιστικά» κόμματα, θρίσκει το όππορτουνιστικό ψέμα, πώς οι προπαρασκευές για μία έξέγερση και γενικά ή αντίμετρώση μιας έξέγερσης σάν τέχνης είναι «μπλανκισμός» (δηλ. άνταροπή έξουσίας με μυστικές συνωμοσίες έπαναστατών)...

Κατηγορούν τὸ Μαρξισμό γιὰ μπλανκισμό γιατί ἀντιμετωπίζει τὴν ἐξέγερση σὰν τέχνη! Μπορεῖ νὰ ὑπάρξει πιὸ φανερὴ διαστροφή τῆς ἀλήθειας ἀπ' αὐτή; τῇ στιγμῇ ποὺ δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνας μαρξιστὴς ποὺ νὰ ἀρνεῖται πῶς ἀκριβῶς ὁ Μάρξ ἦταν ποὺ ἐκφράστηκε μὲ τὸν πιὸ ὀριστικό, ἀκριβῆ καὶ κατηγορηματικό τρόπο πάνω στὸ ση-

μείο αυτό· πώς ο Μάρξ ήταν εκείνος που 'όνόμασε την εξέγερση ακριβώς μια τέχνη, που έλεγε πώς η εξέγερση πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν μια τέχνη· πώς πρέπει κανένας να κερδίζει την πρώτη επιτυχία και ύστερα να προχωρεί από επιτυχία σε επιτυχία, από επίθεση σε επίθεση ενάντια στον έχθρο και να εκμεταλλεύεται τη σύγχυση κλπ. κλπ.».

Προχωρώντας ο Λένιν εξηγεί στην Κ.Ε. του κόμματος του γιατί δεν υπήρχαν κατά τη γνώμη του οι κατάλληλες συνθήκες στη Ρωσσία για εξέγερση μέσα στον 'Ιούλη του 1917, ότι θά'ταν λαθμεμένο για το κόμμα να προσπαθήσει τότε να κατάρθει την εξουσία.

«Όμως η κατάσταση τώρα (Σεπτέμβρης 1917) είναι ολότελα διαφορετική. Έχουμε πίσω μας την πλειοψηφία μιας τάξης που αποτελεί την πρωτοπορεία της επανάστασης, την πρωτοπορεία του λαού και είναι ικανή να τραθήξει μαζί της τις μάζες...

‘Η νίκη είναι εξασφαλισμένη για μας...».

Σ' αυτό του τό γράμμα λοιπόν ο Λένιν προσπαθούσε να πείσει την Κ.Ε. του κόμματος του ότι οι συνθήκες ήταν ώριμες για επανάσταση και την κατάληψη της εξουσίας από το προλεταριάτο. Πάλι δηλαδή μιλούσε για την εξέγερση του προλεταριάτου ενάντια στους καπιταλιστές, για μια ταξική, κοινωνική, σοσιαλιστική επανάσταση.

Για να προλάβουν όμως την ένσταση μας οι «Μαρξιστές» του ΑΚΕΛ προχωρούν σ' αυτή την αύθαριετη και ανυπόστατη δήλωση:

«Για δσα αναφέρονται στη θεωρητική πλευρά του ζητήματος μπορεί να προβληθῇ ἡ άποψη, ότι

δλα αὐτὰ ἔχουν σχέση με τὴν κοινωνικὴ ἐπανά-
σταση καὶ ὄχι με τὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνη-
μα. Βέβαια εἶναι σωστὸ ὅτι δλα τὰ ἀποσπάσματα
δὲν ἀναφέρονται ἀπ' εὐθείας στὸν ἐθνικοαπελευθε-
ρωτικὸ ἀγῶνα. Ἀλλὰ με κανένα τρόπο δὲν ση-
μαίνει ὅτι γι' αὐτὸ καὶ μόνο τὸ λόγο ἔχουν ἰσχύ
μόνο σὲ ὅτι ἀφορᾷ τὴν κοινωνικὴ ἐπανάσταση καὶ
δὲν ἔχουν ἰσχύ στὰ ζητήματα τοῦ ἐθνικοαπελευθε-
ρωτικοῦ ἀγῶνα. Ἀντίθετα οἱ Λενινιστικὲς αὐτὲς
ἀρχὲς ἰσχύουν τόσο γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἐπανάστα-
ση ὅσο καὶ γιὰ τὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνημα
γιατὶ αὐτὲς οἱ ἀρχὲς ἀναφέρονται στοὺς «ἀντικει-
μενικοὺς» καὶ «ὑποκειμενικοὺς» παράγοντες, ποὺ
εἶναι ἀπαραίτητοι γιὰ τὴν ἐπανάσταση ἀνεξάρτη-
τα ἂν αὐτὴ εἶναι κοινωνικὴ ἢ ἐθνικοαπελευθερω-
τικὴ».

Καὶ ἐδῶ κλείνουν τὸ ζήτημα. Ἐνῶ περίμενε ὁ ἀνα-
γνώστης ὅτι ἡ Κ.Ε. θὰ προχωροῦσε νὰ ἐξηγήσει, νὰ ἀ-
λύσει ποὺ θασιζε αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, ὁμῶς τίποτα.
Ἔτσι λέμε ἐμεῖς καὶ ἔτσι εἶναι! Αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ
Μαρξιστικὴ διαλεκτικὴ ἐξήγηση ἀλλὰ δογματισμὸ τοῦ
χειρίστου εἶδους. Ἐμεῖς ὁμῶς δὲν δεχόμαστε τὰ δογμα-
τικὰ κηρύγματα τῆς Κ.Ε. χωρὶς συζήτησι. Καὶ θὰ προ-
χωρήσουμε στὴν κατεδάφιση τοῦ οἰκοδομήματός της.

Ἄς πάρουμε πρῶτα τὶς ἀντικειμενικὲς συνθήκες
ποὺ ἀναφέρει ὁ Λένιν γιὰ νὰ δοῦμε ἂν μποροῦν — ὅσο
καὶ ἂν θέλουμε νὰ τεντώσουμε τὸ σχοινί — νὰ ἔχουν
ὁποιαδήποτε σχέση με ἐθνικοαπελευθερωτικὰ κινήμα-
τα στὲς ἀποικίες:

(1) Π ρ έ π ε ι ν ἄ ὑ π ἄ ρ χ ε ι κ ρ ί σ η
σ τ ί ς ἀ ν ὡ τ ε ρ ε ς τ ᾶ ξ ε ι ς :

Ποιὲς εἶναι οἱ ἀνώτερες τάξεις σὲ μιὰ ἀποικία; ἐν-
νοοῦμε τὴ ντόπια ἀστοτσιφλικὰδικὴ τάξη; Ἄν ναι, τὶ
σχέση ἔχει ἡ κρίση μέσα σ' αὐτὴ τὴν τάξη ὅταν πρό-
κειται ἢ ἐπανάσταση νὰ στρέφεται ἐνάντια σ' ἕνα ξένο

ἰμπεριαλιστὴ κυρία
δική του ἀστυνομί-
διαιώνισι τῆς κυρί-

Μὰ τουναντίον
πολλὲς φορές συμ-
μαίνα τοῦ ἐθνικο-
«ὁ ἀστικὸς ἐθνικισ-
ἕνα γενικὸ δημοκρ-
νάντια στὴν καταπ-
στηρίζουμε ἀνεπιφί-
17).

Διαβάζοντας ὁ
«Κατάρρευσι τῆς 2
ὁ Λένιν μιᾷ γιὰ τὴν
γιὰ τὴν τάξη τῶν
τους. Ἀλλωστε δὲν
σε γιὰ ἐπανάσταση

(2) Ο ἱ ἀ ν ἄ
τ ὠ ν κ α
γ ἴ ν ο ν τ

Ἀσφαλῶς ἐδῶ
ἐργαζομένων τάξεω
λάθ- στὸν ὁρισμὸ
στικὴ τάξη μιᾶς ἀ-
παρατήρησε ὁ ἴδιος
ἐπανάσταση σὲ μιὰ
πὸ τὴν πιὸ προοδευ-
τὴν ὁποία οἱ ἐργαζ-
σούν γιὰ νὰ σχηματί-
Ἀσφαλῶς θὰ τὰν ἀ-
ζία μιᾶς ἀποικίας ν-
νάγκες καὶ στέρησε

(3) Α ὕ ξ η σ ι
μ α ζ ὠ ν

Αὐτὴ ἡ αὔξησι

Ιμπεριαλιστή κυρίαρχο που διαθέτει δικό του στρατό δική του αστυνομία, δικό του ξέχωρο μηχανισμό για διαίωνιση της κυριαρχίας του;

Μά τουναντίον ο Λένιν διδάσκει πώς στίς αποικίες, πολλές φορές συμβαίνει, να κρατά η αστική τάξη τη σημαία του έθνικοαπελευθερωτικού αγώνα. Και έπειδή «ο αστικός έθνικισμός του καταπιεζόμενου έθνους έχει ένα γενικό δημοκρατικό περιεχόμενο που στρέφεται ενάντια στην καταπίεση, έμεις οι κομμουνιστές το υποστηρίζουμε άνεπιφύλακτα» (Λένιν - Βλ. Μέρος Ι σελ. 17).

Διαθάζοντας ολόκληρο το σύγγραμμα του Λένιν «Κατάρρευση της 2ης Διεθνούς» γίνεται όλοφάνερο ότι ο Λένιν μιλά για τις ντόπιες κυρίαρχες τάξεις και όχι για την τάξη των Ιμπεριαλιστών του κυρίαρχου κράτους. Άλλωστε δεν έτίθετο τέτοιο ζήτημα αφού μιλούσε για επανάσταση σε χώρες έθνικά άνεξάρτητες.

(2) ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΕΡΗΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΕΖΟΜΕΝΩΝ ΤΑΞΕΩΝ
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΠΟΛΥ ΔΕΥΤΕΡΕΣ

Άσφαλώς έδω ο Λένιν μιλά για τις στερήσεις των εργαζομένων τάξεων και δεν έχει σκοπό να συμπεριλάβει στον όρισμό «καταπιεζόμενες τάξεις» και την αστική τάξη μιας αποικίας. Όμως όπως πολύ σωστά παρατήρησε ο ίδιος ο Λένιν, η έθνικοαπελευθερωτική επανάσταση σε μια αποικία ξεκινάει, πολλές φορές από την πιο προοδευτική πτέρυγα της μπουρζουαζίας με την οποία οι εργαζόμενες τάξεις πρέπει να συμμαχήσουν για να σχηματίσουν ένα άντι-ιμπεριαλιστικό μπλόκ. Άσφαλώς θά 'ταν άστείο να περιμέναμε τη μπουρζουαζία μιας αποικίας να ξεκινήσει ένα αγώνα γιατί «οι ανάγκες και στερήσεις της γίνανε δεύτερες».

(3) ΑΥΞΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ
ΜΑΖΩΝ

Αυτή ή αύξηση δραστηριότητας σε μια αποικία

Για να στηρίζεται όμως η εξέγερση στην πρωτοπόρα τάξη δηλαδή στο προλεταριάτο πρέπει η εξέγερση να ξεκινά από το κόμμα της, τον έμπνευστή της το κομμουνιστικό κόμμα. Η εργατική τάξη που δεν έχει συνειδητοποιηθεί ταξικά σε σημείο που να στήσει ένα γερό, ισχυρό κομμουνιστικό κόμμα ασφαλώς δύσκολα μπορεί να αποτελέσει τον κύριο συντελεστή μιας εξέγερσης.

“Αν λοιπόν σε μια άποικία ή ημιαποικία που ισχύουν ακόμα οι παλιές φεουδαρχικές σχέσεις, και ο καπιταλισμός βρίσκεται στα σπάργανα του, σε μια χώρα δηλαδή που να μην έχει ακόμα αναπτυχθεί προλεταριάτο με ταξική επαναστατική συνείδηση, σε μια χώρα που το κόμμα της εργατικής τάξης πολύ λίγη επιρροή έχει στις μάζες, οι κομμουνιστές θα πρέπει να ταχθούν ενάντια σ’ οποιαδήποτε εθνικοαπελευθερωτική εξέγερση γιατί μια τέτοια εξέγερση δεν ξεκινά από την πρωτοπόρα τάξη!

“Οτι είναι γελοία μια τέτοια σκέψη φαίνεται ολοκαθάρα. “Αν ήταν έτσι τότε θα ‘πρεπε το κομμουνιστικό κόμμα να ταχθεί ενάντια σ’ οποιοδήποτε εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα στις άποικίες της ‘Αφρικής, της ‘Αλγερίας, της Κούβας, της Λατινικής ‘Αμερικής κλπ. Το κομμουνιστικό κόμμα θα ‘πρεπε ν’ αντιδράσει στην εξέγερση του ‘Ιράκ και όλων των αραβικών χωρών. “Όσο δέ αφορά την εξέγερση της ‘Ιρλανδίας θα ‘πρεπε το κόμμα να την κηρύξει σε Μαρξιστική παρανομία.

‘Ο Λένιν μίλησε συγκεκριμένα και έθεσε ο ίδιος τις «μαρξιστικές θάσεις» για τα κινήματα σ’ αυτές τις χώρες. Τα διδάγματα του θα τα συναντήσει ο αναγνώστης στο Μέρος Ι.

Συνοπτικά έχουν ως εξής:

- (α) “Όταν η μπουρζουαζία του καταπιεζόμενου έθνους (δηλ. μιας άποικίας) αγωνίζεται έ-

νάντια στο κυρίαρχο έθνος είμαστε π ά ν τ α
υπέρ.

(β) Τά έθνικοαπελευθερωτικά κινήματα στις ά-
ποικίες αποτελούν μικρά μόρια του παγκό-
σμιου επαναστατικού σοσιαλιστικού αντι-ιμ-
περιαλιστικού κινήματος. Γιαυτό τὰ υποστη-
ρίζουμε, απ' όποιονδήποτε και άν ξεκινούν.

(γ) Τά κομμουνιστικά κόμματα στις άποικίες πρέ-
πει νά φροντίζουν νά συμμαχούν με τή μπουρ-
ζουαζία στον άγώνα για τήν έθνική άπελευ-
θέρωση.

(δ) Οι κομμουνιστές όχι μόνο αγωνίζονται για τήν
άπελευθέρωση τών άποικιών αλλά «πρέπει
νά προσφέρουν τήν άποφασιστική ύποστήρι-
ξη τους προς τὰ πιό επαναστατικά στοιχεία
μέσα στο άστικοδημοκρατικό κίνημα για έ-
θνική άπελευθέρωση σ' αυτές τις χώρες και
νά βοηθήσουν και τήν εξέγερση τους — και
άν χρειαστεί και τόν επαναστατικό πόλεμο
τους—ένάντια στον ίμπεριαλισμό που τους κα-
ταπιέζει». (Ο άναγνώστης θα πρόσεξε ότι ο
Λένιν μιλά για τόν πόλεμο του άστικοδημο-
κρατικού κινήματος «πόλεμο τους» και όχι
τόν πόλεμο της πρωτοπόρας τάξης).

(2) Ή εξέγερση πρέπει νά βασίζεται στην επανα-
στατική άνοδο (ή καλύτερη μετάφραση: στον «επανα-
στατικό έρεθισμό») του λαού.

Αυτό θέβαια είναι σωστό και κανείς δέν τό άμφι-
σβητεί. Τό γεγονός όμως ότι ή ΕΟΚΑ διεξήγε ένα τε-
τράχρονο άγώνα στην Κύπρο χωρίς ούτε για μία στι-
γμή νά πέσει ή άγωνιστική διάθεση του λαού, παρ' ό-
λες τις κακουχίες και τὰ αντίποινα του κατακτητή άπο-
δείχνει περίτρανα ότι ο άγωνιστικός έρεθισμός του λαού
είχε ώριμάσει για επαναστατική δράση.

(3) Ή εξέγερση πρέπει
σιμολογείται στην
επανάστασης, όταν ή δραστη-
ριότητα του λαού είναι στο άνώτατο
λανεύσεις στις τάξεις τών
τάξεις τών αδύνατων, διστα-
λων της επανάστασης είναι

Απ' αυτό θαίνει καθα-
ριορίζει τόν κανόνα του στην
Γιατί οι τάξεις τών αδύνατων
των φίλων της επανάστασης
ρόλο τους μόνο σε μία έσωτε-
τάξης ένάντια στην άλλη.
Ισχύουν πιστεύουμε και εδώ.

Από τούτη τή κακόπισ-
της Κ.Ε. νά εισαγάγουν με
διδάγματα του Λένιν εκεί που
καιολογήσουν εκ τών ύστερα
τους μπροστά στο κόμμα και
νει καθαρά τό συμπέρασμα π
φοι του Μαρξισμού — Λενινισ-
τήν παραμικρή άμφιβολία ότι
Κ.Ε. πώς δήθεν δσα είπε ο Λέ-
στάση ισχύουν εξίσου και γι
κινήματα ως διαβάσουν τήν έ-
τηση του ίδιου του Λένιν:

«Τό νά νομίζει κανείς
σταση είναι δυνατή χωρίς
έθνών στές άποικίες και
παναστατικά ξεσπάσματα
ατών με όλες τους τές π
κίνηση τών μη ταξικά σ
λεταριακών μαζών ένάντι
ξένων έθνών κλπ., τό νά
πράγμα άποτελεί άπόρρι-
νάστασης».

(3) Ἡ ἐξέγερση πρέπει νὰ στηρίζεται στὸ κ ρ ι-
σ ι μ ο σ η μ ε ῖ ο στὴν ἱστορία τῆς ὠριμάζουσας
ἐπανάστασης, ὅταν ἡ δραστηριότητα τῆς πρωτοπορείας
τοῦ λαοῦ εἶναι στὸ ἀνώτατο τῆς σημείου, ὅταν οἱ τα-
λαντεύσεις στὶς τάξεις τῶν ἐχθρῶν, καθὼς καὶ στὶς
τάξεις τῶν ἀδύνατων, διστακτικῶν ἀναποφάσιστων φί-
λων τῆς ἐπανάστασης εἶναι ἰσχυρότατες:-

Ἄπ' αὐτὸ θγαίνει καθαρά ὅτι καὶ πάλιν ὁ Λένιν πε-
ριορίζει τὸν κανόνα τοῦ στὴν «κοινωνικὴ ἐπανάσταση».
Γιατὶ οἱ τάξεις τῶν ἀδύνατων, διστακτικῶν ἀναποφάσι-
στων φίλων τῆς ἐπανάστασης μπορεῖ νὰ παίξουν τὸν
ρόλο τους μόνο σὲ μιὰ ἐσωτερικὴ ἐπανάσταση τῆς μιᾶς
τάξης ἐνάντια στὴν ἄλλη. Ὅσα λέχτηκαν πρὸ πάνω
ἰσχύουν πιστεύουμε καὶ ἐδῶ.

Ἀπὸ τούτῃ τῇ κακόπιστῃ προσπάθειᾳ τῶν μελῶν
τῆς Κ.Ε. νὰ εἰσαγάγουν μὲ μαρξιστικὸ λαθρεμπόριο
διδάγματα τοῦ Λένιν ἐκεῖ ποὺ δὲν ἰσχύουν γιὰ νὰ δι-
καιολογήσουν ἐκ τῶν ὑστέρων τὴ λαθεμένη τακτικὴ
τους μπροστὰ στὸ κόμμα καὶ τὴν ἐργατικὴ τάξη, θγαί-
νει καθαρά τὸ συμπέρασμα ποιοὶ εἶναι οἱ πλαστογρά-
φοι τοῦ Μαρξισμού - Λενινισμού. Ὅσοι ἔχουν ἀκόμα
τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία ὅτι ἡ δογματικὴ δήλωση τῆς
Κ.Ε. πῶς δῆθεν ὅσα εἶπε ὁ Λένιν γιὰ κοινωνικὴ ἐπανά-
στάση ἰσχύουν ἐξίσου καὶ γιὰ ἐθνικοαπελευθερωτικὰ
κινήματα ἅς διαβάσουν τὴν ἐξῆς ἀποστομωτικὴ ἀπάν-
τηση τοῦ ἰδίου τοῦ Λένιν:

«Τὸ νὰ νομίζει κανεὶς ὅτι ἡ κοινωνικὴ ἐπανά-
σταση εἶναι δυνατὴ χωρὶς ἐξεγέρσεις τῶν μικρῶν
ἐθνῶν στὲς ἀποικίες καὶ στὴν Εὐρώπη, χωρὶς ἐ-
παναστατικὰ ξεσπάσματα μιᾶς μερίδας τῶν μικρο-
αστῶν μὲ ὅλες τους τὲς προκαταλήψεις, χωρὶς τὴν
κίνηση τῶν μὴ ταξικὰ συνειδητοποιημένων προ-
λεταριακῶν μαζῶν ἐνάντια στὴν καταπίεση τῶν
ξένων ἐθνῶν κλπ., τὸ νὰ φαντάζεται κανεὶς τέτοιο
πράγμα ἀποτελεῖ ἀπόρριψη τῆς κοινωνικῆς ἐπα-
νάστασης».

Τὰ πιὸ πάνω λόγια τὰ εἶπε ὁ Λένιν ἀναφορικὰ μὲ τὴν ἀντιαποικιακὴ ἐξέγερση τῶν ἀστῶν στὴν Ἰρλανδία τὸ 1916 (βλ. Μέρος 1 σελ. 51).

Καὶ σ' ἄλλη περίπτωση:-

«Ο σοσιαλιστής πού συγχύζει τὸν ἀγῶνα τῶν μικροαστῶν γιὰ ὀλοκληρωμένη δημοκρατικὴ ἐπανάσταση, μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ προλεταριάτου γιὰ σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση, διατρέχει τὸν κίνδυνο τῆς πολιτικῆς χρεωκοπίας. Ἡ προειδοποίηση τοῦ Μάρξ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶναι ἀπόλυτα δικαιολογημένη». (βλ. Μέρος 1 σελ. 23).

Καὶ ἂν λοιπὸν φανταστοῦμε ἔστω πρὸς στιγμή ὅτι ἡ Ἀκελικὴ ἡγεσία εἶναι ἀπλὸ θῦμα σύγχυσης δταν μᾶς λέει ὅτι ἡ κοινωνικὴ ἐπανάσταση καὶ ἡ ἐθνικοαπελευθερωτικὴ ἐξέγερση ἑνὸς ἀποικιακοῦ λαοῦ δὲν διαφέρουν οὐσιαστικᾶς, ὁ λιγώτερος κίνδυνος ποὺ διατρέχουν εἶναι ἡ «πολιτικὴ χρεωκοπία».

3. ΘΕΩΡΙΑ

‘Αναφερθήκαμε ήδη σ
ξετάσει «κατά πόσο οι έμ
ξνοπλου άγώνα της ΕΟΚ/
μενικούς» παράγοντες κα
νόνες» για την εξέγερση».
φείς της εισήγησης:

«Γιὰ νὰ πετύχει ἡ ἔξο-
δὸς στηρίζεται ὅχι στὴ
μὰ στὴν πρωτοπόρα
στηκαν καὶ ὀργάνωσαν
νήργησαν ἴσα ἴσα ἀντὶ

Περίμεναν βλέπετε οἱ
ΚΑ πού ξεκινούσε κάτω ἀ
καὶ τοῦ Διγενῆ νὰ ξεκινή
ΝΑ στηριχτεῖ στὴν πρωτο
Μὰ ἄς δοῦμε τὴ συνέ

«Τὴν ὑπόθεσιν τὴν στήριζαν ὄχι στὴν πρωτοπόρα τάξιν λεχτοῦς» στοὺς λίγους δράση θὰ φερναν σὲ γματοποιοῦσαν τοὺς τί ἀναφέρεται χαρὰ τοῦ ΕΜΑΚ: «Τί στέπρεπει ὁ λαὸς νὰ πσιμὸν καὶ τὸν ἐνθουκαλοῦν οἱ ἀγῶνες κί

3. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Ἀναφερθήκαμε ἤδη στὴν ὑπόσχεση τῆς Κ.Ε. νὰ ἐξετάσει «κατὰ πόσο οἱ ἐμπνευστὲς καὶ ὁργανωτὲς τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ πήραν ὑπόψη τους «ὑποκειμενικοὺς» παράγοντες καὶ τοὺς συγκεκριμένους «κانونες» γιὰ τὴν ἐξέγερση». Καὶ προχωροῦν οἱ συγγραφεῖς τῆς εἰσήγησης:

«Γιὰ νὰ πετύχει ἡ ἐξέγερση —λέει ὁ Λένιν— πρέπει νὰ στηρίζεται ὄχι στὴν συνωμοσία, ὄχι στὸ κόμμα μὰ στὴν πρωτοπόρα τάξη. Ἐκεῖνοι ποὺ ἐμπνεύστηκαν καὶ ὁργάνωσαν τὸν ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ ἐνήργησαν ἴσα ἴσα ἀντίθετα ἀπ' αὐτὸν τὸν κανόνα».

Περίμεναν βλέπετε οἱ φίλοι μας τοῦ ΑΚΕΛ, τὴν ΕΟΚΑ ποὺ ξεκινοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Διγενῆ νὰ ξεκινήσει τὸν ἀγώνα Μαρξιστικά!! Νὰ στηριχτεῖ στὴν πρωτοπόρα τάξη καὶ τὸ κόμμα της. Μὰ ἄς δοῦμε τὴ συνέχεια:

«Τὴν ὑπόθεση τῆς ἔνοπλης (δράσης) πάλης τὴν στήριζαν ὄχι στὸ λαό, στὸ λαϊκὸ κίνημα, ὄχι στὴν πρωτοπόρα τάξη ἀλλὰ σ' ὀρισμένους «διαλεχτοὺς» στοὺς λίγους ποὺ μὲ τὴν προσωπικὴ τους δράση θά 'φερναν σὲ πέρας τὸν ἀγώνα καὶ θά πραγματοποιοῦσαν τοὺς σκοποὺς τοῦ κινήματος. Νὰ τί ἀναφέρεται χαρακτηριστικὰ στὸ καταστατικὸ τοῦ ΕΜΑΚ: «Τί στάσιν νὰ τηρήσῃ ὁ λαός.— Δὲν πρέπει ὁ λαός νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν του, ποὺ θά τοῦ προκαλοῦν οἱ ἀγῶνες καὶ οἱ ἐπιτυχίες τοῦ ΕΜΑΚ καὶ

νά ξεσηκωθῇ σὲ ἀνοικτὸν ἐπαναστατικὸν ἀγῶνα ἐνάντια στὸν κατακτητὴ. Αὐτὸ θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα μόνον θαρείας θυσίας καὶ οὔτε οἱ θερμόαιμοι ἀνοργάνωτοι πατριῶτες νὰ προβοῦν σὲ παράνομες ἐπαναστατικὲς πράξεις. Μόνον οἱ ὀργανωμένοι ἀγωνισταὶ τοῦ ΕΜΑΚ θὰ δροῦν καὶ πάντοτε κατὰ διταγὴν τοῦ ΕΜΑΚ. Ὁ λαὸς πρέπει μόνον νὰ παρακολουθεῖ μὲ ζῶηρον ἐνδιαφέρον τοὺς ἀγῶνες τοῦ ΕΜΑΚ καὶ νὰ βοηθεῖ ἐν ἀνάγκῃ μὲ κάθε τρόπον, νὰ ἔχει ἐμπιστοσύνην, νὰ πιστεύει ἀπόλυτα στὴν σύντομον ἀπελευθέρωσιν καὶ νὰ μὴ φοβᾶται τὸν ξένον κυρίαρχον καὶ τὰ ὄργανα του...».

Γιαυτὸ, ὁ πρῶτος παράγοντας ποὺ ἔθεσε ὁ Λένιν δὲν τηρήθηκε καὶ ἡ ἐξέγερση τῆς ΕΟΚΑ ἔπρεπε νὰ κτυπηθεῖ καὶ νὰ καταδικαστεῖ.

Καὶ πάλιν ὁμοῦ οἱ δογματιστὲς τοῦ ΑΚΕΛ προσπαθοῦν νὰ θεωρητικολογήσουν ἐκεῖ ποὺ τὸ ζήτημα δὲν σηκώνει συζήτησιν. Ξεχνοῦν ὅτι στὴν Κύπρον δὲν ἐξέσπασε μιὰ ὀλοκληρωτικὴ ἐπανάστασις — καὶ οὔτε μποροῦσε νὰ γίνῃ τέτοιο πράγμα σὲ μιὰ μικρὴ ἀποικία ὅπως τὴν Κύπρον — μὲ σκοπὸ τὴ διὰ τῆς θίας κ α τ α λ η ψ η τ ῆ ς ἐ ξ ο υ σ ί α ς ἀλλὰ μιὰ ἐνοπλὴ δράσις, ἑνας ἀντάρτικος πόλεμος π α ρ ε ν ὅ χ λ η σ η ς τοῦ ἱμπεριαλιστῆ κυρίαρχου ποὺ ἀπέβλεπε νὰ τὸν στριμώξῃ ἐσωτερικὰ καὶ σὲ διεθνή κλίμακα, νὰ τὸν ἐκθιάσῃ καὶ ἔτσι νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃ νὰ φύγῃ μιὰ ὥρα νωρίτερα. Καὶ ἂν πετύχαμε ἔστω καὶ τὰ λίγα ψίχουλα ποὺ μᾶς ἔδωσε ἡ συμφωνία τῆς Ζυρίχης - Λονδίνου, ἂν πετύχαμε τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἱμπεριαλιστῆ κυρίαρχου ἀπὸ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ νησιοῦ, αὐτὸ τὸ πετύχαμε μόνο μὲ τὴν ἐνοπλὴ ἐξέγερσις τῆς ΕΟΚΑ.

Ἕνας τέτοιος ἀγῶνας ἔπρεπε ἀπαραίτητα νὰ στηρίζεται στὴ μυστικότητα, στὴ συνωμοσία καὶ τὶς μικρὲς ομάδες. Αὐτὸ δὲν ἦταν παρὰ στοιχειώδης ἀνάγκη πολεμικῆς τακτικῆς. Ἀλλοιῶς ὅχι μόνο δὲν θὰ μπορούσε ἡ ΕΟΚΑ νὰ ἀντιπαρατάξῃ ὁποιαδήποτε ἀντίστασις

στὶς χιλιάδες στρατιῶτες καὶ νὰ συνεχίσει ἀμείωτο· ἀλλὰ εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι θὰ ἔχε σὰν ἀποτέλεσμα τὴν σὲ πολὺ μικρὸ χρονικὸ διάστημα ἀνείπωτες ζημιές, ἀκατότητα τῆς Κ.Ε. νὰ δεῖ στρατιωτικὴ τακτικὴ τῆς Ε.Ε. ἀκατότητα τῆς νὰ δεῖ τὴν — ὅπως διδάσκει ὁ Μάρξ καὶ δὲν χωρεῖ κανένα δογματικὸ προκαθορισμένους ἀναλλοίωτος ἐξέγερσις, τουναντίον ἀπαιτομένη τακτικῆς ἀνάλογα μὲ τὴν ἐπικρατοῦν.

Γιὰ τὴν τακτικὴ τῆς ΕΟΚΑ χαρακτηρὰ τῆς ἐξέγερσις τῆς τακτικῆς μιλήσαμε

Στὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ὅτι ἦταν ἀγῶνας τοῦ ταξικὰ συνδικαλισμοῦ ἀλλὰ ἑνας ἀγῶνας πολιτικῆς προοδευτικῆς μερίδος τοῦ κόμματος τῆς ἐργατικῆς τάξης νίσκει τὴ θέσιν του ἐναντὶ σ' αὐτὴν πίνωσις ὅτι δὲν ξεκινούσε ἀπὸ ἀκατότητα τῆς Ἀκελικῆς Ἡγεμονίας θείκει ὀλοκάθαρα αὐτὴν μὲ ἀνάξιο τρόπο νὰ ἀντικροῖ καὶ ἐγωπάθει.

Καὶ καταλήγουν στὸ γὰρ

«Συμπερασματικὰ μὲ τὴν καθαρὰ θεωρητικὴν ζήτημα εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι ἡ ἐνοπλὴ ἀγῶνα, στὸν ὅτι

στις χιλιάδες στρατιῶτες πού ἔφερε ὁ ἱμπεριαλιστής καί νά συνεχίσει ἀμείωτο γιά 4 χρόνια τόν ἀγώνα της ἀλλά εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι ὁποιαδήποτε ἄλλη τακτική θά 'χε σάν ἀποτέλεσμα τήν ἐκμηδένιση τῆς ἐξέγερσης σέ πολὺ μικρὸ χρονικὸ διάστημα καί ταυτόχρονα θά φερνε ἀνείπωτες ζημιές, ἀπώλειες καί θυσίες. Ἡ ἀνικανότητα τῆς Κ.Ε. νά δεῖ σωστά καί νά ἐκτιμήσει τὴ στρατιωτικὴ τακτικὴ τῆς ΕΟΚΑ δείχνει ἀκριβῶς τὴν ἀνικανότητα της νά δεῖ τὴν ἔνοπλη ἐξέγερση σάν τέχνη — ὅπως διδάσκει ὁ Μάρξ καί ὁ Λένιν — μιὰ τέχνη πού δέν χωρεῖ κανένα δογματισμὸ καί δέν διέπεται ἀπὸ προκαθορισμένους ἀναλλοίωτους νόμους. Ἡ τέχνη τῆς ἐξέγερσης, τουναντίον ἀπαιτεῖ εὐλυγισία καί προσαρμογὴ τακτικῆς ἀνάλογα μὲ τίς συνθήκες πού ἐκάστοτε ἐπικρατοῦν.

Γιὰ τὴν τακτικὴ τῆς ΕΟΚΑ, τὸν καθολικὸ παλλαϊκὸ χαρακτήρα τῆς ἐξέγερσης καί τὴν ἀναγκαιότητα αὐτῆς τῆς τακτικῆς μιλήσαμε ἐκτεταμένα στὸ Μέρος Ι).

Στὴν ἐξέταση τοῦ ζητήματος οὔτε γιά μιὰ στιγμή δέν πρέπει νά ξεχνοῦμε ὅτι ὁ ἀγώνας τῆς ΕΟΚΑ δέν ἦταν ἀγώνας τοῦ ταξικά συνειδητοποιημένου προλεταριάτου ἀλλὰ ἕνας ἀγώνας πού ξεκινοῦσε ἀπὸ μιὰ ἀγωνιστικὴ προοδευτικὴ μερίδα τῆς μπουρζουαζίας. Τὸ κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης ἐκαλεῖτο ἀπλῶς νά κανονίσει τὴ θέση του ἔναντι σ' αὐτὸ τὸν ἀγώνα μὲ πλήρη ἐπίγνωση ὅτι δέν ξεκινοῦσε ἀπ' αὐτὸ ἡ ἐξέγερση. Ἡ ἀνικανότητα τῆς Ἀκελικῆς Ἡγεσίας νά πάρει τὴ σωστὴ θέση δείχνει ὀλοκάθαρα αὐτὸ πού οἱ ἴδιοι προσπαθοῦν μὲ ἀνάξιο τρόπο νά ἀντικρούσουν, δηλ. φιλοτομαρισμὸ καί ἐγωπάθεια.

Καὶ καταλήγουν στὸ γελεῖο συμπέρασμα:

«Συμπερασματικὰ μποροῦμε νά ποῦμε πὼς ἀπὸ τὴν καθαρὰ θεωρητικὴ πλευρὰ ἐξετάζοντας τὸ ζήτημα εἶναι ὀλοφάνερο (!!) πὼς ἡ τακτικὴ τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα, στὸν ὁποῖο ἀποδύθηκε ἡ ΕΟΚΑ

ήταν τακτική που δεν ανταποκρινόταν στις δοσμένες Κυπριακές συνθήκες, τακτική που δεν έδικαιολογείτο θεωρητικά».

Έτσι με μία μονοκοντυλιά ξόφλησε η Κ.Ε. του ΑΚΕΛ με τη «θεωρητική» εξέταση του ζητήματος.

Εμείς χρειαστήκαμε ολόκληρες 77 τυπογραφημένες σελίδες για να δείξουμε ότι ο Μαρξισμός — Λενινισμός επέβαλλε την υιοθέτηση της τακτικής του ξνοπλου αγώνα από μέρους του πρωτοπόρου κόμματος της εργατικής τάξης. Και στην προσπάθεια μας αυτή παραπέμψαμε τον αναγνώστη στις διδασκαλίες του Λένιν σχετικά με τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα στις αποικίες και τη σωστή θέση των κομμουνιστών. Αποδείξαμε τις θέσεις μας με αποσπάσματα που αναφέρονται άμεσα στις εξεγέρσεις στις αποικίες και όχι στη σοσιαλιστική επανάσταση στην Ευρώπη το 1915 ή τη Ρωσική επανάσταση του 1917.

Περιμέναμε λοιπόν δικαιολογημένα, ότι στη θεωρητική εξέταση του ζητήματος το ΑΚΕΛ θα προσπαθούσε να θρεί σημεία στα οποία να μας διαψεύσει. Περιμέναμε κάποια προσπάθεια τους να αντικρούσουν τα δικά μας επιχειρήματα. Περιμέναμε τέλος ότι θα μάς υποδείκνυαν την «πλαστογράφιση» και τη «διαστρέβλωση» (άλλά τίτο) που κάναμε στο Μαρξισμό - Λενινισμό. Όμως πουθενά δεν αναφέρεται ή Έκθεση του ΑΚΕΛ στις δικές μας θεωρητικές θέσεις. Πουθενά δεν διαψεύδουν τα συμπεράσματά μας που πάρτηκαν μεθοδικά αναλυτικά διαλεκτικά με οδηγό πάντα τα μαρξιστικά-Λενινιστικά δεδομένα. Το μόνο που κάνουν είναι να μάς θρίζουν κάθε τόσο κολλώντας μας τις έτικέτες του απόβλητου, λιποτάκτη, διασπαστή κλπ. Αυτό βέβαια δεν είναι παρά φτηνός πολιτικαντισμός που αρμόζει μόνο σε κείνους που στερούνται οποιασδήποτε επιχειρηματολογίας.

4. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ Κ ΠΡΑΓΜΑΤ

Για να ολοκληρώσουν
Κεντρικοί Έπίτροποι του Α

«Όμως οι «ορθόδοξοι» (δημόκριτοι)... μπορούν να φωνήσουν: «Ο Μαρξισμός είναι καθοδήγηση για δρομολογία αυτοί ότι τες θέσεις τάσουμε σε συνδυασμό με την πραγματικότητα».

Εμείς συμφωνούμε, ναι δόγμα και πώς οι Λενινισμοί πρέπει να εξελίσσονται σε απόλυτη συνθήκη. Έτσι ως περάσουμε το ζήτημα, στη διαίρεση που έχουμε. Ας δοῦμε τους τομείς που παίζουν αποφασιστικό ρόλο στην τακτική της εθνικοαπελευθερωτικής πάλης και οι παράγοντες στην τακτική του ξνοπλου αγώνα.

Κανένας δεν άμφισβητεί ότι δεν είναι δόγμα αλλά καθοδηγία. Αποτελέσει όμως ο Μαρξισμός πρέπει πρώτα πρώτα να τον λαβαίνουμε και να τον εφαρμόζουμε.

4. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Για να ολοκληρώσουν τη διαστρέβλωση τους οι Κεντρικοί Έπιτροποι του ΑΚΕΛ προχωρούν:

«Όμως οι «ορθόδοξοι» Μαρξιστές — (τύπου Δημόκριτου)... μπορούν με ιερή αγανάκτηση ν' αναφωνήσουν: 'Ο Μαρξισμός δεν είναι δόγμα άλλα καθοδήγηση για δράση ... Θά μᾶς πουν οι κύριοι αυτοί ότι τες θέσεις αυτές πρέπει να τις εξετάσουμε σέ συνδυασμό με την Κυπριακή πραγματικότητα.

Έμεῖς συμφωνούμε, πώς ο Μαρξισμός δεν είναι δόγμα καὶ πώς οι θέσεις του Μαρξισμού - Λενινισμού πρέπει να εξετάζονται καὶ να εφαρμόζονται σέ απόλυτη σύνδεση με την πραγματικότητα. Έτσι ἄς περάσουμε ἀπὸ τὴ θεωρητικὴ πλευρὰ τοῦ ζητήματος, σὴ δεύτερη τὴν «πραχτική» ἄς ποῦμε. Ἄς δοῦμε τοὺς συγκεκριμένους παράγοντες ποὺ παίζουν ἀποφασιστικὸ ρόλο στὸν καθορισμὸ τῆς τακτικῆς τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα καὶ ἄς δοῦμε κατὰ πόσο αὐτοὶ οἱ παράγοντες συνηγοροῦν ἢ ὄχι ὑπὲρ τῆς τακτικῆς τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα».

Κανένας δὲν ἀμφισβητεῖ βέβαια ὅτι ὁ Μαρξισμός δὲν εἶναι δόγμα ἀλλὰ καθοδήγηση γιὰ δράση. Γιὰ νὰ ἀποτελέσει ὁ Μαρξισμός μιὰ σωστὴ καθοδήγηση πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰ τὸν κατέχουμε, νὰ τὸν καταλαβαίνουμε καὶ νὰ τὸν ἐφαρμόζουμε σωστά. «Ὁ ρόλος

τῆς πρωτοπορίας — λέει ὁ Λένιν — μπορεῖ νὰ ἐκπληρωθεῖ μόνο ἀπὸ ἓνα κόμμα ποὺ καθοδηγεῖται ἀπὸ τὴν πιὸ πρωτοπόρα θεωρία ... χωρὶς τὴν ἐπαναστατικὴ θεωρία δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει ἐπαναστατικὸ κίνημα».

Αὐτὸ τὸ παραδέχεται καὶ ἡ Κ.Ε. στὴν Ἑκθεσὴ τῆς («Τὸ Κόμμα.— Ὁργανωτικὴ δουλειά, παρ. 8. Τὸ πρόβλημα τοῦ ἰδεολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν μελῶν»).

«Ἡ λειψὴ θεωρητικὴ κατάρτιση κατὰ πρῶτο λόγο (γράφει ἡ εἰσήγησις γιὰ τὸν ἰδεολογικὸ ἐξοπλισμὸ τῶν μελῶν) τῶν στελεχῶν τοῦ κόμματος μας ἦταν καὶ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς σοβαρὲς ἀδυναμί-ες ποὺ μᾶς μαστίζουν...

Στὴ θάση τῶν πιὸ πολλῶν ἀν ὅχι ὅλων τῶν λαθῶν μας καὶ ἰδιαίτερα τῶν πιὸ σοβαρῶν ἀπ' αὐτὰ τῶν παλῶν ἐξτρεμιστικῶν καὶ σχεταριστικῶν λαθῶν, θρίσκεται ἡ λειψὴ θεωρητικὴ κατάρτιση τῶν στελεχῶν».

Ἐχτιμοῦμε θέβαια τὴν παραδοχὴ αὐτὴ ποὺ ἀνάμε-σα στὶς ἄλλες περιαιτολογίες, θριαμβολογίες καὶ αὐτοεπαίνους ποὺ περιέχει ἡ εἰσήγησις, ἀποτελεῖ μιὰ εὐχάριστη ἐξαίρεσις. Μόνο ποὺ στὴ λειψὴ θεωρητικὴ κατάρτιση τῆς κομματικῆς ἡγεσίας ἀποδίδονται μόνο τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος τῆς παληᾶς ἡγεσίας. Γιατὶ λοιπὸν δὲν δίνουν καὶ στὸν ἑαυτὸ τους τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀμφιβολίας κατὰ πόσο ἢ ὅχι ἡ λειψὴ θεωρητικὴ τους κατάρτιση εὐθύνεται γιὰ τὴ λαθεμένη θέσι τους ἔναντι τῆς τακτικῆς τοῦ ἐνοπλοῦ ἀγῶνα; Γιατὶ μέ τόσο πάθος καὶ δογματικὴ θεβαιότητα ἀποκλείουν ὅποιαδήποτε πιθανότητα λάθους σ' αὐτὸ τὸν τομέα; Δὲν εἶναι αὐτὸ μιὰ ἐνδειξη κακοπιστίας καὶ ἐγωῖσμοῦ ποὺ καθόλου δὲν ἀρμόζει σὲ κομμουνιστές;

Ἐμεῖς οὐδέποτε καυχηθήκαμε πὼς εἴμαστε «ποῦ-ροι» «ὀρθόδοξοι» ἢ «ἀλάνθαστοι». Μὲ τὶς δικές μας ἔ-στως λειψὲς γνώσεις ὁμως, μελετήσαμε τὸ ζήτημα στὴ λεπτομέρεια τοῦ καὶ θγάλαμε τὰ συμπεράσματα μας.

Ἄν ἡ Μαρξιστικὴ τοπ-
ρους μας ἦταν λαθεμένη
οἱ Μαρξιστὲς τοῦ ΑΚΕΛ

Ἄς ἀφήσουμε ὁμως
χωρήσουμε μὲ τὴν «πρὸς»
ποὺ κάνει τὸ ΑΚΕΛ. Πο-
παράγοντες τοῦ ΑΚΕΛ.

(1) Ἡ ἑλλειψὴ
«ἐνι αἰοῦ ἐθν»
κοῦ Μετώπο

Κατηγοροῦν τὴν ΕΟ
γνώρισε τὸ κόμμα τῆς ἐ-
τὸν ἀγῶνα τῆς χωρὶς νὰ
νότητα μὲ τὸ ΑΚΕΛ, χωρ-
ένος ἐθνικοαπελευθερωτ-
«γιὰ τὴν υἱοθέτησι τῆς Ε

Αὐτὸ καὶ μόνο, λέει
μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια
Ἐξηγήσαμε ἤδη στὸ
ὅτι πρὶν ἀκόμα ἀπὸ τὴν Ε
ἀπὸ τὸ Δεκέμβρι τοῦ 1954
λώσεων στὶς Κυπριακές π
ἀνοικτὰ ἐνάντια σ' ὅποιαδ

«Ὁ ἀγῶνας τοῦ
τότε στὸ Ν. Δημοκρά-
κός, ἀνοικτός, εἰρηνι-
ση δὲν ἔχει μὲ ἐχθροπ-
βοκάτιες».

Τοὺς μαχητὲς τοὺς ἀπε-
καὶ ὑποπτα στοιχεῖα» καὶ
ἐνέργειες ἀπὸ ἐχθροὺς τοῦ
«ὑποθάλπονται ἀπὸ ἐχθροὺς
κράτης 21.12.1954).

“Αν ἡ Μαρξιστικὴ τοποθέτηση τοῦ ζητήματος ἀπὸ μέρους μας ἦταν λαθεμένη ὥς μᾶς ἔδειχναν τὰ λάθη μας οἱ Μαρξιστὲς τοῦ ΑΚΕΛ ἀντὶ νὰ μᾶς θρίζουν.

“Ὡς ἀφήσουμε ὁμῶς τὴν παρένθεση μας γιὰ νὰ προχωρήσουμε μὲ τὴν «πραχτικὴ» ἐξέταση τοῦ ζητήματος ποὺ κάνει τὸ ΑΚΕΛ. Ποιοὶ εἶναι οἱ περίφημοι πραχτικοὶ παράγοντες τοῦ ΑΚΕΛ;

(1) Ἡ ἑλλειψη ἐνότητος καὶ ἐνὸς «ἐνιαίου ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ Μετώπου»

Κατηγοροῦν τὴν ΕΟΚΑ ὅτι στὸν ἀγῶνα τῆς παραγνώρισε τὸ κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης, ὅτι ξεκίνησε τὸν ἀγῶνα τῆς χωρὶς νὰ ἐπιζητήσει συνεργασία καὶ ἐνότητα μὲ τὸ ΑΚΕΛ, χωρὶς νὰ ἐπιδιώξει τὴ δημιουργία ἐνὸς ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ μετώπου ἀπαραίτητου «γιὰ τὴν υἱοθέτηση τῆς ἔνοπλης μορφῆς πάλης».

Αὐτὸ καὶ μόνο, λέει ἡ Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ, «καθόριζε μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια τὴν ἐκβαση τοῦ ἀγῶνα».

Ἐξηγήσαμε ἤδη στὸ πρῶτο μέρος τοῦ βιβλίου μας ὅτι πρὶν ἀκόμα ἀπὸ τὴν ἔναρξη τοῦ ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ, ἀπὸ τὸ Δεκέμβρι τοῦ 1954 μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν διαδηλώσεων στὶς Κυπριακὲς πόλεις, τὸ κόμμα ἐκδηλώθηκε ἀνοικτὰ ἐνάντια σ’ ὁποιαδήποτε μορφὴ βίας:

«Ὁ ἀγῶνας τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ – ἔγραφαν τότε στὸ Ν. Δημοκράτη (18.12.1954) – εἶναι μαζικός, ἀνοικτός, εἰρηνικός, δίκαιος καὶ καμιὰ σχέση δὲν ἔχει μὲ ἐχθροπραξίες ἢ ἄλλες πιθανὲς προβοκάτσίες».

Τοὺς μαχητὲς τοὺς ἀποκάλεσαν ἀπὸ τότε «ἐχθρικὰ καὶ ὑποπτα στοιχεῖα» καὶ τὲς ἐνέργειες τοὺς «ὑποπτες ἐνέργειες ἀπὸ ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ», καὶ «ἐκτροπα» ποὺ «ὑποθάλλονται ἀπὸ ἐχθροὺς τοῦ ἀγῶνα» - (Νέος Δημοκράτης 21.12.1954).

“Ετσι μόνοι τους έξ αρχής καθόρισαν την θέση τους, θέση άντεπαναστατική, θέση αντίθετη πρὸς οποιαδήποτε μορφή βίας ή ένοπλης δράσης. Μ’ αυτό τὸν τρόπο, οποιαδήποτε σκέψη για ένιαίο μέτωπο ένοπλης δράσης ματαιωνόταν από τὸ ίδιο τὸ κόμμα.

“Εμεῖς όμως δέν πρόκειται έδώπέρα νά υπερασπίσουμε τήν τακτική τῆς ΕΟΚΑ καί τῆς δεξιᾶς έναντι τοῦ ΑΚΕΛ. “Η δεξιᾶ οὐδέποτε έρχεται μόνη τῆς νά σχηματίσει κοινὸ μέτωπο μετὴν ἀριστερά. Τὰ πατριωτικά μέτωπα δημιουργοῦνται από τὰ κάτω. “Η οργανωμένη ἀριστερὰ στριμώχνει τῇ δεξιᾶ σὲ τέτοιο σημεῖο πού νά επιβάλλει ή ίδια στή δεξιᾶ τὸ μέτωπο πού επιδιώκει. Καί αὐτὸ τὸ κατορθώνει μετὴν δικὸ τῆς πατριωτικὸ παραδειγματισμό, μετὴν σύνεση τῆς, τήν αγωνιστικότητά καί τῇ διάθεση τῆς για δράση.

“Αλήθεια παράξενος συλλογισμός για ἓνα κόμμα τῆς ἀριστερᾶς νά επικαλεῖται τήν τακτική τῆς δεξιᾶς για τῇ δικαιολόγηση τῆς δικῆς του άντεπαναστατικῆς δράσης.

Ρωτοῦμε όμως τοὺς Κεντρικοὺς “Επίτροπους τοῦ ΑΚΕΛ καί θέλουμε μιὰ ἴσια εἰλικρινῇ ἀπάντηση:

— “Αν σᾶς πλησίαζε ή ήγεσία τῆς ΕΟΚΑ καί σᾶς ζητοῦσε ν’ αρχίσετε μαζί — σὲ κοινὸ μέτωπο — τὸν ένοπλο ἀγώνα, θὰ δεχόσασταν τήν προσφορά ή θὰ τοὺς ἀπαντούσατε ὅτι οἱ συνθήκες ἦταν ἀκατάλληλες για ένοπλη δράση;

“Εμεῖς έχουμε πληροφορίες ὅτι έγιναν τέτοιες θεωλιοσκοπήσεις πού έσεῖς ἀπορρίψατε μετὴν πιὸ κατηγορηματικὸ τρόπο.

“Οτι όμως ή στάση τῆς “Ακελικῆς ήγεσίας έναντι τοῦ ἀγώνα δέν ἐξαρτήθηκε από τις διακηρύξεις τοῦ ΕΜΑΚ φαίνεται καθαρά καί από τὸ γεγονός ὅτι τὸ ΑΚΕΛ ἐκφράστηκε ένάντια σὲ κάθε μορφή ένοπλης πά-

λης πολὺ πρὶν κάνουν οργανώσεις.

Δέν ἦταν όμως ἀρελθόντος οἱ δογματικοὶ τοῦ ἀγώνα. “Αν καλοὶ δράση πλάι στοὺς μαχηθολία ὅτι τὸ κοινὸ μῆθελαν οἱ δεξιές οργανώ-

(2) Κυπριακοί

(α) “Επειδὴ — μᾶς τοῦ ΑΚΕΛ. — οἱ δυνάμεις παρατάξουμε στὸν ένογώτερες από τις δυνάμεις πού συμφωνοῦν έδῶ ὅτι κτική μορφή πολέμου τῶν δυνάμεων ἦταν μετὰ αὐτὸ ἔπρεπε νά προτακὸ τομέα ἀντὶ τὸ στρ

“Ωστε λοιπὸν, ἐφόσ κία ἔπρεπε νά υποστοῦν ἱμπεριαλιστικὸ ζυγὸ καὶ ὅπλα ένάντια στὸν κυρ

“Η “Ελλάδα δέν ἔπ στὸν Τοῦρκο δυνάστη καὶ πολὺ λιγώτερο νά πολ οἱ “Αφρικανικὲς ἀποικίε ρουν τὰ ὅπλα ένάντια

“Οτι εἶναι γελοία καὶ μόνοι τους καί για

«Αὐτὸ φυσικά κλείεται ὁπωςδήπε

λης πολὺ πρὶν κάνουν τὴν ἐμφάνιση τους οἱ δυὸ αὐτὲς ὁργανώσεις.

Δὲν ἦταν ὅμως ἀργὰ νὰ σθῶσουν τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος οἱ δογματιστὲς τοῦ ΑΚΕΛ μετὰ τὴν ἔναρξη τοῦ ἀγώνα. Ἄν καλοῦσαν τότε τὰ μέλη τους σ' ἐνοπλὴ δράση πλάι στοὺς μαχητὲς τῆς ΕΟΚΑ, δὲν ὑπάρχει ἀμφισβολία ὅτι τὸ κοινὸ μέτωπο θὰ δημιουργόταν εἴτε τὸ θέλαν οἱ δεξιὲς ὁργανώσεις εἴτε ὄχι.

(2) Κυπριακοὶ παράγοντες

(α) Ἐπειδὴ — μᾶς λένε οἱ Κεντρικοὶ Ἐπίτροποι τοῦ ΑΚΕΛ. — οἱ δυνάμεις ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ ἀντιπαρατάξουμε στὸν ἐνοπλὸ ἀγώνα ἦταν σημαντικὰ λιγώτερες ἀπὸ τίς δυνάμεις τῶν ἀποικιστῶν (παρ' ὅλο ποὺ συμφωνοῦν ἐδῶ ὅτι ὁ ἀνταρτοπόλεμος ἦταν πλεονεκτικὴ μορφή πολέμου γιὰ τὴν ΕΟΚΑ) ὁ συσχετισμὸς τῶν δυνάμεων ἦταν μὲ τὸ μέρος τῶν ἀποικιστῶν, καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ προτιμήσουμε τὸν ἀγώνα στὸν πολιτικὸ τομέα ἀντὶ τὸ στρατιωτικόν.

Ὡστε λοιπὸν, ἐφόσο ἐμεῖς εἴμαστε μιὰ μικρὴ ἀποικία ἔπρεπε νὰ ὑποστοῦμε στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα τὸν ἱμπεριαλιστικὸ ζυγὸ καὶ οὐδέποτε νὰ σηκώσουμε τὰ ὅπλα ἐνάντια στὸν κυρίαρχο.

Ἡ Ἑλλάδα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπαναστατήσῃ ἐνάντια στὸν Τοῦρκο δυνάστη γιατί ἦταν ἰσχυρότερος τῆς καὶ πολὺ λιγώτερο νὰ πολεμήσῃ τὸν Γερμανὸ κατακτητὴ, οἱ Ἀφρικανικὲς ἀποικίαι οὐδέποτε ἐπιτρέπεται νὰ πάρουν τὰ ὅπλα ἐνάντια στοὺς ἀποικιστὲς κλπ.

Ὅτι εἶναι γελοία μιὰ τέτοια σκέψη τὸ κατάλαβαν καὶ μόνοι τους καὶ γι' αὐτὸ καταλήγουν ὡς ἑξῆς:

«Αὐτὸ φυσικὰ δὲν σημαίνει καθόλου ὅτι ἀποκλείεται ὅπωςδήποτε ἡ χρησιμοποίησις καὶ τοῦ ξ-

νοπλου αγώνα, όταν υπάρχουν οι απαραίτητοι αντικειμενικοί και υποκειμενικοί παράγοντες».

(β) 'Από έδαφικής άποψης, λένε, οι συνθήκες δεν ήταν εύνοϊκές για ένοπλη δράση. «'Η Κύπρος είναι ένα μικρό νησί δίχως ένδοχώρα και άπομονωμένο με την θάλασσα από τις γύρω χώρες».

Αυτό ίσα ίσα δείχνει πόσο σωστή ήταν ή τακτική του συνωμοτισμού και του ανταρτοπόλεμου πο έφάρμοσε ή ΕΟΚΑ.

(γ) 'Η 'Ελληνική Κυβέρνηση που μπορούσε να έπηρεάσει σημαντικά την έκβαση του αγώνα μας ξπαιξε ρόλο προϊμπεριαλιστικό έφόσον ήταν και ή ίδια ένταγμένη στο άποικιοκρατικό ΝΑΤΟ. Γιαυτό, ο παράγοντας αυτός ήταν άρνητικός.

'Εμείς συμφωνούμε άπόλυτα και στο Μέρος 1 έξηγήσαμε πόσο πιο άποφασιστικός θα μπορούσε να ήταν ο 'Ελληνικός παράγοντας αν ή άριστερά ξπαιρνε ένεργό μέρος στον αγώνα.

(δ) Για τον άρνητικό ρόλο της Τουρκικής Κυβέρνησης και της Τουρκικής μειονότητας πάλι μιλήσαμε διεξοδικά στο Μέρος 1.

(ε) 'Ο παράγοντας του 'Αγγλικού λαού. 'Εδω στην άνάλυση αυτού του «παράγοντα» ή Κ.Ε. φτάνει στο άποκορύφωμα της αντιμαρξιστικής της σέψης. Λέει:

«'Ενώ πριν την έναρξη του ένοπλου αγώνα ο 'Αγγλικός λαός όλοένα και πιο άποφασιστικά υποστήριζε τον αγώνα του Κυπριακού λαού (λαμπρό παράδειγμα αυτής της υποστήριξης ήταν ή όμόφωνη καταδίκη των «άντιστασιαστικών» νόμων της Κυβέρνησης και ή πλατιά υποστήριξη των κινητοποιήσεων μας), μετά τον ένοπλο αγώνα της

ΕΟΚΑ ή υπόθεση άπομόνωσης της 'Αγγλικού λαού, στε ήγετικά στελ-
τολμούν να διαδη-
να άπευθύνουν έ-
ένοπλου αγώνα, π
υπόθεση για την
τους με τους τόρπ

'Επειδή ή θρετταν
καθημερινά δυσφημοί-
τους πατριώτες της Εί
γκάγκστερς έπηρεάζον
πολιτικά άνώριμης μερ
δή οι «σοσιαλδημοκρά
που ποτέ δεν άποκήρυ-
λούθησαν πάντα την έ-
τόρηδες, έβλεπαν με τ
ποικιοκρατικά μάτια τ
στρεφόταν ενάντια στα
φέροντα, έπειδή λοιπόν
ση) έφερε κάποια άνάλ
Μητρόπολη, έπρεπε έμ-
στενοχωρήσουμε τον κυ

Τί υποκρισία αλήθε

Και πάλιν καταλήγ

«Τό συμπέρασι
ση όλων των παρ
που έπηρεάζουν τ
παίζουν άποφασιστ
τακτικής και των
οί παράγοντες δεν
τακτικής του ένοπλ

'Η θεωρητική φτώχε

ΕΟΚΑ ή υπόθεση μας οδηγήθηκε σέ τέτοιο σημείο απομόνωσης της από τὰ πλατειά στρώματα του Ἀγγλικού λαού καί του ἐργατικού κινήματος, ὥστε ἡγετικά στελέχη του Ἀγγλικού λαού νά μὴ τολμοῦν νά διαδηλώσουν τὴν ὑποστήριξη τους καί νά ἀπευθύνουν ἐκκλήσεις γιὰ τὴν κατάπαυση του ἔνοπλου ἀγώνα, πού τὴ θεωροῦσαν σὰ βασικὴ προ-ὑπόθεση γιὰ τὴν ἐπιτυχῇ ἐκλογικὴ ἀναμέτρηση τους μέ τοὺς τόρηδες».

Ἐπειδὴ ἡ βρεττανικὴ ἱμπεριαλιστικὴ προπαγάνδα καθημερινὰ δυσφημοῦσε τὸ κίνημα μας ἀποκαλώντας τοὺς πατριῶτες τῆς ΕΟΚΑ τρομοκράτες φονιάδες καί γκάγκστερς ἐπηρεάζοντας ἔτσι τὴν κοινὴ γνώμη μιᾶς πολιτικῆς ἀνώριμης μερίδας του Ἀγγλικού λαοῦ, ἐπειδὴ οἱ «σοσιαλδημοκράτες» του ἐργατικού κόμματος, πού ποτὲ δὲν ἀποκήρυξαν τὴν ἀποικιοκρατία καί ἀκολούθησαν πάντα τὴν ἴδια ἐξωτερικὴ πολιτικὴ μέ τοὺς τόρηδες, ἔβλεπαν μέ τὰ δικά τους ἱμπεριαλιστικὰ ἀποικιοκρατικὰ μάτια τὸν ἀγώνα μας σὰν ἀγώνα πού στρεφόταν ἐνάντια στὰ δικά τους ἱμπεριαλιστικὰ συμφέροντα, ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ἀγώνας μας (ὅπως κάθε δράση) ἔφερε κάποια ἀνάλογη ἀντίδραση στὴ Βρεττανικὴ Μητρόπολη, ἔπρεπε ἐμεῖς νά δέσουμε τὰ χέρια μήπως στενοχωρήσουμε τὸν κυρίαρχό μας καί τὸ λαό του!

Τί ὑποκρισία ἀλήθεια.

Καί πάλιν καταλήγει ἡ Ἔκθεση σὸ συμπέρασμα:

«Τὸ συμπέρασμα πού θγαίνει ἀπὸ τὴν ἐχτίμη-ση ὅλων τῶν παραγόντων καί τῶν ἰδιομορφιῶν πού ἐπηρεάζουν τὴν ἐξέλιξη τοῦ Κυπριακοῦ καί παίζουν ἀποφασιστικὸ ρόλο στὸν καθορισμὸ τῆς τακτικῆς καί τῶν μορφῶν πάλης, εἶναι πὼς αὐτοὶ οἱ παράγοντες δὲν συνηγοροῦν καθόλου ὑπὲρ τῆς τακτικῆς τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα».

Ἡ θεωρητικὴ φτώχεια τῶν συγγραφέων αὐτοῦ τοῦ

συγγράμματος φαίνεται και από την προσπάθεια τους να ξεχωρήσουν το ζήτημα σε «θεωρητική» και «πρακτική» εξέταση. Ξεχωρίζουν δηλαδή τη θεωρία από την πράξη κτίζοντας ανάμεσα τους ένα ψηλό Σινικό τείχος. Όμως τα δυο πάντα συνυπάρχουν, είναι αλληλένδετα και αχώριστα. Η πρακτική καθορίζεται με καθοδήγηση τη θεωρία και η θεωρία προσαρμόζεται στην πρακτική.

Το εξέτασαν λοιπόν μ' αυτό τον επιπόλαιο τρόπο το ζήτημα, τώρα έκ των υστέρων, με αποκλειστικό σκοπό να θρούν τρόπο να δικαιολογήσουν τη λαθεμένη θέση τους. Η καλοπιστία θυσιάζεται χάρη της σκοπιμότητας και η θεωρία διαστρεβλώνεται ανάλογα με το τί συμφέρει στον ένα μοναδικό σκοπό: Να βγῇ άσπρο-πρόσωπη ή ηγεσία του ΑΚΕΛ.

5. Η Κ.Ε. ΑΓ

Άπο τη στιγμή να δοθεῖ κάποια άπ ή προχειρότητα και Μη έχοντας έπιχειρή ΚΕΛ έπιδίδουνται σ φυγές και θρσιές. «Φωνάζει ό κλέφτης

«Άπο τη σ στη θέση του σι άγώνα της ΕΟ Κ.Ε. — συχνά π Ήταν ή δέν ήτ νας της ΕΟΚΑ ρώτημα, προβά νας αυτός ήταν 'πρεπε να ήταν τος, όπως το Α

Σ' αυτό το νοπλος άγώνας ρωτικός άγώνας βρεττανούς άπι ίδιοι, ή θέση του κή, θέση συμμε δυνάμεις...»

Νά λοιπόν «πως πχειρηματολογία»:

5. Η Κ.Ε. ΑΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ

Ἀπὸ τῆ στιγμῇ ποὺ καταβάλλεται ἡ προσπάθεια νὰ δοθεῖ κάποια ἀπάντηση στὸ Δημόκριτο ἢ σύγχυση, ἢ προχειρότητα καὶ ἡ ἀνικανότητα ὁλοκληρώνονται. Μὴ ἔχοντας ἐπιχειρήματα οἱ «μαρξιστές» ἡγέτες τοῦ Α.Κ.Ε.Λ. ἐπιδίδονται στοὺς φτηνοὺς δικηγορισμοὺς, ὑπεκφυγές καὶ θρисиές. Ὅπως λέει καὶ ἡ λαϊκὴ παροιμία: «Φωνάζει ὁ κλέφτης γιὰ νὰ φοβηθεῖ ὁ νοικοκύρης».

«Ἀπὸ τῆ στιγμῇ ποὺ ἔθεσαν τὸν ἑαυτὸ τους στὴ θέση τοῦ συνήγορου τῆς τακτικῆς τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α. — λέει ἡ ἑκθεση δράσης τῆς Κ.Ε. — συχνὰ προβάλλεται τὸ ἀκόλουθο ἐρώτημα: Ἦταν ἢ δὲν ἦταν ἐθνικοαπελευθερωτικὸς ὁ ἀγώνας τῆς Ε.Ο.Κ.Α.; Καὶ σὲ συσχετισμὸ μὲ αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, προβάλλεται δεύτερο, τοῦτο: Ἄν ὁ ἀγώνας αὐτὸς ἦταν ἐθνικοαπελευθερωτικὸς ποιά θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν ἡ θέση ἑνὸς πρωτοπόρου κόμματος, ὅπως τὸ Α.Κ.Ε.Λ.;

Σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα οἱ ἴδιοι ἀπαντοῦν: Ὁ ἔνοπλος ἀγώνας τῆς Ε.Ο.Κ.Α. ἦταν ἐθνικοαπελευθερωτικὸς ἀγώνας, ἐφόσον ἐστρέφετο ἐνάντια στοὺς βρεττανικοὺς ἀποικιστές. Συνεπῶς ἰσχυρίζονται οἱ ἴδιοι, ἡ θέση τοῦ Α.Κ.Ε.Λ. θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν θέση θετικῆς, θέσης συμμετοχῆς στὸν ἀγώνα μὲ ὅλες του τὰς δυνάμεις...»

Νὰ λοιπὸν «πῶς ἀπαντᾷ τὸ κόμμα σ' αὐτὴ τὴν ἐπιχειρηματολογία»:

«Τὸ κύριο ζήτημα στὴν περίπτωση τοῦ ἑνοπλοῦ ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ καὶ τῆς θέσης μας ἔναντι τοῦ δὲν εἶναι κατὰ πόσο αὐτὸς ὁ ἀγώνας ἦταν ἢ ὄχι ἐθνικοαπελευθερωτικός. Τὸ κύριο σημεῖο γιὰ συζήτηση καὶ τὸ ὁποῖο οἱ «μαρξιστές» ἀριστεροὶ ἐθνικόφρονες ἀποφεύγουν νὰ τὸ ἀγγίξουν, εἶναι τοῦτο. Κατὰ πόσο αὐτὴ ἡ τακτικὴ, ἡ τακτικὴ τοῦ ἑνοπλοῦ ἀγώνα ἦταν ἡ ἐνδεδειγμένη τακτικὴ ἀγώνα μέσα στὶς δοσμένες Κυπριακὲς συνθήκες. Τὸ ΑΚΕΛ δὲν ἀρνήθηκε ὅτι ὁ ἑνοπλος ἀγώνας τῆς ΕΟΚΑ εἶχε ἐθνικοαπελευθερωτικὸ χαρακτήρα... Ἄλλὰ τὸ κύριο σημεῖο δὲν εἶναι αὐτό. Τὸ κύριο σημεῖο εἶναι κατὰ πόσο αὐτὴ ἡ τακτικὴ ἀγώνα ἦταν σωστὴ μέσα στὶς δοσμένες Κυπριακὲς συνθήκες. Καὶ ἡ ἀπάντηση σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, μὲ ὅσα ἔχουν εἰπωθεῖ πιὸ πάνω, εἶναι καθαρὴ σὰν κρύσταλλο. Ἐκτὸς τούτου τίποτε δὲν ὑπάρχει στὸ Μαρξισμό πού νὰ μᾶς διδάσκει, πῶς τὸ ἐργατικὸ κίνημα πρέπει νὰ καθορίζει τὴ θέση τοῦ ἑναντι μιᾶς τακτικῆς ἀγώνα μόνο καὶ μόνο ἀπὸ τὸ χαρακτηρισμὸ του καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ κατὰ πόσο αὐτὴ ἡ τακτικὴ εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη μέσα στὶς δοσμένες συνθήκες.

Ὅσο ἀφορᾷ τὸ δεύτερο ἐρώτημα, δηλ. ποιὰ θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν ἡ θέση τοῦ ΑΚΕΛ ἔναντι ἑνὸς ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα, σὰν αὐτὸς τῆς ΕΟΚΑ αὐτὸ ἀπαντήθηκε μὲ ὅσα ἔχουν λεχθεῖ πιὸ πάνω».

Πρῶτα πρῶτα δὲν λένε τὴν ἀλήθεια οἱ Κεντρικοὶ Ἐπίτροποι τοῦ ΑΚΕΛ ὅταν λένε ὅτι «τὸ ΑΚΕΛ δὲν ἀρνήθηκε ὅτι ὁ ἑνοπλος ἀγώνας τῆς ΕΟΚΑ εἶχε ἐθνικοαπελευθερωτικὸ χαρακτήρα». Χρειάζεται ἄραγε νὰ τοὺς ὑπενθυμίσουμε τὴν ἀρθρογραφία τοὺς ἀπὸ τὸ Δεκέμβριον τοῦ 1954 πού ἀποκαλοῦσαν αὐτὸ τὸν ἀγώνα «ὑπόπτο» πού ξεκινοῦσε «ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ» καὶ «ἐκτροπα πού ὑποθάλπονται ἀπὸ ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ γιὰ νὰ ἐξυτηρηθῶσιν ξένα ἀντικυπριακὰ ἱμπεριαλιστι-

κὰ συμφέροντα;» Χρειά-
τὴν ἀπόφαση τοῦ Πολιτι-
λη 1955, πού συνδέει τὰ
ὄργανα καὶ τὰ φιλοῦμε-
θ' ἀργήσουν νὰ ἀνεβά-
τους γιὰ ἔνταση τῶν κα-
τέρω κτυπήματα τοῦ Κε-
σοῦμε τὰ σαμποτάζ τῆς
ρὰ ἀρθρογραφίας τοὺς
ἐχθρῶν τοῦ λαοῦ καὶ τὴ
μίσουμε τοὺς «ψευτοδιγ-
τὶς «τρακατροῦκες» τοί-
καν καὶ μπήκάν στὴν πρ-
φωνία μὲ τοὺς Ἄγγλοι
ριαλιστές;» Μὰ ὅλα αὐτὰ
μικρὸ λάθος πού παρα-
σεις ὁμῶς ἔλαβαν ἐνάντι
λένε. Καὶ ἐν πάσῃ περι-
ριο σημεῖο. Τὸ κύριο ση-
ἀγώνας σὰν μορφή πᾶ-
κατηγοροῦν ὅτι ἀποφεύ-
σημεῖο τοῦτο. Αὐτὴ εἶναι
πὸς τοῦ βιβλίου μας «Ἡ
πλος Ἀγώνας» ἦταν ἀκ-
ξιστικὰ - Λενινιστικὰ δεῖ-
αὐτὸ δὲν τὸ κατάλαβαν
σαν οἱ δογματιστὲς τοῦ
φορὰ τὴν κακοπιστία τ

Ὅταν θέβαια μιλι-
κατὰ πόσο ἦταν ἢ ὄχι ἡ
πει νὰ κάνουμε τὴν ἐξή-
πια παρασιωποῦν οἱ

Ἄν ἔμπαινε ζήτη-
ΚΕΛ σὰν τὸ πρωτοπόρο
νων ἑνα ἑνοπλο ἀγώνα
στὴν Κύπρο, θέβαια ἐ

κά συμφέροντα;» Χρειάζεται νά τούς υπενθυμίσουμε τήν απόφαση τοῦ Πολιτικοῦ γραφείου τῆς 1ης τ' Ἀπρίλη 1955, ποῦ συνδέει τόν ἀγώνα μέ φιλοϊμπεριαλιστικά ὄργανα καί τὰ φιλοϊμπεριαλιστικά μεγάφωνα «ποῦ δέν θ' ἀργήσουν νά ἀνεβάσουν τόν τόνο τῶν ἐκκλήσεων τοὺς γιά ἔνταση τῶν καταπιεστικῶν μέτρων καί περαιτέρω κτυπήματα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ;» Νά τοὺς θυμήσουμε τὰ σαμποτάζ τῆς ΕΟΚΑ ποῦ τὰ ὀνόμαζαν σέ σειρά ἀρθρογραφίας τοὺς «προβοκάτσια καί παιγνίδι τῶν ἐχθρῶν τοῦ λαοῦ καί τῆς ὑπόθεσης του;» Νά τοὺς θυμίσουμε τοὺς «ψευτοδιγενῆδες» τοῦ Παπαϊωάννου καί τίς «τρακατροῦκες» τοῦ Ζαχαριάδη ποῦ «σχεδιάστηκαν καί μπῆκαν στήν πράξη σέ συνεννόηση καί μέ συμφωνία μέ τοὺς Ἀγγλοὺς καί τοὺς Ἀμερικάνους ἱμπεριαλιστές;» Μά ὅλα αὐτά, μᾶς λένε δέν ἦταν παρὰ ἓνα μικρὸ λάθος ποῦ παραδέχονται καί οἱ ἴδιοι. Τί κυρώσεις ὁμῶς ἔλαβαν ἐνάντια στοὺς ὑπεύθυνους δέν μᾶς λένε. Καί ἐν πάσῃ περιπτώσει αὐτὸ δέν ἦταν τὸ κύριο σημεῖο. Τὸ κύριο σημεῖο ἦταν κατὰ πόσο ὁ ἔνοπλος ἀγώνας σάν μορφή πάλης ἦταν σωστὴ τακτικὴ. Μᾶς κατηγοροῦν ὅτι ἀποφεύγουμε ἐμεῖς ν' ἀγγίξουμε τὸ σημεῖο τοῦτο. Αὐτὴ εἶναι ἡ δεύτερη ἀνακρίβεια. Σκοπὸς τοῦ βιβλίου μας «Ἡ Ἀκελικὴ Ἡγεσία καί ὁ Ἐνοπλος Ἀγώνας» ἦταν ἀκριβῶς ν' ἀναλύσουμε μέ τὰ μαρξιστικά - Λενινιστικά δεδομένα τοῦτο τὸ ζήτημα. Καί ἂν αὐτὸ δέν τὸ κατάλαβαν ἢ κάνουν πῶς δέν τὸ κατάλαβαν οἱ δογματιστὲς τοῦ ΑΚΕΛ, ἀποδείχνουν ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴν κακοπιστία τοὺς ἀπέναντι μας.

Ὅταν θέβαια μιλάμε γιά τὸν ἔνοπλο ἀγώνα καί κατὰ πόσο ἦταν ἢ ὄχι ἡ ἐνδεδειγμένη μορφή πάλης πρέπει νά κάνουμε τὴν ἐξῆς ἀπαραίτητη διάκριση ποῦ σκοπιμα παρασιωποῦν οἱ Ἀκελικοὶ ἡγέτες:

Ἄν ἔμπαινε ζήτημα νά ξεκινήσει μόνο του τὸ ΑΚΕΛ σάν τὸ πρωτοπόρο κόμμα τῶν Κυπρίων ἐργαζομένων ἓνα ἔνοπλο ἀγώνα γιά τὴν κατάληψη τῆς ἐξουσίας στήν Κύπρο, θέβαια ἐμεῖς θὰ λέγαμε ὅτι οἱ συνθήκες

δέν ήταν ώριμες για ένα τέτοιο αγώνα. "Αλλωστε δέν έμπαινε τέτοιο ζήτημα έφόσον ή Κύπρος στέναζε κάτω από ένα άποικιακό καθεστώς και έπομένως ή έργατική τάξη ούδέποτε θά μπορούσε νά πάρει την έξουσία χωρίς νά προηγηθεί ή έθνική άπελευθέρωση.

Και άν έμπαινε ζήτημα νά ξεκινήσει τὸ ΑΚΕΛ μόνο του ένα έθνικοαπελευθερωτικό ξ ν ο π λ ο αγώνα, χωρίς τή συμπαράσταση άλλων τάξεων και παρατάξεων, πάλι έμείς θά λέγαμε ότι οί συνθήκες δέν θά σήκωναν ένα τέτοιο ξεκίνημα. Συμφωνοῦμε απόλυτα με τὸ ΑΚΕΛ ότι άν ὁ ξνοπλος αγώνας ξεκινούσε από τήν άριστερά, και άν ή δεξιά έπαιρνε άρνητική θέση, τότε ή αντίδραση τής δεξιᾶς θά έφτανε σέ ένα άποκορύφωμα προδοσίας και συνεργασίας με τόν κυρίαρχο.

Άλλά έδῶ δέν δικάζουμε τή δεξιά, γιατί ή δεξιά μᾶς εἶναι γνωστή και δέν μᾶς ενδιαφέρει. Γιαυτό και εἶναι άσχετο και έντελῶς άπαραδέχτο και άντιμαρξιστικό τὸ έπιχείρημα πού προβάλλει τὸ ΑΚΕΛ όταν άναρωτιέται «ποιᾶ θά 'ταν ή θέση τής δεξιᾶς — τής φανατικής μερίδας τής δεξιᾶς — σέ περίπτωση πού τόν ξνοπλο αγώνα τὸ διεξήγαγε τὸ ΑΚΕΛ». Δηλαδή έπικαλοῦνται τήν ὑποθετική προδοσία τής δεξιᾶς (σέ περίπτωση πού ὁ αγώνας θά ξεκινούσε από τήν άριστερά) για νά δικαιολογήσουν ή νά μειώσουν τὸ μέγεθος τής δικῆς τους προδοσίας.

Έκεῖνο πού έχει σημασία, και αὐτὸ εἶναι τὸ επίμαχο ζήτημα εἶναι τοῦτο:

Μιά και ή δεξιά ξ ε κ ί ν η σ ε έναν ξνοπλο αγώνα — έστω χωρίς νά έπιζητήση τήν συνεργασία τής άριστερᾶς (συνεργασία άλλωστε πού ποτέ δέν προσφέρθηκε) — μιᾶ και ή άριστερά θρέθηκε άντιμέτωπη σ' ένα γεγονός τετελεσμένο, μιᾶ και ή ὑπόδουλη Κύπρος σήκωσε τὸ έθνικοαπελευθερωτικό λάβαρο τής ξνοπλης εξέγερσης, ποιᾶ θέση έπρεπε νά πάρει τὸ ΑΚΕΛ; Αὐτὸ εἶναι τὸ έρώτημα πού έπρεπε νά μᾶς άπαντήσει ή Κεν-

τρική Έπιτροπή τοῦ ΑΚΕΛ
τὸ έρώτημα πού άπαντή-
στική - Λενινιστική θεωρ-
δάγματα πού άφοροῦν τῶν
στῶν έναντι τῶν έξεγέρ-
Αὐτὸ εἶναι τὸ έρώτημα
γέτες τοῦ ΑΚΕΛ και πού
μανοῦθρες προσπαθοῦν
αγώνας ξεκίνησε από τ
λ ι κ ὸ ς ἀ γ ὼ ν α ς
ο ὕ ἂ ν σ' αὐτὸν έρριχν
στερά. Πράγμα πού δέν
νούσε από τήν άριστερά
θανότητα θά αντίδρουσε.

"Ομως από τις ίδιες
νει καθαρά τὸ συμπέρα-
λοτομαριστὲς μέσα στὸ
καν και τρώμαξαν με τὸ
Και στὸν αγώνα τής ΕΟΚ
«τὸν πολιτικό άφανισμό
ράταξης για άποκλειστι-
τική ζωή τοῦ τόπου», «τῆ
ματος», «τὴν οὐσιαστική
ξης» τῆ μονοπωλιακή
τὸν τρόπο καλύτερη έξυ-
τικῶν συμφερόντων τής
ας» (1) (όλα αὐτὰ εἶναι
Κ.Ε.).

Οί Αὐξεντίου και οί
Μαυρομμάτηδες λοιπὸν
μόνο για τὸν πολιτικό
τὴν έκμηδένιση τοῦ ΑΚΕ

"Αν ή δεξιά πέτυχε
πλο αγώνα, άν πέτυχε
κούς αγῶνες, άν άρπαξε

τρική 'Επιτροπή του ΑΚΕΛ και δέν τό 'κανε. Αυτό εἶναι τὸ ἐρώτημα ποὺ ἀπαντήσαμε ἐμεῖς μὲ θάση τῇ Μαρξιστικῇ - Λενινιστικῇ θεωρίᾳ, μὲ θάση τὰ Λενινιστικά διδάγματα ποὺ ἀφοροῦν ἴσα ἴσα τῇ στάσει τῶν κομμουνιστῶν ἔναντι τῶν ἐξεγέρσεων τῆς δεξιᾶς στὶς ἀποικίες. Αυτό εἶναι τὸ ἐρώτημα ποὺ τρέμουν νὰ ἀγγίξουν οἱ ἡγέτες τοῦ ΑΚΕΛ καὶ ποὺ μὲ χίλιες δυὸ περιστροφές καὶ μανουῖθρες προσπαθοῦν ν' ἀποφύγουν. Γιατὶ μιὰ καὶ ὁ ἀγώνας ξεκίνησε ἀπὸ τῇ δεξιᾷ θὰ γινόταν κ α θ ο - λ ι κ ὸ ς ἀ γ ῶ ν α ς ὁ λ ὅ κ λ η ρ ο υ τ ο ὕ λ α - ο ὕ ἂν σ' αὐτὸν ἔρριχνε τίς δυνάμεις τῆς καὶ ἡ ἀριστερά. Πράγμα ποὺ δέν θὰ γινόταν ἂν ὁ ἀγώνας ξεκινούσε ἀπὸ τὴν ἀριστερά ἐφόσον ἡ δεξιὰ κατὰ πάσα πιθανότητα θὰ ἀντιδροῦσε.

Ὅμως ἀπὸ τίς ἴδιες τίς ἀποφάσεις τοῦ ΑΚΕΛ θγαίνει καθαρὰ τὸ συμπέρασμα ὅτι μερικοὶ ἐγωπαθεῖς φιλοτομαριστὲς μέσα στὸ ΑΚΕΛ ἀρπάχτηκαν, ξαφνιασθήκαν καὶ τρόμαξαν μὲ τὸ ξεκίνημα τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα. Καὶ στὸν ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ ἔβλεπαν σὰν κύρια ἐπιδίωξη «τὸν πολιτικὸ ἀφανισμό τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῆς λαϊκῆς παρτάξης γιὰ ἀποκλειστικὴ κυριαρχία τους στὴν πολιτικὴ ζωὴ τοῦ τόπου», «τὴν πολιτικὴ ἐκμηδένιση τοῦ κόμματος», «τὴν οὐσιαστικὴ ὑποταγὴ κάθε ἄλλης παρτάξης» τὴ μονοπωλιακὴ ἐπικράτηση καὶ τὴν κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο καλύτερη ἐξυπηρέτηση τῶν οἰκονομικο-πολιτικῶν συμφερόντων τῆς φανατικῆς μερίδας τῆς δεξιᾶς» (!) (ὅλα αὐτὰ εἶναι παρμένα ἀπὸ τὴν εἰσήγηση τῆς Κ.Ε.).

Οἱ Αὐξεντίου καὶ οἱ Μάτσηδες, οἱ Καραολῆδες καὶ Μαυρομμάτηδες λοιπὸν ἔδωσαν τὴ ζωὴ τους, μόνο καὶ μόνο γιὰ τὸν πολιτικὸ ἀφανισμό τοῦ φίλου Ἐζεκία καὶ τὴν ἐκμηδένιση τοῦ ΑΚΕΛ.

Ἄν ἡ δεξιὰ πέτυχε ὁρισμένα ὀφέλη ἀπὸ τὸν ἔνοπλο ἀγώνα, ἂν πέτυχε τὴν «πρωτοπορία» στοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνες, ἂν ἄρπαξε τὴν πρωτοβουλία ἀπὸ τὰ χέ-

ρια της άριστεράς αυτό όφείλεται άποκλειστικά στο γεγονός ότι ή οργανωμένη άριστερά, διάλεξε μόνη της νά παραμείνει άμέτοχη σ' ένα γενναίο ένοπλο έθνικο-απελευθερωτικό άγώνα, ότι άπ' αυτό τόν άγώνα μόνο ή έπαναστατική παράταξη ανάδειξε ήρωες και έθνικούς άγωνιστές.

Για την πολιτική προώθηση της δεξιās και την παράλληλη αναπόφευκτη ζημιά της άριστεράς - ζημιά που ήταν τό φυσικό αποτέλεσμα της μη συμμετοχής της στον έθνικοαπελευθερωτικό άγώνα - οι 'Ακελικοί ήγέτες φέρουν άκέραιη την ευθύνη, και άς μη προσπαθοῦν νά δικαιολογηθοῦν αποδίδοντας άνόητα έλατήρια στους πατριώτες της ΕΟΚΑ που θυσιάστηκαν στο θωμό της λεφτεριάς.

Ής προχωρήσουμε δμως και στο τελευταίο έπιχείρημα που μάς φύλαξαν σάν «χαριστική βολή» :-

«Εμεῖς είμαστε θέβαιοι, πώς οι σημερινοί «Μαρξιστές» έπικριτές μας, θά 'ταν δέκα φορές δριμύτεροι, στήν «Μαρξιστική» κριτική τους ένάντια στο ΑΚΕΛ και την ήγεσία του, άν αυτό τόν άγώνα τόν διεξήγαγε τό ΑΚΕΛ. Τους φανταζόμαστε ντυμένους στή «μαρξιστική» περροῦκα, στή θέση του δημόσιου κατήγορου ένάντια στο ΑΚΕΛ και την ήγεσία του άπαγγέλλοντας περίπου την ακόλουθη κατηγορία:

Κατηγορούμε την 'Ακελική ήγεσία, ότι πρόσδε τις «στοιχειώδεις» άρχές του Μαρξισμού-Λενινισμού. Κατηγορούμε την 'Ακελική ήγεσία ότι παραγνωρίζοντας τις «στοιχειώδεις» άρχές του Μαρξισμού - Λενινισμού και τους τρεις «περίφημους» όρους που είναι άπαραίτητοι για την ένοπλη εξέγερση καθώς και τις συγκεκριμένες Κυπριακές συνθήκες, άπεδύθη κατά άνεύθυνο τρόπο στον ένοπλο άγώνα.

Κατηγορούμε τας τό λαϊκό κίνη-
ρήτησε τά συμφέ-
περιαλιστικών δυ

Κατηγορούμε
πόλησε και κατα-
νιον πόθον του Κ
Κύπρου με τη μη-
ση. Τέλος κατηγο-
καταπροδώνοντα
πριακού λαού, ά-
χης - Λονδίνου πο-
την Ένωση και
Τριπλή Κυριαρχία.

Ή 'Ακελική
λαού «έσχάτης τ-
κη, ή έσχάτη τών

Σ' αυτή τη
θαλλαν την «'Ακ-
μας άριστεροί έέ-
'ταν συνεπείς πρό-
ους που έξυπηρετ-
έλεγαν: «'Αξιος
ξιστές».

Ήσφαλώς θά ανα-
τό άπόσπασμα τό πήρι-
νός άνεύθυνου «ποιη-
Δυστυχώς δμως, ούτε
άπό έπιθεώρηση ούτε
άπό καμιά άνεύθυνη φ-
γράψαμε αυτούσιο, χ-
την Έκθεση Δράσης
άραγε άπάντηση; 'Αξι-
ίδιο χαμηλό επίπεδο α

Κατηγορούμε την 'Ακελική ήγεσία ότι ρίχνοντας τὸ λαϊκὸ κίνημα σ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια ἐξυπηρετήσε τὰ συμφέροντα τῶν ἀποικιστῶν καὶ τῶν ἱμπεριαλιστικῶν δυνάμεων καὶ τῶν συμμάχων τους.

Κατηγορούμε τὴν 'Ακελική ήγεσία ότι ἀπέμ-
πόλησε καὶ καταπρόδωσε τὸν ἱερὸν καὶ προαι-
ώνιον πόθον τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ γιὰ Ἑνωση τῆς
Κύπρου μὲ τὴ μητέρα Ἑλλάδα καὶ γιὰ αὐτοδιάθε-
ση. Τέλος κατηγοροῦμε τὴν 'Ακελική ήγεσία, ότι
καταπροδώνοντας τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια τοῦ Κυ-
πριακοῦ λαοῦ, ἀπεδέχθη τὴ συμφωνία τῆς Ζυρί-
χης - Λονδίνου ποὺ ρητὰ καὶ ὀριστικὰ ἀποκλείει
τὴν Ἑνωση καὶ ἐπιβάλλει στὸν Κυπριακὸ λαὸ
Τριπλὴ Κυριαρχία.

Ἡ 'Ακελική ήγεσία εἶναι ἔνοχη ἀπέναντι τοῦ
λαοῦ «ἐσχάτης προδοσίας, ἡ ἀρμόζουσα καταδί-
κη, ἡ ἐσχάτη τῶν ποινῶν».

Σ' αὐτὴ τὴ «Μαρξιστικὴ» κριτικὴ θὰ ὑπο-
βαλλαν τὴν «'Ακελικήν» ήγεσίαν, οἱ «Μαρξιστές»
μας ἀριστεροὶ ἐθικόφρονες - πατριῶτες. Καὶ θὰ
ἦταν συνεπεῖς πρὸς τὸν ἑαυτὸ τους καὶ τοὺς κυρί-
ους ποὺ ἐξυπηρετοῦν ὅπως καὶ τώρα, ποὺ θὰ τοὺς
ἔλεγαν: «Ἀξίος ὁ μισθός σας κ.κ. ὀρθόδοξοι Μαρ-
ξιστές».

Ἀσφαλῶς θὰ ἀναρωτιέται ὁ ἀναγνώστης ἂν αὐτὸ
τὸ ἀπόσπασμα τὸ πήραμε ἀπὸ κανένα τραγούδι, κανε-
νὸς ἀνεύθυνου «ποιητάρη», ἢ ἀπὸ καμιὰ ἐπιθεώρηση.
Δυστυχῶς ὅμως, οὔτε ἀπὸ τραγούδι τὸ πήραμε, οὔτε
ἀπὸ ἐπιθεώρηση οὔτε ἀπὸ κουβέντες τοῦ καφενέ, οὔτε
ἀπὸ καμιὰ ἀνεύθυνη φυλλάδα. Τὸ πήραμε καὶ τὸ ἀντι-
γράψαμε αὐτοῦσιο, χωρὶς ἀφαίρεση ἢ προσθήκη ἀπὸ
τὴν Ἑκθεση Δράσης τῆς Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ. Χρειάζεται
ἄραγε ἀπάντηση; Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ κατεβούμε στὸ
ἴδιο χαμηλὸ ἐπίπεδο αὐτῶν ποὺ συνέγραψαν μιὰ τόσο

θαθεία «ἐπιχειρηματολογία»;

Ἐμεῖς φάγαμε τόσο χρόνο καὶ καταναλώσαμε τόσο χαρτί γιὰ νὰ ἀποδείξουμε ποιά ἔπρεπε νὰ ᾖ τὴν ἡ στάση τοῦ ΑΚΕΛ μιὰ καὶ ἡ δεξιὰ ξεκίνησε μιὰ ἔνοπλη ἐξέγερση γιὰ νὰ μᾶς ἀντιπαραθέσουν τὸ ἐπιχείρημα ὅτι πάλι θὰ τοὺς κατηγορούσαμε ἂν αὐτοὶ ξεκινούσαν τὸν ἀγώνα. Πρῶτα πρῶτα, ὅπως ὑποδείξαμε ἤδη, οὐδέποτε εἴπαμε ὅτι τὸ ΑΚΕΛ ὀφείλει νὰ ξεκινήσει τὸν ἀγώνα. Δεύτερο, ἂν αὐτοὶ ἔπαιρναν τὴ σωστή θέση καὶ μεῖς τοὺς κατηγορούσαμε πάλι φορώντας τὴ «μαρξιστική» περροῦκα τοῦ Κατήγορου, τότε ἀσφαλῶς ἐμεῖς καὶ ὅχι αὐτοὶ θὰ ᾖμασταν οἱ προδότες. Ὅσο δὲ ἀφορᾷ τὴ συμφωνία Ζυρίχης - Λονδίνου ἡ θέση μας εἶναι γνωστή, καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα μας ὑπῆρξε πάντα ὅτι θ' ἀποφεύγονταν οἱ συμφωνίες ἂν τὸ ΑΚΕΛ ἔρριχνε τίς δυνάμεις του στὸν ἀγώνα.

Μ' αὐτὰ λοιπὸν τὰ «σοφὰ» ἐπιχειρήματα μᾶς ἀπαντᾷ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΑΚΕΛ.

Κατηγορήσαμε τὴν ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ὅτι φάνηκε ἀνίκανη νὰ ἀνταποκριθεῖ στὸν προορισμὸ της καὶ νὰ διαδραματίσει τὸν πρωτοποριακὸ ρόλο στὴν ἐπανάσταση. Ὅτι φάνηκε ἀνάξια νὰ ἐρμηνεύει σωστά τὴ Μαρξιστικὴ - Λενινιστικὴ θεωρία καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόσει στὴν πράξη. Ὅτι ἀντίθετα ἀπὸ τὰ Λενινιστικὰ ἐπαναστατικὰ ἰδεώδη καὶ διδάγματα ἔπαιξε ρόλο οὐραγοῦ, ρόλο ἀντεπαναστατικὸ, ρόλο πού μόνον ξένα ἱμπεριαλιστικὰ ἀποικιοκρατικὰ συμφέροντα μπορούσε νὰ ἐξυπηρετήσῃ. Ὅτι φάνηκε ἀνάξια νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ διδάγματα τῶν Μάρξ καὶ Λένιν καὶ «νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἐξέγερση σὰν τέχνη». Ὅτι φάνηκε ἀνίκανη νὰ ἀξιοποιήσει τίς θαυμάσιες εὐκαιρίες πού παρουσιάστηκαν στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ κόμμα της γιὰ μιὰ χωρὶς προη-

γούμενο ἄνοδο τοῦ μας.

Στὴν κατηγορίαν γνώμη μας δὲν μπόη ποιητικὴ ἀπάντηση.

Ἐμεῖς ἐπιμένουμε μονοπωλοῦμε τὸν Μοδὴποτε ἀντιπολιτευτὸ καὶ αὐτὸ πιστεύουμε χή. Τὴν κατηγορία καὶ ἀδιάσειστα ἐπιμένουν ἀναπάντητα.

Εἶναι φανερὸ πᾶ καὶ πρωταρχικὴς στ

Εἴμαστε πάντα φορὰ μας μὲ τὴν Κ. θέσουμε στὴν ἀνεπη τοῦ λαοῦ.

Τρόποι ὑπάρχου καὶ ἡ ἀνάλογη ἀνταρτους τῆς Κ.Ε. τοῦ Α.

γούμενο άνοδο του έργατικού κινήματος στην πατρίδα μας.

Στην κατηγορία αυτή ή Κ.Ε. του ΑΚΕΛ κατά τη γνώμη μας δέν μπόρεσε νά δώσει οποιαδήποτε ίκανοποιητική άπάντηση.

Έμείς έπιμένουμε στην κατηγορία μας όχι γιατί μονοπωλούμε τον Μαρξισμό - Λενινισμό, όχι από οποιαδήποτε αντιπολιτευτική διάθεση αλλά γιατί πραγματικά αυτό πιστεύουμε και αυτό πιστέψαμε από την άρχή. Την κατηγορία μας τη στηρίξαμε μέ ντοκουμέντα και άδιάσειστα έπιχειρήματα που έμειναν και παραμένουν άναπάντητα.

Είναι φανερό πώς ή διαφορά μας είναι ούσιαστική και πρωταρχικής σημασίας.

Είμαστε πάντα πρόθυμοι νά συζητήσουμε τη διαφορά μας μέ την Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, άνοιχτά και νά τη θέσουμε στην άνετηρέαστη κρίση του κόμματος και του λαού.

Τρόποι υπάρχουν πολλοί φτάνει μόνο νά υπάρχει και ή ανάλογη άνταπόκριση και καλή θέληση από μέρους της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ.